

(1773: 135)

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1773.

Anno 1773 den 9de Junii blev Retten sadt paa Ting stædet Nedre Mielde til et almindeligt Som/m/er Skatte og Sage Tings Holdelse for Arne Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarttermester Haberdorff med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Høste Ting dertil ere opnævnte og her foran fl: Specificerede undtagen at i Stæden for Johan Seehuus af Sandvigen som er udebleven og ingen Attest har fremlagt om at have aflagt Laug Rets mands Eed, blev anordnet Johannes Ingebretsen Qvam/m/e og i Stæden for Ole Steen sad Anders Olsen Steenestøen som af den udeblevne var formaaet og gav tilkjende at han havde aflagt sin Eed som Laug Rettesmand men havde ingen Attest derom, den han havde lovet

1773: 135b

ved en anden at lade frembringe. Udi Retten var overværende Kongel: Mayts: Foged Hr: Heiberg, Skibreedets Lensmand og øvrige tingsøgende Almue, hvor da først blev publiceret de sam/m/e Forordninger, Placater og Amts Ordre som ved Indeværende Som/m/er Ting for Sartors og Schiolds Skibreeder er Specificerede.

dernest indkom fra Almuen til Publ: følgende

1. aflyst en Pante Obl: udgiven af Elling Ellingsen Bejer i Sandvigen til Hr: Capitaine Job Dischingthun stoer 900 Rdlr dateret 30te Septbr: 1761 og tinglyst den 26de Novbr: e: a:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 30te Maji 1773 er indfriet og betalt og derfor mortificeres
2. aflyst en ditto udgiven af Johan Nielsen i Sandvigen til Hr: Etats Raad Bager stoer 30 Rdlr dateret 7de Julii 1764 og tinglyst den 25de Novbr: 1765, der nu efter paategnet Qvitering af 28de April 1773 er indfriet og betalt, hvorefter den herved mortificeres.
3. Aflyst en ditto udgiven af Niels Oen i Sandvigen til Ole Olsen ibm stoer 26 Rdlr dateret 25de {Augusti} \Maji/ 1767 og tinglyst {den 25de Maji e: a:}, der nu efter paategnet Qvitering af 14de Julii 1771 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.
4. Aflyst en ditto udgiven af Erich Nielsen Sædahlen til Hr: Sorenskriver Johan Garman stoer 20 Rdlr dateret 7de Martii 1764 og tinglyst den 27de Novbr: e: a:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres
5. Publ: en Fornylse af 8de Maji 1772 tegnet paa Lisbeth Bocholt sal: Anders Pedersens udgivne Pante Obl: til Sr: Jaen Frøchen i Bergen stoer 290 Rdlr imod 1te P:tets Pant i hendes Huus i Sandvigen dateret 15de Maji 1752 og tinglyst den 7de Junii e: a:
6. En Pante Obl: udgiven af Niels Olsen Oen i stoere Sandvigen til Ole Olsen ibm stoer 46 Rdlr med 1te P:tets Pant i hans ejende Huus i Sandvigen dateret 13de Julii 1771.
7. Et Auctions Skjøde udgiven af den constituerede Sorenskriver Hans Lessøe til Enken Olave Marie sal: Elling Bejers paa hendes sal: Mands bemelte Elling Bejers forhen ejede Huus i Sandvigen med tilhørende Ildhuus, Nøst og 2 Reberbaner med inventarium for 1640 Rdlr dateret 14de Martii 1772.
8. En Pante Obl: udgiven af Enken Olave Marie sal: Elling Bejers til Frue Dischingthun stoer 1600 Rdlr med 1te P:tets Pant i nybemelte Huus, Nøst og Reberbaner samt et Fæe Huus og Høe Lade paa en tilbygget Enge Plads alt i stoere Sandvigen beliggende dateret 3die Junii 1773.
9. Aflyst en Obl: udgiven af Reebslager Elling Bejer i Sandvigen til Jomfrue Anna Carina Paasche stoer 900 Rdlr med 1te P:tets Pant i nye foran førte Huuser og Reber Baner i stoere Sandvigen beliggende dateret 30te Septbr: 1761 og tinglyst d: 26de Novbr: e: a: der med efter paategnet Qvitering af Creditors Mand Sr: H: Blix dateret 7de Martii 1772 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.
10. Publ: et Skjøde udgiven af Johan Nielsen Comendor i Sandvigen til Hr: Etats Raad og Laugmand Bager paa sit ejende Nøst i stoere Sandvigen for 44 Rdlr dateret 28de April 1773.
11. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Mioldem d: 23de Novbr: 1772 efter afdøde Ægtefolk Helge Johannesen og Hustrue Alida Jons Dotter

1773: 136

12. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Haarvigen den 8de Febr: 1773 efter afg: Knud Torchildsen.
13. Et ditto forrettet paa Gaarden ytre Arne den 19de ejusdem efter afg: Koene Brithe Peders Dotter.
14. Et ditto forrettet i stoere Sandvigen efter afg: Koene Syneve Mathias Dotter begyndt den 17de Maji 1772 og sluttet den 13de Martii 1773.

15. En Bygsel Seddel udgiven af Madame Engel Krohn sal: Sorenskriver Garmans til Knud Brynildsen paa 18 Mark Smørs Leje udi Gaarden Bachesteen (Buchesteen) dateret 2den Januarii 1773.
16. Et Skjøde udgiven af Hr: Lieutenant Lars Johan With til *til Johan/n/es Jacobsen paa en Anpart udi Gaarden ytre Horvig skyldende Landskyld $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Huud for 150 Rdlr dateret 11te Martii 1773.
17. Et ditto udgiven af ditto ditto dato til Berge Larsen paa et Pund Smør og $\frac{1}{3}$ Huud i ditto Gaard for 100 Rdlr.
18. Et ditto udgiven af ditto ditto dato til Anders Olsen paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Huud i ditto Gaard for 150 Rdlr
19. Et ditto udgiven af ditto ditto dato til Guttorm Ellevsen paa 1 Pund Smør og $\frac{1}{3}$ Huud i ditto Gaard/ for 100 Rdlr.
20. Et ditto udgiven af ditto ditto dato til Lars Knudsen paa 1 Pund Smør og $\frac{1}{3}$ Huud i ditto Gaard for 100 Rdlr.

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret undtagen at i Stæden for Johan/n/es Qvam/m/e sad Rasmus Myrdahl,

da Hr: Fogden i Rette æskede Sagen anlagt imod Iver Larsen Horvigen og efter sin forrige Paastand og Irettesættelse begjærede Dom,

Iver Larsen Hordvig mødte ikke efter 3de ganges Paaraab, thi optages Sagen til Doms

Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav med mundtlig Varsel at have indkaldet Johannes Johannesen Indre Arne efter angivelse af Gjæstgiveren i Hougsvigen Niels Harbist fordie han skal have brugt Øl og Brændeviins Sahl derom at anhøre Vidnerne Niels Odsen Indre Arne og Mons Monsen Seim som dertil under Lovens Falsmaal ere ind kaldede, og liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse samt Processens Omkostnings Erstatning,

den indstevnte Part saavelsom Vidner mødte ikke efter Paaraab, thi fremstod de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Wichne og Marcus Seim som under Eed afhjemlede Varselen at være skeed for 14 Dage siden for Johannes Indre Arne for hans Boepæl i hans eget Paahør, og sam/m/e dag for Vidnerne *Nies Olsen Indre Arne og Mons Monsen Seim i eget Paahør for deres Boepæl og at disse sidste under Lovens Falsmaal vare kaldede at aflægge Provemaal i denne Sag.

Citanten begjærede Laugdag saavel for Parten som Vidnerne til neste Høste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Johan/n/es Johannesen Indre Arne givne Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og de udeblevne Vidner Niels Odsen indre Arne og Mons Monsen Seim til samme Tiid forelægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen.

Rasmus Nielsen Myrdahl opstoed fra Retten, i hvis Stæd sadte sig Niels Johan/n/esen Arnetved, og tilligemed Lars Larsen Myrdahl gave tilkjende at den imellem dem her for Retten vaarne Tvistighed ang: Skjelds Ord i Venlighed var forligt og derfor herved frafalden og ophævet

1773: 136b

21. Publ: et Skjøde udgiven af Halvor Monsen Tuenes til Samuel Gabrielsen paa en Anpart udi Gaarden indre Sognstad af Skyld 1 Pund Smør og 8 Kander Malt for 170 Rdlr dateret 9de Junii 1773
22. Et Vilkors Brev udgiven af Gabriel Samuelsen indre Sognstad til Anne Halvors Datters af ditto dato.
23. Et Skjøde udgiven af Johan/n/es Ellingsen Lohne som Laug Værge for Enken Marthe Lars Dotter Qvam/m/e og Mons Nielsen Kaabeltved paa sin Hustrues og Myndtlings Vegne til Anders Albertsen Qvamme paa 23 17/95 Mark Smør og 15 59/75 Kande Malt i Gaarden Qvam/m/e for 64 rd 4 mrk 12 s dateret 9de Junii 1772.
24. En Obl: udgiven af Johan/n/es Jacobsen Falchanger til Od Pedersen Øchaas stoer 50 Rdlr med Pant af 1te p:tet i hans ejende Anpart i Gaarden Falchanger af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør og 2 Mæler Malt dateret 10de Junii 1773.
25. Et Skjøde udgiven af Johan/n/es Johannesen ytre Arne og hans Sødskendes Værger til Peder Johannesen Arnetved paa 25 $\frac{1}{4}$ Mark Smør og 16 $\frac{5}{6}$ Kande Malt i Gaarden Arnetved for 70 Rdlr 4 mrk 8 s dateret 9de Junii 1773
26. En Obl: udgiven af Peder Johannesen Arnetved til Johan/n/es Jacobsen Houcheland stoer 71 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Arnetved af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør og $\frac{1}{2}$ Tønne Malt dateret 9de Junii 1773.
27. Et Skjøde udgiven af Ole Johannesen Søre Hartved med fleere til Mons Johannesen Øfste Mielde paa 1 Pund 4 $\frac{3}{7}$ Mark Smør i Gaarden Waxdahl for 47 Rdlr dateret 10de Junii 1773.
28. Et Skjøde udgiven af Johannes Monsen Blindem til hans Søn Magne Johannesen paa 15 $\frac{3}{4}$ Mark Smør og 10 $\frac{1}{2}$ Kande Malt i Gaarden Blindem for 35 Rdlr dateret 10de April 1773.
29. Et ditto udgiven af Rasmus Nielsen Myrdahl til Ole Johannesen paa 1 Pund 3 Mark Smør og 12 Kander Malt i Gaarden Myhrdahl for 40 Rdlr dateret 10de April 1773.

30. Et Skjøde udgiven af de 5 Ejere og Opsiddere paa Gaarden ytre Haarvigen neml: Anders Olsen, Berge Larsen, Johannes Jacobsen, Lars Knudsen og Guttorm Ellevsen til Erich Danielsen Melcheraaen paa 1 Løb Smør og en Huuds Landskylds Leje i Gaarden Haarvigen for 250 Rdlr dateret 12te Martii 1773.

31. Et ditto udgiven af ditto ditto dato til Anders Olsen Steenestøen paa liige Skyld i ditto Gaard for liige Sum/m/a.

32. Et ditto udgiven af Ole Olsen Nore Toppe til Erich Danielsen Melcheraaen paa hans ejende Andeel udi Gaarden Nore Toppe af Skyld $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Mæle Malt {i Gaarden Nore To} for 74 Rdlr dateret 31te Xbr: 1772.

33. En Bygsel Seddel udgiven af Jomfrue Inger Lucie Mørch til Hans Marcussen paa 18 Mark Smør $\frac{1}{4}$ Tønde Malt i Gaarden Aaseim dateret 25de Febr: 1773.

34. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Claus Biskof til afg: Justitz Raad Gundersen stoer 100 Rdlr dateret 22de Januarii 1745 og tinglyst den 12te Martii e: a., der nu efter Qvitering af 22de Xbr: 1772 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

35. Et Deelee Brev udgivet af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff til Knud Andersen Hvidsteen paa 1 Pund og 3 Mark Smør udi Gaarden Herland dateret 10de Junii 1773.

Udi Sagen indstevnt af Sr: Johan Garman contra Jens Johannesen udi Sandvigen boende til Betalings Erholdelse for paastevnte Capital 40 Rdlr efter hans Pante Forskrivelse Sub dato ??de Septbr: 1768 comparerede Procurator

1773: 137

Sr: Jacob Preus og gav tilkjende paa Citantens Vegne at indstevnte Jens Johannesen til nærværende Som/m/er Ting efter givne Laug Dags Forelæggelse lovligen ved Lensmanden og medhafte Stevne Vidne Gustavus Pettersen er indkaldet og hvorom Comparenten udæskede Stevne Vidnernes Tilstaaelse efterdie de formoedentlig nu Sisterer sig for Retten.

Jens Johannesen mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed Lensmanden Ole Wichne og under Eed afhjem[lede] den saakaldede mundtlige Lav Dags Forkyndelse, ligesom han og fremlagde en eedelig Attest derom fra det medhafte Varsels Vidne Gustavus Pettersen som formedelst Svagheds Forfald ej kand møde, hvilken Attest er saa lydende.

Proc: Preus producerede dernest den paastevnte originale Obl: som forhen udi Retten er bleven andviist den 2den Junii 1772 tilligemed dens lovlige Opsigelse passeret den 10de 7bris besagde Aar. Og da Comparenten bemærker at den indstevnte efter Sagens Paaraab nu ikke møder eller lader møde for sig, saa fandt Comparenten fornøden til Sagens destoe lovlignere Forfølgning at begjere den indstevnte atter forelagt til anstundende Høste Ting at møde til Sagen at svare, da Citanten vil være bereed paa betimelig at tage Rettens Eragtning beskrevet for sam/m/e til den Tiid lovlignere at besørge forkyndt ligesom Citanten og vil beslutte Sagen med Paastand til Doms.

Eragtet.

I Anledning Citantens Paastand gives indstevnte Jens Johannesen atter Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Haldor Jensen Indre Taqvam loed i Rette æske Sagen anlagt imod Simon Olsen ibm og fremlagde den for hannem givne Laug Dags Eragtning som for 14 Dage siden af Lensmanden Ole Wichne og Marcus Seim lovlig er vorden forkyndt for Simon Olsen i eget Paahør for hans Boepæl, hvilken Laug Dag er saa lydende;

Simon Taqvam mødte ikke efter Paaraab thi blev Lavdagens Forkyndelse eedelig afhjemlet af de brugte Stevne Vidner som melt.

Citanten derpaa indloed Sagen til Doms med saadan Paastand at han/n/em maatte tilkjendes Ejendoms Ret til den halve Deel i det paastevnte Nøst og i Processens Omkostning med 3 Rdlr.

derefter er udi Sagen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt.

Ved de afhørte Vidners eedelige Forklaring er det afbeviist at Citanten Haldor Jensen og Forgjængere paa hans Brug i meere end Hævds Tiid har ejet den halve deel i det paastevnte Nøst tilligemed indstevnte Simon Olsen der ej heller saadant under Sagen har ladet modsige

Thi kjendes for Ret at indstevnte Simon Olsen indre Taqvam bør for Citanten som Med ejer {ryddig gjøre} indrøm/m/e den halve Deel af det paastevnte Nøst samt erstatte denne Processes Omkostning med 3 Rdlr, hvorimod den indstevnte forbeholder sin Ret for den halve Deel af den paa Nøstet anvendte Reparation og Citanten for den paa hans Baad foraarsagede Skade. Dom/m/en at fyldestgjøres 15 Dage efter denne lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Mons Steffensen Hundhammer mødte og gav tilkjende med mundtlig Stevning til dette Ting at have indkaldet Johannes Monsen Blindem for at have flyttet Mærkesteen nærmere ind paa Citantens Ejendom paa egne og eens Haand, der fore at liide Dom til Undgjeldelse og Processes Omkostning at erstatte, samt viidere fordie den indstevnte har benyttet sig af den {Lade hv} Tomt hvorpaa Citantens Lade forhen har staaet, men derfra er henflyttet nærmere ind paa hans egen Grund for Beqvemmeligheds Skyld.

Indstevnte Johannes Mosen Blindem mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel og benegtede Søgemaalet, da det i Øvrigt vil *kom/m/e ankom/m/e paa Beviis og Vidnes byrd.

Citanten gav tilkjende

1773: 137b

herom tillige at have indstevnet til Vidner {Lensm} Erich Olsen Blindem og Ole Nielsen ibm men ej indstevnet dem under Lovens Falsmaal, ligesom og indstevnte Johan/n/es Blindem gav tilkjende ej at være kaldet at høre Vidner, hvilket og af Stevne {Vidne} Vidnerne blev bekræftet.

Citanten begjærede Sagen udsadt til neste Ting.

Eragtet

Sagen bevilges udsadt til neste Ting.

Derpaa er udi Sagen anlagt af Hr: Fogden Heiberg imod Iver Larsen Horvig saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt.

Med de afhørte Vidners eedelige Forklaring er det afbeviist at indstevnte Iver Larsen Horvig ved Ols Dags Tiid 1772, da Lensmanden Ole Knudsen Wichne tilligemed Skyds Skafferen Johan/n/es Johannesen indre Arne var hos ham at udpante Bøder for Forsøm/m/else paa Vej Arbejdet, har slaget Lensmanden bemelte Ole Knudsen Wichne med en Stør over Skulderne hvorover han var blaa paa Skulderen, og Skyds skafferen var blodig i Ansigtet dog uden at Vidnerne har anseet det paa denne sidste forøvede, og derved har forbrudt imod Lovens 1 – 22 – 31, ligesom en saadan voldsom Adfærd imod en der efter Embeds Medfør udfører Regjeringens Foranstaltninger involverer en kvalificeret Uorden, yderlig Opsætsighed og Overtrædelse af den Lydighed eenhver er Lovene skyldig;

Thi Kjendes for Ret at Iver Larsen Horvigen for slig høy lastværdig Voldsomhed bør at udreede til Hans Mayts: Casse 60 Lod Sølv og desuden Slagsmaals Bøder 18 Lod Sølv eller i alt Penge 39 Rdlr samt for Processens Omkostning 3 Rdlr At fuldbyrdes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Derefter fremlagt af Hr: Fogden Odels Skatte Tings Vidnet 2. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig efter den derover fremlagde ohngefehlige Beregning for 1te og 2den termin dette Aar 701 [rd] og fra 1766 til 1772 Aars Udgang 341 rd 32 s

Og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Extra Ting for Schiolds Skibreede den 26de Junii 1773

Anno 1773 den 26de Junii blev en Extra Ret sadt paa Tingstædet Møllendahl og betjent af Sorenkriveren Regts: Qvartermester Haberdorff med efterfølgende 8 eedsorne Laug Rettes Mænd 1. Rasmus Endresen Grønnevigen 2. Rasmus Johannesen Øvre Træet 3. Aschild Larsen Fløen 4. Biørn Pedersen Øfsthun 5. Sr: Jacob Giese 6. Ole Nielsen Møllendahl 7. Halvor Sørensen Mithun 8. Niels Halvorsen Øfsthun,

hvor Procurator Jacob Preus comparerede for Citanten Sr: Johan Garman som hans antagne Fuldmægtig og i Rettelagde en af hannem den 2den Junii 1772 udvirkede Rettes Stevning med derpaa tegnede Forkyndelse ved Varsels Mændene Jaen Jaensen og Johan/n/es Christiansen ligesom og sam/m/e den 17 Junii 1772 for Lavtings Retten lovligen er publiceret og saaledes lydende.

af Varsels Mændene mødte Jaen Jaensen men den anden kunde formedelst Svagheds Forfald ej comparere ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab; thi blev Forkyndelsen i Relation til Paategningen eedelig afhjemlet af bemelte mødende Stevne Vidne Jaen Jaensen.

Preus for Citanten erindrede om Laugdag for de udeblevne til den 29de Julii 1774.

1773: 138

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Peter Lorens Angel Nicol gives Laug dag til en Extra Ret her paa Tingstædet Møllendahl den 29de Julii 1774 at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Hr: Fogden Heiberg og Sr: Joachim Heiberg til samme Tiid og Stæd Laug dages.

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1773.

Anno 1773 den 4de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Tøsøen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Tings Holdelse for Sartors Skibreedes Almue og betjent af Sorenkriveren Regts: Qvartermester Haberdorff og de

sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran fl: 81 ere antegnede, overværende Hr: Fogden Heiberg Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue

hvor da først blev publiceret følgende Amts Ordres.

1. En Skrivelse fra Hr: Kam/m/er Herre og Stift Befalingsmand v: Levetzau til Hr: Fogden Heiberg af 19de Augusti 1773 hvorved saadan en Fortegnelse over det til Almuen af Hans Mayt: udborgede Magazin Korn med Tilhold at indfordre Betalingen derfor i Mindelighed 2 rd 2 mrk for det som til 1te Febr: 1772 er uddeelt og 2 rd 8 s pr: Tønde for det som siden den Tiid er uddeelt, i hvis Mangel det ved Exsecution bliver inddreven.

2. Et ditto fra ditto til ditto af 21de ejusdem hvorved communiceres en Cancellie Ordre at paagribe 3de fra Schaane undvigte Delinqven[ter] nemlig Neuman og Niels Pedersen samt Damsberg om de skulle antreffes.

3. Et ditto fra ditto til ditto hvorved com/m/uniceres en Rente Kam/m/er Skrivelse af 18de Augusti nestforhen at Hans Mayt: ej er tilsinde at continuere nogen Magaziner af Korn Vahre til Forstrækning {af} for Almuen, men at eenhver dermed maae see sig selv forsynet dateret 11te Septbr: 1773

4. Et ditto fra ditto til ditto af 23de ejusdem, hvorefter paa Fogderiets Almue bliver at reparere 167 Rdlr 3 mrk Hospitals Penge og 261 Rdlr 3 ¼ s for Delinqvent Omkostninger og de venerisk syges Cuur.

Dernest blev publiceret følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Søre Biørøen den 19de April 1773 efter afg: Henrich Halvorsen.

2. Et ditto paa Gaarden Niben den 22de ejusdem efter afg: Ole Nielsen

3. Et ditto paa Gaarden Midtvedt ditto dato efter Koenen Marithe Ols Dotter

4. Et ditto paa Gaarden Algerøen d/en 24de ejusdem efter afg: Mons Monsen.

5. Et ditto paa Gaarden Landraae den 26de ejusdem efter afg: Niels Larsen.

6. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: A: H: Mejer til Salomon Torchelsen paa 1 Pund Fisk i Gaarden Humlesund dateret 1te Maji 1773 med dupplicat.

7. En ditto udgiven af Salomon Olsen Koursland til Michel Pedersen paa ½ Pund Smør og ½ Pund Fisk Leje i Gaarden Koursland af 4de Octbr: 1773 med hosfulgte ligelydende Revers.

Dernest fremstoed for Retten Mons Olsen Søre Toft paa egne og med Citanteres Vegne og i Rette æskede Sagen anlagt sidstl: Høste Ting imod Ole Johannesen Tønnevigen for Skjelds Ord samt fremlagde den ved sidstl: Som/m/er [Ting]? givne Fornylses Lav Dag paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

Ole Tønnevigen mødte tilstæde og vedtoeg Lav dagens lovlige Forkyndelse samt ind leverede et Indlæg af Dags dato der i Retten blev oplæst og er saa lydende.

Citanterne protesterede

1773: 138b

imod den forlangte Udsettelse og paatrængede Dom med Paastand at indstevnte Ole Tønnevigen for den dem tilføjede Fornærmelse maatte tilfindes tilstrækkelig mulct samt at erstatte dem denne Processes forvoldte Omkostning skadesløs med 8 Rdlr.

Ole Tønnevigen vedblev sin Paastand om Udsættelse.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nestk: Sommer Ting efter den indstevntes Regjering.

Ole Johannesen Tønnevigen mødte og tilkjendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Michel Johannesen Nore Toft fordie han uden dertil givne Forlov skal have brugt Citantens Hest til at kjøre Brendevad med afvigte Aar ved Helgemesse Tiider, derfor at lide Dom og erstatte Processens Omkostning samt derom at anhøre Vidnerne Ole Hansen Nore Toft, Ole Andersen sammestæds som under Lovens Falsmaal ligeledes til denne Ret ere indkaldede derom at aflægge deres eedelige Vidnesbyrd.

Michel Johannesen Nore Toft mødte tilstæde og vedtoeg Stevningens lovlige Forkyndelse, og benegtede Søgemalet men sagde at hans Stif Dotter og Tjeneste Dreng i hans Fraværelse har brugt den paastevnte Hæst imod hans Vilie. dernest fremstillede Citanten

1te Vidne Ole Andersen Nore Toft som aflagde Eed og forklarede ved omstevnte Tiid {i hans Husb} at have taget Ole Tønnevigens Hest der var indkommen paa hans Husbondes Michel Tofts Bøe tæt ved Huusene og dermed kjørte nogle Læs Brænde ved hjem fra Søen efter Madmoederens Tilladelse men tvertimod hans Husbondes Vilje da han tvende Gange paa Forespørgende havde forbuden ham at bruge bemelte Hest, men derpaa tilspurgte Vidnet sin Husbonde atter 3de gang om han maatte bruge titbenævnte Ole Tønnevigens Hest, hvorpaa han svarede de maae gjøre hvad de vil, men jeg svarer ikke dertil

og da ingen havde Vidnet videre at tilspørge blev Vidnet efter Forelæsning dimitteret.

Da det 2det Vidne formedelst Svagheds Forfald ej nu mødte tilstæde, begjerede Citanten Sagen udsadt, og det udeblevne Vidne forelagt til neste Som/m/er Ting.

derneft fremftoed de brugte Stevne Vidner Niels Olsen Søre Tvedt og Peder Knudsen Tøsøen som med oprakte Fingre under Eed bevidnede med 3 Ugers Varsel at have indkaldet det udeblevne Vidne Ole Hansen Nore Toft under Lovens Falsmaal at aflægge Vidnes byrd i denne Sag og det i eget Paahør.

Eragtet.

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Ole Hansen Nore Toft forelægges under Lovens Falsmaal at møde nestk: Sommer Ting for dette Skibreede og Provemaal i Sagen at aflægge.

8. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Sr: Joen Mariager til Niels Michelsen paa 13 ½ Mark Smør i Gaarden Sechingstad dateret 19de Augusti 1773, hvorhos fulgte en ligelydende Revers.

Ole Johannesen Tønnevigen anmeldede ved muntlig Varsel til denne Ret at have indkaldet Mons Olsen Søre Toft for 1773: 139

tilføyet Fornærmelse at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte samt derom at anhøre Vidnerne Anders Olsen Toftetræt og Peder Jacobsen Trellevigen samt Giertrud Isachs Dotter Glæsnæs og Maile Jacobs Dotter Tofte som under Lovens Falsmaal deres Provemaal i Sagen at aflægge, ligesom og Mons Johannesen Søre Toft tillige som Paagjeldende i Sagen er indkaldet til Doms Lidelse og bemelte Vidners Anhørelse.

Indstevnte Mons Olsen og Mons Johannesen Toft mødte begge tilstæde og vedtoege lovlig Varsel, ligesom og samtlige indstevnte Vidner mødte tilstæde

Citanten fremstillede de indkaldte Vidner og forlangte dem tilspurgt hvad de veed om den af de indstevnte paa Citantens Creaturer tilføyede Fornærmelse.

Indstevnte Mons Olsen og Mons Johannesen Toft gav til kjende at de ej vare lovlig kaldede enten til Undgjeldelse eller Vidners Hørelse om Fornærmelse paa Citantens Creaturer men for Fornærmelse uden at bestemme hvorudi sam/m/e har bestaaet hvor fore de protesterede imod Vidners Afhørelse om noget hvortil de ikke ere kaldede og paastoed Stevnemaalet fra Retten bortviist som ulovskikket.

Citanten derimod paastoed Sagen fremmet og fremstillede de brugte Kaldsmænd til Stevnings Afhjemling.

De brugte Stevne Vidner Niels Olsen Søre Tvedt og Peder Knudsen Tosøen aflagde Eed og forklarede ikkun at have stevnet saavel de paagjeldende som Vidnerne paa det blotte Ord Fornærmelse uden at melde hvorudi sam/m/e har bestaaet.

Eragtet

Ligesom Rettergangs Natur nødvendig medfører at Stevnemaalet maae indeholde en vis Saggivelse paa det at vedkommende derefter kand være betænkte paa det fornødne Tilsvar, saa fører og Lovens 1 – 4 – 5 sam/m/e udtrøkkelig i Munden naar det heder at i al Stevning saafremt Processen skal holdes for lovlig skal nævnes en vis Sag, og da denne Stevning ikkun nævner det generale Ord Fornærmelse som kand forklares om alle muelige Rettergangs Sager, og i hvilken Anledning de indstevnte har protesteret saavel imod Vidnernes Førelse som Sagens viidere Fremme, saa bliver Sagen herved afviist indtil nye og lovligere Varsel.

Sogne Præsten til Sunds Præstegjeld Hr: Nathanael Sunde loed ved Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Huusmanden under Præste Gaarden Anders Eliassen fordie han i 3 Aar har bort ført Høet af sin fæstede Plads samt at han uden Citantens Minde som Jorddrot har huuset andre Personer, derfor at liide Dom til sin fæstede Pladses Afsiigelse og anden Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte samt derover at høre Vidnerne Niels Johannesen, Ole Willumsen og Niels Olsen Nedre Børnes, som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge.

Indstevnte Anders Eliassen mødte og vedtoeg lovlig Varsel men i Øvrigt benegtede Søgemaalet, derneft mødte og de indstevnte 3 Vidner, hvoraf Comparanten fremstillede som

1773: 139b

1te Vidne Niels Johannesen Nedre Børnæs som aflagde Eed og forklarede at være vidende det indstevnte Anders Eliassen saavel i Aar som i Fjor af hans Pladses Avling at have solgt og bortført endeel Høe samt at der afvigte Aar opholdt sig en frem/m/ed Person i hans Huus, men om Præsten derom var viidende og dertil havde givet sin Tilladelse eller ej er Vidnet ubekjendt og skal bemelte Person have hedt Jens,

da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning af Protocollen dimitteret og fremftoed som 2det Vidne Niels Olsen Nedre Børnæs som aflagde Eed og forklarede eenstem/m/ig med nest forrige Vidne hvis Forklaring af Protocollen blev dette Vidne forelæst og af ham i et og alt gestændiget, hvor efter Vidnet fra Retten blev afskeediget.

Citanten frafaldt det 3die Vidne da Sigtelsen noksom er afbeviist, hvorfor han indloed Sagen \Dom/ med Paastand at indstevnte Anders Eliassen maatte tilfindes {til} at have sin tilbygglede Plads \Pottevaagen/ forbrudt og sam/m/e til nestk: Fardag at ryddiggjøre samt tilpligtes at erstatte denne Processes Omkostning i det billigste med 2 Rdlr.

Indstevnte Anders Eliassen tilstoed at have solgt det omvundne Høe af Pladsens Avling men troede sig dertil berettiget at kunde disponere over sit eget som han vilde naar han ikkun svarer den accorderede Afgift og at der var en Person i hans Huus derom var Hr: Sunde viidende, hvorfor han forventer sig for Citantens Tiltale befriet og indloed Sagen Dom.

Lensmanden paa Citantens Vegne benegtede det af den indstevnte ubeviislig foregivne som striider imod Sigtelsen og paaatrænger Dom i Sagen

Eragtet

Sagen optages til Doms.

hvorefter sam/m/e Dag udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Vidnerne Niels Johannesen og Niels Olsen Nedre Børnæs forklarer eenstemmig at indstevnte Anders Eliassen af sin tilbygslede Plads Pottevaagen kaldet og Sunds Præstegaard underliggende udi 2 Aar efter hinanden skal have bort solgt og bort ført endeel af det paa Pladsen avlede Høe og at han nogen Tiid skal have holdt til Huuse en fremmed Person ved Navn Jens, hvorom Citanten som Jorddrot efter Sigtelsen har været uvidende og imod hans Vilie, hvilket vel tvertimod af den indstevnte foregives, men ej i mindste Maade er beviisliggjort; Da nu saadan Bortvendelse af Pladsens Avling ej allene geraader {til} Bruget til yderlig Forringelse og Tab af den fornødne Hævd til dets Vedmagtholdelse, hvortil han efter Loven og det indgangne Lejemaal er forpligtet, men han endog i den anden Henseende har forbrudt imod Lovens 3 – 21 – 7, der udtrykkelig tilholder at ingen Inderste maae til Værelse antages uden Husbondens

1773: 140

Bevilling under Fæstes Fortabelse;

Saa Kjendes for Ret at bemelte Anders Eliassen bør have forbrudt sin hafte Bygsel paa Pladsen Pottevaag og sam/m/e at ryddiggjøre til nestkommende Korsmis Fardag 1774 samt erstatte Citanten denne Processes forvoldte Omkostning med 2 Rdlr. At fyldestgjøres til fastsatte Tiid naar denne Dom 15 Dage førinden lovlig er vorden forkyndt under Lovens Tvang.

Dagen nestefter vedvarede Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

9. Et Skjøde udgiven af Mons Nielsen Tøsøen med fleere til Hans Olsen paa 18 3/8 Mark Fisk i Gaarden Hitzøen for 39 Rdlr 3 mrk dateret 4de Octbr: 1773.

10. Et ditto udgiven af Jacob Andersen Bielcherøen til hans Søn Michel Jacobsen paa 1 Pund Smør i Gaarden Bielcherøen for 50 Rdlr af ditto dato.

11. Et ditto udgiven af Johannes Rasmussen Midtvedt med fleere paa 2 Pund 6 Mark Fisk i Gaarden Søre Fielde af ditto dato.

Knud Telle mødte og æskede i Rette Sagen anlagt imod Niels Torgiersen Sælstøen der fra sidstl: Som/m/er Ting er bleven udsadt

Niels Torgiersen Sælstøen mødte og sagde at andre har i Brug det af Citanten paasøgte Brug og benegter at have bortbygslat noget Citanten tilhørende, hvorom han til Beviis fremlagde en Bygsel Seddel udgiven af Anders Kaarevig og Niels Torgiersen Sælstøen til Halvor Asbiørnsen paa 18 1/4 Mark Smør i Gaarden Spilde dateret 29de April 1757 der er saa lydende, ligesom han/ og fremlagde et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Sælstøen den 23de Septbr: 1754 efter afgangne Ingebor Michels Dotter, hvoraf han begjerede i Acten ind dragen en Extract saavidt Jorde Godset og dets Udlodning angaaer da sam/m/e giver hans Børn Adkomst til den Anpart han paa deres Vegne har bort bygslat.

Indstevnte Niels Torgiersen begjerede Sagen udsadt til neste Ting for imidlertiid enten i Mindelighed at forliiges eller paa sin Siide at besørge fornøden Oplysning eller Tilsvær.

Citanten derimod paaatrængede Dom i Sagen

Eragtet

Paa det at den indstevnte ej skal have mindste Føye til at besværge sig over med Retten at overiiles, bevilges den forlangte Anstand til neste Ting; med alvorligst Erindring da at slutte Sagen uden mindste viidere Forhaling.

Peder Johannesen Spilde anmeldede paa egne og Med Citanteres Vegne til dette Ting formedelst Forfald at have været forhindret fra at tage den for Knud Larsen Tælle sidstl: Som/m/er Ting ergangne Fornyetes Lav Dag beskreven og sam/m/e at besørge lovlig forkyndt, hvorfor han atter beeder samme *sam/m/e igjentagen og fornyet til nestk: Som/m/er Ting.

Eragtet

Retten igjentager atter og fornyer den ved sidstl: Høste Ting for Knud Larsen Tælle givne Laug Dags Eragtning derhen at han til nestk: Som/m/er Ting haver at møde og Sagen at tilsvære.

1773: 140b

Tørres Jacobsen Telle anmeldede ved muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Knud Larsen, Johannes Monsen og Niels Nielsen Tælle fordi de have borttaget en Tøm/mer Stok Citanten tilhørende derfor at liide Dom til Erstatning saavel som Processens Omkostning samt derom at anhøre Vidnerne Niels Ingebretsen og Clement Pedersen Tælle som under Lovens Falsmaal ere indkaldede deres Provemaal i Sagen at aflægge.

Knud Larsen Telle mødte paa egne og Johannes Monsen samt Niels Nielsens Vegne og { vilde for } vedtoeg lovlig Varsel.

Citanten ville først fornem/m/e om Søgemaalet af de indstevnte tilstaaes i hvis Mangel han sam/m/e med de indstevnte Vidners Provemaal maatte oplyse.

Knud Larsen tilstod paa egne og de øvrige indstevntes Vegne at de samtlig havde taget hjem til sig bemelte paasøgte Vrag Tøm/m/er Stok, da sam/m/e laae paa Deres Land, og savede de den over og loed den tredie Deel deraf blive liggende til Citanten og formeente de dertil at have Ret da den var flydt ind til deres Land hvorudi de haver Andeel tilligemed Citanten. og begjerede Knud Tælle Sagens Anstand til neste Ret for herom at føre Vidner og tilvejebringe nærmere Oplysning.

derneft fremstillede Citanten

1te Vidne Niels Ingebriksen Tæle som aflagde Eed og forklarede at den paasøgte Tøm/m/er Stok sidstl: Aars Høst af Citanten var bragt paa Land og fastbunden med Toug, hvorpaa den kort Tiid derefter af høy Flood blev bortskyllet og flød hen et Par Bøsse Skud derfra dog paa samme Land, hvor den da paa sam/m/e Stæd hvor den var henført atter blev bjerget, men uden at Vidnet veed af hvem,

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter at være sit Vidnesbyrd af Protocollen forelæst afskeediget.

det 2det Vidne Clemet Pedersen mødte ikke efter Paaraab, thi fremstod de brugte Stevne Vidner Peder Knudsen Tøsøen og Niels Olsen Søre Tvedt som under Eed afhjemlede Stevningens Forkyndelse for det udeblevne Vidne at være skeed for hans Boepæl i eget Paahør og med 14 Dages Varsel med tilføyet Clausul under Lovens Falsmaal.

Citanten begjerede derpaa Sagen udsadt og det ude blevne Vidne forelagt til neste Ret

Eragtet.

Lovlig indstevnte men *men ej denne sinde mødende Clement Pedersen forelægges under Lovens Falsmaal til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Provemaal i Sagen at aflægge, hvilken Kjendelse Citanten tager beskreven og vedbørlig besørger forkyndt for det udeblevne Vidne.

Peder Olsen Midtved fremstod for Retten og gav tilkjende med sin Vederpart Ulf Hansen Fielde i Mindelighed at være forlig, hvorfors det imod ham/ sidstl: Som/m/er Ting anlagde Søgemaal herved ophæves og frafaldes

1773: 141

Derneft fremstod Ole Johannesen Tønnevigen og Michel Johannesen { Johannesen } Nore Toft samt Mons Olsen og Mons Johannesen Søre Toft og gav tilkjende i Venlighed med hinanden at være forligte, hvorfors de imellem dennem ind byrdes svævende 3de Søgemaale der saavel sidstl: Høste Ting som dette nærværende Ting ere anhängiggjorte herved aldeles ophæves og frafaldes paa alle Siider.

Derneft fremkom Knud Larsen Telle og Niels Torgersen Sælstøe og tilkjendegav med hinanden i Mindelighed at være bleven foreenet, hvorfors den dennem imellemværende Sag som til nestk: Som/m/er Ting er udsadt hermed aldeles frafaldes og ophæves, ligesom de og begjerede tilbage de af dem producerede Documenter i Sagen, hvorefter i Retten blev Knud Telle tilleveret de ved hans Indlæg af 1te Maji a: c: fremlagde 2de Skifte Breve, og til Niels Torgersen det i Dag producerede Skifte Brev og Bygselseddel.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer til kjendegive med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Anders Andersen Kaabeltved fordi han i Ægteskab har begaaet Lejermaal med Piigen Anne Niels Dotter Fierejde derfor at lide Dom til Bøders Udreedelse med viidere saavelsom og Qvinde Mennesket bemelte Anne Niels Dotter.

begge de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Citanten forlangede at indstevnte Anders Andersen maatte tilspørges om han ikke var Barnefader til det den 3die Søndag efter sidstl: Paaske døbte uægte Drænge Barn kaldet Anders samt om sam/m/e barn ikke er aflet med Anne Niels Dotter Fierejde, som af Retten blev tilspurgt den indstevnte hvortil han svarede joe.

Kramer var af Retten forlangende at Anders Andersen { Anders } ydermeere maatte tilspørges om han ikke var gift og om hans Koene den Tiid levede, hvortil han svarede joe.

Derneft blev og Qvinde Mennesket Anne Niels Dotter efter Actors Forlangende [tilspurgt]? om hun med Anders Kaabeltved har avlet forbemelte Dreng Barn, hvortil hun svarede joe.

Actor fremlagde Sogne Præsten Hr: Sundes Anmeldelse herom under 2den Junii a: c: saa lydende samt den hos Anders Kaabeltved holdte Registrations Forretning under 21de Septbr: a: c: der er af følgende Indhold, hvilken viiser at rens(?) intet er ejende hvoraf yderste Formue kand svares. Hvorefter Actor besluttede Sagen til Doms med saadan Paastand at Anders Andersen Kaabeltved maatte tilfindes i Følge Lovens 6 – 13 – 1 og 25de Art: samt Forordningen af 6 Xbr: 1743 at udrede dobbelte Lejermaals Bøder samt betale Processens Omk: 3 Rdl, i Øvrigt viiser den fremlagde Registrations Forretning at han intet er ejende til yderste Formues Svarelse og at Qvinde Mennesket Anne Niels Dotter Fierejde ligeledes i Følge Loven maae tilfindes at udrede Lejermaals Bøder samt betale Processens Omkostning ligeledes med 3 Rdlr.

1773: 141b

de indstevnte havde intet til Sagen at svare men indloed samme Dom, hvorefter udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt
Dømt og Afsagt

Anders Andersen Kaabeltved, som selv inden Retten har tilstaaet udi Ægteskab imedens hans Hustrue endnu lever at have aflet i Løstgighed et Dreng Barn som sidstl: 3die Søndag efter Paaske blev døbt og kaldet Anders, med Qvinde Mennesket Anne Niels Dotter der tillige sam/m/e har bekjendt tilpligtes at betale dobbelte Lejermaals Bøder med 24 Rdlr og hun Simple Bøder med 6 Rdlr, samt een for begge og begge for een at erstatte Processens Omkostning med 3 Rdlr, men \da/ han intet er ejende kand han ej fældes paa yderste Formue, det idømte at fyldestgjøres 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Dernest anmeldede og Hr: Fogden med mundtlig Varsel at have indstevnet til denne Ret Niels Pedersen Telnæs fordie han anden gang i Ægteskab har besvangret Qvinde Mennesket Ragnele Erichs Dotter Tveten og med hende aflet en Søn derfor at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at oprætte saavel som og bemelte Qvinde Menneske Ragnele Erichs Dotter, hvilke begge mødte og vedtoeg lovlige Varsel.

Indstevnte Niels Pedersen Telnæs tilstoed paa Tilspørgende af Actor det han forhen for 13 Aar siden i Ægteskab har begaaet Lejermaal med Giertrud Torchels Dotter hvorfors han efter den derover ergangne Dom har udstaaet sin tilkjendte Straf og nu atter igjen med hans Koene endnu lever med Piigen Ragnele Erichs Dotter og med hende har aflet et Drænge Barn som sidstl: Søndag Sexagesima blev døbt og kaldet Thomas, hvilket sidste tillige af Ragnele Erichs Dotter blev tilstaaet.

Actor producerede den hos den saggivne holdte Registerings Forretning under 19de Maji sidstl: der viiser at han intet er ejende saavel som og en Døbe Seddel af Sogne Præsten Hr: Nathanael Sunde udgiven under 1te Maji a: c:, der begge her inddragen saalydende. hvorefter Actor indloed Sagen Dom med Paastand at Niels Pedersen efter Lovens 6 – 13 – 1te og 25 samt Forordningen af 6te Xbr: 1743 maatte undgjelde og hun nemlig Ragnele Erichs Dotter maatte tilpligtes at udrede {dobbelte} \enkle/ Lejermaals Bøder og een for begge eller begge for een at betale Processens Omkostning med 4 Rdlr.

Indstevnte Niels Pedersen med beskikkede Defensor Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen havde intet andet til sin Undskyldning at andrage end at hans Hustrue var en gammel Krøbling der i 7 Aar har lagt til Sængs, i hvilken Henseende han nesten er at betragte som Enkemand og derfor bad at saadant maatte

1773: 142

komme i Overvejelse til Formildelse i Straffen, hvorom Defensor og gav tilkjende at være ombedet af hans Hustrue at intercedere paa hendes Vegne da hun formedelst Vandhilsen ej kand kom/m/e af Huuset og selv i Retten sam/m/e nedlægge.

Og da ingen af Parterne havde viidere at tilføre er udi Sagen saaledes for Ret bleven kjendt
Dømt og Afsagt.

Efterat Niels Pedersen Telnæs, som af ham selv forklaret er, for 13 Aar siden i Ægteskab har begaaet Lejermaal med Giertrud Torchilds Dotter, hvorfors han forhen har udstaaet den fortjente Straf har han, i Stæden for {at} saadan Revselse at føre sig til Nytte til Advarsel og Rettelse, igjentaget sam/m/e og atter i Ægteskab beligget Qvinde Mennesket Ragnele Erichs Dotter Tvedt og med hende i Løstgighed aflet et Drænge Barn der sidstl: Søndag Sexagesima er døbt og kaldet Thomas hvilket hun tillige inden Retten har vedstaaet; herimod vil han til Undskyldning have anbragt hans Hustrues Alderdom Svaghed og Forbøn, der vel af Actor er bleven uimodsagt og muelig formindsker Forseelsens Grad men ej for denne Ret kand komme i Betragtning;

Thi Kjendes for Ret at bemelte Niels Pedersen Telnæs for denne begangne grove Forseelse bør at udrede dobbelte Lejermaals Bøder 24 Rdlr og derefter være Landet forviist men da han efter den fremlagde Registerings Forretnings Udviis intet er ejende, kand den foreskrevne Straf paa yderste Formue ej finde Stæd. Dernest bør og Qvinde Mennesket Ragnele Erichs Dotter at udrede Lejermaals Bøder 6 Rdlr samt hun tilligemed Niels Pedersen Telnæs for begge og begge for een at udrede denne Rettergangs Bekostning med 3 Rdlr. At fyldestgjøres paa den Maade Loven og Kongel: Anordninger Allernaadigst foreskriver, efter at Dom/m/en 15 Dage førinden er vorden forkyndt.

12. Publ: en Bygssel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Hans Andersen paa 1 Pund og 3 Mark Fisk Leje i Gaarden Waage dateret 2den Junii 1773 med hosfulgte Revers.
13. En ditto udgiven af Sr: Joen Mariager til Niels Haldorsen paa 9 Mark Smørs Leje i Gaarden Spielde dateret 13de Septbr: 1773 med hosfulgte Revers.
14. En ditto udgiven af Iver Olsen Hitzøen som Laugværge for hans Moeder Christie Hans Dotter til Johannes Rasmussen paa 21 Mark Fisks Leje i Gaarden Morvigen dateret 5te Octbr: 1773 med vedfulgte Revers.
15. en ditto udgiven af Iver Olsen Berge til Broderen Michel Olsen paa 4 ½ Mark Smør og 1 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Tøsøen af ditto dato med Revers.
16. Et Skjøde udgiven af Ole Andersen Tøsøen og Anders Jacobsen Hammersland til Hans Michelsen Bache/ paa en Andeel i Laxevaagen Schratholmen for 31 rd af ditto dato.
17. et ditto udgiven af Gregorius Engebrigtsen Kaabeltved til hans Søn Lars Gregoriussen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Kaabeltvedt for 20 Rdlr dateret Dags dato.
18. Et ditto udgiven ditto dato af Mons Willumsen Telle for Enken Anne Ols Dotter Niben paa 17 ½ Mark Fisks Leje i Garden {Niben} \Søre Biørøen/ for 25 Rdlr 3 mkr 2 s.
19. En Odels Declaration udgiven af Arne Larsen Schouge paa hans ejende Anpart i Gaarden Schouge 1 Pund og 6 Mark Fisk dateret 5te Octbr: 1773.

1773: 142b

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret

da Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Kramer gav tilkjende ved skriftlig Stevning af 8de Septbr: a: c: at have indkaldet Tyvs Delinqventen Niels Olsen Kiøsdal for begangne adskillige smaa Tyverier til vedbørlig Undgjeldelse tilligemed de fleere som ere benævnte i Stevningen saalydende.

samtligde de i Stevningen benævnte mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel undtagen Lars Dahle som ved sin Naboe Michel Pedersen loed lyse sit Forfald, ligesom og Ole Torgersen Arefjord mødte paa Lars {Torgers}\Mon/sen Snechevigs Vegne der ved muntlig Varsel tillige var indkaldet.

Actor begjerede at Delinqventen maatte fremkaldes for at aflægge Forklaring om de i Stevningen benævnte Tyverier og andre Forbrydelser og hvilke fleere Tyverier han maatte have begaaet.

Arrestanten Niels Olsen Kiøsdahl forklarede at være 35 Aar gam/m/el, barnefødt paa Kiøsdahl i Ous Sogn og Sundhords Fogderie, hvor han forblev i sine Forældres [Huus]? indtil for 8 Aar siden da han kom i Tjeneste hos Lars Olsen Tysdahl sam/m/estæds og blev der i 3 ½ Aar, derfra til Gaarden Alveng hos Samson Mathiasen i 1 Aar derefter paa Gaarden Hitleflaaden hos Even Olsen 1 Aar, og 1 Aar hos Christen Pedersen paa Gaarden Godsens, hvorfra han hidkom til Nordhords Fogderie og har tjent Lars Dahle her [i] Skibreedet 5 Uger, derfra rejste han tilbage til Ous Sogn og var paa sin egen Haand ½ Aar og derpaa kom tilbage her til Skibreedet hos Lars Monsen Snechevigen \sidstl: Paaske/ hvor han tjente i 8 á 9 Uger, imidlertiid bortstjal han i Snechevig Vogen af en der liggende Baad en umalet Bomme hvorudi var endeel Madvarer Brød og Smør som han hjembragte til Snechevig og havde staaende ude paa Marken uden at nogen i Huuset vidste deraf og der fortærede bemelte Madvare og er Bom/m/en siden af Lars Snechevig funden ude i Marken, dernest bort staal han og imedens denne Tiid fra {Piig} Enken Brithe Michels Dotter 2 hvide Lerreds Hals Tørklæder der laae ude paa Marken og fra Piigen Borni Baars Dotter sam/m/estæds en Lerreds Strimmel der laae i Sænge Boen hvor Arrestanten laae, derefter foer han hen til Bratholmen \Natte Tiider/ og der med blotte Hænder forsøgte at opbryde Dørren til Frans Dickes Nøst der ej gik ham an, hvorefter han med uforrettet Sag maatte rejse til bage uden at faae noget med sig, nogle Dage derefter kom han atter sam/m/estæds igjen om Natten og der af Gangen hvortil Dørren stoed aaben bort toeg en Bomme med Madvare uden at viide hvem sam/m/e tilhørte, derpaa kom han sam/m/estæds igjen sidstl: 3de Pintse Dag om Natten og der sønder sloeg 2 Ruder i Vinduet til Spiise Kam/m/eret for derigjennem at udtage Madvarer og fik allene en Haandfuld kogte Erter, hvorefter han gik hjem. samme Dags Middag kom Frans Diches Koene og til Snechevigen og der tillagde ham Beskyldningen for det i Bratholmen begangne Tyverie som han og tilstoed og derpaa blev greben og afsendt til Hr: Fogden

1773: 143

hvorefter han til Fængsel blev hendsendt under Bergens Raadstue og der har siddet liige til nu. Paa Tilspørgende benegte have han at have begaaet nogen anden viidere Forbrydelse eller fleere Tyverier undtagen at han hos Lars Dahle imedens han der var i Tjeneste af en aaben staaende Kiste borttoeg en Rigs Ort. Sluttelig forklarede han sidstl: Høst at have været til Alters i Ous Kirke og siden derfra har været forhindret formedelst hans lange Fængsel.

Dernest fremstillet

1. Enken Brithe Michels Dotter Snechevig som i Retten fremleverede de 2de Hals Tørklæder som hende af den indstevnte Tyvs Delinqvent var frastaalen og af ham blev vedkjendt at være de sam/m/e han fra hende havde borttaget og sagde at sam/m/e var bortkom/m/en fra hende da de laae ude paa Marken paa Bleg, dem hun fik tilbage sidstl: 4de

Pintse Dag da dette Tyverie af Frans Dickes Koene blev oplyst, aflagde Eed og forklarede imod sin Vilie at være frakom/m/en bemelte Tørklæder.

2. Piigen Borni Baars Dotter fremlagde i Retten den {af} hende frakomne Lerreds Strim/m/el, som var borttagen uden for Sænge Boen hvor den var ophængt at tørres, og blev hende tilbageleveret sidstl: 4de Pintse Dag da dette Tyverie blev opdaget, hun aflagde derpaa Eed og forklarer imod sin Vilje at være frakom/m/en denne Strimmel.

3. Sr: Frans Dicke boende i Bratholmen forklarede eenstemmig med hvad af Arrestanten selv er bekjendt i Henseende det i Bratholmen passerede hvortil Kjende tegnene saaledes af ham fandtes samt Tyveriets Opdagelse og Paagribelsen samt at den i Bratholmen bortstaalne Bom/m/e var tilbageleveret nogle Rejsende som endnu opholdt sig der til Dagen efter da de fandt den ude paa Marken oven for Bratholmens Huuse aaben og tom, og veed han ikke deres Navne.

4. Ole Torgersen Arefjord gav til kjende paa Lars Monsen Snechevigs Vegne at Tyvs Arrestanten imedens han der var i Tjeneste ej var bekjendt for andet end alt skikkeligt.

Actor begjerede Sagen Anstand paa nogen Tiid for at indhente Præste Attest om Delinquentens Forhold som uforbiegjængelig vil være fornøden førend Sagen til Doms kand sluttes, til hvilken Tiid Defensor og forbeholdt det fornødne Forsvar for den anklagede.

Endelig blev og de i Retten frembragte Tyve Koster af de 2de eedsorne Laug Rettesmænd Jens Michelsen Øvre Tvedt og Tørres Jacobsen Tælle taxeret nemlig de 2de Tørklæder for 2 mrk 8 s og Strim/m/elen for 2 s

Eragtet

Den af Actor forlangte Anstand i Sagen bevilges, til hvilken Tiid det tillige paaligger Actor atter at indkalde saavel Lars Dahle som Lars Monsen Snechevig og saasnart den fornødne Notice fra Præsten er indløben at befordre Sagen til skyndigst Endskaab.

20. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Niels Larsen Øfre Tvedt og Gregorius Engebretsen Kaabeltved til Engebret Iversen paa 1 Pund og 18 Mark Fisk i Gaarden Langøen dateret 5te Ovtbr: 1773 med vedfulgte Revers.

21. En Odels Lysning af Enken Leene Lars Dotter til 21 Mark Fisk i Gaarden Lie af 6te ejusdem.

1773: 143b

22. Et Skjøde udgiven af Peder Hansen Nesse paa 1 Pund og 3 Mark Fisks Leje i Gaarden Nesse til Wintzens Michelsen Bache/ for 22 Rdlr dateret 6te Octbr: 1773.

23. Et ditto udgiven af Michel Michelsen Agotnæs den ældre til hans Søn Michel Michelsen den yngre paa 15 3/4 Mark Fisks Leje i Gaarden Agotnæs for 30 Rdlr af ditto dato.

24. Et ditto udgiven af Michel Larsen Hagenæs med fleere til Wincens Michelsen Bache paa 7 1/2 Mark Fisk i Gaarden Nore Toft for 13 Rdlr 2 mrk dateret 5te Octbr: 1773.

25. Et ditto under 6te ejusdem af Halvor og Lars Aarentsønner Kleppe paa egne og Medarvingers Vegne til Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen paa 1/12 Part i Laxevoen Anschotted.

Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav at han fra Stiftet er tillagt Ordre at indhente Almuens Svar og Erklæring hvor de selv finde det belejligst i Fiskeriets Tiider at erlægge deres Tiende til Kirke og Præst og i Mangel af at Almuen ej selv skulle ville determinere de Stæder hvor de som meldt vil levere deres Tiende, maatte han i Følge Høystbemelte Ordre begjere saadant af Retten bestemt.

Efter at sam/m/e for Almuen var fremsadt og de derom vare aldeles ueens, blev, efter at have hørt de fleestes Meening og i Henseende den almindelige Beqvem/m/elighed, af Laug Retten efter beste Skjøn anseet at for Vinter Fisket kunde den belejligst erlægges for Sunds Sogn i Haakelsund og Tellevogen, og for Fields Sogn paa Laakøen og i Solsvigen og for Som/m/er Fiskeriet for begge Sogner i Bratholmen.

Gjæste Ret for Sartors Skibreede den 6te Octbr: 1773

Anno 1773 den 6te Octobris blev en Gjæste Ret sadt paa Tingstædet Tøsøen og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvartermester Haberdorff med følgende 3 Laug Rettesmænd Ole Gudmundsen Snechevig Niels Monsen Steensland og Hans Pedersen Telnæs hvor Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav at da Hr: Consul Wallace & Sønner have anmeldt sig for De Hr:er Lauckenau og fleere Kjøbmænd i Bremen som Ejere til det afvigte Aars Høst fundne og bjergede Skibs Vrag og Ladning saa har han ved skriftlig Stevning af 27de passoto indkaldet dem at møde for denne Gjæste Ret for at legitimere saadan deres Prætention og derefter at høre Dom, ligesom han og ved sam/m/e Stevning har indkaldet Albert Henrich Mejer og Gunder Eide der have anmeldt sine Prætentioner for anvendte Omkostninger paa dette Vrag for at beviisliggjøre samme og derom liigeledes at anhøre Dom, Endelig anmeldte og Hr: Fogden at have med mundtlig Varsel indkaldet Niels Torgersen og Erich Nielsen Sælstøen som Findere af Vraget for at anhøre Dom om hvad dem i Findings Løn kand tilkomme, det skriftlige Stevnemaal med vedkom/m/ende Paategning om Forkyndelsen blev i [Retten]? frem lagt og oplæst saalydende. Dernest fremlagde han

1773: 144

og til Indragelse i Acten den over dette Vrag holdte Besigtelses og Taxations Forretning af 22de Octbr: afvigte Aar og følgende Dage Endelig fremlagde og Citanten Regning paa de af ham udlagde Omkostninger for dette Vrag af Dags dato med det vedfulgte Bielag, samt Auctions Værket beskrevet hvilken sidste ved Acten bliver at hæfte. Dernest fremlagde han og til Inddragelse i Acten en Missive fra Hr: Consul Wallace og Sønner under dato 29de April a: c: som vere/ Anledningen til denne Sags Anlæg, der er saaledes lydende. Derefter ville Citanten afvarte hvad de indstevnte til Beviis og Legitimation vil fremkomme med.

Hr: Consul Wallace og Sønner loed ved Kramer indlevere et Forsæt af 4de hujus med derudi benævnte 4 Bielag til Legitimation om Deres Committenteres Ejendoms Ret til bemelte Vrag der er saaledes lydende

Braabænkemesteren Sr: Gunder Eide

(Norsk Hist. Leksikon: Jfr. Brågen = kalfatre. Sted hvor fartøyer tjærebres og kjølhales, slipp)

loed ved sin Svoger Cort Kramer indlevere en skriftlig Regning af 4de hujus paa Summa 52 Rdlr 3 mrk som han ved Dom paastoed sig uden Afkortning tilkjendt, da han efter Rettens Foranstaltning havde indfundet sig med de i Regningen anførte kostbare instrumenter for at optage og bjerge Vraget og det paa en Tiid da hans Nærværelse ved Braabænken var høystfornøden formedelst de mange der under Reparation liggende Skibe.

Sr: Albert Henrich Mejer loed ved sin Kjøbsven Johan Zahrend indlevere en Regning af 4de hujus som han ligeledes paastoed sig betalt.

Finderne Niels Torgersen og Erich Nielsen Sælstøen mødte og [sagde/tilkjendegav]? til Sr: Albert Henrich Mejer at have solgt den dem efter Loven tilkommende Finde Løn af dette Vrag og derfor overloed til ham selv at opagte sin Ret og Tarv i denne Henseende.

Citanten i denne Anledning begjærede Sagens Anstand paa nogen Tiid for ved Continuations Stevning at indkalde Sr: Albert Henrich Mejer, hvilket ej for nærværende Tiid kand beram/m/es formedelst de forestaaende og paa Haanden værende Ting Rejser.

Eragtet

Den af Citanten forlangte Anstand bevilges.

Derpaa blev af Hr: Fogden til hans Regnskabs Bielag fremlagt

1. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmåale, hvor til af Almuen blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar.
2. det stoere Tings Vidne bestaaende af 16 qvæstioner, til hvilke samtlig blev svaret at ingen Forandring fra forrige Aar er skeed men i et og alt dermed er af liige Beskaffenhed, og forbeholdt Sorenskriveren sig i Henseende den 11te og 12te qvæstioner ved Designation eller Attest at give nærmere Oplysning
3. et ditto om de privilegerede Gjæstgiverier, hvortil svaredes Nej
4. Odels Mandtallet til Attestation
5. Restancen af Consumptionen beløber 11 rd 88 s
6. Restancen af de ordinaire [Skatter]? for indeværende Aar beløber 263 rd 1 mrk 11 s for forrige Aaringer 24 Rdlr 4 mrk 4 s og P: Cto: (Pro Cento) Skatten 76 rd 2 mrk 13 s

1773: 144b

Lars Nielsen Steensland paa egne og sin Moeders og Sødskendes Vegne fremstoed og forlangede at Retten ville behage at tilspørge Laug Retten og den samtlige nærværende Almue om der er flere Ejere i Comparentens og hans Naboers styrende Jorde Parter i Gaarden Steensland end Anders Monsen Brevig for et Pund 16 37/72 Mark Fisk og Anders Slettens Børn 1 Pund 13 1/6 Mark Fisk samt om ikke han nemlig Comparenten Moeder og Sødskende er Ejere af den øvrige Andeel af hans og bemelte Naboers Jordepart efter Skifte Brev af 1te Maji 1753, hvorudi vel ikke benævnes Skylden som dog legitimeres med en af Hr: Fogden Heiberg attesteret Extract af Matriculen at være 13 13/76 Mark Fisk, hvilken attest han begjærede i Tings Vidnet inddragen.

Bemelte Spørsmåal blev for tilstædeværende tingsøgende Almue saavel som Laug Retten {blev} fremsadt, hvorpaa af dem blev svaret at saavidt dem var bekjendt er de ej viidende flere i bemelte Comparentens og Naboers brugende Jordepart i Gaarden Steensland at være Ejere end qvæstionen indeholder.

hvilket Comparenten begjærede sig som et Tings Vidne in forma beskrevet der bevilges

Dernest blev til Laug Ret for nestanstundende Aar 1774 opnævnet og anordnet følgende nye Laug Rettes Mænd 1. Gudmund Nielsen Bielcherøen 2. Erich Olsen Trellevig 3. Lars Gregoriussen Glæsnæs 4. Erich Pedersen Nippen 5. Anders Lieschierret 6. Arent Søre Echerhofde 7. Simon Nore Echerhofde og 8. Lars Søre Biørøen.

Og da ingen efter 3 gange Paraab havde viidere at i Rette føre, blev Tinget her sluttet og ophævet.

Høste-Tinget for Schiolds Skibreede 1773

Anno 1773 den 7de Octobris blev det almindelige Høste Skatte og Sage Ting holden paa Tingstædet Møllendahl for Schiolds Skibreedes Almue udi Overværelse af Stift Befalingsmanden Hr: Kam/m/er Herre von Levetzau Hr: Fogden Heiberg og den tingsøgende Almue da Retten blev betjent af Sorenskriveren og de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer Tinget vare tilstæde

hvor da først underdanigst blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som her foran ved Sartors Ting ere registrerede. derefter blev publiceret følgende fra Almuen indkomne Breve

1. En Pante Obl: udgiven af Sogne Præsten til St: Jørgens Hospital Hr: Thomas von Westen Angel Bergens Byes Ober formyndere for betroede Børne Midler 1300 Rdlr 1 mrk med Pant iblant andet i hans ejende Gaard Sælen. dateret 6te Septbr: 1773

1773: 145

2. Et Skjøde udgiven af Jomfrue Gartner til Mogens Nielsen paa ½ Løb Smør i Gaarden Kaabeltved for 400 Rdlr dateret 19de Junii 1773.

3. En Pante Obl: udgiven af Mogens Nielsen Kobbeltved til Jomfrue Gartner stoer 400 Rdlr med 1te Prioritets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Kobbeltved af Skyld ½ Løb Smør dateret 19de Junii 1773.

4. Et Skjøde udgiven af Jomfrue Gartner til Zacharias Gundersen paa ½ Løb Smørs Leje udi Gaarden Kobbeltved for 400 Rdlr dateret 19de Junii 1773

5. En Pante Obl: udgiven sam/m/e dato af nyebemelte Zacharias Gundersen til Jomfrue Gartner stoer 400 Rdlr med 1te Prioritets Pant i nyebenævnte Gaard Kobbeltved, men hvorpaa sam/m/e Dag efter Jomfrue Gartners paategnede Qvitering er betalt 100 Rdlr.

6. Et Bygsel Brev udgiven af Hr: Lector Arentz som Laug værge for Fanø Præste Enke Mad: Meldahl til Ole Nielsen Ascheland paa 2 Pund Smørs Leje i Gaarden Haucheland dateret 10de Julii 1773 med Revers.

7. En Leje Contract imellem Hr: Etats Raad Bager og Madame Sinning om Huuseleje paa Gaarden Slettebachen dateret 3de Junii 1773.

8. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Stoere Mitthuen efter afg: Halvor Pedersen begyndt og sluttet den 21de Junii 1773

9. Et ditto forrettet paa Gaarden Hauge efter afg: Peder Nielsen begyndt og sluttet den 30te Augusti 1773.

10. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Thomas Thomassen paa 2 Pund Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Gjemeland dateret 2den Aprilis 1773 med vedfulgte Revers.

Procurator Kragh mødte og tilkjendegav ved skriftlig Kald Seddel for Aasmund Bryning i Bergen til dette Ting at have indkaldet Erich Wogsbøe for skyldige 1 rd 3 mrk 12 s at liide Dom til Betaling tilligemed at erstatte denne Rettergangs Omkostning, hvilken Stevning er saaledes lydende,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas og Ole Michelsen Nore Eide der under Eed afhjemlede Forkyndelsen i relation til deres Paategning paa Stevnemaalet.

Proc: Kragh paa Citantens Vegne erindrede om Laug Dag for udeblevne Erich Wogsbøe til neste Ret, hvor da Comparanten agter at i Rette lægge hans Paastand.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Erich Wogsbøe gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Procurator Kragh for Asmund Brynings i Bergen anmeldede ved skriftlig Stevning af 26de April a: c: til dette Ting at have indkaldet Johannes Laxevog for skyldige 1 rd 5 mrk 4 s at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning efter Stevningens nærmere Formeld, der med sin Forkyndelses Paategning er saa lydende.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen i relation Paategningen afhjemlet af de brugte Stevne Vidner Jaen Andersen og Hans Hansen Tveteraas

1773: 145b

Kragh for Citanten begjerede den udeblevne Laugdaget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Johannes Laxevog gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

og da ingen efter Paaraab viidere ved Sage Tinget havde at udrette udsættes sam/m/e til i Morgen.

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret hvor da blev publiceret

11. Et Skjøde udgiven af Ole Nielsen Houge og Niels Thorsen Lohne til Johannes Monsen Houge paa 1 Pund og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Houge for 40 Rdlr dateret 8de Octobris 1773.

12. Et ditto udgiven af Mons Monsen Lund til Niels Nielsen Børcheland paa 2 Pund Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Sædahl for 180 Rdlr af 7de ejusdem.

13. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Madame Sinning til Hr: Biskop Arentz stoer 500 Rdlr med 1te P:tets Pant i Gaarden Slettebachen dateret 12te Febr: 1768 og *og tinglyst den 5te Maji nestefter, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 12te Febr: 1773 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

Procurator Kramer som befalet paa Hans Nævermans Vegne contra Hr: Oberste v: Dietrichson og Tjener Rasmus Monsen i Rette æskede Sagen og gav tilkjende at den seeneste Ting ergangne igjentagne Lav Dag for Rasmus Monsen, i Mangel af at blive hans Opholds Stæd bekjendt uagtet derhen anvendte Bemøyelse, ikke var bleven forkyndt og ærbødigst atter maatte begjere den igjentaget til neste Ting under Forbeholdenhed derefter at fremkom/m/e med det fornødne.

Eragtet

Retten igjentager atter og fornyer den for udeblevne Rasmus Monsen givne Lav Dag derhen at han til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede haver at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: vice Politie Mester Brose som Actor imod Ole Pedersen Kalland med fleere mødte og fremlagde den i Sagen den 6te Maji nestl: her afsagte Lav Dags Eragtning med Paategning om lovlig Forkyndelse samt originaliter den Comparenten under 23 Xbr: 1772 tillagde Actions Ordre med deri paaberaabte Anmeldelse af 21de ejusdem og endelig den ommelte Pante Obl:, hvorefter han paastoed \den/ her indstevnte anseet med Bøder efter 1te Post i Forordningen af 23de Januarii 1719 samt til at betale Sagens Omkostninger indberegnet Comparentens Salarium og ved følgende Udgifter med 10 Rdlr, hvormed han indloed Sagen lovlig Dom.

indkaldede Ole Pedersen Møllendahl og Haagen Nielsen Nyegaard mødte ikke efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen af de brugte Varsels Vidner i relation til Paategningen eedelig afhjemlet.

Da Sagen optages til Dom.

Hr: Politie Mester Brose mødte for Madame Birgite sal: Christensens og fremlagde en Requisition til Tings Vidne at af Dags dato og foruden hvad benævnte Requisition indbefatter udbad Laug Rettens og Almuens Forklaring ang: hvor stoer Andeel af de paa Gaarden Hope værende Huuse

1773: 146

de i Requisitionen anførte haver udgjort. Bemelte Requisition blev i Retten oplæst og derpaa æsket Laug Rettens og tingsøgende Almues Gjensvar, hvortil af dem samtlig blev svaret at det rigtig forholder sig som Spørsmålet i Requisitionen indeholder og at de afbrændte Huuse omtrent kunde udgjøre en tredie deel af Gaardens Huuse Bygninger.

hvorefter dette Tings Vidne blev bevilget sluttet og in forma beskrevet meddeelt.

14. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Sr: Jon Mariager til Rasmus Michelsen paa ½ Løb Smør og ¼ Tønne Malts \og ½ Huuds/ Leje i Gaarden Dolvigen dateret 18de Junii 1773 med Revers

15. en Pante Obl: udgiven af Bahuus til Ole Børresen stoer 100 Rdlr med 2den p:tets Pant i Huuse Vaaninger paa Fanø Klokker Gaard og Løvsøre dateret 20de April 1768

16. En ditto udgiven af Albert Pedersen Møllendahl til Ole Børresen stoer 200 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans Huuser paa Møllendahl dateret 3de Julii 1771.

17. En ditto udgiven af Peder Olsen Riple til hans Brødre Knud, Rasmus og Niels Olsønner Riple stoer 250 Rdlr imod 1te p:tets Pant i hans ejende Gaard Riple dateret 1te Octbr: 1773.

Procurator Sr: Kramer mødte for Jacob Johannesen Gimmeland og tilkjendegav at han til dette Ting havde indstevnet Thomas Thomasen Gimmeland efter skriftlig Stevning paategnet lovlig forkyndt som Comparenten i Rette lagde og derefter ville fornem/m/e om den indstevnte mødte.

Procurator Sr: Sønnerburg for den indstevnte Thomas Thomasen mødte og sagde at siden Citanten Jacob Gimmeland er bortflyttet i et frem/m/et og langt fraliggende Skibreede saa var det ham kjent at han nu efter Lovens 1 – 9 – 20 ved Lejlighed af denne Proces kunde faae sit mellemværende med ham afgjort da han bemelte Thomas Thomasen ikke negter for at han joe har sluttet accord med bemelte Jacob Gimmeland om hans paaboende og bygslede Brugs Afstaaelse i Gimmeland og Overladelse saavel af Besætning som af hans ganske Formue og Ejendom intet undtagen uden allene Sølvs for den Summa 340 Rdlr ved Forandring af første accord hvorunder Sølvvet var indbefattet for en høyere Sum som skulle have været udbetalt og at han saaledes skulle have udbetalt sam/m/e 340 Rdlr ved Gaardens

Tiltrædelse Fardag Paaske afvigte, men paastaaer at bemelte Citant Jacob Gimmeland har brækket bemelte accord og nødet ham nemlig Thomas Thomasen at gjøre Bekostninger ved Forbud mod Gaardens Afstaaelse til en anden og derved forvoldt ham stoer Møye Bekostning og Tab som langt overstiger den nu paasøgte Sum/m/a, derom ved Forliig sluttet en seenere accord til Opretning og derpaa har indeholdt den nu paasøgte Summa, altsaa og i saadan Anledning forbeholdt han Contra Stevning i Sagen og at beviisliggjøre hans lovlige Adgang saavel til de tilbageholdte 40 Rdlr som meere.

Pr: Kramer for Citanten frafaldt de indstevnte Vidners Førelse i Anledning af den *den indstevntes Tilstaaelse om den paastevnte Accords Rigtighed, men det tilsadte at accorden seenere skulle være forandret og de paasøgte 40 Rdlr derved eftergivet bliver aldeles ubeviisligt og benegtes. Under denne Sag kand heller ikke komme under ventilation hvad Præntioner den indstevnte maatte finde for godt at foregive eller ophitte, da det paastevnte paa Grund af Lovens 5 – 13 – 4 cf: 5 – 1 – 1 og 2den er af den Beskaffenhed at noget omtvistet og blot Foregivende ikke derimod kand komme i Betragtning. Det

1773: 146b

var derfor han paa Grund deraf paatrængede Dom i Sagen i relation til Stevnemaalet og liige efter sam/m/e med Paastand af 5 Rdlr i Processens Omk:

Procurator Sønnerburg sagde at her er rec non impleti contractas og at Lovens 5 – 1 – 8 gjør at Procurator Kramers Exception i Følge Lovens 5 – 13 – 4 her ej kand blive applicable, desformedelst saae Comparenten fornøden at begjere til Contra Stevning Sagen udsadt til neste Ting.

Proc: Kramer erindrede at den foregivne Forandring i den paastevnte Accord er ubeviislig og benegtes, hvorføre han vedblev sit forrige.

Eragtet

Den af den indstevnte forlangte Anstand til neste Ret bevilges.

Procurator Sr: Johan Reutz mødte/ paa Bondemanden Peder Olsen Riples Vegne og i Continuation af hans til sidstafvigte Som/m/er Ting udsadte Stevnemaal i Rette lagde hans til dette Ting imod Ole Olsen Riple udstædede Stevning af dato 23de Junii sidstl., som fandtes paategnet at være lovlig forkyndt saavel for Vederparten Ole Olsen Riple som for Hr: Fogden Heiberg til Vedermaele, og vilde fornemme om de indkaldede møder.

Hr: Fogden Heiberg mødte og vedtoeg lovlig Varsel og Procurator Kramer mødte med Tilkjendegivende at han af Høy Øvrighed under 22de Julii nestl: var befalet til Følge det Ole Olsen Riple Allernaadigst bevilgede Høy Kongelige Beneficium paupertatis af 2den Julii nestl:, hvilke begge han i Retten anviiste, {og hvoreft} at træde til Forsvar i Sagen for den indstevnte Ole Riple og at udføre den til hans Rets Erholdelse. han toeg altsaa til Gjenmæle paa den indstevntes Vegne og forbeholdt Contra Stevning i Sagen samt derefter at godtgjøre Citantens Ubillighed og uchristelige Forhold, hvorefter det vilde viise sig at Citanten ikke havde ringeste Ret til Gaarden, men at han ved List allene pro forma havde tilkjøbt sig den uden derved at skulle erholde nogen Ejendoms Ret dertil og hvilket følgelig heller ikke tilkom/m/er ham, hvorføre hans og Cautionisters Ansvar under denne Sag maae blive saameget meere betydelig, han reserverede altsaa Contra Stevning i Sagen og dertil begjerede Tiid til nestk: Sommer Ting.

Proc: Reutz for Citanten ville for denne sinde ikke indlade sig i noget unyttigt Ordgyderie men allene for denne sinde var nødsaget, siden vedkommende nu har taget til Gjenmæle at begjere Sagen Anstand til førstk: Sommer Ting for den at slutte siden det nu ikke kand skee formedelst et behøvende Tings Vidnes Beskrivelse som først paa Byetinget i Bergen sidstl: Mandag blev sluttet, imidler tiid forbeholdt Comparenten sin Part alle lovlige reservanda.

Proc: Kramer tilførte at det er noksom bekjendt hvem der meest benytter sig af Ordgyderie enten han eller Sr: Reutz men i Øvrigt vedblev sit forrige.

Eragtet

Sagen udsættes til nestk: Som/m/er Ting efter begge Parters Forlangende.

Proc: Sr: Kramer for Ole Olsen Riple fremstoed og tilkjendegav at han til dette Ting havde indstevnet sin Broder Peder Olsen Riple efter skriftlig Stevning af 18de Septbr: nestl:, den han i Rettelagde og fandtes paategnet lovlig forkyndt, saavel til Doms Lidelse som at anhøre Vidner, hvorefter han vilde fornem/m/e om den indstevnte møder. indstevnte Peder Riple mødte

1773: 147

ikke efter Paaraab, men de 3de Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel.

de brugte Kalsmænd Lensmanden Jaen Andersen og Søn Anders Jaensen Tveteraas afhjemlede under Eed Forkyndelsen for udeblevne Peder Riple i Relation Paategningen paa Stevningen.

Proc: Kramer fremsadte dernest følgende Spørsmåale til Vidnerne, hvorefter han begjerede dem afhørte nemlig 1. om de ikke vare overværende ved den i Stevnemaalet ommelte accord imellem Citanten og den indstevnte angaaende 2de Hæste 2. om de ikke rigtig blev accorderede om de ommeldte 26 Rdlr og af Peder Riple der paa leveret paa

Haanden 2? Saaledes at hælvten af de derefter resterende 24 Rdlr skulle være betalt til nestl: St Hans Tiid og de øvrige saasart Citanten trængede dem? 3. om ikke Peder Riple siden den Tiid har haft bemelte Hæste? fremstoed

1te Vidne Ole Arnesen Øvre Todtland som aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe til 2den qv: joe ligesom omspurgt til 3die ligesaa jae indtil for ganske kort Tiid da han har bortbyttet den eene, og da Citanten ej havde Vidnet viidere at tilspørge blev det dimitteret og fremstoed

2det Vidne Ole Olsen Samdahl som aflagde Eed og i et og alt forklarede eenstemmig med nestforrige Vidne undtagen i Henseende hvorvidt Peder Riple siden kand have bortbyttet den eene Hæst, der er Vidnet ubekjendt, hvorefter han blev dimitteret og fremstoed

3die Vidne Elias Magnussen Skoeleholder som aflagde Eed og vandt aldeeles eensstem/m/ig med 1te Vidne og derpaa blev dimitteret.

Proc: Kramer erindrede om Lav Dag for den indstevnte men udeblevne Peder Olsen Riple til neste Som/m/er Ting. Eragtet

Lovlig indstevnte, men ej denne sinde tilstædemødende Peder Olsen Riple gives Lav Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Politie Mester Brose for Peder Olsen Riple fremlagde Forelæggelsen af 6te Maji nestl: paategnet lovlig forkyndt og begjerede de 2de deri benævnte Vidner afhørte efter de til forrige Vidner frem satte qvæstioner.

Proc: Kramer mødte for den indstevnte og forbeholdt hans Ret, de {indstev} forelagte Vidner mødte og fremstoed som

3die Vidne Elias Larsen Bircheland der aflagde Eed og forklarede aldeeles eensstemmig med forrige Vidner, og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han efter at være forelæst de forrige Vidners Forklaring som han gestændigede dimitteret og fremstoed

4de Vidne Christopher Svensen Almeland som aflagde Eed og vandt i et og alt eensstemmig med forrige Vidner, hvis Provemaal han af Protocollen havde anhørt forelæse, hvorefter han blev dimitteret da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge ham.

Hr: Brose derefter for Citanten indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte for hans fornærmende og upasselige expressioner maae tilpligtes at gjøre Citanten en passe Afbigt og derforuden at bøde noget anseeligt til Sognets fattige og betale Sagens Omkostning med 10 Rdlr.

Proc: Kramer for den indstevnte erindrede at efter Vidnernes Forklaring kunde det passerede mod Peder Riple vel aldrig være annerledes end passelig paa hans grove Forhold, saa den indstevnte der formedelst ikke kunde være i mindste Ansvar, men denne Sags Anlæg mod ham meget meere blive aldeeles ubeføyet ham allene til Tiids Forsøm/m/else og Penge Spilde, han paastoed derfor at Citantens Irette sættelse maatte blive uden al Følge og han aldeeles befriet for al Ansvar og Tiltale i Sagen, men Citanten burde meget meere erstatte ham den

1773: 147b

ham forvoldte Omkostning med 4 Rdlr.

Citanten som formeente at der ej af Sagens Procedure vil findes den ringeste Anledning fra hans Siide til den ham af den indstevnte tilføyede Fornærmelse vedblev i alt sin gjorte Paastand som han haabede at ville befindes aldeeles velbeføyet og saaledes som før indloed Sagen Dom.

Proc: Kramer svarede at Vidnernes Forklaring noksom viiser Anledningen til det passerede at være given fra Peder Riples Siide og ved blev sit forrige.

Citanten vedblev og sit forrige med Negtelse af alt modstridende og ubeviist. optages.

18. Publ: et Skjøde udgiven af Knud Pedersen Fantoft til Værdie Mesteren Hr: Ditmar Kahrs paa Gaarden Fantoft af Skyld 1 Løb Smør og 2 Skilling Penge for 700 Rdlr {dateret} dateret 7de Octbr: 1773

19. En Fredlysning under 8de ejusdem udgiven af Hr: Foged Heiberg for de angrændsende af nye bemelte Gaard ej at fornærme sam/m/e Ejer.

20. Et Skjøde udgiven af Anders Nielsen Apeltved til hans Søn Niels Andersen paa 1 Pund og 2 4/6 Mark Smørs Leje i Gaarden Apeltved for 133 Rdlr dateret 8de Octbr: 1773.

21. En Bygsel Seddel udgiven af Jacob Jacobsen Byenæs og Ole Monsen Schiold til Niels Andersen Apeltved dateret 8de Octbr: 1773 med vedfulgte Revers.

Hr: Politie Mester Brose for Piigen Elsebe Michels Dotter fremlagde hendes mod Karen Lars Dotter under 18de Septbr: nestl: udfærdigede Kald Sæddel med Paategning om lovlig Forkyndelse.

Rasmus Christophersen Myhren mødte som Laug Værge for indstevnte Karen Lars Dotter og vedtoeg paa hendes Vegne lovlig Varsel og af Vidnerne mødte Knud Vos, Karen Ols Dotter, Karen Hans Dotter og Maren Hans Dotter samt Elias Nielsen Damsgaard, til hvilke Citantindens benævnte Fuldmægtig begjerede fremsadt disse qvæstioner 1.

om ikke veed at Citantinden for 2de Aars Tiid siden leverede den indstevnte til Forvaring en Kiste og et Skrin begge tillukkede med forsvarlige Laaser? 2. om ikke har hørt efter den Tiid den indstevntes Tilstaaelse om sam/m/es Modtagelse 3. om ikke og naar har været overværende ved benævnte Kistes og Skrins Tilbageleverelse og da tydeligen seet at Laasene derfor vare brækkede 4. ikke har hørt og naar at den indstevnte vedtoeg at betale 12 Rdlr for det som Sagsøgersken ved Kisten og Skrinets Tilbageleverelse deraf savnede?

Eedens Forklaring blev af Lov Bogen forelæst de mødende Vidner med Formaning til sand Bekjendelse, fremstoed 1te Knud Knudsen Voss boende paa Damsgaard som aflagde Eed og forklarede til 1te qv: at han ej derved var tilstæde til 2den nej har ej hørt det af hende selv men vel af andre til 3die joe da var han tilstæde efter Tilkaldelse af Citantinden og var Laaset til Kisten løst men det til Skrinet tillukket. til 4de qv: nej har det ikke hørt og da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge blev det dimitteret.

1773: 148

2det Vidne Karen Ols Dotter Huuskoene paa Damsgaard, der aflagde Eed og svarede til 1te qv: Nej til 2den joe til 3die Nej, til 4de qv: joe det har Karen Lars Dotter sagt i Vidnets eget Huus ved Ols Dags Tiider indeværende Aar

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev hun dimitteret. fremstillet

3die Vidne Karen Hans Dotter tjenende hos nysbemelte 2det Vidne aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstemmig med nest forrige 2det Vidne, hvorefter dimitteret og fremstoed

4de Vidne Maren Hans Dotter forhen tjenende hos Ole Damsgaard og nu hos Peder Evie i Bergen aflagde Eed og svarede Nej til de 3 første qvæstioner, men til den 4de eensstemmig med 2det og 3die Vidner.

hvorefter hun fra Retten blev afskeediget og fremstoed

5te Vidne Elias Nielsen paa Damsgaard boende aflagde Eed og svarede til 1te og 2den qv: nej til 3die joe da var Vidnet tilstæde og var Laaset i Stykker til Kisten der var tilslagen med en liden Nagle men kand ikke erindre sig om Skrinet var i Laas eller ikke, til 4de qv: nej der om har han intet hørt.

Citanten fremstillede dernest som godvillig mødende Vidne

6te Vidne Daniel Michelsen Smed boende i Dokken ved Synnæs som aflagde Eed og forklarede at han sidstl: Som/m/er kort efter St Hans Dag af Citantinden var tilkaldet at opdirke Kisten {og Skrinet} som stoed hos Karen Ols Dotter og sagdes nyelig at være didbragt fra Karen Lars Dotter og befandtes da Laaset dertil ganske sønderbrudt hængende efter 2 smaa Søm, men Skrinet dirkede han op hos Karen Lars Dotter, og befandtes Kjendetegn til at Laaset dertil og havde været opbrudt, men var igjen tilfæstet med en Trænagle der var oversmurt med Tjære og en afbrudt Søm, sam/m/e Tiid da der blev spurgt efter Skrinet, svarede Karen Lars Dotter at hun ej vidste noget derom, da hun ej havde paapasset {hendes} Skrinet, men omsiider blev det fundet af hende selv i hendes egen Sæng og deraf optagen, hvorefter han blev dimitteret.

Fleere mødte ikke thi begjerede Citantindens Fuldmægtig Vidnerne Rasmus Pedersen og Lars Pedersen med Hustrue under Lovens Falsmaal forelagt til neste Ting. dernest blev Forkyndelsen under Eed afhjemlet i Henseende nysbemelte udeblevne Vidner af de brugte Kaldsmænd Lensmand Jaen Andersen og Hans Hansen Tveteraas i relation paategningen.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Vidner Rasmus Pedersen og Lars Pedersen med Hustrue Anne Rasmus Dotter forelægges under Lovens Falsmaal til neste Sommer Ting for dette Skibreede at møde med deres Provemaal i Sagen.

1773: 148b

Procurator Sr: Sønnerburg for Krudmester Christopher Weidemejer i Rette æskede den sidstl: Ting til denne Tiid udsatte Sag imod Kypper Christopher Foss ved Krudmøllen og begjerede sam/m/e til neste Ret udsadt under Forbeholden at faae Vidnerne forelagt paa nye efterdie den passerede Forelæggelse ikke er ved Haanden men bleven tabt og forkom/m/et.

Eragtet

Sagen udsættes til neste Ret efter Hoved Citantens Paastand

da Dagen var forløben udsettes Tinget til i Morgen

Dagen nestefter den 9de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret hvor da blev publiceret

22. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Rgts: Qvartermester Haberdorff til Siur Siursen Garnæs paa ½ Løb Smør og ½ Tønne Malts Leje i Gaarden Næsse for 120 Rdlr 4 mrk dateret 9de Octbr: 1773.

23. En Pante Obl: udgiven af Siur Siursen Garnæs til Baste Joensen Garnæs i Arne Skibreede stoer 99 Rdlr

med 1te p:tets Pant i nysbemelte ham tilkjøbte Gaard Næsse samt med Caution af Faderen Siur Siursen Houcheland af 9de Octbr: 1773.

24. Et Mortifications Skrift udgiven af Biørn Pedersen og Ole Øfsthun hvorved *annulres det af den første til den sidste udgivne Gave Brev af 8de Maji a: c: dateret 9de Octbr: 1773.

Dernest udi Sagen indstevnt af Peder Olsen Rippe imod Ole Øvre Todtland saaledes for Ret kjendt
Dømt og Afsagt

Naar betragtes hvad de afhørte 4 Vidner eensstemmig forklarer at Citanten Peder Rippe sloeg i Bordet førend indstevnte Ole Todtland bad de tilstædeværende at føre den Hunsvot nemlig Citanten ud, saa er vel dette sidste brugte Udtryk utilbørligt men tillige foranlediget af Citanten selv ved at foregaaende liige Forhold der hermed kand kompenseres, hvorfore den indstevnte for videre Tiltale i denne Sag friefindes.

Fremdeeles er udi Sagen indstevnt af Hr: vice Politie Mester Brose som anbefalet actor imod Ole Pedersen Kalland saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Under dato 9de Xbr: 1770 har indstevnte Ole Pedersen Kalland nu boende paa Møllendahl udgivet den i Rette lagde Obl: til Brithe Niels Dotter Smaadahl stoer 60 Rdlr skrevet paa stemplet Papiir No 20 af 2den Classe til 24 s, i Stæden No 1 af første til ½ Rdlr til Fornærmelse af Hans Kongel: Mayts: stemplede Papiirs Intrader, hvorimod han efter given Lav Dag intet har haft til sit Forsvar at andrage. Vel synes det at den ved Forordningen af 23de Januarii 1719 udi 1te articul fastsadt Straff fornemmelig ikkun concernerer creditor, men da denne er død og hans Arvinger ej ere kaldede til Undgjeldelse i Sagen saa kand Debitor ikke der fore frietages, da han ogsaa burde holde sig Lovene efterrettelig ved at udgive Gjælds Brevet i behørig lovlig Form; det lader derhen til at vedkom/m/ende just ikke har haft Forsæt herved at fornærme det stemplede Papiir, da Obl: derpaa er skrevet, men mueligens ikkun af Uvidenhed paa det urette Slags, hvorfore denne Ret med Billighed skjønner at dette ikkun kand forholde

1773: 149

sig som en halve Deel imod det der er skreven paa slet Papiir i Stæden [for]? Stemplet af 2den Classe, Thi Kjendes for Ret at benevnte Ole Pedersen bør erlægge udi Mulct 5 Rdlr til liige Deeling imellem Hans Mayts: Fiskum og Angiveren Haagen Nielsen Nyegaard, samt at betale Actor denne Rettergangs Omkostning med 6 Rdlr. at efter kom/m/es 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

25. Publ: en Pante Obl: udgiven af Ole Andersen Øfsthuen til Biørn Pedersen Mitthuen paa 100 Rdlr og Torger Haaversen Øfsthuen paa 50 Rdlr tilsam/m/en 150 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Øfsthuen dateret 9de Octbr: 1773.

26. Et Declarations Skrift af ditto dato udgiven af Biørn Peder[sen] Mitthuen, hvorved han oplyser at ingen Odel hæfter paa hans ejende Anpart i bemelte Gaard Mitthuen.

Hr: Fogden loed fremlægge til sit Regnskabs Bielæg de sam/m/e 3 Tings Vidner som for Sartors Skibreede, hvortil i et og alt blev svaret det sam/m/e som der. 4. Aftags Tings Vidnet 5. Odels Mandtallet som paa Som/m/er Tinget er examineret. 6. de ordinaire Skatte restancer for indeværende Aar beløber 1072 Rdlr 5 mrk 15 s fra forrige Aaringer 353 rd 5 mrk 8 s og pro Cto Skats restancen 48 rd 3 mrk 4 s. 7. Concumtions Restancen til 1772 Aars Udgang beløber 105 Rdlr 8 s. 8. Et Tings Vidne om Restancerne fra Fogden Bildsøes Tiid, hvortil blev svaret at det aldeles forholder sig som omspurgt.

Mons Ellevsen Gillestad fremstoed for Retten og beklagelig anmeldede at Piigen Brithe Ols Dotter Ole Træet under Steene Gaard med den Spedalske Syge er befængt efter derom fremlagde Attest fra Stads Physico Hr: Doctor Buchner under 6te hujus, og da hun slet intet er ejende til at betale sin Indlem/m/else i St Jørgens Hospital var han herom begjærende Laug Rettens og Almuens Svar indhentet, hvortil af dem samtlig blev svaret ja at det aldeles forholder sig som omspurgt.

Comparenten ansøgte dette som et Tings Vidne beskrevet meddeelt der blev bevilget

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar 1774 opnævnt og anordnet følgende nye Laug Rettens Mænd 1. Niels Larsen Mildeshoug 2. Lars Olsen Schiold 3. Poul Olsen Scheje 4. Ole Andersen Øfsthuen 5. Mons Olsen Smøraas 6. Lars Nielsen Kirke Biercheland 7. Ole Michelsen Nøetved og 8. Mons Larsen Lille Tvet.

Og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Herløe Skibreede 1773.

Anno 1773 den 11te Octbr: blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrøm/m/en til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Herløe Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen fl: ere anførte overværende Hr: Fogden Heiberg Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som ved Sartors Ting er registrerede.

Dernest indkom fra Almuen til Publication følgende Breve.

1773: 149b

1. En Pante Obl: udgiven af Niels Friderichsen Toft til Hr: Consul Wallace stoer 40 Rdlr mod Pant i hans Vaan og Udhuuse samt Nøst dateret 28de Augusti 1773
2. En ditto udgiven af Ole Olsen Hielmen til Hr: Consul Wallace stoer 22 Rdlr 7 s mod 1te p:tets Pant i 5/6 Skilling Jord og Specificeret Løsøre dateret 7de Septbr: 1773.
3. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Algerøen i Sartor Skibreede d: 24de Apr: 1773 efter afg: Hans Thomesen.
4. Et ditto forrettet paa Gaarden Hielmen her i Skibreedet d: 2den Septbr: 1773 efter afg: Anders Jansen.
5. En Bygsel Seddel udgiven af Ole Olsen Brevig til Johannes Hansen paa *paa 3 Mark Smør 9 Mark Fisk og 1/22 (1/12?) Faars Leje i Gaarden Ohnen dateret 13de Septbr: 1773 med Revers
6. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad til Hans Hansen paa 1 Bismar Pund Fisks Leje i Gaarden Wiig dateret 4de Januarii 1773 med Revers og er paategnet af Hr: Fogden at den rette Skyld af dette Brug efter Matriculen er ikkun 18 Mark Fisk.

Procurator Johan Reutz loed ved Skrivelse til Dommeren af 9de hujus fremsende den under 12te Maji a: c: af Retten givne Laug Dag for Hr: Krigs Raad Koren for hvem sam/m/e er forkyndt den 7de Septbr: a: c: efter hans egenhændige Paategning med Incladelse til Doms efter udførte Procedure og protest imod Udsættelse, hvilken Laug Dag er saa lydende.

Indstevnte Hr: Krigs Rd: Koren loed ved Skrivelse af 8de ejusdem fremsende et Indlæg af sam/m/e dato hvorudi han begjærer Sagen udsadt for at begengne den med Contra Stevning hvilket er saa lydende.

Eragtet

Efter den indstevntes Begjæring gives Sagen Anstand til nestk: Som/m/er Ting.

7. Publ: et Skjøde udgiven af Sr: Thyge Jæger til Lars Pedersen paa 9 Mark Smør 6 Kander Malt og 2 ¼ Mark Fisks Leje i Gaarden Tollesøen for 40 Rdlr dateret 24de Septbr: 1773
8. En Bygsel Seddel udgiven af Ole Olsen Hegøen paa sin Moeder Bottele Niels Dotters [Vegne]? til hendes Søn Joen Olsen paa 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Hegøe af 11te Octbr: 1773 med hosfulgte Duplicat.
9. En ditto udgiven af Johannes Olsen Agotnes til hans Søn Ole Johannesen paa 12 81/132 Mark Fisk i Gaarden Wiig af 11te Octbr: 1773 med Revers

Hr: Fogden Heiberg havde til dette Ting med skriftlig Stevning ladet indkalde Sr: David Frich for at høre de i sam/m/e Stevnemaal benævnte Vidners eedelige Forklaring efter Stevningens nærmere Formeld som er af følgende Indhold.

Hr: Raadmand Frich mødte paa sin Faders Vegne og vedtoeg lovlige Varsel og samtlige de indstevnte Vidner, hvoraf Citanten fremstillede 1. Lasse Hansen Kleppestøe, som han begjerede eedfæstet og tilspurgt 1. om han ikke er Forpagter paa Gaarden Kleppestøe 2. hvad han betaler aarl: i Forpagtning til Jord Ejeren 3. om ikke han veed at Joen Aamundsen Dahlen ligeledes er en Forpagter og hvor stoer Forpagtnings Afgift han aarlig yder 4. om han veed om ikke Ole Olsen Krogaas Vogen og Stephen Jacobsen Dyevigen ere Forpagtningsmænd af deres paaboende Pladser og hvad de aarlig hver for sig betale i Afgift?

1te Vidne Lasse Hansen Kleppestøe som aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe til 2den 40 Rdlr til 3die han har haft en Plads i Brug hvoraf efter eget Siigende er givet 30 Rdlr aarl: Afgift. til 4de joe at Stephen giver 8 Rdlr og Ole 10 i aarlig Afgift.

derneft begjærede Hr: Raadmand Frich paa den indstevntes Vegne Vidnet forelagt følgende contra qvæstioner 1. om der enten i Aarene 1768, 69 og 70 heller nogen anden Tiid har været meere end een Forpagter

1773: 150

paa Gaarden Kleppestøe 2. om ikke de Stæder Dahlen, Krogaas vog og Dyevigen ere Rydnings Pladser som endnu ryddes og behøver megen Rydning førend de kand kom/m/e i Stand 3. om nogen af disse Stæder ligger heller kand regnes at ligge under Kleppestøe, om de ikke ere optagne af Myrer og Udmark, om ikke Rydningsmændene som boer paa dem aarlig maae kjøbe Høe til deres Creaturer. Hvorjaa Vidnet svarede til 1te nej til 2den joe og i sær de 2

sidste til 3die Dahlen er ryddet af fælleds Udmark for Øvre Kleppe og Kleppestøe, men Krogaasvog og Dyevigen ere ryddede paa nordre og vestre Siide af et imellem løbende Vand af Udmarken til Krogaas, men vidste ikke om hvorvidt de maatte købe Høe til deres Creaturer, med mindre det skulle være i haarde Aaringer.

Hr: Fogden Heiberg begjerede Vidnet tilspurgt i Anledning Hr: Raadmand Frichs qvæstioner for det 5te om ikke i de af Hr: Raadmanden benævnte Aaringer boede en Forpagtningsmand paa Dahlen saavel som Krogaas vog og Dyevigen 6. om David Frich har bekostet Rydningen af disse bemelte Pladser eller Opsidderne selv paa egen Bekostning har ryddet dem. 7. om Sr: Frich ejer saavel Øvre Kleppe som Krogaas og 8. om ikke een hver Gaard hvorvel den er dyrket alltid meere kand ryddes og forbedres i sær naar man dertil vil benytte sig af Udmarken? Hvor paa af Vidnet blev svaret til 5te qv: joe til 6te Vidnet meener at Frich selv har bekostet det men at Opsidderne haver lagt deres Slæb derpaa til 7de joe til 8de ligesaa joe.

Hr: Frich begjerede Vidnet tilspurgt 4. om ikke disse Stæder ligger ganske adskildte fra de gamle Gaarder omgjerdede for sig selv ryddet af aldeeles uduelige Myrer og med stoere Bekostninger bebyggede og begyndt Rydningen hvortil blev svaret joe.

Hr: Fogden begjærede Vidnet tilspurgt 9de om ikke Udmarken altid ligger adskilt fra Hjemme Bøen paa alle Gaarder? Hvortil blev svaret joe.

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han afskeediget og fremstillet Joen Aamundsen Dahlen som Citanten begjerede forelagt de til 1te Vidne fremsadte 3die og 4de qvæstioner

2det Vidne Joen Aamundsen Dahlen som aflagde Eed og forklarede at han for 13 Aar siden bekom Stædet Dahlen til Brug og deraf svarer aarlig Afgift 24 Rdlr til 4de qv: joe at de beboer bemelte Pladser som Rydningsmænd saavidt Vidnet veed og de efter eeget Siigende svarer aarlig Afgift Stephen 8 rd og Ole 10 Rdlr, dog have de ikke selv opryddet dem men Frich selv til de af den indstevnte fremsadte 2 første qvæstioner svarede ligesom forrige Vidne til 3die at de ere samtlige ere opryddede af de omgrændsende Gaarders fælleds Udmark til Citantens 5te qv: ligesom 1te Vidne til 6te at paa Dahlen var noget ryddet førend han kom der og meere er skeed siden af ham selv og med de 2 andre Pladser ligeledes til 7 og 8de qv: joe til den indstevntes 4de qv: joe til Citantens 9de qv: ligeledes joe

viidere begjærede Citanten tilspurgt 10. om ikke Vidnet tilligemed Dahlen bruger en anden Plads kaldet Næsset hvoraf han betaler aparte Afgift og hvormeget? R: joe har brugt den i 3 Aar og deraf aparte svarer 6 rd Afgift {6 Rdlr} ligesom den og for sig selv er bebygget.

den indstevnte

1773: 150b

begjerede Vidnet tilspurgt 5. om ikke dette Stæd er opryddet og bebygget af Frich selv og om han ikke veed at D: Frich har brugt Folk for Betaling at oprykke alle disse Stæder? R: joe Næsset er af Frich selv ryddet og bebygget men i Henseende de øvrige Pladser veed Vidnet ikke hvad Bekostning Frich kand have gjort førend han kom til Bruget, men siden den Tiid intet,

og da ingen havde Vidnet Videre at tilspørge blev han dimitteret og fremstillet

3die Vidne Ole Olsen Krogaasvog der aflagde Eed og paa Citantens 4de qv: forklarede i 3 Aar at have beboet Pladsen Krogaas Vog som Huusmand og Rydningsmand og deraf svarer aarl: Afgift 10 Rdlr dog var den opryddet førend han kom dertil og siden er blevet meere, og frafaldt Citanten de øvrige qvæstioner til dette Vidne siden de 2de første eenstem/m/ig have forklaret at der mange Aar forhen have beboet Forpagtningsmænd saavel paa Dahlen som de øvrige 2de Pladser. Til den indstevntes 1te qv: svarede nej til 2den joe, de øvrige qvæstioner bleve frafaldne men derimod tilspurgt efter den indstevntes Begjæring om hand kand vidne at der længe førend han kom til dette Stæd har boet nogen anden og om det ikke nyelig før var begyndt at ryddes. R: førend Vidnet kom dertil havde hans Fader beboet denne Plads i 2 Aar og Lasse Johannesen igjen nogen kort Tiid forhen.

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev han dimitteret. og af Citanten fremstillet

4de Vidne Halvor Schielanger som han begjerede tilspurgt 1. om ikke David Frich da Vidnet var med Lensmanden paa Kleppestøe at gjøre Udpantning for Kongel: Skatter selv uanmoedet af Lensmanden eller Mændene anviste en Stue, hvorudi de udpantede Sager blev hensadt og selv hjalp til at bære dem derind 2. om ikke og Frich selv frievillig af egen Drift tilbød Lensmanden *Nller (eller?) Fogdens Fuldmægtig som sam/m/e Tiid var tilstæde Nøgelen til Værelset hvorudi de ommelte Varer var indsadt og overleverede den efterat han selv havde lukket Dørren til. bemelte Vidne aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe aldeeles ligesom qvæstionen indeholder til 2den ligesaa joe ligesom omspurgt.

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev han dimitteret og fremstillet

5te Vidne Anders Olsen Hougen som aflagde Eed og forklarede i et og alt eenslydende med nysforanførte 4de Vidne paa de sam/m/e ham efter Citantens Begjær forelagde Spørsmåale, hvorefter han blev afskeediget fra Retten.

Citanten frafaldt det endnu uafhørte Vidne Stephen Dyevigen og begjerede Tings Vidnet sluttet og sig in forma beskreven meddeelt, paa det han kunde afsende det til vedkom/m/ende høye Stæder for at viise hvor usandruen den over Citanten af David Frich til Stiftet indgivne Klage af 16de Augusti sidstl: er.

Hr: Raadmand Frich begjerede Vidnet Stephen Jacobsen paa de 2 første af hans fremsatte qvæstioner tilspurgt og det

forrige afhørte Vidne {tilspur} Joen Aamund-

1773: 151

sen tilspurgt om han ikke i de første Aar beboede det Stæd Dahlen uden derfor at give nogen Betaling.

Hr: Fogden Heiberg protesterede imod Hr: Raadmand Frichs Forlangende siden han som Citant har frafaldet Vidnet Stephen Dyevigen og Frich ikke haver stevnet Fogden contra at anhøre Vidner, paa samme Grund formeente han og at {han} Vrich/ ej kunde faae Joen Aamundsen Dahlen nu atter frem kaldet til Provemaal, da det eengang er dimitteret fra Retten og han som Citant ej noget at tilspørge Vidnet fandt fornøden.

Hr: Frich benegtede ikke at have frafaldet dette Vidne og reserverede reservanda.

Citanten replicerede at da han ej havde stevnet kunde han ej heller frafalde det, da saadant allene dependerer af Citanten

Hr: Frich reserverede sig Contra Stevning udtagen til neste Ret og da at afhøre saavel det af Citanten frafaldne som flere Vidner.

Afskeediget.

Efter Citantens Paastand bevilges Tings Vidnet sluttet og in forma beskrevet meddeelt, da det derimod er den indstevnte uformeent ved et andet Tings Vidne at besørge fornøden Oplysning og Modbeviis paa sin Siide.

Hr: Krigs Assessor Falch mødte og anmeldede ved mundtlig Varsel til denne Ret at have indkaldet Christian Johannesen Wiig fordi han som Formand for et Liigfølge til Herløe Kirke sidstl: Høe Aande (høyonn) tilligemed det øvrige Følge har gaaet over Citantens Bøe hvor Græsset endnu stoed i Væxt uslagen, da de baade kunde gaae tæt derved hvor Græsset allerede var slagen og den anden almindelige Vej og det uagtet derimod skeede Forbud af Kongel: Mayts: Foged ved Fredlysning af Octbr: 1771 der sam/m/e Dag inden Tinge er vorden bekjendtgjort derfor at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse saavelsom denne Rettergangs Omkostning at erstatte og derom at anhøre Vidnerne Ole Nielsen Herløesundet, Lisbet Magnes Dotter Sætre og Mons Næsset der under Lovens Falsmaal ere kaldede at aflægge Provemaal i Sagen.

Indstevnte Christian Johannesen Wiig mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men ingen af Vidnerne mødte efter Paaraab.

Citanten fremstillede derhos Stephen og Johannes Houge som han havde formaaet til at besigte og taxere den paa hans Mark af den indstevnte foraarsagede Skade, til hvem at anhøre den indstevnte liigeledes var kaldet, hvilke han begjerede tilspurt 1. om der ikke var anden Vej at gaae end den Liig Følget var passeret og 2. til hvad Priis og Værdie de efter beste Skjøn kunde anslaae den ved Græssets Nedtrækning af bemelte Liig følge foraarsagede Skade. derpaa fremstoed

1te Vidne Stephen Heinesen Hougen, der efter at være Eedens Forklaring af Lov Bogen forelæst aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe der er en anden Vej der er benet og dertil anlagt til 2den qv: at omtrent 3 Voger Høe herved kand være spildt og nedtraad, men saae dette Vidne ikke at den indstevnte var passeret og havde nedtraaed Græsset, det Citanten ved de udeblevne Vidner agter at oplyse, derimod besaae Vidnet allene bagefter det meget nedtræde Græs som efter Citantens Siigende af den indstevnte med Følge skulle være foraarsaget,

hvorefter Vidnet blev dimitteret og fremstoed

2det Vidne Johannes Monsen Hougen der aflagde Eed og i et og alt vandt aldeeles eensstemmig med 1te Vidne paa begge qvæstioner.

derefter fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmanden Mons Nielsen Schiellanger og Niels Olsen sam/m/estæds

1773: 151b

der under Eed afhjemlede Stevningens Forkyndelse for de udeblevne Vidner Niels Olsen Herløesund, Lisbet Magnes Dotter Sætre og Mons Næsset at være skeed med 3 Ugers Varsel i eeget Paahør under Lovens Falsmaal

Citanten udbad de udeblevne Vidner forelagt til neste Ret.

Indstevnte Christian Johannesen Wiig kunde ikke negte at have trædet noget lidet ude i Græsset ved den omstevnte Lejlighed og at der var en anden banet (benet) Vej, men havde Ordre af en anden ustevnet Person ej at gaae den.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Niels Olsen Herløesund Lisbet Magnes Dotter Sætre og Mons Næsset forelægges under Lovens Falsmaal til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Provemaal i Sagen at aflægge, hvilken Kjendelse Citanten tager beskrevet og besørger for Vidnerne vedbørlig forkyndt.

Dernest anmeldte og Hr: Krigs Assessor Falch med muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Anders Poulsen Nore Toft fordi han sidstl: Vaar da Græsset stoed i Udspring til et Fæster Øl ved Kirken har udtappet og solgt Øl og Brændeviin og ved den Lejlighed tilligemed sine Gjæster at have nedtrædet Græsset til Skade for Citanten som Ejer af al den tæt om Kirken beliggende Mark, derfor at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse samt Søgemaalets Omkostning at erstatte og derom at anhøre Vidnerne Ole Nielsen Herløesund, Lisbet Magnes Dotter og Magne Sætre, som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Indstevnte Anders *Olsen Nore Toft mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men Vidnerne mødte ikke efter Paaraab, thi fremstod Kaldsmændene Lensmanden Mons Nielsen Schielanger og Niels Olsen sam/m/estæds der med opragte Fingre efter Loven afhjemlede Forkyndelsen for bemelte 3de Vidner under Falsmaal at være skeed med 3 Ugers Varsel i deres eget Paahør.

Anders *Olsen Toft tilstoed sidstl: Vaar i et Fæster Øl at have udtappet Øl og Brændeviin tet ved Herløesunds Huuser paa Citantens Grund og meente ej derved at have fornærmet nogen

Hr: Fogden Heiberg reserverede sig under denne Sag nærmere aparte Tiltale imod den indstevnte for ulovlig Øl og Brændeviins Sal i Følge den Kongel: Allernaadigste Forordning af 1757 om Misbrugs Afskaffelse med Brændeviins Bruug.

Citanten udbad de udeblevne Vidner forelagt til neste Ret.

Eragtet

De udeblevne Vidner Ole Nielsen Herløesund, Lisbet Magnes Dotter og Magne Sætre forelægges under Lovens Falsmaal til neste Som/m/er Ting at møde med deres Provemaal i Sagen, hvilken Kjendelse af Citanten tages beskrevet og besørger vedbørlig forkyndt.

Hr: Krigs Assessor Falch anmeldte med muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Lars Poulsen Herløevær fordie han sidstl: Julii Maaned paa Kirke Vej og imedens han opholdt sig ved Kirken har gaaet ude i Citantens Ager og Eng og der har nedtrædet hans Høe og Korn derom at anhøre Vidner Halvor Johannesen Manger, Johannes Larsen Landsvig og Mons Hansen Herløe som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal i Sagen at aflægge og Dom at liide til vedbørlig Undgjeldelse og Processens Omkostning at oprette.

Johannes Larsen Herløevær mødte paa sin Faders indstevnte Lars Poulsens Vegne og vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed paa hans Vegne at han ved Kirken har trædet ud i Citantens Ager som er tet derved paa et Par Favner beliggende.

Af Vidnerne mødte

Halvor Johannesen Manger som aflagde Eed og forklarede sidstl: Augusti Maaned at have seet indstevnte Lars Poulsen Herløevær

1773: 152

da han var ved Kirken at have trædet ude i Citantens Ager og Eng der var uslaet og der at have nedtrædet hans Korn og Høe og det uden nogen Nødvendighed da han baade kunde staae paa Kirke Gaarden og gaae den almindelige Vej og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning dimitteret.

derneft blev Stevningens Forkyndelse eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Mons Nielsen Schielanger og Niels Olsen sam/m/estæds at være skeet for de udeblevne 2 Vidner i eeget Paahør med 3 Ugers Varsel under Lovens Falsmaal.

Citanten begjerede de udeblevne Vidner forelagt til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indkaldede men ej mødende Vidner Johannes Larsen Landsvig og Mons Hansen Herløe forelægges under Lovens Falsmaal at møde nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede med deres eedelige Vidnes byrd i Sagen, hvilken Kjendelse Citanten tager beskrevet og for vedkom/m/ende besørger forkyndt.

10. Publ: en Indførsels Forretning i Gaarden Myrtved af 11te Augusti 1772 hvorved for resterende Kongel: ordinaire Skatter hos Mathias Kjører der samme har ejet af Beløb 15 rd 5 s tilligemed Indførselens Omkostning {er gjort} tilsam/m/en af Beløb 17 rd 5 s er forkyndt immission og Udlæg udi bemelte Mathias Kjørers ejende Anpart i Gaarden Myrtved af aarlig Landskyld 1 Pund Smør og 1 1/3 Mæle Malt.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg det stoere Tings Vidne bestaaende af 16 qvæstioner, hvortil af samtlige Almue blev svaret at det forholder sig ligesom forrige Aar uden nogen Forandring, undtagen i Henseende til 3de qv: det som nu af Jacob Christiansen Oen og Mathias Olsen sammestæds blev anmeldet at de paa det vilde Hav i en sønderslagen Casse havde fundet 6 Sølv Skeer og 2de Russiske Penge som denne Som/m/er ere funden og de nu i Retten fremviiste og blev Skeerne inden Retten vejjet og befantes hver at holde 3 Lod 3 1/2 Qvintin og blev hver af Pengene anseet at være værd 80 Copic eller 5 mrk Danske, Sølvet var af frem/m/et Prøve og havde Anseende til at være slet Sølv og til 4de qv: at der paa Gaarden Asch af Hr: Krigs Raad Koren er opsadt en Saug som afvigte Aars Sommer blev brugt det Hr: Fogden gav tilkjende for ham at være uanmeldet. og i Henseende 11te og 12te qvæstion forbeholdt Sorenkriveren sig ved Designation at give nærmere Oplysning. 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret at i den Henseende er ingen Forandring fra forrige Aar forefalden. og 3. Odels Mandtallet.

Johannes Larsen Herløevær fremstod for Retten og beklagelig anmeldede at hans Søster Magdalene Lars Dotter efter derom fremviiste Attest fra Hr: Doctor Buchner under 4de Octbr: 1773 med den spedalske Syge er behæftet og da hun

intet selv er ejende til Betaling for Indlem/m/elsen i St Jørgens Hospital, var han herom Laug Rettens og Almuens Svar begjerende, da det er dem ganske vel bekendt.

hvortil af Laug Retten og samtlige Almue blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt er.

Comparenten ansøgte dette som et Tingsvidne beskrevet meddeelt, der blev bevilget.

11. Publ: en Odels Lysning af Christian Pedersen Bøe for sin Myntling Elias Andersen Hielmen til Gaarden Hielmen af 12te Octbr: 1773

12. En ditto af Halvor Larsen Schielanger til 28 4/5 Mark Smørs Leje i Gaarden Landsvig af ditto dato

Hr: Assessor Falch til kjendegav i Mindelighed at være bleven foreenet med indstevnt Anders Poulsen Toft saaledes at denne sidste til Opretning for tilføjede Skade og Processens Omkostning skulle erlægge 5 rd samt desuden 1 rd i mulct til Sognets Fattige, hvorfore den imod ham i Dag anlagde Sag herved aldeles frafaldes og ophæves.

1773: 152b

Hr: Fogden Heiberg begjerede Almuen tilspurgt hvor de selv finder det belejligst i Fiskeriets Tiider at erlægge deres Tiende til Kirken og Præsten, som for Almuen blev fremsadt, men da de ikke derom bleve eenige, blev af Laug Retten efter beste Skjøn fastsadt at for Vinter Parten vilde være belejligst at yde i Hegøe Holmen, Blomvøg Sælvvøg og Hennøe, og for de 3 Gaarder Wiig Thurøen og Midsiøe i Solsvigen, men for Sommer Fisket i Herløesund, Korsnæsset og Fladøen og Kiøchelvig.

Dernest blev til Laug Rettensmænd for nestanstundende Aar 1774 til Rettens Medbetjening opnævnt og anordnet følgende nye Mænd 1. Jacob Andersen Follesøen 2. Poul Poulsen Follesøen 3. Lars Johannesen Waagenæs 4. Claus Nielsen Nedre Kleppe 5. Haaver Olsen Espetved 6. Halvor Rasmussen Schurtved 7. Johan/n/es Olsen Schurtved 8. Zacharias Olsen Rørsland.

Dernest fremlagde Hr: Fogden Heiberg til sit Regnskabs Belæg 4. Restancen over de ordinaire Skatter af Beløb 656 rd 5 mrk 11 s og ditto for forrige Aaringer 375 rd 2 mrk 9 s. 3. Consumtions Restancen til Beløb 37 rd 72 s 7. et Tings Vidne ang: Restancen fra Fogden Bildsøes Tiid hvortil af Almuen og Laug Retten blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt. 8. blev Almuen tilspurgt nogen ville Leje Mathias Kjørers Anpart i Gaarden Myrtved som for resterende Kongel: Skatter er udlagt Hans Mayts: Casse imod deraf at betale de Kongel: Skatter for indeværende Aar? hvortil blev svaret nej da Huusene derpaa ere saa raadne at de ej kand beboes ej heller ville nogen paa Anbydelse antage den imod Græslejes Svarelse.

Hr: Consul Wallace loed anmelde ved mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Opsidderne paa Gaarden Nordre Sælle Knud Hansen, Rasmus Nielsen, Rasmus Olsen, Rasmus Joensen, Johannes Olsen og Johannes Knudsen for resterende Laxe Tiende til ham som Kirke Ejer for Aaret 1773 derfor at liide Dom saavel i Hoved Sag som for Processens Omkostning,

de indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen under Eed blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmand Mons Nielsen Schielanger og Niels Olsen sam/m/estæds at være skeed for bemelte indstevnte den 22de Septbr: sidstl: for deres Boepæl i eget Paahør.

Citanten loed begjere de udeblevne Laug daget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Knud Hansen, Rasmus Nielsen, Rasmus Olsen, Rasmus Joensen, Johannes Olsen og Johannes Knudsen samtlige Opsidderne paa Gaarden Nordre Sælle gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Og da ingen efter 3de gange Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Radøe Skibreede 1773

Anno 1773 den 13de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for

1773: 153

Radøe Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvartteermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettens Mænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen f: ere anførte, overværende Hr:

Fogden Heiberg, Bonde Lensmanden Knud Olsvold og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som foran ved Sartors Ting er registeret dernest fremkom fra Almuen til Publication følgende Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Hielmen i Herløe Skibreede efter afg: Anders Jaensen begyndt og sluttet den 2den Septbr: 1773.
2. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Friis til Chrispinus Ellingsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønne Malts Leje i Gaarden Wetaas dateret 27de Martii 1773.
3. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Magne Aamundsen paa 1 Punds Leje i Gaarden Nøtved dateret 5te Febr: 1773 med hosfulgte Revers.
4. En Indførsels Forretning af 30te Septbr: 1773 passeret paa Gaarden Mellingen hvorved Domhaveren afg: Oberste Lt: Nicols Sterboe efter Raadstue Rets Dom er skeed Udlæg udi Hr: Raadstue Skriver Geelmeydens ejende Gaard Mellingen af aarlig Landskyld 2 Løber Smør og 2 Tønder Malt.

Udi Sagen anlagt af Sr: Joachim Heiberg paa afg: Oberste Lt: Nicols Sterboes Vegne som dets Curator bonorum contra Hr: Raadstue Skriver Geelmeyden begjærede Procurator Sr: Johan Ludolf Kramer for Citanten den ved seeneste Sommer Ting ergangne Rettens respective Laug Dags Forelæggelse for den indstevnte derhen igjentagen og fornyet at han derefter haver at møde og Sagen at tilsvare til nestholdende Som/m/er Ting for dette Skibreede, paa det han kand være betagen al Anledning til at kunde besvære sig over at den ikke saa betimelig, som han formeener skee burde, er vorden ham forkyndt og under al lovlig Forbeholdenhed til Sagens viidere Frem/m/e fra Citantens Siide

Eragtet

Retten igjentager og fornyer den sidstl: Som/m/er Ting for Hr: Raadstue Skriver Geelmeyden ergangne Laug Dag derhen at han til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede haver at møde og Sagen at tilsvare.

5. Publ: et Skjøde udgivet af Magne Monsen Indsylte til hans Søn Mons Magnesen paa 9 Mark Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Indsylte for 20 rd af 13de Octobris 1773.
6. Et ditto udgiven af Michel Monsen Kolstad til Aamund Nielsen Boge paa 9 Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Boge for 26 rd af ditto dato.
7. En Bygsel Seddel udgiven af Anders Johannesen Biørcheland til Thomas Nielsen paa 12 Mark Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Grinden dateret 13de Octbr: 1773 med hosfulgte Revers.
8. En Odels Lysning udgiven af Hans Olsen Indre Sæbøe for hans Faster Søn Simon Siursen til 19 8/10 Mark Smør og 8 4/5 Kande Malt og 4 2/5 Skilling Penge i Gaarden ytre Sæbøe dateret 13de Octbr: 1773.

Joen Michelsen Qvalem fremstoed for Retten og anmeldede at hans Naboe Anders Olsen Waagenæs efter derom fremlagde Attest fra Stads Physico Hr: Doctor Bruchner under 10de Septbr: a: c: med den spedalske Syge er behæftet uden at være noget ejende til at betale for Indlemmelsen i St Jørgens Hospital, der er bekjendt saavel for Laug Retten som meenige Almue, hvis Svar han derom ydmygst begjærede indhentet, hvortil af Laug Retten og samtlige Almue blev svaret at det aldee[les]forholder sig som omspurgt er.

Comparenten {var} \bad sig/ dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt, der blev bevilget.

1773: 153b

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget, hvor da blev publiceret

9. en Indførsels Forretning hos Jacob Larsen for resterende Kongel: Skatter 5 Rdlr 2 mrk 13 s tilligemed Exections Omkostning tilsam/m/en 7 rd 5 s udi hans ejende Huus paa Gaarden Øvre Manger dateret 13de Maji 1773
10. Et Skjøde udgiven af Hans Olsen Dalland til hans Søn Hans Hansen paa 21 Marker Smørs Leje i Gaarden Dalland for 21 rd dateret 14de Octbr: 1773.
11. En Bygsel Seddel udgiven af Magister Daae til Raagnald Willumsen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Ystebøe dateret 14de April 1773 med vedfulgte Revers.
12. En Bygsel Seddel udgiven af Hans Hansen og Hans Olsen Dalland samt Johannes Monsen Herland til Joen Olsen paa 17 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Dalland dateret 14de Octbr: 1773 med Revers.
13. En ditto udgiven af Rasmus Magnesen Dahle som Laug Værge for Enken Malene Clemets Dotter Hielmen til Torbiørn Stephens/en/ {Dotter} paa 9 Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Halland (Helland?) imod Vilkor til Aftræderen Herman Monsen og Hustrue dateret 14de Octbr: 1773 hvorhos fulgte en ligelydende Revers.
14. En Indbyrdes Bebrevelse imellem Erich Knudsen ytre Helle og hans Hustrue Marthe Ols Dotter dateret 25de Junii 1773.

Klokkeren til Mangers Præstegjeld Halvor Jensen Morchen gav tilkjende med mundtlig Varsel til dette Ting at have

indkaldet Johannes Johannesen Qvalem for resterende 3 Aars Klokke Told fra 1768 til 1772 incl: derfor at liide Dom til Betaling saavel som at oprette dette Søgemaals foraarsagede Omkostninger,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi fremstod de brugte Stevne Vidner Lensmand Knud Olsvold og Haaver Indhelle, som med opragte Fingre efter Loven bevidne \den 27de Septbr:/ at have indstevnet Johannes Qvalem til dette Ting i eget Paahør.

Citanten paastod aarlig 18 Marker \Korn/ udi Klokke Told saaledes som fra umindelige Tiider har været brugeligt over heele Sognet der er den ganske Almue bekjendt og nu udbad Laug Dag for den udeblevne til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Johannes Johannesen Qvalem gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Ligesaa anmeldte og Klokkeren udi Mangers Sogn Halvor Jensen Mørchen med muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Mons Michelsen Qvalem for resterende 3 Aars Klokke Told fra 1768 til 1772 incl: á 18 Marker Korn Arlig at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning;

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev Indvarslingen under Eed afhjemlet {afhjemlet} af de brugte Kaldsmænd Lensmand Knud Olsvold og Haaver Indhelle at være skeed den 27de Septbr: sidstl: i den indstevntes eget Paahør.

Citanten erindrede om Laug Dag for den udeblevne til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Mons Michelsen Qvalem gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

1773: 154

Efter Hr: Fogden Heibergs Forlangende blev Almuen tilspurgt hvor Præstens og Kirkens Tiende belejligst for dem kand erlægges i Fiskeriets Tiider, hvortil af den tilstædeværende Almue blev svaret at for Vinter Fiskeriet var det belejligst Hennøe, Sælsvogen, Heggøe Holmen og Blomvogen og for Som/m/er Fisket paa Korsnæsset paa Fladøen.

Hr: Danckert Heiberg som Ejer af Gjæstgiver og Skyds Skaffer Stædet Kiilstrøm/m/en forlangede den Deel af Almuen, som derunder til Skyds er henlagt, tilspurgt om de som hidindtil brugeligt haver været, vil erlægge 1 mrk Aarl: á Mand og derfor indestaae een for alle og alle for een, for den Frie skyds dennem paaligger at forrette eller og sam/m/e in natura at forrette, hvorpaa af samtlige tilstædeværende Almue omtrent en Snees i Tallet eenstem/m/ig blev svaret at de som hidindtil brugeligt dertil ville svare 1 mrk aarlig á Mand.

Reqvirenten forbeholdt sig dette nærmere af Kirke Bakkerne for den øvrige Almue at bekjendtgjøre hvorefter han saa sig beføyet at antage de øvriges Stiltienhed som samtliges Samtykke hertil, saavel som og i extraordinaire Overhaande Skyds Tilfælde efter fremlæggende Specification at faae repareret paa Almuen hvad der skulle overstige det de herefter contribuirer, hvornest han udbad sig dette som et Tings Vidne in forma beskreven, der blev bevilget.

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg fremlagt til hans Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 16 qvæstioner, hvortil af Almuen blev svaret at det uden Forandring forholder sig ligesom forrige Aar og forbeholder Sorenskriveren sig i Henseende den 11te og 12te Post ved Decignation at give nærmere Oplysning. 2. det lidet Tings Vidne hvortil og blev svaret at dermed ingen Forandring fra forrige Aar er skeed. 3. Odels Mandtallet. 4. Consumtions Restancen der beløber for 1772 24 rd 8 s 5. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for dette Aar 837 Rdlr 2 mrk 12 s for afvigte Aar 341 rd 5 mrk 12 s og Procento Skatten 28 rd 4 mrk 14 s 6. om Restancen fra Fogden Bildsøes Tiid blev svaret af Almuen og Laug Retten at det forholder sig som omspurgt.

Dernest blev Laug Rettesmænd for nest anstundende Aar 1774 opnævnet og opnævnet følgende nye Mænd 1. Niels Olsen Soleim 2. Johannes Johannesen ytre Sæbøe 3. Carl Nielsen Kaalaas 4. Mons Ellingsen Sædahl 5. Ingebrigt Joensen Indhelle 6. Haaver Knudsen Indhelle 7. Rasmus Magnesen Noranger og 8. Mathias Hansen Ystebøe.

Og da ingen efter 3de gange Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er samme herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Alenfiths Skibreede 1773.

Anno 1773 den 15de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrøm/m/en til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Alenfiths Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvartermester Haberdorff med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstl: Som/m/er Ting var tilstæde og her foran f: ere anførte, overværende Hr: Fogde Heiberg, Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de 4 Stifts Breve der her foran ved Sartors Ting ere registrerede, dernest indkom fra Almuen til Publication følgende Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Heimvigen i Hossanger Skibreede den 27de April 1773 efter afg: Halvor Johannesen.

1773: 154b

2. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Toftinge her i Skibreedet den 30te April 1773 efter afdøde Johannes Bendixen.

3. Et ditto forrettet paa Gaarden Monstad d: 1te Maji 1773 efter Koenen Ragnele Lars Dotter.

4. Et Skjøde udgiven af Hr: Capitaine Dahl og Broder Sr: H: F: Dahl til Ole Erichsen paa 2 Pund og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Monstad for 115 Rdlr dateret 1te Octbr: 1772.

5. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Magister Ludvig Daae til Ole Bottolphsen paa 1 Pund Smør og ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Langenæs dateret 13de April 1773 med hosfulgte Revers.

6. En ditto udgiven af Hr: Capitaine Krog til Ole Monsen paa 18 Mark Smør ¼ Tønde Malt og ½ Faars Leje i Gaarden Eickeland dateret 2den Januarii 1773 med vedfulgte Revers.

7. En Pante Obl: udgiven af Ole Erichsen Monstad til hans Fader Erich Olsen Møchisvold stoer 30 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart udi Gaarden Monstad af Skyld 2 Pund og 6 Mark Smør dateret 15de Octbr: 1773.

8. En ditto udgiven af Ole Andersen Fischesæter til Anders Bastesen Michelthun stoer 13 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart udi Gaarden Fischesæter af Skyld ½ Pund og 6 Mark Smør og 6 Kander Malt dateret 15de Octbr: 1773.

9. En ditto udgiven af Anders Olsen Fischesæter til Simon Nielsen Igeland stoer 31 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Fischesæter af Skyld 18 Mark Smør og 6 Kander Malt dateret 15de Octbr: 1773.

10. En ditto udgiven af Ole Nielsen Tidtland til Mons Aslachsen Nedre Qvame stoer 30 Rdlr mod 1te P:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Nore Tidtland af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør og 6 Kander Malt dateret 15de Octbr: 1773.

11. En ditto udgiven af Siur Olsen Seim til Peder Odsen Giernæs paa Voss stoer 99 Rdlr mod 1te P:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Seim af Skyld 1 Pund 21 Mark Smør og 5/8 Huud dateret 15de Octbr: 1773.

Hr: Fogden loed ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer anmelde med muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Halvor Knudsen Søre Fæste fordie han skal have overfaldet paa Vejen Anders Pedersen Nore Fæste og voldeligen behandlet ham derfor at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte samt at anhøre derom Vidnerne Niels Olsen Søre Fæste, Ole Jacobsen Tvedten, Helge Besses Dotter Schare, Brithe Mons Dotter, Inger Ols Dotter og Kari Sebiørns Dotter alle fra Gaarden Fæste hvilke samtlige under Lovens Falsmaal ere kaldede at aflægge deres eedelige Vidnesbyrd i Sagen, ligesom og Anders Pedersen Nore Fæste tillige er indkaldet at tilsvare sin Anmeldelse om denne Tildragelse.

ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen eedelig afhjemlet {af de brugte Kaldsmænd} at være skeed med 14 Dages Varsel for alle de bemelte indstevnte i eget Paahør og Boepæl og Vidnerne i sær under Lovens Falsmaal af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Knud Johannesen Storoxe og Johannes Knudsen Schare.

Citanten bad de udeblevne forelagt til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Halvor Knudsen Søre Fæste gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare ligesom og Vidnerne Niels Olsen Søre Fæste, Ole Jacobsen Tveten Helge Besses Dotter Schare, Brithe Mons Dotter, Inger Ols Dotter og Kari Sebiørns Dotter fra Gaarden Fæste forelægges under Lovens Falsmaal til sam/m/e Tiid at møde med deres Provemaal i Sagen, endelig lavdages og Anders Olsen Nore Fæste til sam/m/e Tiid Angivelsen at tilsvare.

1773: 155

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoer Tings Vidne bestaaende af 16 qvæstioner hvortil blev svaret at det i et og alt forholder sig ligesom forrige Aar uden nogen Forandring og i Henseende 11te og 12te Post forbeholder Sorenkriveren sig ved Aarets Udgang ved Designation at give nærmere Oplysning. 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret at i denne Henseende er ingen Forandring dette Aar skeed 3. et ditto om Gjæstgiverierne, hvortil blev svaret at de ej bruge anden Næring 4. Odels Skatts Mandtallet 5. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for indeværende Aar 554 Rdlr 3 mrk 1 s for de foregaaende Aaringer 216 Rdlr 2 mrk 9 s og 6. Consumtions Restancerne til 1772 Aars Udgang beløber 3 Rdlr.

Dernest blev til Laug Rettes Mænd for nest anstunde[nde] Aar 1774 opnævnet og anordnet følgende nye Mænd 1. Lars

Jacobsen Øvre Tvedt 2. Michel Johannesen Erstad 3. Hans Aslachsen Indre Fosse 4. Stephen Christiansen Sælevold 5. Gullach Olsen Totland 6. Haldor Olsen Klevdahl 7. Ole Monsen Eicheland og 8. Lars Monsen Storoxe.

Og da ingen efter skeede Udraab havde meere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Guulens Skibreede 1773.

Anno 1773 den 18de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Schieriehavn til et almindeligt Høste Tings Holdelse for Guulens Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Quartermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: Specificerede undtagen at Mons Siursen øvre ØstGuulen denne sinde selv sad Retten, i hvis Stæd Joen Hantved forhen var, overværende udi Retten Kongel: Mayts: Foged Hr: Heiberg, Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som ved dette Aars Høste Tinge for Sartors Skibreede ere registrerede.

Hr: Fogden Heiberg anmeldede ved skriftlig Stevnemaal af 20de Septbr: sidstl: at have ladet ind kalde eendeel derudi benævnte Personer fordie de haver handlet {med} en Tyv navnlig Poul Larsen eendeel Fiske og Korn Vahre derom at anhøre Vidner og Dom at liide, ligesom og Hr: Capitaine Brygger den bestaalne Sr: Rappe og Lensmanden Hans Miømnen som Defensor for de Saggivne tillige ere indkaldede alt efter Stevningens nærmere Formeld der er saaledes lydende. Endelig til kjende gav og Hr: Fogden ved mundtlig Stevning at have indkaldet Tyven bemelte Poul Larsen Beraas til at anhøre Vidnerne.

de ind stevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev den skriftlige Stevnings Forkyndelse eedelig afhjemlet af de brugte Stevne Vidner Hans Miømnen og Ole Siursen Hatlevig at være skeed den 1te 2den og 3die Octbr: \a: c:/ efter deres Paategning i de samtlige ind stevntes eget Paahør for deres Boepæle.

Hr: Fogden gav tilkjende at de brugte Varselsmænd til den mundtlige Stevnings Forkyndelse formoedentlig formedelst Uvæjr vare udeblevne saavelsom og den indstevnte Poul Larsen Beraas muelig af sam/m/e Aarsag eller Sygdoms Forfald, hvorfore han forbeholdt sig ved skriftlig Continuations Stevning hannem at indkalde til en Extra Ret der for Tiiden ej kand beram/m/es formedelst andre paa Haanden værende bestemte Forretninger, men nærmere herefter af Dom/m/eren kand blive at fastsætte, til hvilken han og udbad samtlige indstevnte

1773: 155b

saavel Parter som Vidner forelagte.

Eragtet

Samtlige de i den skriftlige Kald Seddel benævnte saavel Parter som Vidner forelægges til en Extra Ret som nærmere af Sorenskriveren skal vorde fastsadt og Vidnerne/ i sær under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen, til hvilken Tiid det og vil paaligge actor at indkalde Poul Larsen Beraas ved Continuations Stevning, da den første ham givne Varsels Forkyndelse ej er bleven afhjemlet.

Dernest indkom fra Almuen til Publ: følgende Breve.

1. Et Skifte Brev efter Myndtlingen Marthe Ivers Dotter Dahle af 17de Maji 1773
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Hilde efter afg: Jetmund Jacobsen Hilde af 5te Julii 1773.
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Todtlandsdahlen efter afg: Anne Ols Dotter begyndt den 27de April og sluttet den 1te Augusti 1773.
4. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Etats Raad og Laugmand Bager til Ole Rognaldsen paa 13 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Birchnæs dateret 3die Decembris 1772 med vedfulgte Revers.
5. Et Skjøde udgiven af Hr: Biskop Arentz til Michel Joensen paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Brananger for 48 Rdlr dateret 4de Octbr: 1773.
6. Et ditto udgiven af ditto til Bendix Lassenen paa ligge Skyld i sam/m/e Gaard for liige Summa af ditto dato
7. En Pante Obl: udgiven af Madame Sommer til Sr: Herman Garman stoer 150 Rdlr med Pant udi hendes ejende Andeel udi Gaarden Neerdahl af aarlig Landskyld \2? Pund/ 18 Mark Smør og 1 Pund 12 Mark Smørs Leje i Gaarden Berge dateret 28de Maji 1773.
8. Et Skjøde udgiven af Sr: Danckert D: Heiberg til Joen Christiansen paa Gaarden Keilevold af Skyld 2 Løb Smør for 288 Rdlr dateret 4de Julii 1773
9. En Pante Obl: udgiven af Joen Christiansen Keilevold til Hr: Danckert D: Heiberg stoer 120 Rdlr med 1te P:tets Pant i Gaarden Keilevold af Skyld 2 Løb Smør dateret 18de Octbr: 1773.
10. Fornyse af en Pante Obl: udgiven af Sr: Gabriel Jæger til Hr: Sorenskriver Johan Garman stoer 250 Rdlr dateret 9de Xbr: 1754 og ting lyst den 29de Maji 1755, der nu ved Paategning af 18de Octbr: 1773 fornyes.

11. En Contract imellem Sr: Gabriel Jæger og Lensmanden og Laug Retten med fleere meenige Mand af Guulens Skibreede paa samtlige Almuens Vegne ang: Betalingen for Tinghold dateret 19de Maji 1773.

12. En Bygsel Seddel udgiven af Stifts Provsten Hr: Magister Mossin til Joen Asbiørnsen paa 1 Pund 12 Mark Smør 9 Kander Malt og 1 Mark 8 s Faars Leje i Gaarden Grindem dateret 16de Junii 1773 med hosfulgte Revers.

{Iver Bottolphsen og Philip Bottolfsen begge Opsiddere paa Gaarden Unneland Lindaas Præsteboel Allernaadigst benificeret under Matriculs No 3 hvoraf den første bruger 16 ½ Mark Skatte Skyld og 15 7/13 Mark Smør Landskyld og 2 7/4 Mark Fisk} NB formedelst urigtig Opgivende af Comparenterne om Skylden af deres paaboende Brug er forestaaende udslettet.

Dernest fremstoed de 2de Opsiddere og Lejlændinger paa Gaarden Unneland her i Skibreedet under Matricul No 3 Iver Bottolphsen og Philip Bottolphsen hvoraf den 1te bruger 22 Mark Smør Skatte Skyld og 20 4/13 Mark Smør og 3 5/13 Mark Fisk

1773: 156

Landskyld og den anden nemlig Philip 11 Mark Smør Skatteskyld og 10 2/13 Mark Smør og 1 9/13 Mark Fisk Landskyld, hvilke begge vemodelig anmeldede at nogle Uger før sidstl: Juul opkom paa deres paaboende Gaard ved Natte Tiider en pludselig Vaade Ild, hvorved i største Hast blev lagt i Aske følgende paa deres paaboende Anpart staaende Huuse nemlig 2de Stue Bygninger et Ild Huus og en saakaldet Sænge Boe, der tillige fortærede deres der værende ringe Løsøre Effecter og Korn Vahre der ej kunde reddes da de halv nøgne maatte forlade Huusene der alle stoed i Brand da bemærkede Ilden, det de vidste var Laug Retten og meenige Almue bekjendt hvorfor de desangaaende begjerede deres Svar indhentet, hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at det desværre ikke uden alt for vist forholder sig som omspurgt.

Comparenterne anholdt om dette at vorde meddeelt in forma beskreven som et Tings Vidne, der af Retten blev bevilget.

Mons Rasmussen Oppedahl anmeldte at have skudt 6 unge Ulve, hvortil Skindene i Retten blev anviiste og mærkede og derefter af Hr: Fogden betalt 1 Rdlr for hvert Skind.

Ligesaa frem viiste og Knud Houcheland Skindet af en voxen Biørn der blev mærket og derfor betalt ham Skud Penge 2 Rdlr.

13. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Mathias Hansen Henricsbøe paa ½ Løb Smør 1 Pund Fisk og 1/3 Deel Faar i Gaarden Henrichsbøe dateret 12te Maji 1773 med vedfulgte Revers.

14. En ditto udgiven af Hr: Magister Ludvig Daae til Mathias Andersen paa 20 ¼ Mark Smør samt ¼ Tønde og 1 ½ Kande Korn Leje udi Gaarden Hosteland dateret 30te Septbr: 1773.

15. Et Skjøde udgiven af Mons Nielsen Aaneland til Sr: Engel Olsen paa 12 Mark Smør og 2 Mark Fisks Leje i Gaarden Aaneland for 20 Rdlr dateret 19de Octbr: 73.

16. Et ditto udgiven samme dato af Joen Pedersen Øvre Oppedahl til hans Søn Otto Joensen paa 1 Pund Smørs Leje udi Gaarden Øvre Oppedahl for 20 Rdlr:

17. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Mons Iversen paa 1 Pund Smør ¼ Vog Fisks Leje i Gaarden Hougsdahl dateret 30te Augusti 1773 med vedfulgte ligelydende Revers.

18. En ditto udgiven af Hr: Provsten Dressing til Joen Ottesen paa 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Kiddøen dateret 19de Octbr: 1773 med Revers.

19. En ditto udgiven af Hr: Magister Ludvig Daae til Claus Siursen paa 2 Pund og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Riisnæs dateret 2den Augusti 1773 med vedfulgte Revers.

20. En ditto udgiven af Sr: Engel Olsen Nosedahl til Michel Hansen paa 12 Mark Smør og 2 Mark Fisks Leje i Gaarden Nore Aaneland af 19de Octbr: 1773 med hosfulgte Revers.

21. En ditto udgiven af Sr: Gabriel Jæger som Mandatarius af deels Arvinger efter Jetmund Jacobsen Hilde til Ole Ottesen paa 1 Pund og 12 Mark Smørs Leje i Gaarden Hilde dateret 20de Octbr: 1773 med vedfulgte Revers.

Efter Hr: Fogden Heibergs Forlangende blev Almuen tilspurgt hvor Kirkens og Præstens Tiende i Fiskeriets Tiider belejligst kunde erlægges, hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at for Vinter Fiskeriet blev det beqvem/m/est at yde sam/m/e paa Fiskeværerne Fedie og Bi.holmen(?) og for Som/m/er Fiskeriet paa Evenvigs Præstegaard og Sandnes.

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg fremlagt til sit aflæggende Regnskabs Belæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende

1773: 156b

af 16 qvæstioner, hvor til af Almuen blev svaret at det i alt forholder sig ligesom forrige Aar uden nogen Forandring, og forbeholder Sorenskriveren i Henseende 11te og 12te qv: ved Designation at gjøre nærmere Forklaring ved Aarets Udgang. 2. det smaa Tings Vidne ang: Fiske Voger og Qverner samt Huusmænds og Engeslet Pladser, hvortil blev svaret at i den Henseende er ingen Forandring dette Aar skeed. 3. Odels Mandtallet der paa Som/m/er Tinget er fremlagt 4. Aftags Tings Vidnet, hvortil blev svaret at de meere forringes end forbedres og derfor intet Tillæg kand taale. 4. et Tings Vidne om Gabriel Jæger bruger anden Handel end Gjæstgiveriet, hvortil blev svaret nej. 6. om Arnfind Larsen Hougsvær i Aaret 1770 var i stadig Aars Tjeneste og ej befattede sig med Handel? Hvortil blev svaret at han siden 1764 Aars Udgang ej har befattet sig med Handel saavidt dem er bekjendt og ellers været i Aars Tjeneste. 7. ang: Restancen fra Fogden Bildsøes Tiid, hvortil blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt. 8. Restancen af Consumptionen beløber sig til 1772 Aars Udgang 26 Rdlr 32 s 9. Restancen af de ordinaire Skatter beløber for indeværende Aar 494 Rdlr 5 mrk 6 s for forrige Aaringer 204 rd 2 mrk 14 s og ProCento Skatten 46 Rdlr 3 mrk 12 s

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar *1773 (1774) opnævnet og anordnet følgende nye Laug Rettesmænd 1. Joen Iversen Houge 2. Joen Arnesen Løetved 3. Ole Hendrichsen Floelie 4. Ole Larsen Biørøen, 5. Ole Olsen Houge 6. Lars Olsen Troedahl 7. Siur Jørgensen Matre og 8. Niels Nielsen Soleim.

Og da ingen efter skeede 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Lindaas Skibreede 1773.

Anno 1773 den 22de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Høste Tings Holdelse for Lindaas Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvartermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettens Mænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran f: ere anførte, overværende Hr: Foged Heiberg; Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som her foran ved Høste Tinget for Sartors Skibreede ere registrerede.

dernest indkom fra Almuen til Publication følgende Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Heimvigen i Hossanger Skibreede den 27de Aprilis 1772 efter afdøde Halvor Johannesen.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Hielmen i Herløe Skibreede efter afdøde Anders Hansen den 2den Septbr: 1773.
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Leervog her i Skibreedet den 3die Julii 1773 efter afdøde Agotta Hans Dotter.
4. Et ditto forrettet d/en 5te ejusdem paa Gaarden Hopland efter Jetmund Jonsen.
5. Et Skiøde udgiven af Anders Olsen Nedre Tvedt som Laug Værge for Enken Marthe Lars Dotter med fleere til Hr: Krigs Assessor Falch paa 23(? : 22 er retta til 2?) Mark Smør og 23 Kander Malts Leje i Gaarden Loftaas for 40 rd dateret 12te Octbr: 1773
6. Et ditto udgiven af Sr: H: F: Dahl til {Ole Erichsen} Thomas Larsen Qvalvogen paa Ole Erichsens Brug i Gaarden Rebnor af Skyld 1 Pund og 12 Mark Smør for 50 Rdlr dateret 30te Junii 1773.
7. Et ditto udgiven af Ole Magnesen Hopland til Einer Monsen Lechvold paa 18 Mark Smør \6 K: M:/ og 18 Mark Fisks Leje i Gaarden Lechvold for 66 Rdlr dateret 10de Julii 1773
8. aflyst en Pante Obl: udgiven af Madame Haar den 3de Januarii 1773 stoer 2990 Rdlr til Hr: Biskop Friis og tinglyst den 10de Octbr: 1765, der efter Paategning af Creditors Fuldmægtig Sr: Jacob Rieck af 12 Xbr: 1765 er indfriet og derfor herved mortificeres.

1773: 157

9. Aflyst en Pante Obligation udgiven af Sogne Præsten til Lindaas Hr: Magister Ludvig Daae til Hr: Biskop Friis dateret 23 Xbr: 1765 stoer 2990 Rdlr og tinglyst den 13de Octbr. 1766, der nu efter vedhæftede Qvitering af 3die Junii 1773 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

10. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Knud Olsen paa 18 Mark Smør 8 ¼ Kande Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Fondenæs dateret 24de Julii 1773 med Revers.

Hr: Danckert D: Heiberg mødte i Retten og tilkjendegav at han til dette Ting ved mundtlig Varsel har ladet indkalde for Udeblivelse med Frie Skyds efter Tilsiigelse af Skyds Skafferen Halvor Olsen af det indre Skafferie af Lindaas Skibreede Lejlendingen paa Gaarden Brunslund Iver Hendrichsen da han tilkom at {forret} Skydse{n ved} de militaire Sessions Deputerede fra Skyds stædet Kiilstrøm/m/en til næste Skyds Skifte Alverstrøm/m/en, hvor til Citanten maatte leje og betale andre i Stæden, derfor at liide Dom til Erstatning saavel som Bøders Udreedelse efter

Skyds Forordningen og Søgemaalets Omkostning at oprette, {Den indstevnte mødte ikke} saavel som derom at anhøre Vidnet Skydsskafferen Halvor Olsen der under Lovens Falsmaal er indkaldet at aflægge Provemaal i Sagen.

Indstevnte Iver Hendrichsen mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmanden Lars Fieldsende og Iver Joensen Waage der med oprakte Fingre afhjemlede Forkyndelsen at være skeed med 14 Dages Varsel i eeget Paahør og Boepæl.

Citanten fremstillede derpaa

Skafferen Halvor Olsen der aflagde Eed og forklarede sidstl: Maji Maaned at have faaet ordre fra Lensmanden at tilsiige frie Skyds for DeHr:er Sessions Deputerede 32 Mand at møde paa Kiilstrøm/m/en Mandags Aften den 10de Maji, hvorpaa han tilsagde 25 Mand selv mundtlig deels hjem/m/e i deres Huuse og deels andenstæds, men hvoriblant indstevnte Iver Hendrichsen ikke var, ikke heller Gullach Træland ikke heller Lars Houge, ikke heller Gudmund Hundven, hvilke bemelte 4 Mænd han ikke fandt hjem/m/e Mandagen Formiddag da han var ved deres Huuser og deels af deres Hustruer og deels af deres Børn fik at høre at de ikke var hjem/m/e, men blev sagt at de vare i Kiilstrøm/m/en paa Sessionen omtrent 1 ½ Miil fra deres Hjem, hvorpaa han {ved andre loed dem} befalede Ingebrigt Øvre Skodven og Anders Houge, Siur Hougsmyhr og Joen Maraas at tilsiige forbemelte 4 paa Kiilstrøm/m/en, hvorpaa Vidnet begav sig hjem til sit Huus uden at tilsiige fleere.

hvorpaa Vidnet blev dimitteret fra Retten efter at være sin Forklaring af Protocollen forelæst og sam/m/e rigtige Tilførsel at have tilstaaet, hvorhos han fremlagde en skriftlig Beretning om hvorledes med bemelte Skydses Tilsiigelse var tilgaaet det han sagde selv at have skrevet, der er saaledes lydende.

Citanten begjærede Sagen udsadt til forstanstundende Som/m/er Ting og reserverede sig sin Ret for Søgemaalets Spilde samt alle deraf flydende Omkostninger hos Skyds Skafferen Halvor Olsen hvilken han anseer efter det passerede som den rette SagVolder.

Eragtet

Sagen udsættes efter Citantens Begjæring til nestk: Som/m/er Ting.

Hr: Danckert D: Heiberg tilkjendegav til dette Ting at have indkaldet med mundtlig Varsel Ole Larsen Hopland for Udeblivelse med Frie skyds sidstl: Augusti Maaned da han ved Skyds skafferen i Kiilstrøm/m/en Michel Nielsen blev tilsagt at skydse Provsten paa Visitats, i hvis Stæd Citanten maatte besørge andre derfor at liide Dom til Bøders Udreedelse og denne Rettergangs Omkostning at erstatte.

indstevnte Ole Larsen Hopland mødte og vedtoeg lovlig Varsel og sagde ej at have været hjem/m/e da Skafferen var hos hans {at ti} Naboeer at tilsiige den paastevnte Skyds, men var den Tiid ved Qvernen, og formeener for

1773: 157b

Skyds at være befriet da han ikkun er Huusmand og i den Tiid ej forhen har forrettet Skyds.

Citanten begjærede Sagen udsadt til nestk: Sommer Ting for da med Tings Vidne og Skyds Skafferens Provemaal at afbeviise Søgemaalets Rigtighed, som blev bevilget.

Videre tilkjendegav Hr: Danckert D: Heiberg med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Mons Olsen Hopland for Udeblivelse med Frie Skyds til Provste Visitats sidstl: Augusti Maaned uagtet dertil bekomne Tilsiigelse ved Skyds Skafferen Michel Nielsen, derfor at liide Dom til Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte.

Indstevnte Mons Olsen Hopland mødte og vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at være tilsagt til den paastevnte Frie Skyds, men vilde ej udrette denne tilsagde Skyds da han nest forrige Febr: Maaned havde skydset Hr: Capitaine Budde til Søe Enrollerings Sessionen, og bad Skafferen at fare til neste Gaard Bergsvig at tilsiige Beboerne der da de ej havde været i Skyds, men skulle de vegre sig derved ville Comparenten forrette Skydsen.

Citanten declarerede at han ikke længere end fra Maj Maanedes Begyndelse dette Aar havde paataget sig ved sin Dreng Michel Nielsen at forrette Skyds Skafferiet ved Kiilstrøm/m/en samt ved denne Skyds Skaffers nøye og liige fra Begyndelsen havde iagttaget touren efter Gaardernes Beliggenhed med frie Skydsen og altsaa indstillede til Retten hvor umueligt det vilde blive for Skyds skafferen at forsyne den rejsende med Skyds naar det var eenhver Bonde tilladt at henviise Skafferen til sin Naboe, haabende derfor at denne modvillige Bonde andre ligesindede til Exempel bliver tilfunden følgelig gjorde Paastand at udrede en passelig mulct til Sognets fattige samt erstatte Citanten de af ham forvoldte Udgifter saavel til Skydsens Bestriidelse som Søgemaalets Bekostning samt Rejse til Tinget med Kost og Tæring billigst 3 rd 3 mrk hvorved han indloed Sagen Dom.

den indstevnte havde ej paa Tilspørgende at svare til Sagen viidere men indloed den Dom, hvortil den optages

Hr: Danckert D: Heiberg anmeldede med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Rasmus Olsen for Udeblivelse med frie Skyds til Provste Visitatsen sidstl: Augusti Maaned efter dertil skeede Tilsiigelse ved Skyds Skafferen Michel Nielsen derfor at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og Søgemaalets Bekostning at erstatte saavel som fordie han sam/m/e Tiid overskjælde Skyds skafferen der herom tilsagde ham

indstevnte Rasmus Nielsen Hopland mødte og vedtoeg lovlig Varsel samt tilstoed at være tilsagt til den paastevnte frie Skyds, men undsloeg sig derfor formedelst at han nestforrige Febr: Maaned havde skydset Hr: Capitaine Budde til

Søe Enrollerings Sessionen \men negtede at have skjeldet Skafferen/

Citanten forbeholdt sig Continuations Stevning til førstk: Som/m/er Ting for de indkaldede fornødne Vidner ang: den indkaldedes Opførsel i mod Skyds Skafferen, til hvilken Ende han var Anstand i Sagen begjere.

Eragtet

Efter Citantens Begjering udsættes Sagen til nestk: Som/m/er Ting.

Hr: Danckert D: Heiberg anmeldede med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Johannes Olsen Forland for Udeblivelse med frie Skyds til at befordre nogle Recruiter af Hr: Capitaine Juels Compagnie følgelig Stiftets frie Skyds Pass uagtet han derom var tilsagt derfor at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte.

1773: 158

Indstevnte Johannes Olsen Førland mødte og vedtoeg lovlig Varsel samt tilstoed at være tilsagt den paastevnte frie Skyds i hans Fraværelse paa Fiske da Comparentens Tjeneste Piige gik til Soleim at følges med Beboerne der at forrette den til sagde frie Skyds, men da de paa Soleim ej vilde skydse, vendte Piigen igjen tilbage til sit Hjem Førland der ligger 1/8 Miil fra Qvalvogen \landfast/ og dette 20 Favne fra Schaarholmen der er landfast med Kiilstrøm/m/en 1/8 Miil derfra. Comparenten formeente derfor i denne Henseende at være angerløs da dette er skeed i hans Fraværelse af hans Piige der ej havde Baad at kom/m/e frem med.

Citanten protesterede imod den anbragte Undskyldning saasom det sees af den indstevntes egen Tilstaaelse at han af Skyds Skafferen er lovlig tilsagt samt at hans Tjeneste Piige alt var i Begreb med at opfylde sin Husbonds Pligt udi hans Fraværelse og derfor \alt/ i den Anledning havde begivet sig fra sin Husbonds Huus paa Vejen til Soleim, men ventelig der blev overtalet af Opsidderne der at vende hjem igjen, da disse ligeledes vare tilsagte til denne frie Skyds men blev ligeledes borte. Thi forventer Citanten at den indstevnte vorder tilfunden for sin Modvillighed at udrede en passelig mulct til Sognets fattige samt at erstatte ham det gjorde Udlæg til den paastevnte Skyds i Stæden at forrette saavelsom dette Søgemaals Omkostning iberegnet Rejse med Kost og Tæring i alt 3 rd 3 mrk, hvornest han indloed Sagen Dom.

den indstevnte havde intet viidere til Sagen at svare, men ligeledes indloed det til Doms.

hvorfore den optages til Doms.

Hr: Danckert D: Heiberg gav tilkjende med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Enken Magdelie Johannes Dotter Soleim fordie hun ej efter Tilsigelse sidstl: Julii Maaned ville skydse deels Recruiter af Hr: Capt: Juels Compagnie i Følge Stiftets frie Skyds Pass, hvorover Citanten maatte leje andre i Stæden dertil, derfor at liide Dom til Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at oprette.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Michel Baarsen Synevog og Jacob Erichsen Wichene, der under Lovens Eed afhjemlede Forkyndelsen at være skeed for Magdelie Johannes Dotter med 14 Dages Varsel i eget Paahør og Boepæl.

Citanten begjerede den udeblevne laugdaget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Magdelie Johannes Dotter Soleim gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Sr: Henning Frieman Dahl loed ved Lensmanden Lars Larsen Fieldsende {anmelde} anmelde med skriftlig Kaldseddel til dette Ting at have indkaldet forrige Opsidder paa Gaarden Rebnor Ole Erichsen for resterende Landskyld 3 rd 8 s samt af Citanten som Ejere for ham udlagde Extra Skat hvorpaa for den indstevnte endnu staaer tilbage 2 rd 5 mrk 4 s, derfor at liide Dom til Betaling saavelsom Processens Omkostning at erstatte alt efter Stevningens nærmere Udviis saalydende.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab; hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Stevne Vidner i relation deres Paategning.

Citanten loed begjere den udeblevne Laugdaget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Ole Erichsen \Kaalas/ gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare.

Sogne Præsten til Lindaas Hr: Magister Ludvig Daae loed ved Lensmanden Lars Fieldsende anmelde med muntlig Varsel til denne Ret at have indkaldet Ole Monsen indre Lyhren for en paa Gaarde Kjøbet skyldig værende Rest af 20 rd

1773: 158b

derfor at liide Dom til Betaling tillige med Processens Omkostning at erstatte,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi fremstod de brugte Kaldsmænd Lensmanden Lars Fieldsende og Mons Iversen Schoug der under Eed afhjemlede Forkyndelsen at være skeed den 6te hujus i den indstevntes eegte Huus og Paahør.

Citanten loed begjere den udeblevne laugdaget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Ole Monsen indre Lyhren gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting at møde og til Sagen at svare.

Hr: Capitaine von Brygger loed ved Lensmanden Lars Fieldsende anmelde med mundtlig Stevning til dette Ting at have indkaldet Ingebrigt Samuelsen Syslach for skyldige Auctions Gjeld 1 rd 4 mrk 6 s at liide Dom tilligemed Processens Omkostning.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen eedelig afhjemlet af nysbemelte Varsels Vidner at være skeed den 7de hujus i eegen Boepæl og Paahør.

Citanten loed begjære den udeblevne Laugdaget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Ingebrigt Samuelsen Syslach gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Danckert D: Heiberg mødte og tilkjendegav med mundtlig Varsel til denne Ret at have indstevnet Anders Olsen Østreim, Niels Ingebrigtsen Bergsvig og Aamund Ditlevsen ibm: een for alle og alle for een for denne Som/m/er tvertimod hans Vilie og skeede Fredlysning paa Udøerne ved Fedlø Landet forøvede Lyng Riving og anden utilladelig Omgang til Ejerens Fornærmelse derfor at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte.

samtligde de indstevnte mødte og vedtoege lovlig Varsel og tilstod Søgemaalets Rigtighed derhen at de rigtig nok have *sk revet Lyng paa Udøerne ved Fedlø men formoedede ej derved at have forbrudt noget da mange andre have forøvet det selv samme paa disse Stæder.

Citanten begjerede Sagen udsadt til nestk: Sommer for ved Continuations Stevning at indkalde de andre vedkom/m/ende.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nestk: Som/m/er Ting efter Citantens Forlangende.

11. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Hr: Postmester Brøcher til Hr: Lieutenant Gerhard Christian Ravn paa Gaarden Wabuene af Skyld 1 Pund Smør dateret 3die Martii 1773 med Revers

12. En ditto udgiven af Hr: Wilhelm Friman til Iver Iversen Monstad paa ½ Løb Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Nedre Schodven dateret 29de Junii 1773 med hosfulgte Revers.

Dagen nestefter den 23de Octobris vedvarede Tinget med foranførte Laug Ret,

hvor da udi Sagen indstevnt af Hr: Danckert D: Heiberg imod Mons Olsen Hopland saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Den indstevnte har selv inden Retten tilstaaet sidstl: Augusti Maaned at være tilsagt at forrette den paastevnte frie Skyds med Stifts Provsten

1773: 159

paa Visitats Rejsen, men derfor at have vegret sig under Forevending {under Forevending} at han forhen sidstl: Febr: Maaned havde skydset til Søe Enrollerings Sessionen og derover ventede at det ej nu igjen kunde tilkom/m/e ham, hvilket er ligesaa ubeviist, som det langt fra at tjene til Undskyldning tvertimod allermeest *allermeest characteriserer en dristig og ubeføyet Modvillighed i dette Stykke, imedens det ej kand paaligge Skyds Skafferen for eenhver der tilsigges at gjøre Reede for touren, men den der i saa Maade formeener sig fornærmet saadant lovlig at paa anke og beviisliggjøre,

Thi Kjendes for Ret at Mons Olsen Hopland for slig udviiste Modvillighed bør at bøde til Sognets fattige 2 Rdlr og oprette Citanten Søgemaale[s] Omkostning med 2 Rdlr 4 mrk, at fuldbyrdes 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Dernest er udi Sagen indstevnt af Hr: Danckert D: Heiberg imod Johannes Olsen Førland afsagt følgende

Dom

Indstevnte Johannes Olsen Førland tilstaaer selv at være tilsagt den paastevnte frie Skyds til nogle Recruters Befordring der ej blev efterkommet formedelst hans Fraværelse imidlertid paa Fiskerie og at hans Tjeneste Piige for at ligne Naboerne paa Soleim derudi efterloed at udrette sam/m/e, men da hans Fraværelse i dette Fald ej kand frietage ham fra en Pligt han da ved andre burde besørge opfyldt ligesaa lidet som Efterladenhed af hans Tjeneste Piige for

hvem han i saa Fald bør staae til Ansvar, saa kjendes for Ret at bemelte Johannes Olsen Førland for slig Forsøm/m/else bør udrede 1 Rdlr i mulct til Sognets Fattige og erstatte Citanten denne Rettergangs Bekostning med 2 rd 4 mrk. at udredes 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd.

13. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Hr: Magister Ludvig Daae til *Christopher Christopher Karstensen paa 18 Mark Fisk og 1 Mæle Korn Leje i Gaarden Koursøen dateret 18de Octbr: 1773 med vedfulgte Revers.
14. En ditto udgiven af bemelte Hr: Magister Daae til Magne Michelsen Monsløb paa 18 Mark Smør og ½ Vog Fisks Leje i Gaarden Leerøen dateret 7de Januarii 1773 med Revers
15. Et Skjøde udgiven af Sr: Jørgen Christen Morsing til Jetmund Johnsen paa et Pund og 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Hopland for 90 Rdlr dateret 20de Xbr: 1771
16. Et ditto udgiven af Anders Haldorsen med fleere til Haldor Andersen paa 1 Pund 23 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Haande dateret 22de Octbr: 1773.
17. En Contract om Tingholdets Betaling imellem Sr: Danckert D: Heiberg og Lensmanden med Laug Rets og deels Almues Mænd paa egne og øvrige Almues Vegne dateret 22de Octbr: 1773.
18. Et Skifte Brev forrettet den 28de Maji 1773 efter Mundtlingen Johannes Thomassen Oenæs.
19. Et Skjøde udgiven af Michel Thomesen Oenæs og Medarvinger til Niels Pedersen paa 18 9/23 Mark Smør og 12 6/23 Kande Malts Leje i Gaarden Oenæs dateret 22de Octbr: 1773.
20. Et ditto udgiven af Einer Monsen Weraas til Hr: Danckert D: Heiberg paa 1 Pund Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Weraas for 80 Rdlr dateret 23de Octbr: 1773
21. Et ditto udgiven af Gudmund Larsen Leerøen til Ole Magnesen Hopland paa 1 Pund 10 1/8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hopland for 70 Rdlr dateret 10de Julii 1773.
22. Et ditto udgiven {af} til Gudmund Larsen Leerøen paa 1 Pund 10 1/8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hopland for 70 Rdlr dateret 28de Septbr: 1771.

1773: 159b

23. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Danckert D: Heiberg til Lars Jensen paa ½ Vog Fisks Leje i Gaarden Moløen dateret 21de Decbr: 1772 med Revers
24. En ditto udgiven af ditto til Michel Knudsen paa 18 Mark Fisk og 3 Kander Malts Leje i Gaarden Huuse dateret 20de 8br: 1771 med Revers
25. En ditto udgiven af ditto til Peder Hansen paa en Rydnings Plads Mullen under Holmen paa Fedie mod 14 mrk aarlig Afgift af 20de Octbr: 1771 med vedfulgte Revers.

Procurator Kramer loed møde og i Rette æske Sagen anlagt af Hr: Grøgaard's Arvinger imod Hr: Magister Daae og tillige tilkjendegav at da mod Formoedning Søgemalet ej i Mindelighed var bleven afgjort, saa blev til ydermeere Oplysning fremlagt et Udtoeg af Bergens Byes gejstlige Skifte Protocol der er saa lydende. Comparenten nest at benegte alt af Magister Daae ubeviislig paa Som/m/er Tinget 1772 tilførte paatrængede Dom i Sagen til forestaaende Extra Ting saaledes at den indstevnte ej allene maatte tilpligtes at betale det paasøgte men end og et Tillæg i forhen paastaede Processes Omkostning af 2 rd.

Hr: Magister Daae mødte ikke efter Paaraab, thi optages Sagen til Doms til forestaaende Extra Ting for Guulens Skibreede.

Dernest blev Almuen efter Hr: Fogdens Forlangende tilspurgt hvor Fiske Tienden belejligst for dem i Fiskeriets Tiider kand ydes, hvortil blev svaret paa Fedie, i Kiilstrøm/m/en og Alverstrøm/m/en.

Hr: Fogden fremlagde til sit Regenskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 16 qvæstioner hvortil blev svaret at det i alt forholder sig ligesom forrige Aar uden nogen Forandring 2. det lille Tings Vidne om Fiske Voger Qverner og Huusmænds Pladser, hvortil blev svaret at sam/m/e er uden mindste Forandring fra forrige Aar 3. ditto ang: Øde Gaardene hvortil blev svaret nej. 4. Odels Mandtallet 5. Consumtions Restancen beløber sig til 1772 Aars Udgang 20 Rdlr 48 s 6. af de ordinaire Skatter beløber Restancen for dette Aar 921 Rdlr 4 mrk 2 s til 1772 Aars Udgang 534 rd 3 mrk og af ProCento Skatten 44 rd 11 s 7. Tings Vidnet ang: Restancen fra Fogden Bildsøes Tiid, hvortil blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt

Endelig blev til Laug Rettes mænd for nest anstundende Aar 1774 opnævnet følgende nye Mænd 1. Arve Erichsen Hondeland 2. Colbiørn Johannesen Waage 3. Hans Bergesen Fanebust 4. Hans Olsen Loftaas 5. Jacob Michelsen Syslach 6. Ole Ingebrigtsen Synevog 7. Joen Larsen Konglevold og 8. Haldor Andersen Honde

26. Publ: en Pante Obl: udgiven af Thomas Larsen Qvalvogen til Sr: H: F: Dahl stoer 39 Rdlr mod 1te P:tets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Rebnor af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør af 30te Junii 1773
27. En ditto udgiven af Ole Magnesen Hopland til Sr: H: F: Dahl stoer 34 Rdlr mod 1te P:tets Pant i Gaarden

Hopland af Skyld 1 Pund 10 1/8 Mark Smør dateret 10de Julii 1773.

28. En ditto udgiven af Einer Monsen Lechvold til Sr: H: F: Dahl stoer 36 Rdlr mod 1te P:rets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Lechvold 18 Mark Smør 6 Kander Malt og 18 Mark Fisk dateret 10de Julii 1773

1773: 160

og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er samme hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Hossanger Skibreede 1773

Anno 1773 den 26de Octobris blev Retten sadt paa Ting stædet Bernestangen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Hossangers Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteer Mester Haberdorff og de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran f: ere antegnede, udi Overværelse af Kongl: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg Bonde Lensmanden og øvrige ting søgende Almue,

hvor da først blev publiceret de samme 4 Stifts Breve som ved dette Aars Høste Ting for Sartors Skibreede her foran ere registrerede,

dernest publ: følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Østre Kleppe efter afg: Marcus Helgesen den 7de Julii 1773.
2. Et ditto forrettet ditto dato paa Gaarden indre Bernes efter afg: Brithe Ols Dotter
3. Et ditto forrettet den 2 ejusdem paa Gaarden Ladstad efter afg: Johannes Wermundsen.
4. En Odels og Rydnings Lysning udgiven af Jacob Haldorsen Bysem og Knud Ellevsen Rachnes til et Laxe Værp paa Sandals Næsset dateret 23de Octbr: 1773.

Friderich Eide af Bergen loed ved Lensmanden Magne Hatland tilkjendegive med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Klokkeren til Hammers Præste Gjeld Peder Poulsen for skyldige Regnings Krav 6 Rdlr 5 mrk at liide Dom til Betaling tilligemed Processens forvoldte Omkostning.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Stevningens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Magne Hatland og Johannes Endresen Fitke med 5 Ugers Varsel i den indstevntes Hustrues Paahør for hans Boepæl.

Citanten loed til Beviis for det paasøgte Krav fremlægge en Regning af 15de Octbr: 1773 belagt med 6 s stemplet Papiir saalydende, hvornest han begjerede den udeblevne laug daget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej tilstædemødende Klokker Peder Poulsen gives Laug Dag til neste Ting at møde og Sagen at tilsvare.

5. Publ: et Skjøde udgiven af Iver Larsen Fladeqval til hans Søn Anders Iversen paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Fladeqval for 45 Rdlr dateret 26de Octbr: 1773

6. Et Skjøde udgiven af Johannes Aschildsen Tvedten paa egne og sin Moeders Marithe Niels Dotters Vegne til Anders Nielsen Hoele paa 7 5/12 Mark Smør og 4 8/17 Kande Malts Leje i Gaarden Wahre for 26 Rdlr dateret 26de 8br: 1773.

7. Et ditto udgiven af Ole Johannesen stoere Sætre med fleere til Rasmus Andersen Heimvigen paa 15 Mark Smør og 10 Kander Malt i Gaarden Heimvigen for 45 Rdlr dateret 26de Octbr: 1773.

8. Et ditto udgiven af Rasmus Andersen Heimvigen til Joen Monsen Romereim paa 1 Pund Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Kalland for 35 Rdlr dateret 26de Octbr: 1773.

9. En Bygsel Seddel udgiven af Anders Nielsen Hoele til Lars Magnesen paa ½ Løb Smør og ½ Faars Leje i Gaarden Wahre dateret 26de Octbr: 1773 med vedfulgte Revers.

10. En ditto udgiven af Ole Nielsen Hanestved og Johannes Helgesen Wahre til Helge Johannesen paa 15 Mark Smør og 15 Kander Malts Leje i Gaarden Østre Kleppe af 26de Octbr: 1773 med vedfulgte Revers.

1773: 160b

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg fremlagt til sit Regnskabs Bielæg de sædvanlige Tings Vidner 1. det stoere bestaaende af 16 qv: 2. det lille af 2 qv:, til hvilke begge blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen at Niels Pedersen Elsnæs har afladt det forhen brugte Øltapperie, 3. Odels Mandtallet 4. Aftags Tings Vidnet hvortil blev svaret at sam/m/e er af liige Beskaffenhed som forrige Aar 5. Restancen af Consumptionen til 1772 Aars Udgang beløber 6 Rdlr 24 s 6. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for dette Aar 455 rd 2 mrk 12

s til 1772 Aars Udgang 183 Rdlr 5 s og ProCento Skatten 14 rd 5 mrk 5 s. 7. Tings Vidnet om Restancen fra Fogden Bildsøes Tiid, hvortil blev svaret at det forholder sig som omspurgt.

Til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar 1774 blev opnævnet og anordnet følgende nye Mænd 1. Ole Knudsen Tvedten 2. Knud Larsen Ødejorden 3. Niels Andersen Echeland 4. Anders Simonsen Dahle 5. Magne Andersen Kleppe 6. Siur Larsen Løtved 7. Joen Olsen Løtved og 8. Anders Rasmussen Nonaas.

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, slutter sam/m/e herved og ophæves.

Høste Tinget for Echangers Skibreede 1773

Anno 1773 den 27de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Echanger Skibreedes Almue af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: ere anførte undtagen at Rasmus Andersen Echanger sad selv i Stæden Siur Larsen der da beklæde hans Sæde, overværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg, Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som ved Sartors Høste Ting ere registrerede. dernest blev publiceret

1. Et Deelee Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarter mester Haberdorff den 26de Maji 1773 paa 12 Mark Smør udi Gaarden Nyegaard
2. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Nyegaard efter afdøde Koene Inger Mons Dotter begyndt d/en 27de Maji og sluttet d/en 19de Julii 1773
3. En Fredlysning udgiven af Hr: Foged Heiberg for Gaarden Molvig at dens Beboere ej af de angrænsende maae fornærmes ved Skov Hugst eller Høe at skjære dateret 27de Octbr: 1773.

Enken Guri Johannes Dotter mødte og i Rette æskede Sagen anlagt forrige Aars Høste Ting imod Johannes Nielsen Aschevig og indloed sam/m/e Dom efter forrige Paastand, den indstevnte mødte ikke efter Paraab, thi blev udi Sagen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Vidnerne Elling Arnesen Nedre Echanger og Siur Larsen Øvre Echanger forklarer eensstemmig at indstevnte Johannes Nielsen Aschevig ved at tilkjøbe sig sin ejende Anpart i Gaarden Aschevig af Ole Ellingsen i Stæden for det aarlige Levekor som denne tilligemed forrige Bygselmand paa sam/m/e Brug svarede til Citantinden havde indgaaet at under holde hendes Søn Ole Amundsen med Føde og Huuse Værelse indtil hans Alders 15de Aar, det han dog ej har opfyldt men ved Pintse Dag Tiider 1772 udsadt ham af sit Huus imedens han endnu manglede 2 Aar og 7 Maaneder af den Stipulerede Underholdnings Tiid 15 Aar, hvilket den indstevnte allene haver beegnet

1773: 161

med simpel Benegtelse og foregivende at saadant beroede paa hans blotte frie Vilie, men da saadant imod førte Beviis ved de afhørte Vidner ej kand komme i Betragtning og alle Contracter efter Lov bør holdes, Saa kjendes for Ret at bemelte Johannes Nielsen bør betale Citantinden den paa hendes Søns Underholdning manglende Tiid af 2 Aar og 7 Maaneder efter skeede taxation af 2 uvillige Mænd med 8 Rdlr aarlig der gjør for benævnte Tiid 20 Rdlr 4 mrk samt oprette hende denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 2 Rdlr, at fuldbyrdes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Dagen nestpaafølgende den 28de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

4. Et Deelee Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff efter afdøde Koene Randie Johannes Dotter Echnes Vogen over *over 12 Mark Smør og 10 Kander Malts Leje i Gaarden Todtland og 18 Mark Smør og 10 Kander Malts Leje i Gaarden Biørndahl dateret 27de Octbr: 1773.
5. Et Skjøde udgiven af Mons Andersen Echnes Vogen til Siur Rasmussen paa de paa Gjæstgiver Stædet Echnes Vogen Vaan og Udhuuser og Nøster for 98 [Rdlr] dateret 27de Octbr: 1773.
6. Et Mageskifte Brev imellem Iver Jacobsen Bache og Johannes Holgersen Fænne hvorved den første overdrager til den sidste 2 Pund 6 Mark Smør og 24 Kander Malts Leje i Gaarden Gielsvig og 1 Pund 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Neraas dateret 22de Febr: 1773.
7. En Pante Obl: udgiven af Johannes Holgersen Giellesvig til Hr: Magister Ludvig Daae stoer 30 Rdlr med første P:tets Pant i nysbemelte Gaard Giellesvig dateret 15de Junii 1773.
8. Et Skjøde udgiven af Ole Erichsen Svindahl til hans Søn Iver Olsen paa 18 Mark Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Svindahl for 24 Rdlr dateret 28de Octbr: 1773

9. En Bygsel Seddel udgiven af Aschild Erichsen Sætre som Laug Værg for Enken Kari Erichs Dotter til Iver Aschildsen Wiche paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Wiche dateret 28de 8br: 1773 med Revers.
10. Et Skjøde udgiven af Erich Hognesen Riisnæs med fleere til Iver Bertelsen Holland paa 1 Pund 13 1/8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hope for 69 rd 3 mrk 10 s dateret 22de Xbr: 1770.
11. En Indførsels Forretning passeret paa Gaarden Wælland den 3die Junii 1772 af Lensmanden Ole Fyllingen paa Hr: Fogdens Vegne og medhavende Mænd, hvorved for resterende Kongel: ordinaire Skatter hos Ole Rasmussen for Aarene 1769, 70, 71 og 72 af Beløb 10 Rdlr 10 s og Exsecutions Omkostning 1 rd 2 mrk tilsam/m/en 11 rd 2 mrk 10 s er udlagt 16 Mark Smørs Skyld i bemelte Gaard Welland.
12. En ditto forrettet paa Gaarden Kleive den 4de Octbr: 1773 af Lensmanden Ole Fyllingen paa Hr: Fogdens Vegne og medhavende Mænd, hvorved for resterende ordinaire Skatter hos Ole Knudsen og Hans Olsen fra 1767 til 1773 af Beløb 22 rd 1 mrk 12 s og Indførsels Omkostning 2 rd 1 mrk tilsam/m/en 24 rd 2 mrk 12 s er gjort Indførsel og Udlæg udi heele Gaarden af Skatte Skyld 2 Pund 15 Mark Smør og Landskyld ½ Løb Smør og 3 Mæler Malt.

Johannes Andersen Eide og Tollef Larsen ibm: eedfæstede for Retten med opragte Fingre deres skriftlige Saug Angivelse af Gaars dato som blev dem forelæst.

1773: 161b

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg følgende sædvanlige Tings Vidner 1. det stoere bestaaende af 16 qv: og 2. det lille Tings Vidne af 2 {hvor} til hvilke begge blev svaret at det forholder sig uden Forandring ligesom forrige Aar. 3. Odels Skatte Mandtallet 4. Aftags Tings Vidnet hvortil og blev svaret at dermed havdet sam/m/e Beskaffenhed som forrige Aar 5. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for dette Aar 473 Rdlr 3 mrk 14 s og til 1772 Aars Udgang 287 rd 2 mrk 6 s 6. Tings Vidnet ang: Restancerne fra Fogden Bildsøes Tiid, hvortil blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt.

Dernest blev til Rettens Med Betjening som Laug Rettens Mænd for nestanstundende Aar 1774 opnævnt og anordnede følgende nye Mænd 1. Niels Olsen Elvig 2. Mons Olsen Nore Qvinge 3. Anders Olsen Stalden 4. Knud Bastesen Biørndahl 5. Johannes Iversen *Eches (Echnes) 6. Johannes Johannesen Otterstad 7. Anders Halvorsen Farrestved og 8. Lars Torbiørnsen Moe.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Giæste Ret for Lindaas Skibreede 1773

Anno 1773 den 28de Octobris blev en Giæste Ret sadt paa Hosanger Præste Gaard og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvartteermester Haberdorff med de 2de eedsorne Laug Rettens Mænd Ole Erichsen Elvig og Hans Johannesen Hindenæs,

hvor Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav at Bøygde Vægteren for Lindaas Skibreede Joen Jacobsen Buedahlen har paagrebet og til ham hidbragt en Inderste ved Navn Ole Siursen opholdende sig paa Gaarden Niøten i Lindaas Skibreede tilligemed 3 omstrippende Betler Kjerlinger som han har haft til Huuse navnlig Kari Mons Dotter Monsløb, Asgier Mons Dotter ibm: og Karie Erichs Dotter Umpen paa Fedjø og frem stillede han først til Examination bemelte Ole Siursen som forklarede at Kari og Asgier Monsløb sidstl: April Maaned blev ham tilbragt ved de 3de Mænd Michel Synevog, Johannes Bache og Joen Buedahlen for at drage Omsorg for Kari hans Myndtling og frembringe Asgier til Niels Solem hendes Formynder i liige Henseende, men er \begge/ forblevet i hans Huus siden den Tiid da de som Sødskende nødig ville skilles ad, men Karie Erichs Dotter har været i hans Huus i 6 Aar og arbeidet tilfelles med ham(?), og har Comparenten anmeldet for sin Jord Ejer Sr: Johan Seehuus i Sandvigen at de førstbemelte 2de Qvinde Mennesker var kom/m/et i hans Huus, hvorpaa Seehuus befalede ham at bortjage dem derfra, men de har ikke villet adlyde, i al den Tiid har alle disse 3de faret omkring paa Bøygden at betle, dog saa at de første Sødskende har løst hinanden af og vixelviis faret om at betle den een[e] imedens den anden var hjem/m/e, men den sidste Karie Erichs Dotter har betlet for sig selv allene medhavende et Piige Barn som hun i {Løstgighed} \Ægteskab/ har aflet der nu er 12 Aar gam/m/el. Comparenten tilstoed og selv i 4 á 5 Aar at have faret om Bøygden at betle hver Vinter tilligemed sin Hustrue, men om Som/m/eren har de arbejdet paa Jorden for Seehuus

2. Kari Mons Dotter Monsløb forklarede at være 54 Aar gam/m/el, har været hjem/m/e i sine Forældres Huus indtil for 5 Aar siden da de døde hvorefter hun blev i Huuset hos sin Søn Niels boende paa Gaarden Monsløb, men da han ej vilde underholde hende længere, kom hun til Niøten sidstl: April Maaned og siden den Tiid har drevet Betlerie saaledes

1773: 162

som Ole Siursen har berettet, ligesom hun og tilstoed af ham at være tilsagt at flytte derfra, men har ej vildet, hvorefter hun blev dimitteret og fremstoed

3. Asgier Mons Dotter forklarede at være 46 Aar gam/m/el og at have opholdet sig i sine Forældres Huus tilligemed nestforrige hendes Søster saavel som og derefter hos hendes Søsters Søn Niels paa Monsløb indtil hun sidstl: April Maaned kom til Niøten hvor hun har ernæret sig af Betlerie ligesom af de 2 nest forrige er forklaret, dog havde hun nogen Tiid tilforn imedens hun endnu var [paa]? Monsløb drevet Betlerie 1 ½ Aar, hvorefter hun blev dimitteret og fremstoed

4. Karie Erichs Dotter der forklarede at være 40 Aar gam/m/el er gift {og hos} med Hans Olsen der tjener paa Gaarden Oxnes og var ikkun sam/m/e[n] med hendes Mand i 3 Aar, da de siden hver for sig har maattet tjene for deres Brød da hun har tjent 3 Aar paa Rongvær og 2 Aar paa Børilde, hvorefter hun for 6 Aar siden kom til Niøten og der har ernæret sig af Betlerie saaledes som forhen er brettet.

Hr: Fogden i Anledning af disse Omstrippers og Betleres egen Bekjendelse og Forklaring indloed Sagen Dom med saadan Paastand at eenhver af dem i Følge Forordningen af 29de Augusti 1755 maae tilfindes at straffes med Hals-Jernet ved Kirken naar Prædiken holdes i 2de Timer.

hvorefter da de anklagede intet viidere til Sagen havde at svare saaledes for Ret er bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Ole Siursen Niøten saavel som de 3de med bragte Betlersker Kari og Asgier Mons Døtre og Karie Erichs Dotter, der selv inden Retten have tilstaaet det paaklagede Betlerie, tilpligtes nestkommende Prædike Dag ved en af Kirkerne i Lindaas Præstegjeld i den Kirke søgende Almues Paasyn at staae i Hals Jernet 2de Timer sig selv til velfortjent Straf for dette forøvede Betlerie med denne alvorlige Advarsel derfra for Eftertiiden at entholde sig og derimod at antage anden lovlig Næring, under paafølgende viidere haardere Straf i Overtrædelses Tilfælde.

Høste Tinget for Mielde Skibreede 1773.

Anno 1773 den 16de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Mielde Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvartteermester Haberdorff med de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: ere antegnede udi Overværelse af Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cordt Cramer Bøygde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som ved Høste Tinget for Sartors Skibreede ere registerede, hvortil kom/m/er

5. Et ditto af 19de Octbr: 1773, hvorved bekjendtgjøres en Kongel: Befaling af 29de Septbr: at General Vej Mester paa Rejser til Opsyn med Vej Arbejdet skal nyde frie Skyds uden videre Befaling fra Amtet følgel: Vej Instruxen af 1769

6. Et ditto af sam/m/e dato, hvorved bekjendtgjøres en Kongel: Befaling af 29 Septbr: sidstl: at Tøm/m/eret til Broerne efter Udviisning skal levere[s] af nærmeste Skov Ejere for billig Betaling efter uvillige Mænds Siigelse.

1773: 162b

Dernest blev publiceret følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Havre den 8de Septbr: 1773 efter afg: Anders Nielsen.

2. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Lector Arentz som Laug Værge for Fanøe Præste Enke i Naadens Aaret til Anders Johan/n/esen paa *paa 1 Pund og 6 Mark Smør og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Lithun dateret 14de Octbr: 1773 med Revers

3. En ditto udgiven af Madam Swarskop til Mons Larsen Wim/m/elvig paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Eversdahl dateret 12te Novbr: 1773 med Revers

4. En ditto udgiven af Jomfrue Gartner til Ole Olsen Rivenæs paa 18 Mark Smør og ½ Faars Leje i Gaarden Rivenes dateret 2de Junii 1773.

Sr: Peder Bagger Tafteberg mødte og anmeldede med skriftlig Rettes Stevning under 6te hujus at have indkaldet Gustavus Pettersen i Sandvigen for skyldige Auctions Gjeld 2 Rdlr 3 s derfor at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning at erstatte efter Stevnemaalets Formeld saalydende.

Indstevnte Gustavus Pettersen mødte ikke efter Paaraab, hvorfor Citanten til Hjem/m/el for Søgemalet fremlagde Auctions Regningen saavel som en Extract af Auctions Conditionerne der viiser at han er forpligtet for dette Ting at liide Dom uden Laug Dags Forelæggelse, der her indtages af følgende Indhold.

Og da Forkyndelsen paa Stevningen eedelig er afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Bergens Byes Raadstue Tjenere

indloed Citanten Sagen Dom med saadan Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale de paasøgte 2 rd 3 s samt denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 4 Rdlr.

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret er bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Gustavus Pettersen har ej haft noget at indvende imod det paasøgte Krav og er efter den fremlagde Extract af Auctions Protocollen forbunden at liide Dom for denne Ret uden Lavdags Forelæggelse;

Thi kjendes for Ret at bemelte Gustavus Pettersen bør betale Citanten de paasøgte Toe Rdlr 3 s samt oprette ham Processens Omkostning med 3 Rdlr 2 mrk, at efterkom/m/es 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Sr: Peder Bagger Tafteberg mødte og tilkjendegav ved skriftlig Rettes Stevning under 6te hujus at have indkaldet Carl Jensen boende paa Ladegaarden ved Sandvigen for skyldig værende Auctions Penge 1 rd 4 mrk 10 s at liide Dom til Betaling tilligemed dette Søgemaals Omkostning at oprette efter Stevningens Indhold saa lydende.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi refererede Citanten sig til den paa Stevningen tegnede eedelige Afhjemling at Forkyndelsen ved de brugte Kaldsmænd Bergens Byes Raadstue Tjenere, og frem-

1773: 163

lagde til Beviis for Søgemaalet Auctions Regningen og en Extract af Auctions Forretningen, der viiser at den indstevnte efter Conditionernes 6te Post bør liide Dom for denne Ret uden Laug Dags Forelæggelse, hvilken Regning og Extract er saaledes lydende.

I saadan Anledning indloed Citanten Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes at betale de paastevnte 1 rd 4 mrk 10 s samt oprette ham dette Søgemaals foraarsagede Omkostning med 4 rd.

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Carl Jensen Ladegaarden, der ved Auctions Conditionerne er forbunden for denne Ret at taale Dom uden Lavdags Forelæggelse og intet imod Søgemaalet har haft at indvende tilpligtes at betale Citanten den paasøgte Auctions Debet 1 Rdlr 4 mrk 10 s samt at oprette ham denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 3 Rdlr 2 mrk at fuldbyrdes 15 Dage efter *efter den/n/e Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Sr: Peder Bagger Tafteberg mødte og anmeldede med skriftlig Rettes Stevning af 6te hujus til dette Ting at have indkaldet Joen Berentsen boende i Skudevigen ved Bergen for skyldige Auctions Penge 1 rd 4 mrk 1 s at liide Dom til Betaling tilligemed denne Rettergangs Omkostning at erstatte efter Stevningens nærmere Indhold som følger.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab.

Citanten gjorde Anviisning paa den skriftlige Paategning paa Stevnemaalet, hvorved Forkyndelsen eedelig er afhjemlet ved de brugte Kaldsmænd Bergens Byes Raadstue Tjenere, hvorover sam/m/e her inden Retten var ufornöden, og anmeldede ellers at der ved Stevningen er paasøgt 1 mrk 1 s formeget som ved en Fejltagelse paa den første Regning er anført da sam/m/e *comtant (contant) var betalt hvorfore han nu til Hjem/m/el for Søgemaalet fremlagde Auctions Regningen tilligemed en Extract af Auctions Protocollen der viiser at Kjøberen efter den 6te Post i Conditionerne bør liide Dom for dette Ting, uden Laug Dags Forelæggelse, hvilken Regning og Extract efter hinanden er saa lydende, han indloed derfor Sagen Dom med slig Paastand at indstevnte Joen Berentsen maatte tilfindes at betale de skyldige Auctions Penge 1 Rdlr 3 mrk samt 4 Rdlr for dette Søgemaals foraarsagede Bekostning.

hvorefter saaledes for Ret er bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Efter den fremlagde Extract af Auctions Protocollen følgerig den 6te Post i Auctions Conditionerne er indstevnte Joen Bærentsen pligtig for denne Ret at liide Dom til Betaling for det paasøgte Krav og da intet imod Søgemaalet er indvendt uagtet givne lovlig Varsel, tilpligtes han at *at betale Citanten de paastevnte 1 rd 3 mrk samt erstatte Processens Omkostning med 3 Rdlr 2 mrk, at udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

1773: 163b

Sr: Peder Bagger Tufteberg (Tafteberg) anmeldede med skriftlig Rettes Stevning til denne Ret at have indkaldet Niels Forpagter paa Stine Pladsen i Sandvigen for skyldige Auctions Penge 9 Rdlr 9 s at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning at erstatte alt efter Stevnemalets nærmere Udviis som følger.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab thi fremlagde Citanten til Hjem/m/el for Søgemaalet Auctions Regningen saavel som Extract af Auctions Protocollen, der viiser at Debitor efter Conditionernes 6te Post under denne Ret bør liide Dom til Gjeldens Betaling uden Lavdags Forelæggelse, hvilke efter hinanden er saa lydende. Og da Paategningen paa Stevnemaalet af Bergens Byes Raadstue Tjenere eedelig afhjemler Forkyndelsen derudaf hvorover sam/m/e her inden

Retten er ufornøden indloed Comparenten Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale de paastevnte 9 Rdlr 9 s samt udi Processens Omkostning 4 Rdlr.

hvorefter udi Sagen blev afsagt følgende

Dom

Den fremlagde Extract af Auctions Protocollen viiser at Kjøberne efter Conditionernes 6te Post bør liide Dom for denne Ret efter 8 Dages Varsel uden Laug Dags Forelæggelse, og da indstevnte Niels Stine Pladsen intet har haft at indvende imod det paasøgte Krav uagtet lovlig givne Varsel, tilpligtes han at betale Citanten sam/m/e med 9 Rdlr 9 s og desuden 3 Rdlr 2 mrk for denne Rettergangs forvoldte Omkostning, at udreedes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Dagen Nestefter den 17de Novembris vedvarede Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

5. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Søre Soelberg den 3die Julii 1773 efter afg: Enkemand Ole Olsen

6. Et Skjøde udgiven af Johannes Olsen Søre Soelberg med fleere til Ole Olsen paa 1 Pund 4 ½ Mark Smør i Gaarden Søre Soelberg for 26 Rdlr 4 mrk 12 s dateret 16de Novbr: 1773

7. Et ditto udgiven af Enken Brithe Ols Dotter Nore Reveim og Søn Ole Olsen til den ældre Søn Anders Olsen paa 11 ½ Mark Smør og 7 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Nore Reveim for 24 Rdlr og Vilkor dateret 16de Novbr: 1773.

8. Et Vilkors Brev af ditto dato udgiven af Anders Olsen Nore Reveim til sin Moeder Brithe Ols Dotter paa aarlige Levekor af nysbemelte tilkjøbte Brug.

9. En Bygsel Seddel udgiven af Michel Andersen Øfste Mielde til Ole Iversen Loftaas paa 18 Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Loftaas dateret 16de Novbr: 1773 med hosfulgte Revers.

10. En ditto udgiven af Niels Andersen Nore Aschelund og Gabriel Larsen Trengereide som Værger for Myndtlingerne Knud og Anders Knudsønner til Johannes Johannesen Smaalund paa 11 ¼ Mark Smør og ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Havre dateret 16de Novembris 1773 med vedfulgte Revers.

11. En ditto udgiven af Anders Johannesen Sundland og Michel Olsen Thuenes til Ole Johannesen Sundland paa 18 Marker Smør og 18 Kander Malts Leje i Gaarden Sundland imod aarlige Levekor til Anders Johannesen og Hustrue Brithe Johannes Dotter dateret 16de Novbr: 1773 med vedfulgte Revers

12. Et Skjøde udgiven af Anders Gundersen Espevold til hans Stif Søn Anders Andersen Espevold paa 3 3/7 Mark Smør og 3 3/7 Kande Malts Leje i Gaarden Rongved for 8de Rdlr dateret 16de Novembris 1773

1773: 164

13. Et Skjøde udgiven af Hr: Josva Schafner til den residerende Capellan til Hougs til Hr: Jørgen Prahll paa hans tilhørende Huuser i Hougsvigen med tilhørende Hauge (Hage) for 320 Rdlr dateret 9de Septbr: 1773.

14. En Pante Obl: udgiven af Hr: Jørgen Prahll til Hr: Josva Schafner stoer 290 Rdlr med 1te P:tets Pant i nysbemelte tilkjøbte Huuser i Hougsvigen dateret 9de Septbr: 1773.

Niels Rasmussen Reveim mødte og tilkjendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Johannes Andersen Litthuen for at have taget formeget Landskyld af Citanten imedens han beboede Gaarden Søre Reveim som Lejlænding at liide Dom til at tilbagelægge dette formeget oppebaarne og erstatte denne Processes Omkostning.

Indstevnte Johannes Andersen Litthuen mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men vidste ikke at have taget formeget udi Landskyld af den indstevnte da sam/m/e er beregnet paa sam/m/e Maade som for ham af kyndige Folk var udregnet.

Og som Citanten havde glemt sin Landskyld Bog hjem/m/e begjerede han Sagen udsadt til nestk: Som/m/er Ting, som af Retten blev bevilget.

15. Een Bøgsel Seddel udgiven af Lensmand Niels Reveim paa eegen og Mielde Skibreedes Almues Vegne til Sogne Præsten til Hossanger Hr: Schanche paa 1 Sætter støel i Mielde Skibreedes Alminding, datteret 17de Novembr: 1773.

16. Een Ditto af Ditto til Peder, Rasmus, og Michel Fieldskaal samt Ingvald Fieldskaalnæset af Hossanger Skibreede paa 1 Sætter støel i bemelte Alminding, kaldet Fieldskaalsættræ, datteret 17de Novbr: 1773.

17. Eet Skiøde Udgiven af Mons Johannesen Øfste Mielde med de fleere til Ole Johannesen Hartvet paa 12 6/7 (? : 17 6/7) M/ark Smør, og 2 6/7 Kander Malt samt 5/7 Skilling i Penge i gaarden Øfste Mielde for 22 rd 3 mrk, dateret 17de Novembr: 1773.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg følgende Tings Vidner 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 16 Qv: og 2. det lille Tings Vidne Af 2de Qv: til hvilke begge blev svaret at det forholder sig uden Forandring ligesom forrige Aar. 3. Odels Mandtallet. 4. Om den Previligerede Gastgiver Niels Harbitz bruger nogen anden Handel eller Næring end giæst giveriet, hvortil blev svaret Nej. og 5. Restancen af de Ordinaire Skatter for indeværende aar Beløber sig til 337 rd 3 mrk 1 s og for de foregaaende aaringer 76 rd 3 mrk 14 s.

Dernest blev til Rettens medbetiening som Laug Retts Mænd for næstandstundende Aar 1774 opnævnt og andordnede følgende nye Mænd: 1. Mons Nielsen Eide, 2. Mons Larsen Eversdahl, 3. Knud Olsen Mæhle, 4. Thore Johannesen Mitmielde, 5. Niels Olsen Søre Ascheland, 6. Magne Johannesen(?) (Jonsen) Skistad, 7. Johannes Olsen Weaae og 8. Anders Olsen ibidm:

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Arne Skibreede 1773.

Anno 1773 den 18de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde Gaard til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Arne Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstleden Sommer Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen f: ere antegnede, undtagen i Stæden for {Cle} Knud Clementsen Aastved i hans Forfald og af ham form....(?) sad Clement Olsen Houchaas, og i Stæden for Johan Seehuus af Sandvigen blev af Hr: Fogdens Fuldmægtig Sr: Kramer opnævnt Berge

1773: 164b

Larsen Hordvig som inden Retten blev betalt 3 mrk for at beklæde Seehuuses Stæd alle 3 Ting Dage, hvorfore blev forbeholden lovlig Tiltale til den udeblevne som ej efter givne Varsel har villet comparere Ved Tinget var overværende Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Kort Kramer, Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 6 Stifts Brev som ved nestforegaaende Mielde Ting, dernest blev publiceret følgende Almues Brev.

1. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Peder Larsen i Sandvigen til Sr: Johan Garman stoer 26 Rdlr imod 1te P:tets Pant i hans ejende Huuse dateret 9de Martii 1769 og publiceret den 8de Junii sam/m/e Aar, der under 18de Aprilis 1771 er {indfriet} transporteret til Madame Wenche sal: Sorenskriver Johan Garmans og nu efter hendes Qvitering af 16de Octbr: 1773 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

2. Aflyst en ditto udgiven af Iver Michelsen i stoere Sandvigen til Myndtlingen Anne Siurs Dotter sam/m/estæds stoer 60 Rdlr imod Pant med 1te P:tet i hans ejende Huus dateret 15de Junii 1770 og tinglyst den 30te Novbr: sam/m/e Aar, der nu efter paategnet Qvitering af Ole *Ellinsen der har ægtet Creditorinden, er indfriet og betalt, og derfor herved mortificeres

3. publiceret en Bygsel Seddel udgiven af Sr: Johan Garman til Ole Ellingsen paa 2de Enge Pladser i stoere Sandvigen dateret 29de Febr: 1773.

4. En ditto udgiven af ditto til Ole Siversten paa Enge Pladsen Hejen kaldet i stoere Sandvigen dateret 14de Septbr: 1773.

5. En ditto udgiven af Sr: Hans Krohn til Haldor Jacobsen paa 12 Mark Smørs Leje i Gaarden Weaa dateret 8de Novbr: 1773.

6. En ditto udgiven af Ole Olsen Nore Ascheland til Johan/n/es Andersen Stanghelle paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Kaalstad dateret 1te Octbr: 1773 med Revers

7. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Sorenskriver Johan Garman til Elling Ellingsen Bejer paa 2de Reberbaners Grunde og vedhørende Grunde til Vaanings Huusene samt Enge Plads dateret 17de Octbr: 1761.

8. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Olsen Steen i Sandvigen til Sr: Diderich Nielsen Weinvich som Væрге for Jørgen Hendrich Weinvich stoer 100 Rdlr mod 1te P:tets Pant i hans ejende Vaanhuuse i stoere Sandvigen dateret 16de Julii 1760 og tinglyst den 27de Novbr: nestefter, der nu efter paategnet Qvitering af 16de Octbr: 1773 er indfriet og betalt.

9. Publ: en ditto udgiven af Ole Olsen Steen i stoere Sandvigen til Sr: Johan Hagelsteen sam/m/estæds stoer 100 Rdlr mod 1te P:tets Pant i hans ejende Huuser i Sandvigen dateret 16de Octbr: 1773.

Sr: Johan Garman mødte og i Rette æskede Sagen anlagt af hans Moeder Mad: sal: Sorenskriver Johan Garmans imod Jens Johannesen af stoere Sandvigen og fremlagde den ved sidstl: Som/m/er Ting for den indstevnte givne Laug Dag paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

den indstevnte mødte ikke efter Paraab, hvorfore Forkyndelsen i relation til Paategningen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Johan Herman Rytter og Anders Davidsen Boes.

Citanten besluttede Sagen til Doms med Paastand at indstevnte Jens Johannesen maatte tilpligtes at betale den paastevnte Capital 40 Rdlr med Renter fra Obligationens Udstædelse indtil Beta-

1773: 165

ling skeer samt erstatte Processens Omkostning med 14 Rdlr.

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret er bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte og lavdagede Jens Johannesen af stoere Sandvigen som ej efter Opsigelse af 9de Septbr: 1772 har villet indfrie sin under 8de Septbr: 1768 udgivne Obligation og ej imod Søgemaallet har haft noget at indvende, tilpligtes at betale Citantinden den paastevnte Capital 40 Rdlr med 4 pro Cento Rente fra Udstædelsen indtil Betaling skeer samt at oprette denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 8 Rdlr at udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Procurator Johan Reutz loed udi (ved?) Skrivelse til Dommeren andrage for Sr: Hendrich Blix at have indkaldet med skriftlig Stevning til dette Ting Sr: Gerdt Diederich von Horn af Sandvigen for skyldige Capital 150 Rdlr med efterstaaende Rente fra 14de Octbr: 1771 at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning efter Stevningens nærmere Formeld saa lydende.

den indstevnte møtte ikke efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen i Relation til Paategningen eedelig afhjemlet af de mødende Stevne Vidner

Citanten fremleverede et Indlæg af 13de Novbr: a: c: med derudi paaberaabte Gjenpart af Opsigelsen og Obligation; hvortil Originalerne tillige fulgte til Anviisning, hvilke blev Stevne Vidnet Anders Davidsen Boes tilbageleveret med Paategning.

hvorefter i Anledning Citantens Paastand og den indstevntes Udeblivelse saaledes blev af Retten

Eragtet

Lovlig indstevnte Gerdt Diderich van Horn gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Og da ingen efter Paaraab havde Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen nestefter den 19de Novembris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret,

hvor da Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Cordt Kramer tilkjendegav med mundtlig Stevning paa Justitiens Vegne at have indkaldet Lensmanden Ole Knudsen Taqvam der efter en Klage fra hans Naboe Wiching Knudsen til Stiftet skal have voldsom behandlet ham derom at høre stevnte og ustevnte Vidner og efter Sagens forefindende Omstændigheder at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte, til Vidner er under Lovens Falsmaal indkaldede Klagerens Hustrue Brithe Colbeens Dotter Taqvam og Søn Niels Wichingsen samt den indstevntes Hustrue Elen Axels Dotter, Iver Larsen Tvedten og Haldor Jensen indre Taqvam samt Holger Fabiansen ibm: og Anders Olsen Hoele; til Vedermæle er og indkaldet Sergeant Amund Berge saavel som og Klageren selv Wiching Knudsen Taqvam den indgivne Klage at tilsvare.

Af de indstevnte mødte Lensmanden Ole Knudsen Taqvam, Vidnerne Brithe Colbeens Dotter Niels Wichingsen, Iver Larsen Tvedt, Haldor Jensen Taqvam, saavel som og Klageren Wiching Knudsen og endelig Vidnet Anders Hoele, hvorefter Varselen

1773: 165b

eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Besse Nielsen Thuenestvedt og Iver Nielsen Thuenes at være skeed for de udeblevne Elen Axels Dotter og Holger Fabiansen Taqvam under Lovens Falsmaal i eget Paahør for 4 Uger siden og sam/m/e Tiid for Sergeant Berge i eget Paahør

Citanten forlangede at Brithe Colbeens Dotter efter aflagde Eed maatte paalægges at forklare hvad hun af *hun *af det paastevnte har seet.

Indstevnte Lensmand Ole Taqvam exciperede imod Klagerens Hustrue og Søns Vidnesbyrd som villige Vidner der ej efter Loven tilstædes.

Citanten replicerede at Lovens 1 – 13 – 17 som vel vil være den Lensmanden i dette Fald beraaber sig paa, siger med en Slags Undtagelse at Hustrue og Børn ikke kan vidne i Sager af Natur som denne, men naar betragtes at disse 2de efter den Oplysning Comparanten har allene skal have seet paa hvad Maade Wiching Knudsen af Lensmanden er bleven behandlet og endeel af de øvrige Vidner ikkun har hørt Skrig med videre som under Sagen skal blive oplyst saa venter Comparanten at den Høystærede Ret efter den sidste Clausul i allegerede Articul vil biefalde at disse 2de Vidner bør afhøres om ikke før saa dog efter at de øvrige Vidner ere afhørte.

den indstevnte vedblev sit forrige hvorefter af Retten blev

Eragtet

For ikke at udelukke den intenderede Oplysning i en Sag som denne der har Anseende at concerne Voldsgjerning og i saa Fald at være af dette Slags hvor villige Vidner fornem/m/elig efter Loven kand antages admitteres Klagerens Hustrue og Søn til Provemaals Aflæg, da det siden vil ankom/m/e paa de befindende Omstændigheders Beskaffenhed hvorvidt der \paa/ kand reflecteres eller ej.

Eedens Forklaring blev for de samtlige mødende Vidner af Lov Bogen forelæst med Formaning til Sandheds Bekjendelse, de andre Vidner imidlertid udviiste og allene fremstillet

1ste Vidne Iver Larsen Tvedt som aflagde Eed og efter Formaning til Sandheds Bekjendelse [forklarede] at først i sidstl: Augusti kom Niels Wichingsen til Vidnet og begierede at han vilde kom/m/e til Taqvam der at bese hans Fader Wiching der var slagen af Sergeant Berge og Lensmanden Ole Taqvam, hvorpaa Vidnet begav sig derhen og fandt der Dørren til Wichings Ildhuus nedslagen og TræLaaset til hans Melke Boe sønderslagen, som de i Huuset tilstædeværende anmeldte at være skeed af Lensmanden, Wiching derimod var selv ikke hjem/m/e men var bortfaret i Baad med Sergeant Berger, nestpaafulgte Dags Morgen saae Vidnet Wiching efter sin Tilbagekomst, da han saaes ganske skurvet i Ansigtet og fandtes 2 blaa Strimer paa hver Siide af ham en paa hver Arm og 1 længere ned paa Kroppen; ellers sagde og Niels Wichingsen til Vidnet den første Dag han kom at anmelde denne Tildragelse og at indbyde Vidnet til sam/m/es Beskuelse, det han nemlig Niels Wichingsen selv tillige af Lensmanden havde faaet et Slag i Hovedet,

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning af Protocollen og rigtig Tilførsel af sit Udsigende at have tilstaaet fra Retten afskeediget

2det Vidne Haldor Jensen Taqvam aflagde Eed og efter Formaning til Sandheds Bekjendelse forklarede eensstem/m/ig med nest forrige Vidne det første membrum af hans Forklaring om at være hentet til Wiching af hans Koene og Søn og der da *da at have befunden den omvundne Skade paa de 2de Dørre og i Forvejen at være anmeldt af dem Tildragelsen ligesom til 1te Vidne og in Specie at Niels Wichingsen sagde tillige at være slagen i Hovedet af Lensmanden, men har ej den nestføl-

1773: 166

gende Dag seet Wiching og derfor ej vidste om den Skade han havde faaet da han ej første Dag var hjem/m/e,

Efter at første Vidnes Forklaring i Overeensstem/m/else med dette Vidnes Provemaal var Deponenten af Protocollen forelæst og gestændiget rigtig tilstaaet, blev han fra Retten afskeediget da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge ham. derefter fremstillet

3die Vidne Anders Olsen Hoele som aflagde Eed og forklarede at være aldeles uvidende om denne paastevnte Tildragelse undtagen at han ved den af forrige Vidner omforklare[de] Tiid hjem/m/e paa sin Gaard som ligger der i Nærheden hørte et fælt Skrig af Wichings Koene og Børn

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han dimitteret og fremstoed

4de Vidne Brithe Colbeens Dotter gift med Klageren Wiching Knudsen Taqvam som aflagde Eed og efter Formaning til Sandheds Bekjendelse forklarede, at hun ved den {ind} paastevnte Tiid kom ind til hendes Mand i hans Stue og saae ham blodig i Ansigtet da Sergeant Berge stoed lige for ham med en Pog i Haanden dermed at true ham til at føre sig over Vandet, Sergeanten raabte efter Lensmanden Ole Taqvam der strax kom tilstæde og {med} tilligemed Sergeanten med en Pog i Haanden sloeg Vidnets Mand Wiching og lenger ned efter Vejen til Søen saaledes truede og tvang ham til at føre Sergeanten over Vandet, Lensmanden bad derhos Sergeanten at stikke Kaarden i hendes Mand, til Slutning bad Sergeanten Lensmanden ej meere at slaae Wiching, og havde Vidnets Søn Niels tillige sam/m/e Tiid faaet et Slag i Hovedet af Lensmanden, hvorefter siden saaes en Knude i hans Hoved, men Vidnet var ej tilstæde da sam/m/e skeede, Paa Tilspørgende forkla[re]de Vidnet at ingen flere var tilstæde ved den/n/e Tildragelse end Sergeanten og Vidnets Søn Niels samt Lensmandens smaa Børn der ej ere vidnes føre og at hans Koene til Slutningen kom derhen,

og da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge hende og hun ej vidste viidere til Oplysning at forklare, blev hun efter Forelæsning dimitteret og fremstoed

5. Niels Wichingsen imod hvis Vidnes byrds Aflæg Lensmanden protesterede da han tillige er at ansee for Vederpart i Sagen da han efter Vidnernes Forklaring har klaget selv at være slagen og derfor ikke nu kand være Vidne.

Kramer svarede at ihvorvel Vidnernes Forklaring \er/ at dette fremstillede Vidne skal sagt dette at være slagen i Hovedet, saa dog gjør dette ham hverken til Part eller Klager i denne anlagde Sag og hvem veed førinden hans eedelige Forklaring i Sagen om saadant og virkelig er existeret, og paa Grund deraf og siden Sagen selv udfordrer at dette Vidne bør aflægge Forklaring i Sagen og derfor paatrængede sam/m/e.

Lensmanden vedblev sit forrige og ventede vedbørlig Rettes Pleje.

Eragtet

Da denne til Vidne fremstillede Niels Wichingsen efter de 2de første Vidners Forklaring har klaget tillige selv af den indstevnte paa sam/m/e Tiid at være slagen og saaledes har fælleds Sag med Klageren i dette anlagde Søgemaal, det han siden aparte kand rejse Sag om saa finder Retten ingen Adgang at admittere ham til Vidnesbyrds Aflæg naar han saaledes som paagjeldende er at ansee, at forbiegaae den .ig....(?) af saadan formeentlig Fornærmelse maae formoedes, der meget ville svække

1773: 166b

al Tillid til hans Vidnesbyrd.

Kramer begjerede de udeblevne Vidner forelagt under Falsmaal til neste Ret at møde
Indstevnte Ole Knudsen Taqvam begjerede Sagen udsadt til neste Ret

Eragtet

Udeblevne Elen Axels Dotter og Holger Fabiansen Taqvam forelægges under Lovens Falsmaal at møde til nestk:
Som/m/er Ting for dette Skibreede med deres Provemaal i Sagen.

Procurator Jacob Preus som Fuldmægtig for Jacob Arnesen fremlagde en udstæd Stevning af dato 19de 8bris sidstl:
imod hans Formynder Jens Johannesen Hejen, hvorved og tillige var indkaldet forrige Sorensskrivere salig Johan
Garman og Henrich Garmans Enke samt de 2de Opsigelses Vidner navnlig Berent Michael Høgh og Petter Andreas
Grung alt efter berørte Stevnings videre Formeld saa lydende

De indstevnte mødte ikke efter Paaraab undtagen Berent Høgh og Petter Grung, hvorfore Forkyndelsen af de brugte
Kaldsmænd eedelig blev afhjemlet i relation deres Paategning at være skeed den 23de Octbr: sidstl: for de udeblevne.

Pr: Preus producerede den i Stevningen paaberaabte Opsigelse hvorpaa han begjerede de mødende Vidners Eed
fæstelse, sam/m/e indtages her af følgende Indhold

Berent Michael og Petter Andreas \Grung/ eed fæstede med opragte Fingre efter Loven nysberørte for dem oplæste
Opsigelse at være forkyndt for derudi indbenævnte sam/m/e dato den blev udstædet i relation den derpaa af dem
skeede Paategning.

Pr: Preus fremlagde end videre original Skifte Brevet efter Citantens Fader Arne Rasmussen forrettet af forrige
Sorensskriver Johan Garman den 5te Januarii 1756 som han forventede i sin Tiid ved denne Sags forventende Doms Act
tilhæftet, og med hvilken Skifte Forretning Comparenten vil have legitimeret at Citanten er tilfalden i Fader Arv den
paastevnte Capital 15 Rdlr og for hvilken Arv indstevnte Jens Johannesen var beskikket til Formynder og Værger.
Viidere fremlagde Pr: Preus Madame Wenche sal: Garmans skriftlige Tilstaaelse under 12te Novbr: 1772 der udi
Stevningen er paaberaabt og saa lydende, men efterdi indstevnte Jens Johannesen med de fleere nu ikke møder,
begjerede Comparenten ærbødigst at dem af Retten maatte forelægges Laug Dag til nestholdende Som/m/er Ting.

Eragtet

Indstevnte Jens Johannesen Hejen saavel som Madame sal: Sorensskriver Johan Garmans og Sr: Hans Krohn som
Successor i Ægteskabet efter afg: Sorensskriver Henrich Garman gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette
Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

For Iver Larsen Hordvigen mødte Procurator Preus og anmeldede og i Rette lagde en skriftlig Stevning imod Bøygde
Lensmanden Ole Knudsen Wichne og Skyds skafferen Johannes Indre Arne til et Tings Vidnes Erholdelse efter
Stevningens nærmere Indhold der i Retten blev oplæst saa lydende,

indstevnte Lensmand Ole Knudsen Wichne saavel som Skyds skafferen Johannes Johannesen Indre Arne mødte og
vedtoeg lovlig Varsel og i Øvrigt benegtede alt det paasigtede.

Af de indkaldede Vidner mødte Anders Steenstøen som opstoed fra Retten og i Stæden nedsatte sig Johannes Monsen
Blindem, Anders Balland eller ytre Hordvigen

1773: 167

Ole Danielsen Seim, Lars Haarvigen og Anders Nielsen Haarvigen

derneft blev Forkyndelsen eedelig afhjemlet af de brugte Stevne Vidner i Henseende de udeblevne og i relation deres
Paategning paa Stevningen

Procurator Preus fremlagde skriftlige qvæstioner til samtlige de indstevnte Vidner, efter hvilke han forventede og
paastoed de nu mødende Vidner til Forklaring admitteret, bemelte qvæstioner blev i Retten oplæst saalydende.

derefter blev af Citanten fremstillet

1te Vidne Anders Olsen Steenestøen der aflagde Eed og forklarede til *til de af Citanten fremsatte qvæstioner
som følger til 1te qv: joe ved Middags Tiid omtrent til 2den qv: joe de begjerede den omspurgte Stør for at slaae fra
sig Hund eller Bikke naar de kom til Gaards nogenstæds, hvor de og af Vidnet [fik]? En liden Stok af en Alens Længde
og Skikkelse til 3de qv: de fik ikkun for 2 Skilling i Brændevin og kunde Vidnet ej bemærke at de vare drukne enten
da de kom der til eller da de droeg derfra til 4de qv: nej veed slet intet derom og har ej hørt det til 5te qv:., som med
den Forandring af Retten blev fremsadt om de indstevnte med de omspurgte Vidner benævnte Tiid taledede om den da
indstevnte Sag imod Citanten svarede joe de vare i Vidnets Huus med de omspurgte Vidner, da Lensmanden
formanede dem til at udsiige hvad Ret er og de havde seet og intet meere til 6te qv: veed slet intet derom.

Og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev han dimitteret fremstoed

2det Vidne Rasmus Thom/m/esen Hylche der nu kom til stæde, der aflagde Eed og vandt til Citantens 1te qv:
nej til 2den qv: ligesaa nej

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han fra Retten afskeediget og fremstillede

3die Vidne Anders Olsen ytre Haarvigen eller Balland, der aflagde Eed og forklarede til den for 1te Vidne

fremsatte 4de qv: han har hørt omtrent forrige Høst af Skafferen Johannes indre Arne at da han laae over Iver Haarvigen monne Lensmanden hakke ham paa Fødderne det burde han nemlig Lensmanden ikke have gjort det var verre for mig

og da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge Vidnet, blev han dimitteret, fremstoed

*3die Vidne Ole Danielsen Seim der aflagde Eed og forklarede paa liige qv: som til nest forrige at Skafferen Johan/n/es indre Arne sidstl: Høst havde sagt i Overværelse af nest forrige Vidne at medens han laae over Iver Haarvigen hakkede Lensmanden Iver Haarvigen i Fødderne joe meere rev han mig nemlig Johan/n/es indre Arne, og sagde Johannes at han laae sig over over ham paa det han ej skulle gjøre meere Skade

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev det fra Retten afskeediget og fremstoed

4de Vidne Lars Haarvigen der under sin forhen aflagde Eeds Kraft forklarede til de af Citanten fremsatte qvæstioner som følger til 1te qv: ude paa Marken tet ved Ivers Huus til 2den qv: joe var barbeenet som andre om Som/m/eren naar det er varmt men kunde ej erindre om han havde Trøye paa eller ej til 3de qv: nej har ej hørt det til 4de qv: nej til 5te qv: nej til 6te qv: nej til 7de hvorledes de forhen havde frembragt deres Ærende var ubekjendt for Vidnet som ej var inde med dem i Ivers Stue,

Vidnet tilligemed Anders blev først afkrævet mulct Penge for Vej Arbejdet førend de gik til Iver, og efter at Vidnet var paraabt og de vare i Tumult ude paa Marken, blev disse mulct Penge \hos Iver/ ej af Lensmanden og Skafferen paakrævet førend Larmen var til Ende da Lensmanden spurgte om han skulle modtage Pant eller

1773: 167b

erholde Betaling for mulct Pengene, da Vidnet formanede Iver at betale sam/m/e da ham ej derudi skeede meere Uret end de andre til 8de qv: nej til 9de qv: nej til 10de qv: nej hørte ej at Citanten sagde dette til 11te qv: Pengene blev betalt, men i Øvrigt refererede Vidnet sig til sit forrige til 12te qv: joe Citanten udsagde rigtig nok ude paa Marken medens tumulten varede de her omspurgte Ord til 13de qv: nej kunde ej mærke at de vare drukne.

Og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev det dimitteret og fremstoed

5te Vidne Anders Nielsen Haarvigen der under sin forhen aflagde Eeds Kraft forklarede til de *de 4re første qv: eensstemmig med nest forrige Vidne til 5te qv: refererede sig til sin forhen aflagde Forklaring fra 6te til 13de qvæstioner eensstem/m/ig med nestforrige Vidne

og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge blev han fra Retten afskeediget.

Pr: Preus begjerede Forelæggelsen for de udeblevne Vidner under Falsmaals Straf at bære deres Vidnesbyrd til de forelagde qvæstioner til nestk: Som/m/er Ting reserverende Citanten i fornøden Tilfælde til sam/m/e Tiid flere Vidner at føre.

Eragtet

Lovlig indstevnte Vidner Anders Steenstøens Hustrue, Ole Eichaas og Gouthe Seim forelægges under Lovens Falsmaal at møde nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede med deres Provemaal i Sagen

Pr: Preus mødte for Hr: Capitaine Albert Christopher Barchlay de Tolly og fremlagde en Continuations Stevning i den forrige anhängiggjorde Sag imod Michel indre Arne og hvorved Ole Danielsen Seim tillige er kaldet til vedermæle efter Stevningens Formæld som med paategnet Forkyndelse blev fremlagt og i Retten oplæst saa lydende.

de indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen eedelig afhjemlet af de brugte Kalds mænd i relation Paategningen.

Pr: Preus producerede skriftlig Indlæg i Sagen saa lydende og da han bemærker at de indstevnte nu ikke møder, var han foraarsaget at begjere Laug Dag for dem til nest forestaaende Som/m/er Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Michel Indre Arne og Ole Danielsen Seim gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Pr: Jacob Preus som beskikket Defensor for Ole Iversen af Sandvigen fremlagde en skriftlig Stevning imod Borger Manden Hendrich Norman til et Tings Vidnes Erhvervelse efter Stevningens Indhold af 20de Octbr: sidstl: der i Retten blev oplæst af følgende Indhold,

de indstevnte mødte ikke efter Paaraab thi blev Forkyndelsen eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd i relation deres Paategning.

Ole Iversen mødte personlig for Retten til den Ende Laugtings Rettens afsagde Dom at opfylde, hvor paa og Defensor producerede Laug Tings Rettens Act og Dom in originali, af hvilken han begjærede i denne

1773: 168

Tings Vidnes Act indført Comparentens tillagde Constitutions Ordre som Defensor samt den tillagde Høy Kongel: Benaadning til beneficium paupertis fra pagina 19 til 22 item Laug tings Rettens final Dom fra pagina 33 til 36.

Eedens Forklaring blev af Lov Bogen forelæst Ole Iversen der med oprakte Fingre efter Loven aflagde den ham af

Laug Tings Dommen forelæste og foreskrevne Benegtelses Eed.

Defensor begjerede derpaa Tings Vidnet beskreven meddeelt under Rettens Forsegling.

Afsagt

Tings vidnet bevilges sluttet og beskreven meddeelt, hvorudi skal vorde inddragen Laug Tings Doms Afsigten, men Constitutions Ordren og Beneficium paupertatis eragtes derudi uforholden efter at Rettens Middel og andre vedkom/m/ende derudaf forhen have den fornødne Kundskab.

10. Publ: et Skjøde udgiven af Niels Olsen Reistad med fleere til Niels Johannesen paa 15 $\frac{3}{4}$ Mark Smørs Leje i Gaarden Sædahl for 40 Rdlr dateret 19de Novembris 1773.

11. En Pante Obl: udgiven af Berge Aamundsen Ulvesæter til Rasmus Nielsen Myrdahl stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Ulvesæter af Skyld 18 Mark Smør og 6 Kander Malt dateret 19 Novbr: 1773

12. En ditto udgiven af Anders Monsen Hougaas til Iver Gudmundsen Melcheraaen stoer 60 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart udi Gaarden Hougaas af Skyld 2 Pund 6 Mark Smør og 1 Mæle Malt af 19de Novbr: 1773

13. Et Skjøde udgiven af Knud Halsteensen Boge som Laug Værge for Enken Bornie Thomas Dotter med fleere til Michel Johannesen paa 2 Pund 1 $\frac{5}{13}$ Mark Smørs Leje i Gaarden Kirke Brudvig for 150 Rdlr dateret 19de Novbr: 1773.

14. Et Vilkors Brev udgiven af Michel Johannesen Kirkebrudvig til hans Moeder Bornie Thomas Dotter paa aarlige Levekor af nysforberørte tilkjøbte Gaard dateret 19de Novbr: 1773.

15. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Haldor Jensen Taqvam til Bese Nielsen Thuenestvedt stoer 34 Rdlr imod 1te P:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden indre Taqvam af Skyld 12 Mark Smør og 1/6 Faar dateret 27de Novbr: 1771 og tinglyst den 29 ejusdem, der nu efter paategnet Qvitering af 19de Novbr: 1773 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres

16. tinglyst en ditto udgiven af Haldor Jensen Taqvam til Stephen Monsen Hundham/m/er stoer 40 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden indre Taqvam af Skyld *af *Skyld 12 Mark Smør og 1/6 Faar samt deels Løsøre dateret 19de Novembris 1773.

17. En ditto udgiven af Margaretha sal: Lars Aasheims til hendes Søn Mons Larsen stoer 78 Rdlr mod 2den p:tets Pant i hendes ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 10de Novembris 1773.

Dagen næstefter den 20de Novembris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret,

da Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Cordt Kramer loed anmelde med mundtlig Stevning til dette Ting at have indkaldet Torger Jørgensen af stoere Sandvigen for begangne Lejermaal i Ægteskab med Pigen Anne Sepie Ols Dotter i Bergen, i Anledning en fra Byefogden i Bergen Hr: General Auditeur Heiberg til Hr: Fogden desang: skeede Anmeldelse, derfor at liide

1773: 168b

Dom til Bøders Udreedelse og Hoved Lods Forbrydelse samt Processens Omkostning at erstatte; til Vedermæle er og indkaldet den besvangrede Anne Sophie Ols Dotter.

Indstevnte Torger Jørgensen mødte {ikke efter Paaraab} og vedtoeg lovlig Varsel, men ej Qvinde Mennisket Anne Sophie Ols Dotter, thi fremstoed de brugte Kalds Mænd Bærent Michael Høgh og Petter Andreas Grung og forklarede sidstl: Mandag den 15de hujus at have varslet bemelte Anne Sophie Ols Dotter i Hans i Hejens Huus i Sandvigen, der saalænge blev forhalet og saa sildig for hende *for *hende forkyndt formedelst at Kaldsmændene havde været uvidende forhen om hendes Tilholds Stæd der og havde været foranderligt, det de først sam/m/e Dag Forkyndelsen skeede fik at viide.

Torger Jørgensen fremleverede et skriftlig Forsæt af 16de hujus der i Retten blev oplæst saa lydende.

Sr: Kramer i Anledning af Kaldsmændenes Forklaring, hvoraf han mærker at den indkaldte Anne Sophie Ols Dotter ej har haft lovlig Varsel, holdt fornøden at begjere Sagens Anstand til neste Ting for at kunde begegne sam/m/e med Continuations Stevning

Eragtet

Sagen bevilges udsadt efter Citantens Paastand til neste Ret.

Lensmanden Ole Knudsen Taqvam anmeldede med mundtlig Stevning til denne Ret at have indkaldet Wiching Knudsen Taqvam for tilføyet Fornærmelse og Skade paa Citantens Ager derfor at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte samt {derom at høre Vidnerne} Ulovlig Gjerde Holdelse og derover tilføyede Skade paa Citantens Eng af deres fælleds Creaturer samt derom at anhøre Vidnerne Haldor Jensen Indre Taqvam Holger Fabiansen ibm: og Lars Monsen Hoele som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal i Sage at aflægge.

Ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab; thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Ole Carlsen Aasheim og Marcus Knudsen Seim som eedelig afhjemlede Forkyndelsen som melt for samtlige de indstevnte i eget Paahør og Boepæle for 17 Dage siden og Vidnerne tillige under Lovens Falsmaal.

Citanten i den Anledning begjerede de udeblevne forelagt til nestk: Som/m/er Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Wiching Knudsen Taqvam gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Vidnerne Haldor Jensen og Holger Fabiansen indre Taqvam samt Lars Monsen Hoele til sam/m/e Tiid forlægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen.

Dernest fremstoed for Retten Beboerne paa Gaarden Hougaas Clemen Olsen, Anders Monsen, Ole Olsen og Ole Monsen, der hver ejer og bruger i Skatte Skyld 2 Pund 12 Mark Smør eller i Landskyld 2 Pund 6 Mark Smør og 1 Mæle Malt i bemelte Gaard Hougaas og beklagelig anmeldede at Natten til den 13de Octobris sidstleden opkom paa bemelte deres Gaard en pludselig Vaade Ild der i største Hast lagde i Aske 4 Stue Huuser

1773: 169

4 saakaldede Sænge Boeder 4 Floerer eller Fæhuuse, 4 Ildhuuse, 4 Melke Boeder, 2 Høe lader \og Høste Stalde/ Anders Monsen og Ole Olsen tilhørende med alt derudi værende nye indbjergede Høe og Korn, 4 Smale Huuser og 4 GjedeHuuser, tilligemed alt i Huusene værende Boehave da Ilden imedens de sov havde grebet saa stærk om sig at samtlige Opsiddere nøgne maatte forlade deres Huuse uden at kunde bjerge det allerringeste af deres Gods, ja for den eene Opsidder Clement Olsen opbrændte endog 4 smaa Creaturer der ej kunde reddes, nemlig 1 Kalv og 3 Gjeder, og da saadant er den ganske Bøyg[d] bekjendt, begjerede Comparenterne Laug Rettens og Almuens Svar herom indhentet, hvortil af Laug Retten og samtlige Almue blev svaret at det desværre ikke uden alt for vist forholder sig som omspurgt er og der tillige imedens denne beklagelige Tildragelse var et overmaade gruesomt Vejr af Storm, orcaner, Torden og Lynild der baade kand have foraarsaget denne ulykkelige Hændelse i sig selv og dend pludselige Tiltagelse og Udbreedelse.

Comparenterne var ansøgende dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt, der blev bevilget.

18. Publ: et Skjøde udgiven af Erich Danielsen Melcheraaen til Stephan Olsen Nore Toppe paa ½ Løb Smør og ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Nore Toppe for 77 Rdlr dateret 20de Novbr: 1773.

Hr: Fogden Heiberg frem lagde til sit Regnskabs belæg følgende sædvanlige Tings Vidner. 1. det stoere bestaaende af 16 qv: og 2. det lille Tings Vidne af 2 qv: til hvilke begge blev svaret at det forholder sig {som} uden Forandring som forrige Aar. 3. Odels Mandtallet, 4. aftags Tings Vidnet, hvortil og blev svaret at dermed har det sam/m/e Beskafenhed som forrige Aar, 5. Restancen af de Ordinaire Skatter beløber sig for dette aar 423 rd 1 mrk 7 s og til 1772 Aars Udgang 197 rd 1 mrk 4 s. 6. Consumtions Restancerne til 1772 aars udgang beløber sig til 48 rd.

Til Laug Rettens mænd for nestanstundende Aar 1774 blev udnævnt til Rettens medbetiening følgende Nye Mænd: 1. Knud Monsen Flachtvedt, 2. Hans Olsen Lie, 3. Iver Jensen Biercheland, 4. Baste Jonsen Garnæs, 5. Peder Johannesen Garnæs, 6. Ole Aadsen indre Arne, 7. Johan Christian Seehuus i Sandvigen, og 8de Hendrich Harier ibidm:

Og da ingen efter 3de ganges udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e sluttet og ophævet.

Giæste Ret for Sartors Skibreede 1773

Anno 1773 den 17de Xbris blev Retten sadt i Sr: Johan Seehuuses iboende Huus i stoere Sandvigen af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff og de 3de af Kongel: May:ts Foged opnævnte eedsorne Laug Rettens Mænd Rasmus Nielsen, Rasmus Larsen og Ole Andersen af stoere Sandvigen til en Gjæste Rets Holdelse i Anledning et i Tellevogen bierget Skibs Vrag hvortil Ejer har indfundet sig.

Hr: Fogden Heiberg i Rette lagde en skriftlig Continuations Stevning af Gaar Dags dato, hvorved han til denne Gjæste Ret har indkaldet Sr: Albert Henrich Mejer som \Finder og/ Bierger af det ved Tellevogen bjergede Skibs Vrag tillige at svare til Sagen og Dom at modtage.

ligesaa er ved samme Stevning indkaldet Hr: Consul Wallace & Søn som Com/m/iteret

1773: 169b

for De H:rer Laakenau med fleere i Bremen der tilegner sig Ejendom til bemelte Vrag saavel som Brade Bænke mesteren Sr: Gunder Eide eenhver for sig til Sagen at svare og Dom at imodtaget efter Stevnemaalets nærmere

Indhold saaledes lydende, hvorefter Citanten indloed til Dommerens Skjøn saavel hvorvidt Hr: Consul Wallace & Søn har Legitimeret sine Committenteres Ejendoms Ret til dette Vrag som hvad Anpart Finderen deraf med Rette bør nyde saa og hvorvidt Srs: Mejer og Eide bør nyde deres indgivne Regninger betalt af det udkomne for Vraget eller ikke.

Endelig paastoed og Hr: Fogden ved Dom at blive tilkjendt af de for Vraget udkomne Penge fuldkommen Betaling efter hans indgivne Regning for de af ham forskudte 171 rd 5 mrk I Øvrigt indloed han til Dommeren selv at fastsætte sit Salarium for denne og forrige Gjæste Ret og Fogden som Citant liige med Dommeren med Tillæg af 1 Dags Diet Penge og Skyds frem og tilbage til Strømsnæs 1 rd 2 mrk

Hr: Jaen Wallace paa egne og Compagnies Vegne mødte og refererede sig til den ved 1te Session producerede Legitimation for sine Com/m/ittenteres Ejendoms Ret, som han formeente aldeles og tilfulde at være afbeviist, hvor fore han paastoed sig paa deres Vegne tilleveret det udkomne for Vraget fradragen de nødvendige medgangne Omkostninger til sammes Biergning, men ansaae de af Sr: Mejer og Gunder Eide beregnede Omkostninger ligesaa unødvendige og for høyt anførte som aldeles ulegitimeret og derfor indstiller til Rettens Skjøn hvorvidt samme bør godtgjøres eller ej

Sr: Gunder Eide \mødte og/ referede sig til sin Regning og formeente at samme er saa billig opført at derudi intet Afslag bør skee, ligesom og hans Hjelp til Vragets Biergning af Retten selv er anseet fornøden og derfor hans Regning allerede betalt.

Sr: A: H: Mejer mødte og i Henseende til Findings Retten refererede sig til den over Vraget holdte Examinations og Biergnings Forretning hvoraf tydelig sees at dette Vrag først er funden og seet i aaben Sø uden for alle Land og derfor i Følge Landets Lov paastoed at nyde den præscriberede Andeel. I henseende hans forhen producerede Regning over paaførte Udgifter og den ellers tagne Skade formedelst dette Vrag Skibs Behandling ved Gier og Krøpel Spil samt Vragets Ophuggelse, Lastens Udlæsning og Oplæggelse i hans Sø Boeder og paa hans Brygge, da ligesom den over Vraget holdte Forretning viiser at alt dette er gaaet for sig og skeet paa det ham tilhørende Fiskevær Sticholmen kaldet, saa maae vel og deraf nødvendig følge at ingen løse eller ubeviiste Indvendinger imod hans indgivne Regning kand eller bør liide Stæd, hvilke han desuden benegtede og paastoed Regningen ved Dom til Godtgjørelse {ved Dom} stadfæstet under al lovlige Forbeholdenhed af sin Ret ifald derudi imod Formoedning skulle mindste(?) Rabat

Hr: Wallace refererede sig til sit forrige og under al lovlige Forbeholdenhed indloed Sage[n] Dom.

Eragtet

Sagen optages til nestk: Mandag Formiddag Kl: 10 slet her paa Stædet, da Laug Rets mændene atter haver her at møde

Anno 1773 den 21de Xbris blev Gjæste Retten atter sammestæds holdt med foranførte Laug Ret, følgelig Rettens seeneste Beslutning, da udi Sagen blev afsagt følgende

1773: 170

Kiendelse

Saa lidet som den af Hr: Consul Wallace & Comp: gjorde løselige Indsigelse imod Sr: A: H: Mejers og Sr: Gunder Eides Regninger kand kom/m/e i Betragtning til sam/m/e aldeles at kuldkaste, imedens den over Vraget holdte Examinations og Besigtelses Forretning viiser at den sidste virkelig har forrettet det beregnede Arbejde og brugt det anførte Reedskab og at den første ved Forretningens Slutning har forbeholdt sig Leje for Bryggen hvor Vraget og Lasten blev bjerget, oplagt og beroende samt Opretning for den Skade hans Brygge, Bolværk og Sø Huuse derunder havde taget, hvilket sidste ej af Lensmanden, som paa Fogdens Vegne efter Amtets Ordre var tilstæde, er benegtet eller imodsaagt; saa lidet finder Retten paa den anden Siide disse Regninger saa nøyagtig og tilbørlig Legi[ti]merede fornem/m/elig i Henseende den ansatte Værdie, der ved uvillige Mænd i Modsigelses Tilfælde beqvem/m/eligst vil være at fastsætte, at de i nærværende Stand kand billiges til Godtgjørelse. Omendskjønt derfor saadant ved andet Søgemaal kunde være at afgjøre, ville det dog(?) deraf blive vanskeligt at fastsætte hvem det tilbage blivende af Vragets Udkomst skulle tilhøre førend Alle de ved Bjergningen medgangne Omkostninger ere fradragne.

Efter saadan forefunden Beskaffenhed eragtes at det vil paaligge saavel Sr: A: H: Mejer som Sr: G: Eide ved lovligt Skjøn af 2de uvillige kyndige Mænd, som der til af Fogden opnævnes, i Tilkaldelse saavel af Hr: Fogden som Hr: Consul Wallace & Comp: at godtgjøre deres Regningers Billighed, hvorunder tillige med Attest fra den til denne Vrag Forretning constituerede Sorenskriver maae oplyses hvorlænge Sr: Eides og Tømmermandens Arbejde under Forretningen varede og af Retten blev anseet fornøden samt hvad Skade Sr: Mejers Nøst under Vragets Biergning af Krøppel Spillet har taget, hvilket sidste derhos af Lensmanden Knud Tøsøen bliver at attestere.

Denne Skjøns Forretning besørger de selv i Rette lagt nestk: 7de Januarii 1774 naar Sagen atter til viidere Behandling og Paakjendelse herpaa Stædet foretages Formiddagen Kl: 10 Slet.

Denne Kjendelse gives Citanten strax beskrevet hvorefter den forkjyndes vedkom/m/ende.

1773

1774

(1774: 170)

Anno 1774 den 7de Januarii blev Gjæste Retten atter sammestæds sadt med foranførte Laug Ret i Følge Rettens seeneste Beslutning,

hvor da mødte paa Hr: Fogden Heibergs Vegne hans Fuldmægtig Sr: Cort Kramer og i Rette lagde Rettens seeneste Kjendelse paategnet for vedkom/m/ende at være lovlig forkyndt og derefter indloed Sagen Dom.

Sr: A: H: Mejer og Bradebænke Mester Sr: Gunder Eide indlevere[de] den i Følge Rettens Kjendelse fuldførte Skjøns Forretning til deres Regningers Legitimation med den ved Vraget constituerede Sorenskriver Sr: Rodtwidts og Lensmanden Knud Tøsøens paategnede Attest, hvorefter de efter forhen gjorde Paastand indloed Sagen til Doms.

I Øvrigt loed Lensmanden Knud Tøsøen saavel som de 2de Laug Rettes Mænd, der af Fogden have været opnævnte til at fuldføre nysbemelte Skjøns Forretning ved Sr: Rodtwitt paastaae at vorde ved Dom erstattet deres Rejsers og Forretnings Bekostning nemlig Lensmanden med 2 rd og hver af Laug Retts Mændene 1 rd tilsam/m/en 4 rd.

1774: 170b

Sr: Kramer paa Citantens Vegne overloed det til Retten om ikke nye og andre Skjøns mænd kunde opnævnes der tillige kunde tage Krøppel Spillet i Øjesyn da han ligeledes paa sin Svogers Sr: Gunder Eides Vegne er forvisset om at han i sin Tiid vel kunde Legitimere hvad betydelig Skade det er for ham at være fra Brade Benken hvorom disse Skjøns Mænd have været aldeles uviidende og ikke i deres Skjøns Forretning have taget i Betragtning.

Sr: A: H: Mejer protesterede imod viidere Udsættelse og var Dom begjærende for sin Deel.

Citanten i Anledning Skjøns Forretningen fandt fornøden at paastaae denne Udsættelse.

Eragtet

Som Citanten selv har opnævnet Skjøns Mændene og Sr: Eide ej under Forretningen i den Henseende iagttoeg sin Tarv eller derimod gjorde nogen Indsigelse, finder Retten betænkeligt at bevilge den forlangte Udsættelse til nyt Skjøn i Henseende Sr: Eides Præntion i en Sag der efter Gjæste Rets Maade i mueligste Korthed bør afgjøres, hvorfore Sagen optages til Doms til nestk: Mandag den 10de hujus her paa Stædet at afsiiges.

Den 10de ejusdem blev Gjæste Retten atter sammestæds foretagen med samme Laug Ret efter seeneste Beslutning hvorda først over denne Gjæste Rets Bekostning bleve gjort følgende Beregning

1te Session

Dom og Brev Penge saavel for Sagen som den forelagde Besigtelses Forretning i Acten at indrage der som Tings Vidne bliver at betale stemplet Papiir til Acten 3 Ark á 24 s	2 rd	5 mrk	4 s
Sorenskriveren for en Dags Forretning følgel: Kongel: Regl: af 1708	4	8	
- - - - diet Penge for 2 Dage á 4 mrk dagl: 1	3		
Skyds fra Bergen til Tøsøen og tilbage 4 Miiele med 3 Mand og Dobbelt Skyds paa hjemrejsen	2	1	8
de 3 Laug Rettes mænd á Mand 24 s	4	8	

2den Session

IndCaminations Penge for Continuations Stevningen	5	4	
Sorenskriveren for 2de Dage Fortæring	2		
- - - - diet Penge for 1 Dag		4	
de 3 Laug Rettesmænd á Mand 24 s		4	8

3de Session

Sorenskriveren for 3de Dage Forretning	1		
- - - - diet Penge for 1 Dag		4	
Laug Retten 3 Mand á 24 s		4	8

4de Session liigesaa

2	2	8

5te Session ligeledes

2	2	8

22 rd 3 mrk 0 s

Hr: Fogden Heiberg som Citant paastaaer liige med Sorenskriveren for 1te Dags

Forretning, diet og Rejse Penge	6 rd	3 mrk	8		
For 2den Dag ligeledes med Tillæg af					
4 mrk Rejse Penge	3	2			
for 4de Session liigesaa	2	2	12	1	8

Dernest blev udi Sagen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Den 18de 8bris 1772 er i Tellebogen i Sartor Skibreede indbragt et Vrag Skib hvorpaa intet levende Menneske befandtes, der strax til Amtet blev indberettet og derfra føyet Anstalt til sammes Bjergning og en lovlige Examination og Besigtelses Forretning derover, der begyndtes den 22de ejusdem og sluttedes den 5te Novbr: nest efter.

1774: 171

Finderne Niels Torgersen og Erich Nielsen Sælstøen forklarer derunder at Vraget af dem blev funden i aaben Hav Søe {og} uden for Aamundsholmen og indbragt til Lands ved Hjelp af 50 Mand som vare tilkaldede. Vraget var efter Rettens og tiltagne kunsterfarnes Skjøn saa aldeles beskadiget at det ej kunde sættes i Stand, hvor fore den Siide som laae over Vandet blev afflækket og ophugget og den indehafte Ladning derigjennem udtagen. Ved Udlæsningen befandtes Vraget at være uden Dæk og Bjelker saa at eendeel af Lasten derigjennem ventelig i Søen er bortkom/m/et da det laae med Kjølen i Vejret og fandtes et blaaemalet Træestykke med indskaarne Bogstaver Elisabet Margaretha der Supponeredes (supponere = forutse, anta) at have staaet bag paa Cahyt Spejlet og være Skibets Navn. Den iværende Ladning blev efter at Vraget var arbejdet nær til Lands ved Sticholmen deraf udlæsset og bestoed i 3000 Bord 12 Foed lange og 1 ½ Foed tykke og 50 Tylter kortere ditto foruden andre Levninger af selve Vraget, hvilket alt den 3de Februarii 1773 ved Auction blev bortsolgt og udbragt til 437 rd 1 mrk 9 s

Efterat Hr: Consul Wallace & Comp: som Com/m/issionairs for Brøderne Laukenau og Medinteressentere i Bremen havde anmeldet sig som Ejer af dette Skibs Vrag, har Hr: Fogden Heiberg indkaldet dem for denne Gjæste Ret til sammes Afbeviisning og Doms Erholdelse tilligemed Finderne af Vraget og deele af sammes Bjergere og fremlagt Beregning over det til eendeel af Bjergerne udbetalte saavel som Besigtelsen og Auctions Forretningernes Bekostninger tilsam/m/en af Beløb 171 Rdlr 5 mrk som han paastaaer fradragen Vragets Beløb. Hr: Consul Wallace & Comp: har til legitimation for deres Com/m/ittenteres Ejendoms Ret fremlagt 1. en Attestation under Staden Bremens Indsejl om Skibets og Ladningens Ejere sam/m/estæds samt Fuldmagt fra dem til at reclamere Vraget dateret 15de Martii 1773 2. Factura Regning over Ladningens Indkjøb fra Johan Vukrooth dateret Wiburg den 7de Aug: 1772 3. Et Conossement under sam/m/e dato undertegnet af Skipperen Daniel Folken og 4. en Notarial Forklaring af Skipper Willum Rohde fra Bremen under 10de Febr: 1773 undertegnet af andre fleere. Sr: A: H: Mejer og Sr: Gunder Eide har derhos fremlagt deres Regninger over formeentlig Til goede havende ved Vragets Bjergning den førstes stoer 68 Rdlr 3 mrk og den sidstes 52 Rdlr 3 mrk som begge af Hr: Wallace er bleven imodsagt og derfor af Retten henviist til uvillige Mænds Skjøn som den 4de Januarii 1774 er effectueret og den 7de ejusdem i Rette lagt. Endelig har Sr: A: H: Mejer som Kjøber af Findings Parten paastaaet den i Loven fastsadt Findeløn

Der bliver altsaa herved at paakjende 1. om Brødrene Laukenau og fleere Med interessentere i Bremen have Legitimeret deres Ejendoms Ret til dette Vrag 2. hvilke af de til Bjergningen deraf medgangne og beregnede Omkostninger kand ansees for nødvendige og i sær hvorvidt det modsagde Krav fra Sr: A: H: Mejer og G: Eide kand billiges eller og 3. hvor stoer Andeel af Vragets Værdie tilkom/m/er Finderne.

1. Hvad det første angaaer da viiser det fremlagde Conossement og factura Regning saavel at Navnet er det samme som under Examinations og Besigtelses Forretning er funden at Vrag Skibet har baaret saa og at det stemmer overeens med den indeholdte Ladning ej allene i Henseende til kvaliteten, men endog til qvantiteten efter Anseende naar eendeel deraf igjennem det aabne Dek nødvendig maae være bortkommen i Søen imedens det laae med Kjølen i Vejret, hvortil kom/m/er den notarial attest fra Skipper Willum Rohde fra Bremen saavel som attestationen om Skibets og Ladningens Ejere, hvilket tilsam/m/en maae ansees for

1774: 171b

vedbørlig Legitimation om Ejendoms Retten hertil i et Tilfælde som dette hvor der efterat Skibets Mandskab og Papiirer ere borte neppe kand havees nøyagtigere Beviis derom, ligesom det ej heller i ringeste Maade er bleven imodsagt.

2. For nødvendige Omkostninger ved Vragets Bjergning er at ansee Hr: Fogdens Regning stoer 171 Rdlr 5 mrk, der baade hjemles med de fremlagde Forretninger og er bleven aldeles uimodsagt, dernest den paastaaede Betaling for hans Umage i denne Sag som Citant med 12 rd 1 mrk 8 s, der ligeledes er aldeles uimodsagt, saa og denne Gjæste Rets Omkostning 22 Rdlr 3 mrk saa og Sr: A: H: Mejers Regning stoer 68 rd 3 mrk der er billiget under Skjønns Forretningen af 4de hujus endskjøndt \ sam/m/e / ikke aldeles har opfyldt Rettens Hensigt da ikke hver Post deraf i sær tydelig nok og nøyagtig er berørt, \men hvormed vedkom/m/ende haver acqviesceret uden Indvending/ Hvad

derimod Sr: Eides Regning anbelanger, da har vel de opnævnte 2de uvillige Mænd under Skjøns Forretningen nedsadt den 1te Post nemlig for Krøpel Spillet fra 20 til 15 rd tilføyende at saadant maatte ankom/m/e paa Directionen og Forstanderen for Bradebænken og den 3de Post for hans Umage og Rejse fra 25 til 18 rd men naar betragtes at han spildte de 4 Rejse Dage fra sin Nærings Vej og Arbejde hjem/m/e det han imidlertid ved en anden maatte bekoste, lige saavel som de 5 Dage han under Vrag Forretningen var i Arbejde, billiges ham for alle 9 Dage dertil medgik 2 Rdlr foruden diet Penge 4 mrk daglig og Rejsen 1 rd, følgelig godtgjøres de her paastaede 25 rd, Ligesaa billiges ham og i Leje for Krøpel Spillet og derpaa tagne Slid og Skade 15 rd, uden at forbemelte anbragte ubeføye Anmærkning kand kom/m/e i Betragtning, da han rimelig viis maae ansees ligesaa beføyet til at gjøre Regning derfor som til sammes Brug; Endelig nyder han og den beregnede Arbejds Løn for Tømmermanden med 7 rd 3 mrk saa at han i alt erholder for sin Regning 47 Rdlr 3 mrk. De til Skjøns Forretningen beregnede og paastaede Omkostning kand ikke billiges som baade for høyt opført og noget vedkom/m/ende selv paaligger til deres Ret at Legitimere

3. Som Vraget efter Forretningens Udviis er funden i aaben Hav Søe uden for alle Land, tilfalder Finderne følgel: Lovens 4 B: 4 Cap: 5te Art: dens final den halve Deel af det fra forestaaende Omkostninger overskydende af Vragets Værdie.

Thi kjendes hermed og dømmes for Ret at naar forestaaende i 2den Post benævnte Omkostninger til Bjergningen Besigtelsen, Auctionen og denne Gjæste Ret \tilsam/m/en Beløb/ 322 Rdlr 3 mrk 8 s eenhver i sær er tillagt og fradragen hvad bemelte Skibs Vrag med indehafte Ladning ved Auction blev udbragt til nemlig 437 Rdlr 1 mrk 9 s, bør de overblivende 114 Rdlr 4 mrk 1 s at deeles imellem Ejerne Brøderne Laukenau og Med interessentere i Bremen eller deres Com/m/issionairs Hr: Consul Wallace og Vragets Findere eller Sr: Mejer som sig sam/m/e haver tilforhandlet, saa at eenhver nyder 57 rd 2 mrk ½ s At efterkom/m/es i Gjæste Reten 3de Soelemærker efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang

1774: 172

Extra og Gjæste Ret for Arne Skibreede og stoere Sandvigen [1774]

Anno 1774 den 24de Martii blev en Gjæste Ret sadt i Nicolai Jægers iboende Huus i stoere Sandvigen af Sorenskriveren Haberdorff og de 3de hertil af Kongel: May:ts Foged opnævnte Laug Rettes Mænd Gustavus Pettersen Ole Andersen og Rasmus Nielsen for at paakjende om Qvinde Mennesket Berthe Jensdatter, der har ombragt sig selv, bør have sin Boeds Lod forbrudt eller ej følgelig Hr: Kam/m/er Herre og Stift Befalingsmand von Levetzau Ordre under 22de denne Maaned, der er saa lydende.

Hr: Fogden Heiberg har til denne Rett ladet indkalde den ombragte Qvindes Mand Johan Henrich Volmar for at anhøre de Vidner, som den 22de hujus ved det præliminaire Forhør aflagde deres Forklaring saavel om den ombragte Koenes Svagthed som om Selv Mordet, eedfæste bemelte deres Bekjendelse, og Dom at anhøre.

Foruden de forhen afhørte er end viidere til denne Ret indkaldet {Guri Gunders Dotter af Bergen som den} den afdødes Sviger Moeder Gurie Gunders Dotter der var tilstæde da Mordet skeede, for under Lovens Falsmaal at aflægge deres Vidnesbyrd om denne Tildragelse, ligesom og forbemelte Enkemand tillige er kaldet at anhøre dette sidste Vidne. samtlig de indstevnte mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel.

Citanten producerede det under {Forgaars dato} \22de hujus/ afholdte præliminaire Forhør tilligemed den Gaars dato holdte Besigtelse over Cadaver {ved Stads Ph} der er af følgende Indhold.

Hr: Fogden begjærede \at/ Vidnerne maatte forelæses den af dem udi Forhøret gjorde Forklaring og derpaa eedfæstes. Efter at Eedens Forklaring af Lovbogen var forelæst, fremstoed

1te Vidne Erich Teigland der aflagde Eed og derunder vedblev hans Udsigende i Forhøret der blev ham forelæst og da Citanten ej havde viidere at tilspørge Vidnet blev han afskeediget og fremstillet

2det Vidne Frans Friderich Mack aflagde Eed og vedblev den i Forhøret gjorde Bekjendelse med det Tilføyende at han med saameget større Vished kand bevidne dette som han {stoed} omgikkedes meget den afdøde der ofte kom i hans Huus.

3die Vidne Lars Carlsen Nyehavn aflagde Eed og vedstoed sit forrige Provemaal

{4de Vidne} med det Tilføyende at den afdøde ej kunde tale da Vidnet kom til.

4de Vidne Knud Torbiørnsen aflagde Eed og forklarede eenstem/m/ig med nest forrige Vidne.

5te Vidne Gurie Gunders Dotter aflagde Eed og forklarede eensstemmig med hvad af hendes Søn i Forhøret er berettiget med denne Forskjel at den afdøde paa Hjemvejen fra Nyehavn {da de skulde} gik aleene et lidet Stykke foran Vidnet og da var det at hun skar sig Struben over, det Vidnet først mærkede da hun segnede ned og Vidnet kom til strax for \at/ hjelpe hende og i Tanke at det var en Dannelses hun sædvanlig var underkastet men da saae Blodet rinde med viidere.

Actor i Anledning foranførte Forklaring som beviiser at denne Qvinde har ombragt sig selv paastoed at hendes Hoved Lod Hans May:ts Casse maatte hjemfalde og hun ej at begraves i Kirke Gaard følgelig Lovens 6 – 6 – 21, og dermed indloed Sagen Dom.

Enkemanden derimod indstillede at da det i Raserie er forøvet kunde Actors Paastand ej finde Stæd og i Øvrigt

indloed Sagen Dom.

1774: 172b

Hvorefter af Dommeren og Meddomsmænd eenstemmig for Ret blev kjendt Dømt og
Afsagt

Foruden at Selv Mord i sig selv synes at være den alleryderste Galskab og Svaghed, naar Anledningen der til ej er at undgaae Straf for andre grov Forbrydelse eller deslige Omstændigheder som ej her findes Stæd, saa berette og {samtlige} \de/ afhørte Vidner eenstemmig at afdøde Qvinde Berthe Jens Dotter siden hun gjorde Barsel kort for sidstl: Juul og indtil hun nu toeg Livet af sig selv har været i Fortvivelse og bestandig Tungsindighed, der forekommer saameget meere troelig og rimelig som Legems Svaghed og Sandse Lemmernes Svækkelse derudi har været Aarsag. Thi frafaldes Actors Paastand aldeles og bør bemelte Qvinde i den saa kaldede Christen Jord at begraves.

Sommer Tinget for Sartors Skibreede 1774.

Anno 1774 den 3die Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Tøsøen til et {almindeligt} almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Sartors Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff tilligemed de 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstleden Høste Ting ere opnævnde og her foran f: 144 anførte, overværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg Bøygde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue

hvor da først Allerunderdanigst blev publiceret

1. Kongel: Forordning af 27de Octobris 1773 hvorved forbydes frem/m/ede Omløbere med Dyr Konster og andet deslige at lade see for Penge at indfinde sig i Rigerne
2. En ditto at de til Bergværkerne henlagde Bønder for et Aars Pligt Arbejde frem for andre skal være prioriteret dateret 30te Martii 1774.
3. En Skrivelse fra Stiftamtmanden Hr: Kam/m/er Herre Levetzau til Hr: Fogden Heiberg af 19de 8br: 1773, hvorved bekjendtgjøres Hans Kongel: May:ts Befaling at General Vejmaster i Følge Vej Instruxen skal nyde frie Skyds paa sine Rejser for at eftersee Vejernes Tilstand uden videre Befaling fra Stædets Amtmand.
4. En ditto fra ditto til ditto af sam/m/e dato hvorved bekjendtgjøres en Høy Kongel: Befaling at det behøvende Tøm/m/er til Broerne skal efter Udviisning i Fogdens Nærværelse leveres af de nærmeste Skove for Betaling efter uvillige Mænds Sigelse.
5. En ditto fra ditto til ditto af 26de Xbr: 1773 hvorved bekjendtgjøres et Kongel: Allernaadigst Rescript af 9de sam/m/e Maaned angaaende adskilligt til Børne Midlernes Sikkerhed og Formynder Examination i Bergens Stift.
6. En ditto fra ditto til ditto hvorved bekjendtgjøres at Almuen er pligtig at betale det dem forstrakte Korn under Udpantning som for andre Kongel: Skatter dateret 23de Aprilis 1774.

derneft blev bekjendtgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev efter Myndtlingen Lars Pedersen Knapschoug begyndt og sluttet den 6te 8br: 1773.
2. Et Skjøde udgiven af Ole Willumsen Nedre Børnæs til Sr: Albert Henrich Mejer paa 18 Marker Fisk Landskylds Leje i Gaarden Nedre Børnæs for 34 Rdlr dateret 27de Aprilis 1774.

Og da ingen efter Paaraab havde nogen Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 4de Maji vedvarede Sage Tinget med forrige Laug Ret

Nye Sag

Arne Rasmusen Sæle imod Johannes Jacobsen Trellevig

Arne Rasmusen Sæle anmeldte med mundtlig Stevning til denne Ret at have indkaldet Johannes Jacobsen Trellevig at liide Dom for tilføyede

1774: 173

Beskyldning i Kirken sidstl: Skjertorsdag, det {Citanten} \den Indstevnte/ skulle have sagt at {den indstevnte} \Citanten/ og hans Broder skulle have staalet en Oxe paa Bagholmen og slagtet samme, til Opretning derfor, Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte samt derom at anhøre Vidnerne Peder Jacobsen Trellevig, Tønnes Jensen sam/m/estæds og Anders Ottesen tjenende hos Salomon Hamre, der under Lovens maal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge.

Bemelte 3de Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel men ikke den indstevnte efter 3de Paaraab, hvorfor Indkaldelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Stevne Vidner Michel Pedersen Dahle og Peder Knudsen Tøsøen at

være skeed som forbemelt med meere end 14 Dages Varsel udi indstevnte Johannes Jacobsen Trellevigs eeget Paahør og Boepæl.

Dernest fremstillede Citanten som

1te Vidne Peder Jacobsen Trellevig der aflagde Eed efter Formaning til Sandheds Bekjendelse forklarede at indstevnte Johannes Jacobsen Trellevig sidstl: Skjertorsdag i Sunds Kirke førend {Tjenest} Prædiken angik imellem Skriftemaalet {har} sagde \til/ Citanten Du har beskyldet mig at jeg og min Broder skulle have været paa Bagholmen og der staalet en Oxe og slagtet samme, hvorpaa Citanten svarede det skal Du beviise

og da Citanten ej havde Vidnet viidere at tilspørge blev det efter at være sit Udsagte af Protocollen forelæst og sam/m/es rigtige Tilførsel at have tilstaaet dimitteret og fremstoed

2det Vidne Tønnes Jensen Trellevig der aflagde Eed og forklarede eensstemmig med nestforrige Vidne, hvis Forklaring blev ham forelæst, med dette Tilføyende at den indstevnte havde sagt dette om Citanten og hans heele Huus, hvorefter Vidnet fra Retten blev afskeediget og fremstillet

3die Vidne Anders Ottesen tjenende paa Hamre, der aflagde Eed og provede overeensstem/m/ende med 2det Vidne, hvis Forklaring blev ham forelæst med den Forskjel at han ej hørte det Oxen tillige skulle være slagtet og at Bøygden i den Henseende skulle have digtet Viise om den indstevnte

og da Citanten ej havde Vidnet viidere at tilspørge blev det efter Forelæsning dimitteret.

Citanten indstillede at den indstevnte til neste Ret maatte lavdages.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Johannes Jacobsen Trellevig gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Tønnes Jensen Trellevig imod Johannes Jacobsen Trellevig

Tønnes Jensen Trellevig anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indstevnet Johannes Jacobsen Trellevig fordie han i sit eget Huus for henved 8 Uger siden har grebet Citanten i Halsen da han var der at fordre sin tilgoedehavende Tjeneste Løn og viidere voldeligen behandlede ham, derfor at liide Dom til Undgjeldelse Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte samt derom at anhøre Vidnerne Michel Hansen Dahle og Peder

1774: 173b

Knudsen Tøsøen der under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal i Sagen at aflægge.

Bemeldte 2de Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel, men ej den indstevnede efter Paaraab, hvorefore de brugte Kaldsmænd Niels Olsen Søre Tvedt og Ole Nielsen sam/m/estæds Eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for 15 Dage siden i indstevnte Johannes Jacobsen Trellevigs eeget Paahør og Boepæl.

Derpaa fremstillede Citanten som

1te Vidne Michel Pedersen Dahle der aflagde Eed og vandt at da han omtrent for 8 Uger siden tilligemed Peder Knudsen Tøsøen var i indstevnte Johannes Jacobsen Trellevigs Huus som Beskikkelses Vidner for Citanten at af fordre den ham udi Skiftet efter den indstevntes Formand i Ægteskabet udsagde Tjeneste Løn og dette Vidne havde fremført slig hans Paastand derom sagde Citanten at dersom han ej i Mindelighed betalte ham den/n/e, maatte han søge ham derfor for Retten, hvorpaa indstevnte Johannes Trellevig greb Citanten i Halsen og trykkede ham i Vrede til Væggen og med samme Tag eller Greb bar og førte ham ud af Dørren,

og da Citanten ej havde viidere at tilspørge Vidnet, blev det, efter at være sin Forklaring af Protocollen forelæst og samme rigtige Tilførsel at have vedstaaet, afskeediget og fremstillet

2det Vidne Peder Knudsen Tøsøen der aflagde Eed og efter Formaning til Sandheds Udsiigende vandt i et og alt overeensstemmende med nestforrige Vidne, hvis Forklaring han af Protocollen anhørte forelæst og vedstoed, hvorefter han fra Retten blev afskeediget.

Citanten indstillede at den indstevnte til nestkommende Høste Ting maatte lavdages

Eragtet

Lovlig indstevnte, men ej tilstæde mødende Johannes Jacobsen Trellevig gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Just:s Sag

Hr: Foged Heiberg imod Niels Olsen Kiøsdahl

Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav med mundtlig Continuations Stevning at have ladet indkalde Tyven Niels Olsen Tøsdahl til dette Ting at anhøre Vidner og Beviisligheder om de af ham begangne Tyverier og derfor at liide Dom til vedbørlig Afstraffelse og Igjeld og Tvigjelds Betaling; I liige Maade er og indkaldet de ved sidste Ting udeblevne bestaalne Lars Dahle og Lars Monsen Snechevig for at vedkjende sig de dem frastaalne Koster og beedige modvillig Fravendelse.

Bemelte Tyvs Delinqvent tilligemed den for ham anordnede Defensor Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen saavelsom de øvrige indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Actor begjerede først Lars Dahle

1774: 174

fremkaldet for at gjøre Forklaring saavel om denne Tyvs Forhold i hans Tjeneste som om hvad og hvormeget han havde staalet fra ham og beedige sammes modvillige Fravendelse dernest og at Lars Monsen Snechevig maatte gjøre liige Forklaring.

Lars Dahle fremstoed og bevidnede at i de faae Uger indstevnte Tyvs Delinqvent var i hans Tjeneste skikkede han sig upaaklagelig og vel, dernest aflagde han sin Eed og forklarede imod sin Vilie at være frakommen Penge 4 mrk 4 s som først savnedes nogle Dage efter at Arrestanten var bort faren og derfor formoeder af ham at være bort staalet.

Lars Monsen Snechevig berettede at Arrestanten i den korte Tjeneste Tiid hos ham skikkede sig upaaklagelig og vel, hvornest han aflagde Eed og forklarede at den af Delinqventen omforklarede Bom/m/e blev af ham nemlig Tyven selv anvist ude i Marken og der funden, hvilken ej tilhørte Vidnet men nogle rejsende fra Nordre Østre Fjorden, og er der endnu beroende til Afhentelse naar Ejermænd indfinder sig og blev sam/m/e anseet af Værdie for 2 mrk.

Actor tilkjende gav at han den 9de Octobris sidstl: skriftlig forlangede en Attest fra Sogne Præsten for Ous Meenighed Hr: Consistorial Raad Geelmeyden om denne Arrestantes Forhold der i Meenigheden, hvor han er fød og opdragen i Følge Forordningen af 1754, men bekom derpaa intet Gjensvar, hvorfor han igjennem Biskopen maatte faae bemelte Hr: Consistorial Raaden tilholdet at afgive sam/m/e, der omsider i Slutningen af sidstleden Martii Maaned fra Biskopen tilhænde kom Actor, hvilket er Aarsagen hvorfor denne Justitz Sag saa uforsvarlig længe har henhviilet, uden at den som skee burde imidlertid ved Extra Ret i Mangel deraf har været at bringe til Ende, der maae henfalde paa den sandskyldiges eget Ansvar. Bemeldte Attest blev i Rette lagt saa lydende.

{Efter saadan forefunden Beskaffenhed indloe}

Dernest fremlagde Actor en P. M. Fra Lensmanden Knud Simonsen under 1te 8br: 1773 der viiser at Tyvs Delinqventen slet intet er ejende til at betale Igjeld og Tvigjeld, der er saa lydende, og som intet meere i denne Sag var at faae oplyst indloed han sam/m/e Dom med Paastand at Arrestanten Niels Olsen Tøsdahl for disse begangne smaa Tyverier maatte tilpligtes at miste Huud i Fængselet.

Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen som anordnet Defensor for Arrestanten fremleverede et Forsvars Skift af Dags dato der er saa lydende og indstillede derhos at den langvarige udholdte Arrest noget over $\frac{3}{4}$ Aar maatte ansees for meere end Straf nok for hans ringe Overtrædelse, hvorfor han paastoed ham for al videre Straf frie funden.

1774: 174b

Actor replicerede at det er en Følge af alle Tyverier at de skyldige hæftes hvilket ikke kand ansees som nogen Straf for slig Forseelse allermindst for denne Delinqvent der ikke haver ladet det blive med at stjæle paa et Stæd men gjort sig Umage at strejfe omkring paa Tyverier paa alle for ham muelige Stæder, der viiser hans tyvagtige Natur, saa at det ikkun maae ansees for Mangel af Evne og Lejlighed at han ikke endnu beviislig har staalet meere, hvorfor han vedblev sin forrige Paastand som aldeeles lovgrundet.

Defensor formeente derimod at da Loven fastsætter en vis Straf for Forbrydelsen, er dens Hensigt at den skyldige ej bør liide meere, og da denne piinagtige langvarige Fængsel uden Fornødenhed har forvoldet den skyldige langt føleligere Straf end den Loven foreskriver, ville han joe imod Lovgiverens Hensigt udstaae meere end dobbelt Straf i fald hermed ikke skeer en slags Compensation, I Øvrigt disse Tyverier af de aller ubetydeligste om de endog alle tilsam/m/en lægges og saameget meere at undskylde som de ej allene ere mindste følelige for de bestaalne, men endog for det meeste har bestaaet i Madvarer til dermed at fyldest gjøre en graadig Madlyst foraarsaget enten af foregaaende Mangel og Hunger eller slet Forflegning

Actor igjentoeg sin forrige Paastand og da ingen af Parterne havde viidere at tilføre blev af Sorenskriver og Laug Ret eensstemmig saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Saavel ved egen Bekjendelse som Vidnernes eedelige Forklaring om modvillig Fravendelse er Arrestanten Niels Olsen Tøsdahl bleven overbeviist at have begaaet adskillige ubetydelige ringe Tyverier saasom hos Lars Dahle 24 s i Penge i Snechevig{en} \Vogen/ en Bom/m/e med Madvarer taxeret for 2 mrk fra Brithe Mons Dotter 2 Tørklæder taxeret for 2 mrk 8 s fra Borni Baars Dotter en Lerreds Strim/m/el taxeret for 2 s og endelig hos Frans Dicke i Bratholmen en Bomme med Madvarer der strax blev tilbage leveret Ejeren og en Haand fuld kogte Ærter, ved hvilket sidste Tyverie han sidstl: Pints Dag Tiider blev greben og fra den Tiid liige indtil nu sadt i Fængsel, hvorefter Kosterne in natura ere tilstæde at erstattes Ejerne Madvare og Penger undtagen.

Betragter man nu den smertelige Lidelse han i sit langvarige Fængsel har udstaaet, synes sam/m/e aldeeles at opveje om ikke at overgaae den efter Loven for sligt ubetydeligt og uqualificeret Tyverie fortjente Straf af at miste Huud i Fængsel;

Thi Kjendes og Døm/m/es hermed for Ret at bemelte Niels Olsen Tøsdahl ved den udholdte langvarige Arrest herfore har udstaaet sin Straf og for viidere befries.

1774: 175

Dom/m/en blev oplæst for Arrestanten som dermed gav tilkjende at være aldeles fornøyet.

Publ:

3. Et Skjøde udgiven af Lars Michelsen Schouge med fleere til Niels Hansen Algerøen paa 16 17/?? Marker Fisk i Gaarden Kallestad dateret 3de Maji 1774.
4. Et ditto udgiven af Ole Øriansen Nore Biørøen til *til hans Søn Jacob Olsen paa 9 Marker Fisk Landskylds Leje i Gaarden Nore Biørøen for 30 Rdlr dateret 3de Maji 1774.
5. Et ditto udgiven *til (fra?) Ole Persen Lochøen til hans [Søn]? Peder Olsen paa en Anpart i Gaarden Lochøen af aarlig Landskyld 18 Marker Fisk for 15 Rdlr dateret 3de Maji 1774.
6. Et ditto under sam/m/e dato udgiven af Peder Andersen Bache til hans Søn Anders Pedersen paa en Anpart i Gaarden Bache af aarlig Landskyld 18 Marker Fisk for Tyve Rdlr.
7. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Ole Andersen paa ½ Fjerdings Fisk Landskylds Leje i Gaarden Strøm/m/e dateret 15de Febr: 1774, hvorhos fulgte ligelydende Revers.
8. En Bygsel Seddel udgiven af Peder Andersen Bache til hans Søn Peder Pedersen paa 18 Marker Fisk Leje i Gaarden Bache dateret 3de Maji 1774 med hosfulgte Revers
9. En ditto udgiven af Simon Poulsen Schage og fleere til Niels Erichsen paa 2 Pund Fisk Leje i Gaarden Nore Tvedt dateret 3de Maji 1774 med Revers.
10. Et Skjøde udgiven af Ole Michelsen Børnæs og fleere til Michel Larsen paa 3 9/16 Marker Fisk i Gaarden Wixøen {dateret} for 5 Rdlr 5 mrk dateret 3de Maji 1774.
11. Eet Afkald udgiven af Michel Olsen Tøsøen til Formynderen Hans Michelsen Bache for leverede Fader Arv 27 rd 4 s, dateret 3de Maii 1774.
12. Eet *Dittitto udgiven af Anders Jensen Windenes til Formynderen Michel Erichsen Landeraae for bekomne Fader Arv 34 rd 1 mrk og Bryllupsgiær 28 rd tilsammen 62 rd 1 mrk, dateret 3de Maii 1774.
13. Eet Ditto udgiven af {Anders} Jens Olsen Nore Echerhofde til Formynderen Ole Jensen Strømme for leverede Fader og Moeder arv 69 rd 14 s dateret 3de Maii 1774
14. Eet Ditto udgiven af Ole Olsen Nord Eide til Formynderen Faderen Ole Olsen for tilfaldne Moeder Arv 73 rd 3 mrk 2 ½ s dateret 3de Maii 1774.
15. Eet Ditto udgiven af Michel Castensen Bielcherøen til Formynderen Hans Michelsen Bache for bekomne Fader og Moeder arv 41 rd 5 mrk dateret 3de Maii 1774
16. Eet Ditto udgiven af Lars Iversen Bache til Formynderen Lars Iversen Bache for leverede Moeder Arv 36 rd 5 mrk 6 s dateret 3de Maii 1774.
17. Eet Ditto udgiven af Ole Jensen Bache til Formynderen Casten Michelsen Berge for hans Hustrues Christie Monsdatteres Arve Midler 28 rd 2 mrk 5 ¾ s dateret 4de Maii 1774.
18. Eet Ditto udgiven af Niels Erichsen Sælstøen til Formynderen Iver Larsen Bache for hans Hustrues Brithe Iversdatter for hendes Moeder Arv 37 rd 2 mrk 8 s, dateret 3de Maii 1774.
19. Eet Ditto udgiven af Hans Olsen Hitzøen til Formynderen Niels Michelsen Mijsche for bekomne Fader Arv 38 rd 2 mrk 7 s, dateret 4de Maii 1774.
20. Een Fredlysning under 3de ejusdem udgiven af Sr: Hans Krohn paa hans Ejende gaard Lochøens vedhavende Skoug og underliggende Øer, hvilken Fredlysning er efter Hr: Fogden Heibergs Paategning af 4de ejusdem lovfæstet udi Hans Mayestets Høye Navn.
21. Eet Skiøde udgiven af Knud Larsen Algerøen med fleere paa 19 ½ M/ark Fisk i gaarden Hitzøen til Ole Nielsen for 32 rd, dateret 3de Maii 1774.

1774: 175b

22. Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Heiberg paa gaarden Lochøen med under liggende Øer og udmark, dateret 4de Maii 1774.
23. Eet Skiøde udgiven af Anders Monsen Brevig med fleere paa 1 pd 2 2555/2736 M/ark Fisk i gaarden Steensland til Lars Nielsen Steensland for 39 rd, dateret 4de Octbr: 1773.
24. Eet Odels Declarations Skrift udstæd af Niels Jacobsen Schnechevig paa 1 pund Smør i gaarden Schnechevig dateret 4de Maii 1774.
25. Eet Ditto udstæd af Ole Gudmundsen Schnechevig liigeledes paa et Pund Smør i gaarden Schnechevig, dateret 4de Maii 1774.
26. Eet Skiøde udstæd af Anders Monsen Brevig med fleere paa 1 pd 2 2555/2736 M/ark Fisk i gaarden Steensland til Johannes Nielsen Steensland for 39 rd, dateret 4de Octbr: 1773.
27. Eet Deelings Instrument udstæd af Sorenskriveren Regiments Qt: Haberdorff til Niels Ingebrigtsen Telle og Enken Johanne Nielsdatter, dateret 4de Maii 1774.
28. Eet Skiøde udstæd af Salomon Olsen Koursland med fleere paa en Andpart i Laxse Verpet Schratholmen

til Hans Michelsen Bache for 141 rd 2 s, dateret 4de Maii 1774.

Dernest frem lagt af Hr: Fogden Heiberg et Tings Vidne over de Ordinaire Restancer her i Skibredet der beløber sig for begge Terminer dette Aar til 309 rd 76 s fra 1766 til 1773 aars udgang 63 rd 8 s.

Og da ingen efter Paa raab havde noget viidere ved Sage Tinget at forrette, er samme for denne sinde sluttet og Ophævet.

Sommer Tinget for Schiolds Skibreede 1774.

Anno 1774 den 6te Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Schiolds Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Quartermester Haberdorff og de 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstleden Høste Ting hertil bleve opnævnte og her foran i Protocollen f: 149 ere anførte, hvilke fremviiste Attest om at have aflagt Eed, overværende {udi} Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg Bøygde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue

hvor efter allerunderdanigst blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Forordninger og Amts Ordres som ved dette Som/m/er Tinget for Sartors Skibreede her foran f: 172 ere registrerede tilligemed en seenere Skrivelse fra Hr: Kam/m/er Herre von Levetzau til Hr: Fogden Heiberg under 30te Aprilis 1774 hvorved bekjendtgjøres et Kongel: Rescript under 14de ejusdem hvorledes med Delinqvent Sagers Indstevning skal forholdes med viidere.

derneft blev bekjendtgjort følgende Almues Breve

1. En Pante Obl: udgiven af Sr: Barthold Mejer til Sr: Danckert Krohn stoer 1500 Rdlr dateret 8de April 1774, mod 2den P:tets Pant i Gaarden Kiøkkelvig med meubler og inventario, Nyegaard, Olsvig, Gieringsvig og Schaalevig Næsset

2. Et Skjøde udgiven af Sr: John Mariager til Sr: Danckert Krohn paa Gaarden stoere og lille Fiøsanger med underliggende Pladser nye og gamle Hougen af Skyld 2 Løb og 1 (1/2?) Mark Smør og 2 Huuder for 6990 Rdlr dateret 8de Martii 1774.

{3. Et Skjøde udgiven af Andreas Schram} henhører til Arne Skibreede.

3. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Øvre Dyngeland den 17de Novembris 1773 efter afgangne Koene Elie Lars Dotter.

4. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Lector Arentz som Laug Værge for Præste Enken til Fanø Madame Meldahl til Christopher Larsen Schage paa 1 Pund 23 ¼ Mark Smør ¼ Huud og ¼ Tønde Malt i Gaarden Søre Gillestad dateret 27de April 1774 med Revers.

5. En ditto udgiven af Ole Johannesen Tønnevigen til Anders Ellevsen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Leervigen dateret 4de Maji 1774 med Revers.

Nye Sag

Hr: Oberste Dietrichson contra Sr: Albert Henrich Mejer.

Prod: skriftlig Stevning {som Proc:} til Doms som Procurator Sr: Johan Reutz for Citanten producerede paategnet lovlig forkyndt.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte

1774: 176

Kaldsmænd i relation til Paategningen.

Procurator Reutz for Citanten derefter producerede in Copia No 1. den indstevntes Beviis og Forskrivelse for Søgemalet af 5te Martii 1765 og ligesaa in Copia No 2. indstevnte Hr: Mejers Brev til Citanten af 3de Aprilis a: c: hvoraf Retten seer den indstevntes Uvillighed til Søgningens Afbetaling i Mindelighed, begge originaler anviiste Comparenten nu for Retten til Conference med Begjer om sam/m/es Paategning at være anviist, hvortil som og til Stevningen han sig refererede og var Dom begjerende til Betaling for Søgemalet 150 Rdlr med Renter fra 8de Aprilis sidstl: til Betaling skeer tilligemed 5 Rdlr udi Processens Omkostning, men ellers da han fornåm at den indstevnte ikke møder, maatte Comparenten erindre om Laug Dag for ham til neste Høste Ting.

de fremviiste originaler bleve confererede med de *de deraf frem lagde Gjenparter og derefter Comparenten tilbageleveret med Anviisnings Paategning. de frem lagde 2de Bielag indtages her saa lydende

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Sr: A: H: Mejer gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Da ingen efter Paaraab havde nogen Sager at i Rette føre udsettes Sage Tinget indtil viidere.

Dagen Nestefter den 7de Maji vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev Publiceret

5. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: David Brehmer til Rasmus Olsen paa 1 B/ismer Pund og 15 Marker Smør i Gaarden Søre Giellestad dateret 2den Maji 1774 med hosfulgte Revers.

6. En ditto udgiven af ditto til Lars Thommesen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Nore Giellestad af ditto dato med Revers.

7. Aflyst en Pante Obl: af Johannes Johannesen Nesse til Mons Nielsen Nedre Bradtland dateret 30te Septbr: 1760 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 5te Febr: 1774 er indfriet hvorføre den herved mortificeres.

8. Publ: et Skifte Brev efter afg: Koene Anne Michels Dotter forrettet paa Gaarden Nedre Todtland sluttet den 22de Xbris 1773.

9. Et Skjøde udgiven af Ole Pedersen Kalland til Johan Bernhard Kræsser paa en Valke og Stampe Mølle beliggende paa Møllendahl nest ved Barke Møllen med tilhørende Huuse og inventarium for 800 Rdlr dateret 3de Martii 1774.

10. En Pante Obl: udgiven af Johan Bernhard Kræsser til Sr: Magnus Olsen Munggaard stoer 300 Rdlr mod 1te prioritets Pant i nysbemelte Mølle dateret 12te Aprilis 1774.

11. En Fredlysning udgiven af Hr: Fogden Heiberg for Skytterie i Sr: David Bremers Skove underliggende Gaarder Buntved, Østebøe Lund, Samdahl, Haaland og Smøraas med videre dateret 7de Maji 1774.

Jacob Johannesen Gimmeland contra Thomas Thomasen Gim/m/eland
efter Udsættelse som Procurator Kramer for Citanten æskede i Rette og forlangede Sagvolderen paraabt.

den indstevnte mødte og gav tilkjende for et Aar siden at være forligt med Citanten at han intet havde hos ham at fordre.

Procurator Kramer paa Citantens Vegne benegtede alt ubeviisligt og i relation til Stevningen med den af den indstevnte ved seeneste Ret gjorde Tilstaaelse paastod Dom med Erindring om Processens Omkostning med 8 Rdlr indberegnet Møder og Procedur og stemplet Papiir til Acten samt Dommens Forkyndelse.

den indstevnte frem lagde en skriftlig Contra Stevning under 29de Martii sidstl: og paategnet lovlig forkyndt der i Retten blev oplæst saa lydende, hvor efter han begjærede Vidnerne afhørt

1774: 176b

som han fremstillede og begjærede tilspurgt om den imellem Citanten og ham sluttede Forening hvorefter alting imellem dem var afgjort undtagen 6 Rdlr i Omkostninger, hvorefter fremstod

1te Vidne Svend Johannesen Gimmeland der aflagde Eed og forklarede omtrent i Maji Maaned afvigte Aar i den indstevntes Huus at have *høre det Citanten Jacob Johannesen i en Samtale med den indstevnte Thomas Thomasen sagde at naar han hos den sidste fik 6 Rdlr vilde han ikke kræve ham meere

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning af Protocollen og Tilstaaelse om rigtig Tilførsel afskeediget

2det Vidne Søren Rasmusen tjenende paa Grønnevig der aflagde Eed og forklarede i et og alt som første Vidne, hvis Forklaring ham blev forelæst og vedstaaet,

hvorefter han blev dimitteret fra Retten da ingen havde viidere at tilspørge ham

Procurator Kramer benegtede Vidnernes Udsigende som aldeles mislig til Beviis at det paasøgte og tilstaaede var bleven afbetalt og derom forbeholdt det fornødne at fremføre til anstundende Høste Ting, til hvilken Tiid han i Anledning af de nu førte Vidner og under al lovlig Forbeholdenhed begjærede Sagens Anstand.

Contra Citanten protesterede imod den forlangte Udsættelse og paatrængede Dom i Sagen efter de førte Vidner til Befrielse for Søgemaalet.

Procurator Kramer protesterede imod Overiilelse og paa den begjerte Anstand.

Eragtet

Efter Hoved Citantens Begjering gives Sagen Anstand til nestk: Høste Ting for dette Skibreede.

Nye Sag.

Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas contra Anders Ingebrigtsen Nedre Fyllingen
efter skriftlig Stevning af 8de Aprilis nestf: hvilken Proc: Kramer for Citanten producerede med paategnet lovlig Forkyndelse saa lydende, hvorved tillige var indkaldet til Vedermæle Hr: Foged Heiberg og Procurator Sr: Johan Reutz Hr: Fogden Heiberg mødte og vedtoeg lovlig Varsel og ansaae Sagen sig aldeles uvedkom/m/ende undtagen forsaavidt hans Navn derunder berøres, hvorføre han holdt viidere Tilsvær ufornøden.

ingen af de andre indstevnte mødte efter Paaraab; i den Anledning begjærede Procurator Kramer Forkyndelsen afhjemlet og derhos Stevne Vidnerne tilspurgt om ikke til Vedermæle stevnte Sr: Reutz ved Stevningens Forkyndelse har erklæret at han intet med Sagen ville have at bestille men at indstevnte Anders Fyllingen burde betale det paasøgte,

hvorefter de brugte Kalds mænd eedelig afhjemlede Forkyndelsen og at Sr: Reutz derunder svarede saaledes som af Citanten omspurgt er.

Proc: Kramer derpaa begjerede Laug Dag for de udeblevne.

Eragte[t]

Saa vel paagjeldende Anders Ingebrigtsen Nedre Fyllingen som Sr: Johan Reutz der er kaldet til Vedermaale i Sagen gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

1774: 177

Elsebe Michels Dotter imod Karen Lars Dotter Damsgaard

Hr: vice Politiemester Brose mødte for Citantinden og fremlagde denne Rettes Forelæggelse for Vidnerne af 8de 8br: 1773 med Paategning om lovlig Forkyndelse saa lydende.

Vidnerne Rasmus Pedersen og Lars Peders[en] mødte hvoraf den sidste anmeldte sin Hustrues lovlige Forfald. Procurator Kragh mødte for Procurator Sonderburg som den indstevntes Fuldmægtig og under Negtelse af alt modstridigt begjerede Sagen udfløttet til nestanstundende Høste Ting for at fremkomme med Contra Stevning og hvad viidere kand eragtes fornøden. derpaa fremstoed som

7de Vidne Rasmus Pedersen opholdende sig paa Damsgaard der aflagde Eed og forklarede til de af Citanten fremsadte qvæstioner til 1te nej veed intet deraf til 2den ligesaa nej til 3de ligeledes nej til 4de ligesaa nej da Vidnet ej var nærværende hverken da det omspurgte Skriin og Kiste kom i Huuset eller da de bleve udleverede, *eller (ellers?) har Vidnet seet bemelte Skrin og Kiste i sin Moeders Karie Lars Dotters Huus staaende Skrinet i Boet og Kisten i et lidet Skot derudenfore da de begge vare lukkede i Laas, hvorefter han blev dimitteret

8de Vidne Lars Pedersen boende paa Myren aflagde Eed og forklarede til 1te qv: Skrinet veed han ikke af men Kisten frembragte han selv i sin Moders Huus paa en Tiid hun ikke var hjem/m/e og satte den i Skottet uden for Boen, samme var tillukket i Laas men Brøstfældig i Bunden, hvor fore Sagsøgersken ej ville medtage den til Byen, men bad at den der maatte blive staaende, siden sagde Vidnet til sin Moeder at have didbragt denne Kiste, og siden Vidnet seet at Skriinet har staaet i Boen men uden at viide hvem sam/m/e havde henbragt til 2den qv: joe til 3de nej da han havde begivet sig andenstæds hen kort efter at Kisten til hans Moeder var henfløttet til 4de qv: nej. hvorefter Vidnet blev dimitteret.

Hr: Brose indloed Sagen Dom med denne Paastand at den indstevnte tilfindes ej allene at erstatte Værdien af det af de benævnte Skrin og Kiste bortkomne Gods med 24 Rdlr men end og Sagens Omkostninger med 6 Rdlr samt der foruden for sit under Sagen oplyste ulovlige Forfald at blive anset med saadan Straf og Bøder som den respective Ret maatte ansee at være lovlig. Sluttelig protesterede han imod al videre Anstand i Sagen

Proc: Kragh vedblev sin forrige gjorde Paastand under Protest mod Overiilelse.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nest kommende Høste Ting efter den Indstevntes Forlangende

Aasmund Bryning imod Johannes Laxevog

Procurator Kragh mødte for Citanten og fremlagde Laugdag i Sagen lovlig forkyndt tilligemed Indlæg af Dags dato hvortil han sig refererede og indloed Sagen Dom.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorforfore Laug Dagens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet i relation Paategningen og derefter saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte og laug dagede Johannes Laxevog tilpligtes

1774: 177b

at betale Citanten det paastevnte og uimodsagde Krav med Een Rdlr 5 mrk 4 s og 4 Rdlr 3 mrk i Processens Omkostning, at udreedes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Aasmund Bryning imod Erich Wogsbøe

Procurator Kragh i Rettelagde for Citanten Laugdagen paategnet lovlig forkyndt tilligemed Indlæg af Dags dato saalydende hvortil han sig refererede og indloed Sagen Dom.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorforfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet og derefter saaledes for ret kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Erich Wogsbøe der uagtet givne Laugdag ej har haft noget mod Søgemaalet at indvende tilpligtes at betale Citanten det paasøgte Krav med Een Rdlr 3 mrk 12 s og 4 Rdlr 3 mrk i Processens Omkostning. at udreedes 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Ole Olsen Riple contra Peder Olsen Riple om Gjeld

efter Laug Dag som Procurator Kramer fremlagde paategnet lovlig forkyndt.

Proc: Reutz mødte for indstevnte Peder Olsen som {ej} havde ventet at denne Sag som afgjort imellem Brødrene havde været bleven declareret ophævet, men som Peder Olsen som nu nærværende tvertimod fornåm Sagens i Rette førelse saa anviiste Comparanten Proc: Reutz paa den indstevntes Vegne Citantens originale Qvitering for det paasøgte Krav under 30te April sidstl: underskrevet til Vitterlighed af de 2de Mand i Bergen Schunbusch og Søren Endresen og for det første ville fornem/m/e om Citanten derefter vil frafalde Sagen, hvis ikke, nødsages den indstevnte at begjere Sagen udsadt til Høste Tinget og til Vidners Førelse da Qviteringen er reen og uden nogen slags reservation.

Proc: Kramer erklærede derpaa at den paastevnte Capital vel var bleven afbetalt til Citanten men som han derved aldeles ikke havde eftergivet de af den indstevnte ham forvoldte Omkostninger ved det han ikke forhen og førend Sag derom blev anlagt i Mindelighed har præsteret Betalingen, saa vil det og være saa billigt som just at den indstevnte erstatter de forvoldte Omkostninger. At de ikke ere reserverede ved Qvitansens Udstædelse kand herudinden hverken virke fra eller til saameget mindre da den er skrevet af en anden end Citanten og han ikke heller har gjort Vanskelighed i at underskrive den, da han ikke derved tillige har seet noget indført om Omkostningen. Efter saadan Beskaffenhed paastoed han sig og Omkostningerne tildømt med 9 Rdlr indberegnet for Møder og Procedur samt det stemplede Papiir til Acten og Dom/m/ens Forkyndelse hvormed han Soumitterede Sagen Dom.

1774: 178

Proc: Reutz vedblev sit forrige om Sagens Erstattelse til Contra Stevning og ellers var begjerende at Retten ville paategne Qviteringen som anviist i Retten.

Proc: Kramer bemærkede ang: den frem viiste Qvittance at den af ingen var underskriven til Vitterlighed men {af} \med/ 2de Mænds tilligemed Oles Navne af een Haand skrevet og undertegnet. men som dog ikke om Capitalen er nogen Dispute, saa vil det være et uforvunden Ophold ifald den begjerte Anstand skulle bevilges den indstevnte, da saaledes ikke dertil er den mindste Adgang eller Anledning, som altsaa efter Lov ikke lettelig er at bevilge; thi vedblev han sit forrige,

Sr: Reutz ligeledes med Protest imod Overiilelse.

Eragtet

Sagens Anstand bevilges den indstevnte til nestk: Høste Ting.

Peder Olsen Riple imod Ole Olsen Riple

Procurator Reutz mødte for Citanten og besluttede Sagen til Doms ved et skriftlig Indlæg og 4 derudi allegerede Bielag fra No 1 til 4 hvortil han sig refererede samt ellers anviiste original Skjødet No 1 til conference med Copien.

Proc: Kramer som befalet for den indstevnte mødte og producerede den i Sagen udvirkede Contra Stevning af 2den Aprilis a: c: paategnet lovlig forkyndt, hvorved saavel er indstevnet Peder Olsen Riple som Hovedmand som hans Cautionister for Forbuds Forretningen Sr: Johan Reutz og Knud Olsen Riple samt Hr: Foged Heiberg sam/m/e Forretning at tilsvare og Vidner i Sagen, der er saa lydende.

Proc: Reutz mødte for Sr: Jacob Busch og sig selv samt Knud Olsen Riple som Cautionister med Forbeholden af deres Ret og Tilsvare imod Contra Stevningen i behørig Tiid. han mødte dernest for Hoved Citanten og i Anledning af Contra Stevningen protesterede imod Vidners Førelse derefter da han ikke seer eller finder hvorom egentlig Vidner maae føres uden det maae være efter forbeholdne qvæstioner hvorom viidere Forbeholden tages til exception og Protest naar sam/m/e i Rette kommer og altsaa blev denne præliminaire exception og Protest for det første fremsadt paa Grund af Lovens 1 – 13 – 22 og 23 art: samt 14 C: 1 og 2de art: og en generel ligeledes protesterede imod al ulovskikket inquisition som ikke henhører under Hoved Sagen og er uden for Contra Stevningens Indhold. Comparanten i Rettelagde ellers for til Vederståelse indstevnte Ole Knudsen Riple og Hustrue Marthe Rasmus Dotter deres skriftlige Indlæg af 1te Maji 1773 skrevet af Procurator Kragh, hvilket var destineret til at blive i Rette lagt sidstafvigte Aars Som/m/er Ting, men da blev forsømt der er af følgende Indhold.

Proc: Kramer er af den Formening at Sr: Reutz selv ej indseer hvad Forskjel Loven gjør i 1 – 13 – 22

1774: 178b

ved Vidners Førelse efter Aar og Dag ved det Ord Paasagn imellem slig Paasagn og realia, men han havde dog haabet at han derom var bleven overtudet ved en anden Rets Kjendelse under et Tings Vidnes Tagelse til denne Sag henhørende, men som hans Protest ikke kand blive virksom imod Vidnernes Førelse alt saa længe Spørmaalene til Vidnerne ere anledigede efter Stevningen og ved kom/m/er Sagen, saa begjerede han for det første Vidnerne Lars Nedre Todtland, Jacob Larsen ibm:, Niels Arnesen ibm: Ole Arnesen Øvre Todtland, Ole Nielsen ibm: og Søren Eliassen Riple paaraab[t] og æsket deres eedelige Forklaring paa følgende qvæstioner 1. om de ere viidende og bekjendt hvormange Korn Vahre og hvormeget Høe contra Citanten havde til Beholdning da Hoved Citanten ved ommeldte Forbuds Forretning tilegnede sig hans Gaarde Part i Gaarden Riple samt hvad Værdien deraf den Tiid kunde være 2.

om ikke Hoved Citanten har anmasset sig sam/m/e Beholdning og anvendt dem til sin Nytte uden at det mindste deraf er kommet Contra Citanten til Nytte 3. om ikke Contra Citanten og Hustrue ved sin Broders Hoved Citantens Behandling, i det denne under Forbuds Forretningen fratoeg ham hans Gaard og Ejendeele, bleve huusevild og ibragte de yderligste Omstændigheder og siden den Tiid kum/m/erlig har maattet hjulpen sig igjennem?

Proc: Reutz nest at vedblive sin Exception og Protest erindrede til disse qvæstioner at han ikke seer til hvad Nytte sam/m/e skulle tjene da den passerede og af Comparanten fremlagde Forbuds Forretning viiser baade Nødvendigheden til sam/m/e Forretning og at Gaarden Ripples Avl med Creaturer var Peder Ripples men aldeeles ikke Contra Citantens Ejendom.

Proc: Kramer erindrede herpaa at Nyttens af hans fremsatte qvæstioner i sin Tiid ville viise sig i Sagen og derefter forlangede Vidnerne afhørte. der paa fremstillede Citanten

1te Vidne Jacob Larsen Nedre Todtland der aflagde Eed og svarede til de af Contra Citanten fremsatte qvæstioner 1te omtrent efter Slutning 7 Tønder Havre og saameget Høe at Hoved Citanten deraf foerede de paa Bruget værende Creaturer uden at Vidnet kunde bestem/m/e kvantiteten eller Værdien der af eller hvormange Creaturer deraf bleve underholdte til 2den qv: joe som omspurgt til 3die qv: joe, paa Hoved Citantens Tilspørgende svarede Vidnet at Hoved Citanten havde tilsaaet og indhøstet Gaarden, men at Ole og Hustrue var ham deri behjælpelige og at Contra Citanten bemelte Ole ej havde indkjøbt Høe af andre, men ellers blev brugt det som var avlet paa Gaarden.

2det Vidne Niels Arnesen Nedre Todtland aflagde Eed og forklarede til 1te qv: at Hoved Citanten dermed foerede sine Creaturer Vinteren over

1774: 179

til 2den qv: joe til 3die qv: joe hvorefter dimitteret og fremstoed

3de Vidne Ole Nielsen Øvre Todtland der aflagde Eed og forklarede til 1te qv: ligesom 1te Vidne til 2den qv: joe til 3de qv: joe og paa Hoved Citantens Spørsmål svarede eensstemmig med 1te Vidne med det tilføyende at Hoved Citanten saavel før som efter Korsmis 1772 bragte til Byen og solgte det paa Bruget avlede Smør og Melk, men om han derfor beholdte Pengene eller gjorde Regnskab til Broderen er Vidnet ubekjendt.

Proc: Kramer begjærede fremdeles Vidnet tilspurgt om han er viidende at Broderen Peder ophidsede Contra Citanten til Uforligelse med hans Hustrue hvoraf den i Stevningen ommelte Actions Sag blev anlediget?

Pr: Reutz for Peder Riple protesterede imod denne qvæstions Besvarelse uden for Stevnemaallet og uden nogen reel Sigtelse samt ellers in totum benegtede sam/m/e som urigtig.

Proc: Kramer refererede sig til Stevningen der indeholder blant andet at Contra Citanten ved Hoved Citantens bemelte Peder Ripples listige ubillige og uchristelige Forhold var bleven fornærmet hvorunder altsaa(?) sliq Forhold upaatvilelig indbefatter, hvorfor han altsaa paa den Grund forlangede den fremsatte qvæstion fremmet.

Pr: Reutz vedblev sit forrige under al lovlig reservation.

Vidnet svarede nej derom var han ej viidende, hvorefter han blev dimitteret

fleere Vidner mødte ikke, hvorfor Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet i relation til Paategningen.

Proc: Kramer derpaa under reservation af fornødne Tilsvær til det fra Hoved Citanten i Rette komne Indlæg og viidere erindrede om Laug Dags Forelæggelse for de ved Contra Stevningen indstevnte men nu ej mødende.

Proc: Reutz forbeholdt til sin Tiid at besvare Contra Stevningens indbefattede Urigtigheder med expressioner og Beskyldninger efter Fortjeneste og imidlertid holdt sig til sin udførte Procedure og Paastand.

Proc: Kramer replicerede herpaa allene at af det som i sin Tiid fra hans Partes Siide vil komme i Rette vil det ytre sig hvad Fortjenester Sr: Reutzes Principals Forhold kand tilskrives

Eragtet

Samtlige de i Stevningen benævnte men ej mødende forelægges til nestk: Høste Ting for dette Skibreede {de sidste} Vidnerne under Lovens Falsmaal at møde med Provemaal i Sagen

Proc: Kramer som befalet for Hans Næverman imod Hr: Obriste v: Dietrichson og Tjener Rasmus Monsen efter Laug Dag for den sidste

Proc: Kramer æskede Sagen i Rette og gav tilkjende at den beskreven givne Laug Dag var tilsendt Stiftet paa det Forkyndelsen derfra kunde vorde foranstaltet, men som den ikke fra Forkyndelsen i Sundfjord hvor den lavdagede nu skal opholde sig var tilbagekommen, maatte han atter ærbødigt begjere Lavdagen igjentagen til nestholdende Høste Ting.

1774: 179b

Eragtet

Retten igjentager hermed og fornyer den for udeblevne Rasmus Monsen givne Laugdag derhen at han til neste Høste Ting for dette Skibreede forelægges at møde og Sagen at tilsvare.

12. Publ: et Skifte Brev efter afg: Justitz Raad Carbiner og Frue begyndt den 8de Julii 1772 og sluttet den 4de Maji 1773 forrettet af Pastor Schönfeldt som Executor testamenti efter Kongel: Allernaadigst confirmeret testament.

13. Et Declarations Skrift udgiven af Sr: Albert Henrich Mejer til Ober Formynderne i Bergen at hans Børne Midler af Beløb 9681 Rdlr 3 mrk 14 s er beroende i Lunggaarden til Sikkerhed dateret 6te Maji 1774.

14. En Pante Obl: udgiven af Søren Johannesen Søvæg til Mons Nielsen Bradtland stoer 80 Rdlr mod 1te p:rets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Søvæg af Skyld 18 Marker Smør og 1/8 Huud dateret 7de Maji 1774

Dernest frem lagde Hr: Fogden Heiberg en Sum/m/arisk calcul over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2den termin a: c: 1020 Rdlr og fra de forbiegangne Aaringer til 1773 Aars Udgang 985 Rdlr 33 s

15. En Odels Lysning udgiven af Niels Monsen Grimen paa sin Myndtling Peder Nielsen Lunggaardens Vegne ang: hans Løsnings Ret til Gaarden Houge dateret 7de Maji 1774

Og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage tinget at udrette er sam /m/e herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Herløe Skibreede 1774.

Anno 1774 den 9de Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Sommer Sage og Skatte Tings Holdelse for Herløe Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff tilligemed de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstleden Høste Ting hertil ere opnævnte og her foran i Protocollen f: 152 er anførte hvilke alle fremlagde attest om at have aflagt Laug Rets Eeden, overværende Hr: Fogden Heiberg, Bøygde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de samme Kongel: Forordninger og Amts Ordres som for Sartors og Schiolds Skibreeder og der ere registrerede tilligemed en

Cancellie Placat under 15de Aprilis 1774 at den Kongel: octroyerede (octroajere = gi bevilling) Banqve i Kbhvn forbliver ved sit forrige Væsen og Forfatning.

derneft blev publiceret følgende Almues Breve

1. en Pante Obl: udgiven af Petter Christian Drejer til Hr: Danckert D: Krohn stoer 600 Rdlr dateret 1te Maji 1774 med 2den prioritets Pant i Kræmer Lejet Jordholmen med Huuse og Boeder, Jægter og Baade Creaturer og Søe Reedskab.

2. En ditto udgiven af ditto til ditto af 2den ejusdem stoer 350 Rdlr med 3de prioritets Pant i sam/m/e Ejendele.

3. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden ytre Bragstad efter afdøde Koene Gurie Anders Dotter begyndt den 24de Septbr: og sluttet den 27de Xbr: 1773.

4. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Capitaine Krog til Hendrich Olsen paa Rydnings Pladsen Nyeboe (Nyeboe) med Kalvetræet under Gaarden Hope dateret 1te Martii 1774 med Revers

1774: 180

5. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Mons Olsen paa 9 Marker Smør 6 Kander Malt og 1/8 Huuds Leje i Gaarden Fromeide dateret 3de Martii 1774 med Revers.

6. En ditto udgiven af ditto til Anders Jacobsen paa 9 Marker Smør og 18 Marker Fisk Leje i Gaarden Davanger dateret 4de Novbr: 1773 med revers.

7. En ditto udgiven af ditto til Thomas Monsen paa 22 Marker Fisk Leje i Gaarden Sture dateret 10de Martii 1774 med vedfulgte Revers.

8. En ditto udgiven af Engel Olsen Landraae og Simon Poulsen Schauge til Jesper Andersen paa 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Turøen dateret 19de Febr: 1774 med vedfulgte Revers.

9. En ditto udgiven af Erich Michelsen Landraae til Albert Knudsen paa 1 Pund og 7 ½ Mark Fisks Leje i Gaarden Wiig dateret 3de Maji 1774 med Revers.

10. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Albert Olsen paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Kierregaard dateret 10de Martii 1774 med Revers.

og da ingen efter Paaraab havde viidere at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 10de Maji Vedvarede Sagetinget med foranførte Laug Ret

Mons Torsvigen og Niels Toft contra Christopher Turøen

Niels Larsen Wiig og Simon Simonsen Solsvig.

Procurator Kragh mødte for Citanterne og æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra Høste Tinget 1772 og fremlagde skriftlig Indlæg af Gaars dato saa lydende, hvortil han sig refererede i et og alt og ellers Soubmitterede Sagen Dom, ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab, hvorfor Sagen optages til Doms.

Claus Lampe contra Krigs Raad Koren

Hr: Krigs Raad loed udi Skrivelse af 7de indeværende Maaned fremsende hans under 30te Martii nestl: udfærdigede Contra Stevning med Paategning om lovlig Forkyndelse der er saa lydende og i Udeblivelses Tilfælde begjerede Hoved Citanten lavdaget til nestk: Høste Ting

Claus Lampe mødte ikke efter Paaraab hvorfor blev

Eragtet

Contrastevnte Claus Lampe gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og til Contra Søgemaallet at svare.

dernest blev publiceret

11. et Skjøde udgiven af Jonas Gudmundsen Tosche til Poul Pedersen Herløvæhr paa en Anpart udi Gaarden Tosche af Landskyld 13 ½ Marker Smør 6 Kander Malt ¼ Faar og 9 Marker Fisk for 90 Rdlr dateret 9de Maji 1774.

12. Et ditto udgiven {af} til Lars Larsen Floxsand {med fleere} af Christen Taraldsen Echeland med fleere paa en Anpart udi Gaarden Echeland af Skyld 16 ¾ Marker Smør og 5 5/8 Kande Malt for 24 Rdlr dateret 10de Maji 1774.

13. Et ditto udgiven af Anders Jacobsen Aadland og Hustrue til Johannes Andersen Aadland paa Løsnings Retten til bemelte Gaard for 45 Rdlr dateret 10de Maji 1774.

1774: 180b

Dernest fremlagde Hr: Fogden Heiberg til Forsegling i Retten en Sumarisk calcul over restancerne af de ordinaire Høy Kongel: Skatter, hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2den termin dette Aar 570 Rdlr 16 s og for de foregaaende Aaringer 56 Rdlr 11 s

Og da ingen efter 3 gange Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er samme herved sluttet og ophævet

Lenmanden Mons Nielsen Schielanger mødte og anmeldte at Michel Nielsen Holme efter derom fremviiste Attest fra Stads Physico Hr: Doctor Buchner med den spedalske Syge var befænget og da han intet er ejende til at betale Indlemmelsen i St: Jørgens Hospital som er Laug Retten og den ganske Almue bekjendt, saa var Comparenten deres Forklaring herom begjerende, hvortil af Laug Retten og den tilstædeværende Almue blev svaret at det ikke uden alt for vist forholder sig saaledes aldees som omspurgt er.

Comparenten udbad sig dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt, der blev bevilget.

Sommer Tinget for Alenfiths Skibreede 1774.

Anno 1774 den 11te Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrøm/m/en til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Alenfiths Skibreedes Almue og betjent [af] Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff og de 8 Laug Rettesmænd som sidstl: Høste Ting hertil ere opnævnte og her foran i Protocollen f: 155 anførte hvilke fremlagde deres Attester om at have aflagt Laug Retsmands Eed undtagen at for Lars Jacobsen Øvre Tvedt sadt Johannes Knudsen Schare og for Gullach Olsen Todtland Anders Olsen Gousereide. Ved Tinget var tilstæde Hr: Fogden Heiberg og meenige Almue.

hvor da først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Forordninger og Rescripter som ved nest forrige Ting og der ere registerede tilligemed et

Stik Brev af 7de hujus fra Hr: Kammer Herre og Stiftbefalingsmand von Levetzau efter 2de fra Kragerø undvigte Delinqventer

Dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve

1. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff under 27de 8br: 1773 efter afdøde Koene Randie Johannes Dotter Echnesvaagen af Echangers Skibreede

2. aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Erichsen Monstad til hans Fader Erich Olsen Møchisvold stoer 30 Rdlr dateret 15de 8br: 1773 og tinglyst den 16de ejusdem, der efter Creditors Paategning af 6te Novbr: sam/m/e Aar er mortificeret.

3. Publ: en ditto udgiven af Ole Erichsen Søre Monstad til Hr: Capitaine Niels Dahl og Broder Sr: H: F: Dahl

stoer 57 Rdlr 3 mrk med 1te prioritets Pant udi hans ejende Anpart i Gaarden Søre Monstad af Skyld 2 Pund og 6 Marker Smør dateret 3de 8br: *1772.

4. En Pante Obligation udgiven af Anne Catharine Helleman afg: Joachim de Langes til Peder Larsen stoer 200 Rdlr med 1te p:tets Pant i hendes ejende Gaard Fladøen dateret 22de 8br: 1773.

5. En Forskrivelse udgiven af bemelte Anna Cathrine Hilleman afg: Jochum de Langes til hendes Dotter Jochumine de Lange hvorved den sidste skjænker 200 Rdlr med Pante Rettighed i Gaarden Fladøen

1774: 181

dateret 15de 8br: 1773. herved blev forbeholden Jurisdictionens Ret til lovlig Skifte og nys forbemeldte Creditors prioritet frem for dette

6. Et Skjøde udgiven af Hr: General Krigs Com/m/issaire Geelmeyden til Bertel Olsen Sæveraas paa 2 b/ismer Pund og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Halsteendahl for 140 Rdlr dateret 4de Januarii 1774.

7. Et ditto udgiven af nysbemelte Bertel Olsen Sæveraas nu boende paa Gaarden Nataas til Niels Larsen Tosheim paa nysforanførte Andeel i Gaarden Halsteendahl for 100 Rdlr af 28de Febr: 1774.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Capitaine Krog til Joen Monsen paa 18 Mark Smør og 1 ½ Qvarteer Malts Leje i Gaarden Alver dateret 31te Xbris 1773 med hosfulgte Revers.

<Nye Sag>

Madame Garman contra Samson Helgesen Nore Leivestad

Citantinden loed frem levere en skriftlig Rettets Stevning under 6te April sidstl: paategnet lovlig forkyndt tilligemed Opsigelsen under 29de Januarii nestforhen og den af debitor udgivne originale Obl: under 18de Maji 1759 der efter hinanden ere saa lydende, hvornest hun i Udeblivelses Tilfælde begjerede ham laug daget til neste Ret.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorføre Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd i relation Paategningen og derefter

Eragtet

Lovlig indstevnte Samson Helgesen Leivestad gives Laug Dag til nestkommende Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Heiberg imod Halvor Knudsen Fæste

Citanten æskede Sagen i Rette og fremlagde Rettens seeneste Høste Ting givne Forelæggelse saavel for den indstevnte som Vidnerne paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

saavel Partes som Vidnerne mødte og vedtoege Forelæggelsens lovlige Forkyndelse.

Citanten begjerede Vidnerne særskildt afhørte og efter at Eedens Forklaring af Lov Bogen var dem forelæst frem stillede

1te Vidne Niels Olsen Søre Fæste der vegrede sig med at aflægge Eeden denne Gang under Foregivende selv at have stevnt den paagjeldende Anders Pedersen Fæste fordi han haver beskyldt Vidnet at have slaget sig tilligemed Halvor Knudsen

Actor paastod at siden dette Vidne efter Advarsel og Formaning af Retten continuerer med at vegre sig for at aflægge Eed og Vidne i denne Sag skjønt han af Retten er forelagt under Falsmaals Straf at deponere sit Vidnesbyrd at bemelte Vidne for sin Modvillighed maatte tilkjendes at udrede Falsmaals Bøder og desuden at aflægge Vidnesbyrd, da den anbragte Forevending ej fortjener nogen reflexion da ham ej derfor er given Sigtelse og Sag og hans Ret og Tiltale for slig Beskyldning er ham uformeent at forfølge paa anden lovlig Maade.

Eragtet

Den af Vidnet frem førte Indvending selv at være beskyldt af den paagjeldende kand ej komme i mindste Betragtning medens han ej derfor er sigtet og ellers har sin

1774: 181b

Ret i den Henseende forbeholden; hvorføre han herved paa det alvorligste af Retten tilholdes at aflægge Eeden og frem bære sit Provemaal i Sagen hvortil han ved Rettens forrige Kjendelse under Lovens Falsmaal er forelagt

Efterat denne Rettens Kjendelse var Vidnet forelæst og han desuagtet halsstarrig negtede at aflægge Eeden blev saaledes

Eragtet

Niels Olsen Søre \Fæste/, der ej allene ved den for ham lovlig forkyndte Forelæggelse under Lovens Falsmaal er forelagt at aflægge Eedeligt Vidnesbyrd i Sagen men end og ved nys foran førte for ham oplæste Kjendelse paa det alvorligste af Retten er tilholdet at aflægge Eeden, men desuagtet halsstarrig vegrede sig for at viise Retten den tilbørlige Lydighed med at aflægge den opkrævede Eed og Provemaal i Sagen, tilpligtes at udrede Falsmaals Bøder Tyve Lod Sølv til liige Deeling imellem hans May:ts Casse og Sagsøgeren, hvorhos han tillige atter forelægges under

Lovens Falsmaal til neste Ret at møde med sit eedelige Provemaal i Sagen.

Da Klokken var 11 Slet Aften begjerede Citanten Sagen frem/m/et ved et Udsættelses Ting til hvilken han begjerede samtlige Vidner forelagt under Lovens Falsmaal at aflægge deres eedelige Vidnes byrd.

Eragtet

Da Tiiden er forløben til at afhøre de indstevnte og mødende Vidner, forelægges Niels Olsen Søre Fæste og samtlige de indstevnte Vidner under Lovens Falsmaal at møde med deres eedelige Vidnesbyrd i Sagen for et Udsættelses Ting den 7de Junii førstk: da Sagen viidere her paa Stædet fremmes.

dernest blev publiceret

9. en Odels Lysning udgiven af Anders Larsen Søre Icheland til Gaarden Søre Aase dateret 11te Maji 1774.
10. Et Odels Skjøde udgiven af Friderich Titland og Jens Sællvold til Niels Andersen Nedre Tvedt til ½ Løb S: og 18 Kander Malt i Gaarden {Nedre Tvedt} \yttre Fosse/ dateret 11te Maji 1774
11. Et Skjøde udgiven af Hans Larsen Giervig til Ole Olsen Frechoug paa *paa 18 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Giervig dateret 11te Maji 1774.
12. En Bygsel Seddel udgiven af Christian Haaversen ytre Fosse til Niels Andersen paa ½ Løb Smør og 18 Kander Malt i Gaarden ytre Fosse dateret 11te Maji 1774 med Revers.
13. En ditto udgiven af Erich Bergesen Seim og fleere til Mons Monsen Grimstad paa en Qverne Bek i Gaarden Seims

1774: 182

Udmark dateret 11te Maji 1774 med hosfulgte Revers.

14. En ditto udgiven af Enken Marthe Lars Dotter Tvedt ved Laugværge Anders Tvedt til hendes Søn Magne Jacobsen paa 2 B/ismer Pund 6 Mark Smør i Gaarden Nedre Kvam/m/e af 11te Maji 1774 med Revers

Hr: Fogden Heiberg fremlagde i Retten til Forsegling en Sumarisk calcul over restancen af de Høy Kongel: ordinaire Skatter, der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 597 Rdlr 32 s og for de forbiegangne Aar 317 Rdlr 8 s

Efter Paaraab havde ingen ved Sage Tinget viidere at udrette, hvorføre den udsatte Sag beroer til Udsættelses Tinget, og ellers blev Sage Tinget ophævet.

Sommer Tinget for Radøe Skibreede 1774.

Anno 1774 den 13de Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Radøe Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Høste [Ting] bleve opnævnedede og her foran i Protocollen f: 154 ere antegnede, overværende Hr: Foged Heiberg og tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de samme Høy Kongel: Forordninger Rescripter og Amts Ordres som ved nest forestaaende Herløe Skibreedes Ting ere registerede

dernest blev publiceret følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Boge den 26de Novembris 1773 efter Niels Olsen og Hustrue Sirie Jens Dotter.
2. aflyst en Pante Obl: udgiven af Sr: Henning Frieman Dahl til Jomfrue Gartner stoer 1000 Rdlr dateret 28de Septbr: 1772 og tinglyst den 15de 8br: e: a: ved Høste Tinget, der nu efter paategnet Qvitering af 25de Januarii 1774 er indfriet og betalt, hvorføre den herved mortificeres.
3. Publ: en Bygsel [Seddel] udgiven af Hr: Friman som Kirke Ejer til Stephen Ellingsen paa 12 Marker Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Halland dateret 28de 8bris: 1773 med hos fulgte Revers.
4. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Anders Christiansen paa 9 Marker Smør og 10 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Nedre Tveit dateret 28de Januarii 1774 med hosfulgte Revers.
5. En ditto udgiven af ditto til Gregorius Peersen paa 16 Marker Smør og 10 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Ulvatne dateret 28de Febr: 1774 med Revers.
6. En ditto udgiven af Hr: Consul Wallace til *til Mons Jaensen paa 1 b/ismer Pund 3 Mark Smør og 13 Kander Malts Leje i Gaarden Marøen dateret 30te April 1774 med Revers
7. En ditto udgiven af Kirke Ejeren Hr: Friman til Amund Andersen paa 12 Mark Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Halland dateret 28de 8bris 1773 med Revers.

og da ingen efter Paaraab havde Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 14de Maji vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret

Klokkeren Halvor Jensen Mørchen imod Mons Michelsen Kvaalem

Citanten fremlagde Laug Dags Kjendelsen paategnet lovlig forkyndt og indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale den paasøgte Klokker Told for 3 Aar á 18 Marker

1774: 182b

Havre Korn aarl: á 2/3 s/killen Marken og desuden erstatte ham denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 2 Rdlr 5 mrk.

Den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel og gav tilkjende ikke at have negtet Citanten sin Rettighed som Klokker men har tilbudt ham 6 s aarlig ligesom han sædvanlig nyder af een stoer Deel af Meenigheden,

Citanten replicerede at han saavel som hans Formand i Embedet i de seeneste 24 Aar stedse af det district hvor de indstevnte boer har nydet aarlig 18 Marker Havre Korn enten Priisen har været høy eller lav og af det andet District hvorpaa den indstevnte beraaber sig yder foruden 4, 6 a 8 s Penge aarlig tillige Fisk og Tran og følgelig liigesaameget om ikke meere end disse 18 Marker Korn, men dette beroer allene paa en ældgam/m/el Skik og Sædvane, hvornest Citanten fremlagde det ham under 4de Novembris 1765 af Hr: Biskop Arentz meddeelte Kalds Brev der berettiger ham til at nyde Indkomsterne ligesom hans Formænd og fra Alders Tiid brugeligt haver været.

Den indstevnte tilstoed at have ydet til Citanten fra den Tiid han blev Klokker og indtil den paastevnte Tiid 18 Marker Korn aarlig, men da han ej kunde troe at være en Rettighed som saaledes af frie Vilie var erlagt saa ville han ej binde sig dertil uagtet han ellers er villig at betale hvad Ret er og Kongen har tillagt ham det han indloed til Rettens Kjendelse; I øvrigt kunde han ikke negte at det joe stedse har været en Sædvane at yde til Klokkeren Korn 18 Marker aarlig og nogle meere eftersom de selv har villet men derfor formener at han dog ej kand tilægge sig det som en Ret, hvorføre han underkastede Sagen Dom, hvortil den optages

Klokkeren Halvor Jensen Mørchen imod Johannes Johan/n/esen Qvaalem

Citanten æskede Sagen i Rette efter Lavdag som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt saa lydende, og indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes at betale den paasøgte Klokker Told for 5 Aar med 18 Marker Havre Korn á 2/3 s Marken samt oprette ham dette Søgemaals forvoldte Omkostning med 2 Rdlr 5 mrk.

den indstevnte mødte, vedtoeg lovlig Varsel og igjentoeg alt hvad af Mons Michelsen er forestillet i nest forrige Sag der hermed har liige Beskaffenhed og indloed den Dom.

Citanten ligeledes refererede sig til det i nest forrige Sag passerede og begjerede Dom.

Sagen optages til Doms

Oberst Lt: Nicols Sterboe imod Raadstue Skriver Geelmeyden

Sr: Cort Kramer paa sin Broder Procurator Kramers Vegne æskede Sagen i Rette for Citanten efter Laug Dag som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt saa lydende. og fremlagde en Gjenpart af den Obligation som den indstevnte har udgivet under 23de Novbr: 1764 til afg: Oberst Lt: Nicol og anviiste originalen til Conference den han begjerede sig

1774: 183

tilbageleveret med Paategning samt derefter paastoed at Debitor Raadstue skriver Geelmeyden tilpligtes at betale Capitalen 200 Rdlr med resterende Renter fra 23de Novbr: 1770 til Betaling skeer og erstatte Citanten denne aftvungne Rettergangs Omkostning med Rejser Skyds og Diet med 12 Rdlr og saaledes indloed Sagen Dom.

Lensmanden Knud Olsvold fremleverede et skriftlig Forsæt fra den indstevnte dateret 13de Maji 1774 saa lydende.

Kramer protesterede imod Sagens Udhal allerhelst da Debitor kand intet reelt have at indvende imod Søgemalet der deriverer af en af ham selv udstædet Obligation som originaliter er anviist, hvorføre paastaaes uopholdelig Dom med Tilføyende til forrige Paastand om ikke debitor for sine brugte Udtrykke imod Citanten bør tilkjendes at udrede en passelig mulct til Justitz Cassen.

Eragtet

Sagen gives Anstand efter den indstevntes Forlangende til nestkom/m/ende Høste Ting med Erindring da ufejlbarlig at beslutte den til Doms da ingen viidere Forhaling i en Liquid Gjelds Sag som denne bliver bevilget.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Klokkeren til Mangers Præstegjeld Halvor Jensen Mørchen imod Mons Michelsen Qvaalem saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Den indstevnte har selv inden Retten tilstaaet forhen at have ydet til Citanten i Klokker Told 18 Marker Havre Korn aarlig og at det vel har været en Sædvane men derfor ingen Ret Loven foreskriver derimod udi 2 – 15 – 8 at Degnerne skal nyde det af Almuen som dem fra Alders Tiid fulgt haver uden at fastsætte det til noget vist sa at

Sædvanen i dette Tilfælde bliver den eeneste Rettesnoer.

Thi kjendes for Ret at Mons Michelsen Kvalen bør til Citanten betale den paastevnte Klokker Told med 18 Marker Havre Korn aarlig á 2/3 s Marken, der til sam/m/en udgjør 36 s samt oprette ham Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr at udredes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Ligesaa er *er udi Sagen indstevnt af Klokker Halvor Jensen Mørchen imod Johannes Johannesen Kvalem afsagt saadan

Dom

Indstevnte Johannes Johannesen Kvalem, som selv haver tilstaaet at have ydet til Citanten 18 Marker Havre Korn aarlig og at sam/m/e har været Sædvane, tilpligtes i Følge Lovens 2 – 15 – 8 art: at betale Citanten det paastevnte af 5 Aars resterende Klokker Told á 12 s aarlig eller tilsam/m/en 60 s samt erstatte ham denne Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr at fyldest gjøres 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd

1774: 183b

8. Publ: Et Skjøde udgiven af Jon Chrispinussen til Peder Absalonsen Strand paa 1 b/ismer Pund 12 Mark Smør 2 Mæler og Kander Malt Leje i Gaarden Kaalaas for 58 Rdlr dateret 13de Maji 1774

9. Et ditto udgiven af Mons Steffensen Møching til hans Søn Størch Monsen paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Møching for 80 Rdlr dateret 14de Maji 1774

Dernest fremkom for Retten Michel Erichsen Kvalem og anmeldede afvigte Aar ude paa Høsten at have funden og dreven til Lands ved Hennø Landet en Tønne Tjære som Hr: Fogden til kjende gav at have ladet besigtige og taxere for 1 Rdlr efterdie den var meget bedervet af Søde Vandet den eene Bund lidt indslaget, hvorføre den ej til Tinge til Auction kunde frembringes, men af Hr: Fogden blev Finderen overladt for Vurderingen imod deraf at betale de 2/3 Deele som tilfalder Hans Kongel: May:ts Casse

Lensmanden Knud Haaversen Olsvold anmeldte at hans Myndtling Brithe Ols Dotter Nore Tiore med den spedalske Syge er behæftet efter derom fremviiste Attest af Hr: Doctor Buchner under 7de Xbris 1773, og da hun ej af sin tilfaldne Arve Lod havde meere til overs til at betale 2den termins Indskud for hendes Indlemmelse i Hospitalet end 4 Rdlr, der er Laug Retten og meenige Almue bekjendt, saa udbad han sig derom deres Forklaring indhentet, hvortil Laug Retten og Almuen svarede at det rigtig forholder sig som omspurgt.

Comparenten begjerede sig dette under vedbørlig Bekræftning beskreven meddeelt.

Knud Johannesen Indhelle anmeldte at hans Dotter Helge Knuds Dotter med spedalsk Syge er befængt og da han er aldeeles uformuende til at betale hendes Indlemmelse i Hospitalet der er Laug Retten og ganske Almue bekjendt, begjerede han deres Vidnesbyrd her indlagt hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at det dessverre alt for vist forholder sig som omspurgt.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde en ohngefehrlig Beregning over Restancerne af de Høy Kongel: Ordinaire Skatter til Rettens Forsegling, hvorefter samme beløber for 1te og 2den termin a: c: 610 rd 7 s og for de forrige Aaringer 476 Rdlr 22 s

Og da ingen efter Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, er sam/m/e hermed sluttet og ophævet

1774: 184

Udsættelses Ting for Herløe Skibreede [1774]

1774 den 14de Maji blev udi Overværelse af de for Radøe Skibreede anordnede 8 eedsorne Laug Rattes Mænd udi Sagen anlagt af Mons Torsvigen og Niels Toft imod Christopher Turøen, Niels Larsen Wiig og Simon Simonsen Soltved saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Vidnerne Thomas Magnesen Torsvig og Ole Hansen Toftevog forklare eensstemmig at de indstevnte \vinkede/ efter dem da de kom anroende imedens disse vare i Begreb med at op drage Citanternes Laxe garn, at de havde en Kniv paa en Stang hvormed de sagde at have stukket efter den [i]? Garnet vaaren Haakjæring for at dræbe den, at Touget til Garnet gik i Stykker efter Vidnernes Ankomst, da Garnet sank til Bunds og kort Tiid derefter kom flydende op igjen sønderrevet og at Iilen til Garnet var flyttet et godt Stykke nordligere fra den Stæd hvor den var nedlagt ved Garnets Udsættelse, hvilket Vidnerne formeene at være foraarsaget af den i Garnet vaarne Haaekjæring, der er heel troeligt og riimeligt i Henseende dens bekjendte Størrelse og Styrke. Denne Vidnernes Forklaring bestyrker aldeeles de indstevntes

egen Beretning, hvoraf det er klart at de langt fra at have paadraget Citanterne Skade tvertimod have arbejdet dem til Haande og til Beste og reddet deres Garn som eller[s] efter Anseende ganske var bleven bortslæbt af Haakjæringen. hvor fore de med Billighed kunde fordre Betaling, der her ej kand komme i Betragtning da det ej er paastevnt men forbeholdes deres Ret i denne Henseende efter lovlig Omgang;

Thi friekjendes de indstevnte for al Tiltale i denne Sag og tilpligtes Citanterne for dette ubeføede Søgemaal een for alle og alle for een at erlægge 1 Rdlr i mulct til Justitz Cassen. At fuldbyrdes 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Sommer Tinget for Lindaas Skibreede 1774.

1774 den 16de Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Kiilstrøm/m/en til et almindeligt Sommer Tings Holdelse for Lindaas Skibreede og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff med følgende 8 eedsorne Laug Rettes Mænd 1. Arve Erichsen Hondeland 2. Colbeen {Olsen} Johannesen Waage 3. Jens Bergesen Fanebust 4. Hans Olsen Loftaas 5. Joen Larsen Konglevold 6. Haldor Andersen Haadne 7. Lasse Olsen Froedahl (Troedahl?) 8. Siur Jørgensen Matre der alle fremlagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var tilstæde Hr: Fogden Heiberg, Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue

hvor da først blev bekendtgjort de sam/m/e Høy Kongl: Forordninger og Rescripter

1774: 184b

som ved nestforrige Ting tilligemed et

Kongel: Rescript af 23de Xbr: 1773 at Evenvigs Sogn til ytre Sogns Sorenskriverie skulle afgives og i den Stæd til Nordhordlehn henlægges Watzværns Tinglav paa Voss communiceret udi Skrivelse fra Stiftet under 11te Januarii 1774.

Dernest følgende Almues Breve

1. En Pante Obl: udgiven af Sr: D: D: Heiberg til Sr: D: D: Krohn stoer 1200 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaardene Kvalvog, Synevog, Monsløb, Indre Kiilen, Hoolaas Weraas lille Sliire og Bjørcheland dateret 28de Martii 1774.

2. En ditto udgiven af Niels Larsen Konglevold til Sr: Danckert Krohn stoer 50 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Konglevold af Skyld 2 Pund Smør og ½ Tønne Malt dateret 9de Aprilis 1774.

3. aflyst en Pante Obl: udgiven af Sr: Henning Friman Dahl til Jomfrue Gartner stoer 1000 Rdlr dateret 28de Septbr: 1772 og publ: den 23de 8bris e: a: der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 25de Januarii 1774 er indfriet og derfor mortificeret.

4. Aflyst en ditto udgiven af Haldor Olsen Øvre Tvedt til Iver Andersen Wiig stoer 53 Rdlr mod Pant i hans ejende Anpart af Gaarden Nedre Tvedt dateret 21de Marti (Maji?) 1773 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 13de Apr: 1774 er betalt og derfor hermed mortificeres

5. Publ: en ditto udgiven af Erich Olsen Nedre Tvedt til Sr: Herman Christian Valeur stoer 40 Rdlr mod Pant [i] 18 Mark Smør og 21 Kander Malt i Gaarden Nedre Tvedt dateret 15de Aprilis 1774.

6. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: Henning Friman Dahl til Bertel Olsen Sevraas paa 1 Pund Smør 1/3 Faar og 1/3 Mæle Malt i Gaarden Nataas dateret 1te Junii 1773

7. En ditto udgiven af Kors Kirkens Forstander Hillebrand Harmens til Jørgen Stephensen paa ½ b/ismer Pund Smør og 1/8 Tønne Malt i Gaarden Soleim dateret 15de Novbr: 1772 bemelte Soleim i Madsfjorden beliggende.

8. En ditto udgiven af Hr: Etats Rd: Bager til Johannes Thom/m/esen paa 12 Mark Smørs Leje i Gaarden Hiertaas dateret 23de Xbr: 1773.

9. Et Skjøde udgiven af Haldor Olsen Nedre Tvedt til Erich Olsen paa 18 Mark Smør og 21 Kander Malts Leje i Gaarden Nedre Tvedt dateret 28de Septbr: 1773

Og da ingen efter Paaraab havde Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 17de Maji vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, da der blev publiceret

10. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Waage i Lindaas Skibreede efter afg: Koene Marithe Ols Dotter begyndt og sluttet den 6te 7bris: 1773.

11. Et ditto efter afg: Marthe Mons Dotter paa Gaarden Indre Lyhren d/en 6te Xbr: 1773

12. En ditto efter afg: Mand John Erichsen Siurset den 3de ejusdem.

13. Et Deelee Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff til Anders Iversen paa ½ Pund Smør og 20 Kander Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt dateret 17de Maji 1774.

14. Et Skjøde udgiven af Anders Iversen Øvre Tvedt til Ole Iversen paa ½ Pund Smør og 20 Kander Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt for 52 Rdlr dateret 17de Maji 1774.

15. En Pante Obl: udgiven sam/m/e Dag af Ole Iversen Øvre Tvedt til Hr: Magister Daae stoer 33 Rdlr med lte prioritet i nysbemelte Andeel i Gaarden Øvre Tvedt

16. Et Skjøde udgiven af Baste Larsen til Johannes Jacobsen paa 2 Pund Smør og 2 Mæler Malts Leje i Gaarden Selgelie for 85 Rdlr dateret 17de Maji 1774

Nye Sag

Sr: D: D: Heiberg imod Rasmus Olsen Hopland
til Doms efter mundtlig Stevning hvormed Citanten til kjende gav at have indkaldet den indstevnte formedelst begangne Tiende Sviig af Torsk og anden Fisk

1774: 185

som han dette Foraar ved Sanden og Norøen i Bøe Kirke Sogn og Manger Præstegjeld haver fisket og til deels hjem/m/e tildeels i Bergen forhandlet, derfor at liide Dom til Varenes Confiscation med .(?) dobbelt Tiendes Svarelse samt anden Straf efter Lov og Forordningens Formeld saavelsom Opretning for Citantens Tiids Spilde og denne aftvungne Rettergangs Omkostning.

Den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel med Benegtelse imod Søgemaalet, men tilstoed sidstl: Martii Maaned i Fælledesskab med 9 andre at have fisket nogle faa Torsker som de frembragte til Byen og derfor bekom nogle Kander Salt og nogle Angler.

Citanten forbeholdt sig til nestanstundende Høste Ting ved Vidner at afbeviise Søgemalets Rigtighed og derfor begjerede Sagen udsadt til sam/m/e Tiid.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nestk: Høste Ting for dette Skibreede efter Citantens Begjering.

Sr: Danckert D: Heiberg imod Rasmus Olsen Hopland
etter Udsættelse fra sidstl: Høste Ting af Citanten æsket i Rette og indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale En passelig mulct til Sognets fattig Casse saavelsom Opretning for det gjorde Udlæg til Skydsens Bestriidelse ved andre i den indstevntes Stæd samt denne Rettergangs Omkostning med Tiids Spilde Kost og Tæring billigst med 4 Rdlr.

Den indstevnte mødte og formeente at Citantens Paastand var alt for haard hvorføre han forventede sam/m/e af Retten forlindret ved endelig Dom som han underkastede sig hvorefter Sagen optages til Doms.

Nye Sag

Sr: Danckert D: Heiberg imod Anders Gudmundsen Hopland
efter mundtlig Varsel ved hvilken Citanten til kjendegav at have ind kaldet den indstevnte formedelst Udeblivelse med sin Skyds til Provste visitats sidstl: Augusti Maaned uagtet derom bekomne Tilsiiigelse ved Skyds skafferen Michel Nielsen Loftaas, derfor at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse samt at erstatte dette Søgemaals forvoldte Omkostning.

den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at være tilsagt at forrette den paastevnte frie Skyds, men undsloeg sig derfor da han {sam/m/e Aar 4 gange} havde udreedet frie Skyds 4 gange tilforn sam/m/e Aar imedens at Bergsvigs Opsiddere derfor vare forskaanede.

Citanten forestillede hvor aldeeles urimelig og modstridigt den indstevntes Foregivende er at han i de forrige Skyds skafferes Tiid havde gjort oftere frie Skyds end hans Naboer, hvilket end og er aldeeles ubeviist da ifald sam/m/e skulle gjelde, blev ingen frie Skyds nogensinde forrettet saa længe saadant løst Snak derfor kunde befrie dem og staae til Troende; Thi fra den Tiid at Citanten antoeg Bestyrelsen af frie Skydsen som var medio Aprilis 1773 har han stedse fulgt tour efter eenhvers Boepæl og finder der ikke nogen Mand der fra den Tiid til nu har gjort meere end eengang frie Skyds, thi haaber Citanten at den indstevnte bliver tilkjendt en passelig mulct til Sognets fattig Casse for den/n/e Modvillighed samt at erstatte dette Søgemaals Omkostning iberegnet Kost og Tæring og den paasøgte Skydses Betaling til andre i alt med 4 Rdlr.

Den indstevnte vedblev sit forrige og forventede sig fra Citantens Tiltale befriet og ellers

1774: 185b

indloed Sagen Dom hvortil den optages.

Da Tiiden er forløben, udsettes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Hr: Fogden Heiberg gav tilkjende til dette Ting at have lade forkynde Rettens ved seeneste Høste Ting for Guulens

Skibreede givne Laug Dag for eendeel Beboere i Madsfiorden der haver handlet med Tyven Poul Larsen i Bergen saavel som for de i Stevningen benævnte Vidner, med paategnet Forkyndelse saa lydende. Derhos fremlagde han og en Continuations Stevning under 8de April sidstl: for Tyvs Delinquenten Poul Larsen Beraas, Rasmus Jacobsen i Sandvigen og Gievle Halsteensen sammesteds paategnet lovlig forkyndt der er af følgende Indhold.

De indstevnte \mødte/ samtlige og vedtoeg Lav Dagens Forkyndelse undtagen af Parterne Baste og Johannes Knudsen Qvinge, Iver Erichsen Todtland, Siur Larsen Slire, nu tjenende paa Kvinge, Lars Tungedahl, Randvei Torgers Dotter og Drengen Michel Olsen der er udcom/m/anderet til Bergen, af Vidnerne Jørgen Clausen Hougsvær, Arnfind Matre, Hans Larsen Kieteland, Jørgen Kvamme og Joen Hougsvær, af de til Vedermæle ind stevnte Erich Hosteland der loed anmelde at være sængeliggende og Niels Hosteland og Sr: Kappe og ingen af de ved Continuations Stevningen indkaldte, thi blev saavel Lavdagens som Continuations Stevningens Forkyndelse eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd i relation til Paategningen.

Actor frem lagde dernest til Actens Følge et for Bergens Politie Kam/m/er Ret den 21de Maji 1772 begyndt og den 13de Junii samme Aar sluttet Forhør paategnet af Stiftbefalingsmanden, hvorefter denne Action af Comparenten er bleven anlagt, hvilken i Følge Høybemelte Paategning ej kunde skee førend endelig Dom ved Byetinget hvor Hovedmanden med eendeel flere Paagjeldende var actioneret, var ergangen, ligeledes fremlagde han en attest fra Byefogden i Bergen Hr: General Auditeur Heiberg dateret 5te 8br: 1773 der viiser hvilke af de paagjeldende der for Retten ere actionerede og dømte hvilken attest er saa lydende.

Actor begjerede fremkaldet

1. Siur Jørgensen Matre og hans Forklaring indhentet om han ej af Tyven Poul Larsen har tilkjøbt sig eendeel Rug, hvormeget og paa hvilken Tiid og Stæd samt hvorledes med den Handel er til gaaet. bemelte Siur Jørgensen Matre gjorde i et og alt ligesaadan Forklaring som for Politie Kam/m/er Forhøret og frem lagde en Qvitering fra Sr: Kappe af 28de Maji 1772 hvorefter han har betalt den fulde Værdie af den bekomne Rug og altsaa forventede sig for al Tiltale i denne Sag friekjendt bemelte Qvitering er saa lydende.

2. Niels Olsen tjenende hos Johannes Stegelsvig igjentoeg sin aflagde Forklaring i Politie Forhøret med dette Tilføyende at Delinquenten Poul Larsen sagde at denne Rug tilhørte en Kjøbmand der har spilt Banqveroute, at Comparenten kunde fare med den kjøbte Rug hvor han vilde og til Beviis om til Salet at have goed Hjem/m/el beraabte han sig paa at være betroet af sin Huusbonde alle Nøglerne som han fremviiste i et heelt Knippe, og havde Comparenten saavel fra sin Huusbonde som Siur Matre den ordre at købe Konge Havre men formedelst det goede Kjøb i sin eenfoldige Formeening om rigtig Hjem/m/el efter Selgerens listige Foregivende besluttede i den Stæd at købe denne Rug, og fremstoed sig derfor for viidere Ansvar

1774: 186

i denne Sag friefunden.

3. Johannes Gregoriussen Stegelsvig forklarede at have indsendt til Byen sin Dreng nest forrige Niels Olsen med en Jægt Brændeved og befalet ham for de Penge derfor indkom at indkjøbe Byg eller Havre af Laste Gods, men denne hjem bragte Rug i Stæden og berettede Sam/m/enhængen dermed som nysbemelt, og for den 3de Tønne Rug der ej in natura blev tilbage leveret har han betalt til Sr: Kappe dens fulde Værd efter fremviiste Qvitering af 17de Junii 1772 han paastoed sig derfor befriet for al viidere Tiltale som han ej hærudi har haft noget mistænkeligt Forsæt i mindste Maade, men om dette var uviidende

4. Baste Olsen Hougsdahl forklarede eensstemmig med hvad Drengen fra Stegelsvig Niels Olsen har berettet med denne Forskjel at han i Bergen gav Niels Olsen 3 mrk 8 s der fore at købe hos Banqverotteuren ¼ Tønne af den Rug der var at bekom/m/e for saa godt Kjøb i Anledning af bemelte Nielses Fortælling samme Dag nogle Tiimer førend Rugen blev kjøbt, og vidste han ej paa Tilspørgende at gjøre Reede for hvorfor han overdroeg titbenævnte Niels at indkjøbe samme da han dog selv var i Byen, i Øvrigt fremviiste han Sr: Kappes Qvitering for til ham at have betalt det fulde Værd af denne ¼ Tønne Rug og paastoed sig for alt Ansvar i Sagen friefunden da han ej kunde forestille sig nogen Urigtighed herved.

5. Lars Olsen Hosteland aflagde liigesaadan Forklaring som i Politie Kam/m/er Forhøret og fremviiste en Qvitering af Sr: Kappe under 17de Junii 1772 til ham at have betalt for den eene Tønne Rug der ej blev tilbageleveret in natura dens fulde Værd 5 Rdlr 1 mrk og i Øvrigt paastoed sig befriet for al Tiltale da han ej kunde forestille sig nogen Mislighed derved efter Poul Larsens Foregivende der syntes ham heel rimelig.

6. Torger Larsen Todtlandsdahlen forklarede ligsom forhen i Politie Forhøret med dette Tilføyende at han saameget mindre kunde befrygte nogen Mislighed ved Kjøbet som Poul Larsen selv var med paa Jegten da Comparenten hen foer til Sandvigen at hente Rugen og hilsede de forbiefarende uden at frygte for af nogen at være kjendt, og han første gang han kjøbte denne Rug gav 15 mrk for Tønden i Stæden at i forrige Forhør er forklaret 3 Rdlr.

7. Halvor Hendrichsen Duesund der forklarede med nys forrige Torger Larsen Todtlandsdahlen at have indsendt til Byen Præste Attest og 10 mrk i Penge derfor at ind kjøbe en Tønne Magazin Havre, men i den Stæd hjem bragte han ½ Tønne Rug for 8 mrk 8 s, og betalte 1 mrk 8 s tilbage hvilket \var/ af den første Rug Torger hjem førte, og foregav Torger at have kjøbt sam/m/e i Sandvigen af sam/m/e slags han kjøbte til sig selv.

8. Joen Olsen Duesund der gjorde liigesaa dan Forklaring som nest forrige i et og alt

9. Niels Monsen Hougsdahl igjentoeg sin inden Politie Kam/m/eret gjorde Forklaring med det Tillæg at han tillige sam/m/e Tiid fik ½ Tønne Rug til Siur Matre som af Siur Matre og Niels Olsen fra Stegelsvig er berettiget hvoraf den sidste var med Comparenten paa Jægten.

10. Erich Olsen Hougsdahl der forklarede efter dertil givne Anslag af nys bemelte Niels Hougsdahl om at der hos en Banqverotteur var Rug at bekom/m/e for billig Priis ved ham loed indkjøbe hos Poul Larsen i Sandvigen ½ Tønne Rug hvis fulde Værd siden er betalt til Sr: Kappe efter foreviist Qvittering af 26de Maji 1772, men var Comparenten ej med at hente Rugen ej heller har han selv nogensinde talt med Tyven og havde han ej førend sin Ankomst til Byen hørt det allerringeste om denne Rug Handel.

11. Hans Olsen Slire der i et og alt forklarede ligesom i de forrige 2de Forhør som herom have været afholdte

1774: 186b

12. Hans Andersen Slire der berettede ligesom forhen i de forrige Forhør er ommeldt med Tilføyende at Poul Larsen havde 5 Tønder Rug liggende for sig selv/ i Sandvigs Boen som han sagde at til høre ham selv efter Overdragelse for Husbonden for tilgoedehavende Løn

13. Niels Olsen Slire gjorde liigesaa dan Forklaring som i Politie Forhøret med dette Tilføyende at Comparenten foruden den eene Tønne kjøbte 1 Skjeppe for 1 mrk den han med Hans Andersen og Hans Olsen Slire kjøbte tilsam/m/en i en Slump og befandtes den Sæk hvorudi Comparenten afhentede den Tønne Rug ved Eftermaaling hos Sr: Kappe at holde 1 Skjeppe under Tønne Maalet, men Hans Andersens Sæk holdt en Skjeppe over Tønden

14. Christopher Larsen Slire forklarede at have medgivet sin Broder Siur Larsen Tungeland 13 mrk til en Tønne Havre med Begjering at tillægge hvad mer samme skulle koste, men fik i den Stæd en Tønne Rug som han berettede at have kjøbt i Sandvigen hos Poul Larsen med de Omstændigheder af ham selv er forklaret i Forhøret

15. Erich Nielsen Hoxøen igjentoeg sin gjorde Forklaring i Politie Forhøret i et og alt.

16. Mons Hansen Ravneberg der gjorde liige Forklaring som i Politie Forhøret.

17. Hans Olsen Hatlevig og forklarede at have indsendt til Byen med Erich Hoxøen 8 mrk 4 s derfor at kjøbe Ring Korn eller Havre hos en Kjøbmand, men fik i den Stæd ½ Tønne Rug der var maalet i Erichs egen Sæk eller Hud og sagde \han/ at have kjøbt den hos en der havde spillet Banqveroute og derfor fik den for saameget ringere Priis

18. Torger Olsen Hougsvæhr der forklarede at have sendt med sin Søn Erich og Dotter Randvei en Ladning Brændevæd med \Ordre/ af de derfor udkommende Penge at indkjøbe 1 Tønne Havre eller Byg, men i den Stæd hjembragte de 3 1/8 Tønne Rug som de sagde at have kjøbt for 3 Rdlr Tønden af en der havde gjort Banqveroute og selv tilbød dem samme

19. Erich Torgersen Hougsvæhr forklarede at være indsendt fra sin Fader nysbemelte Torger Hougsvæhr med en Jegt Brændevæd at sælge og havde Ordre at indkjøbe en Tønne Havre eller Byg af de derfor indkom/m/ende Penge men da han laae med Jegten ved Muuren i Bergen kom Poul Larsen til ham og tilbød ham Rug til kjøbs for let Priis da han havde ordre at udsælge et Parti Rug i en Hast for en Kjøbmand der var gaaet fallit, som han havde i Forvaring for ham og skulle være bort solgt førend Skibene kom at Boerne da kunde være tomme, derpaa kjøbte Comparenten efter Tilskyndelse af Erich Larsen Todtlandsdahlen, der var med paa Jegten, 3 1/8 Tønne Rug for 3 Rdlr Tønden der blev styrtet i Sækkerne uden at være maalet og foer de hen i stoere Sandvigen Søndags Aften efter Aften sang hvor de paa en Pak Boed imodtoeg Rugen af Poul Larsen der havde fulgt med dem paa Jægten fra Byen og under vejs hilsede eenhver forbiefarende, hvorefter han fra Sandvigen toeg Vejen hjem efter. Pengene blev betalt paa Jegten og skeede dette imellem Paaske og Pintsdag paa sam/m/e Tiid som Torger Todtlandsdahlen gjorde den anden Rejse og

20. {Johannes Johannes} Guttorm Monsen Aadneqvam forklarede at have indsendt sin Stif Søn nu afdøde Johannes Johannesen Aadneqvam kort efter Bededag afvigte Aar med en Jægt Brændevæd og Kypper Varer hvoraf Torger Todtlandsdahlen ejede den halve deel, og havde givet sin Søn Ordre at ind kjøpe en Tønne Havre eller Byg, men fik i den Stæd hjem 2 Tønder Rug som han sagde at have kjøbt af Sandvigs Boerne hos en der havde gjort Banqveroute, hvilke siden ere til bageleverede Sr: Kappe og var der af Sønne givet 3 Rdlr for Tønden deraf.

Torger Hougsvæhr fremstoed paa nye og gav tilkjende at have til bageleveret til Sr: Kappe de bekomne 3 1/8 Tønne Rug som i Politie Forhøret er forklaret

1774: 187

derneft blev fremkaldet de 2de mødende Vidner og for dem oplæst Eedens Forklaring af Lov bogen og derpaa fremstillet som

1te Vidne Niels Monsen Hougsdahlen der aflagde Eed og vedblev den i Politie Kammer Forhøret gjorde Forklaring uden at viide meere til Oplysning i Sagen

2det Vidne Hans Iversen Matre der aflagde Eed sin ved Politie Kam/m/er Retten gjorde Forklaring uden at viide meere til Oplysning

Actor begjerede at de 2de af Vidnerne Hans Larsen Kietteland der er hjem/m/e og Jørgen Clausen Hougsvæhr som rejste her fra Tingstædet i Gaar til Byen og følgelig af Modvillighed ikke have villet møde for at aflægge deres

Vidnesbyrd maatte tilfindes at udreede deres Falsmaals Bøder med 20 Lod Sølv og derhos forelægges under liige Straf til neste Ting at møde deres Vidnesbyrd at aflægge de øvrige udeblevne Vidner Arnfind Matre, Jørgen Kvam/m/e og Joen Olsen Hougsvær der efter Beretning skal have haft Forfald udbad Comparenten allene forelagt under Falsmaal at møde med deres Vidnesbyrd i Sagen, endelig udbad han og de udeblevne Parter Baste Knudsen og Johannes Knudsen Kvinge, Iver Erichsen Todtland, Siur Larsen og Lars Joensen Tungedahl (Tangedahl) og Randvei Torgers Dotter Hougsvær Lavdaget til sam/m/e Tiid.

Eragtet

Lovlig indstevnte Vidner Hans Larsen Kietteland og Jørgen Clausen Hougsvær der uagtet givne Forelæggelse ere udeblevne uden Forfald tilpligtes at udreede eenhver 20 Lod Sølv Falsmaals Bøder til liige Deeling imellem Hans May:ts Casse og Sagsøgeren og forelægges derhos atter under Lovens Falsmaal til neste Ting at møde med deres Provemaal i Sagen ligesom og de øvrige udeblevne Vidner Arnfind Matre, Jørgen Kvamme og Joen Olsen Kvam/m/e til sam/m/e Tiid forelægges under Falsmaal at møde med eedeligt Vidnesbyrd i Sagen, endelig lavdages og atter de udeblevne Parter Baste og Johannes Knudsen Kvinge, Iver Erichsen Todtland, Siur Larsen og Lars Joensen Tungedahl samt Randvei Torgers Dotter Hougsdahl til sam/m/e Tiid at møde og Sagen at tilsvare.

17. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Baste Larsen Selgelie til Hougs Præstegjelds fattig Casse stoer 40 Rdlr dateret 6te Febr: 1765 og tinglyst den 5te Juni 1766 der nu efter paategnet Qvitering af 6te Febr: *1764 (1774) er indfriet og betalt, hvor fore den hermed mortificeres.

Nye Sag.

Erich Michelsen Schaarnes contra Mads Rognaldsen Spiøtøen

Citanten mødte og til kjende gav med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Mads Spiøtøen til Doms Lidelse for en 6 Rings Baad han har tilegnet sig Citanten tilhørende samme at tilbagelevere og undgjelde for uhjem/m/elt og Processens Omkostning at erstatte samt derom at høre stevnte og ustevnte Vidner,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorføre Varselen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Michel Baarsen Synevog og Jacob Erichsen Wichene at være skeed for 16 Dage siden i den indstevntes eeget Paahør og Boepæl.

derpaa fremstillede Citanten

1te Vidne Bertel Østrem der aflagde Eed og forklarede at Mads Spiøtøen i Gaar her paa Tingstædet selv har tilstaaet \at have/ den paastevnte Baad og at sam/m/e tilhører Citanten, der for nogle Aar har mistet samme. og at det nu maatte staae til og at Mads ville lade det ankom/m/e paa Retten om sam/m/e skal tilbageleveres, i Øvrigt vidste ikke Vidnet paa hvad Maade den indstevnte er kom/m/et til denne Baad.

2det Vidne Johannes Fusesen Bache der aflagde Eed og forklarede omtrent for et Aar siden at have seet hos den indstevnte i hans Nøst den paastevnte Baad som tilhørte Citanten det Vidnet veed derudaf at han selv

1774: 187b

haver repareret sam/m/e for Citanten og at den vare bygget af Erich Gudmundsen Kvalvog og har hørt at Citanten for nogle Aar siden har mistet denne Baad men veed ikke hvorledes den indstevnte er kom/m/et til den.

Da den indstevnte endskjønt tilstæde ej ville møde med Tilsvær i Sagen, begjerede Citanten ham lavdaget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Mads Rognaldsen Spiøtøen gives Laug Dag til neste Høste Ting at møde og Sagen at tilsvare.

Paa Procurator Johan Ludolf Kramers Vegne mødte Sr: Cort Kramer hans Broder og for Hr: Grøgaards Arvinger æskede i Rette Sagen anlagt imod Hr: Magister Ludvig Daae og fremlagde en Requisition om Sagens Anstand til dette Ting med Rettens Paategning paategnet lovlig forkyndt saa lydende,

og da Debitor ej efter Formoedning har villet rette for sig i Mindelighed, saa paastaaes uden længere Udhaling uopholdelig Dom efter forhen nedlagde Paastand.

Sr: Danckert Heiberg [mødte]? paa sin Morbroder Hr: Magister Daaes Vegne og i Rettelagde en Skrivelse fra Magisteren af 16de hujus hvorved begjeres Anstand i Sagen til neste Høste Ting da det i disse trouble Tiider har været Magisteren umueligt at faae nogen Liquidation med vedkom/m/ende Bønder formedelst det indfaldne slette Fiske afgjort, haaber derfor at sam/m/e bevilges da han til den Tiid forbinder sig at indkom/m/e med det fornødne Tilsvær.

Kramer protesterede paa Dom og mod viidere Udflugter.

Heiberg vedblev sit forrige.

Sagen optages til Doms.

Hr: Magister Daae imod Ole Monsen Indlyhren

efter Laug Dag som Citanten ved sin beslegtede Sr: Danckert Heiberg producerede paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

den indstevnte mødte og angav at have betalt for Gaarde Kjøbet 60 Rdlr som er alt det han var accorderet om.

Sr: Heiberg paa Citantens Vegne imodsagde dette den indstevntes Foregivende som aldeles urigtigt da Skjødet vil viise det som er tvertimod, men da sam/m/e ej nu er ved Haanden begjerede han Sagen udsadt til neste Ting for saadant ved Afskrift af Skjøde Bogen at afbeviise.

Eragtet

Sagen gives Anstand til neste Høste Ting efter Citantens Begjering.

Sr: Henning Friman Dahl imod Ole Erichsen Kaalaas

efter Laug Dag som Citanten producerede ved Lensmanden Lars Fieldsende paategnet lovlig forkyndt saa lydende og indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale den paastevnte Gjeld og desuden erstatte Søgemaalets Bekostning med 4 Rdlr,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor for Lavdagens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet efter Paategningen og Sagen til Doms optagen.

Knud Fanebust, Erich Fieldanger og Michel Tychelle og Knud Niøten som Værger for Joseph, Steffen Olsønner samt Brithe og Karie og Marthe Ols Døtre deres Faderne Arv efter deres afg: Fader Ole Stephensen Kaalaas anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Myndtlingernes Stif Fader Iver Hansen Kaalaas for resterende Landskyld af den bemelte Myndtlinger tillodnede Andeel udi Gaarden Kaalaas samt ulovlig Brug af sam/m/e uden derpaa at have taget Bygsel der fore at liide Dom til Betaling og Undgjeldelse samt denne Rettergangs Omkostning at oprette.

1774: 188

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Varselen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Lars Fieldsende og Jacob Skodven at være skeed den 25de Aprilis sidstl: i den indstevntes eget Paahør og Boepæl.

Citanterne indstillede at den udeblevne til neste Ting maatte Laug dages.

Eragtet

Lovlig indstevnte Iver Hansen Kaalaas gives Laug Dag til neste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag.

Sr: D: Heiberg contra Anders Aadsen Fieldanger

Citanten gav tilkjende med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Anders Aadsen Fieldanger for Udeblivelse med frie Skyds til at befordre Hr: Capitaine Brygger i Compagnie affaires til Telthuset paa Lyren kort førend sidstl: Paaske uagtet Tilsigelse derom ved Skyds Skafferen Halvor Wichebøe, at liide Dom til Skydsens Betaling og Bøders Udredelse for Modvillighed samt Processens Omkostning med viidere.

Skydsskafferen mødte og tilkjendegav {selv} at have tilsagt ved sin Tjeneste Piige Gurie Michels Dotter den indstevnte den paasøgte frie Skyds.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev Stevningens Forkyndelse eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Jacob Pedersen Skodven og Østen Andersen Schoue at være skeed for 16 Dage i den indstevntes eeget Paahør og Boepæl.

Citanten indstillede at den udeblevne til neste Ret maatte laugdages.

Eragtet

Lovlig indstevnte Anders Aadsen Fieldanger gives Laug Dag til neste Høste Ting at møde og Sagen at tilsvare

Derefter publiceret

*17. En Bøgsel Seddel udgiven af Hr: Magister Ludvig Daae til Niels Rasmusen Oxsnæs paa ½ Pund {fisk} Smør og ½ Vog Fisk i gaarden Børilde, dateret 15de April 1774 med Revers

18. Een Ditto af Ditto til Jacob Olsen Søre Niøten paa 18 M/ark Smør i gaarden Søre Niøten, dateret 3de Januarii 1774, hvormed fulgte liigelydende Revers.

19. Een Ditto af Hans Olsen Hatlevig til Svogeren Ole Siuersen paa ½ Pund Smør i gaarden Hatlevig dateret 17de Maii 1774 med hosfulgte Revers.

20. Een Ditto udgiven af Hr: D: D: Heiberg til Iver Arnesen paa 1 Pund Smør og ½ Tønde Malt i gaarden Weraas, dateret 18de Maii 1774 med hosfulgte Revers.

21. Eet Skiøde udgiven af Hr: Magister Ludvig Daae til Hr: D: D: Heiberg paa 18 M/ark Fisk og 6 Kander Malt i gaarden UdKiilen samt 1 Pund 3 9/13 M/ark Smør og 23 1/13 Kander Malt i gaarden Synnevog med vedhørende Inventario for 193 rd 4 mrk, dateret 25de Maii 1773.

22. Eet Ditto udgiven af Lensmand Lars Fieldsende med fleere til Iver Waage paa 1 Pund 7 ½ M/ark Smør udi gaarden Waage for 50 rd, dateret 18de Maii 1774.

23. Eet Ditto udgiven af Erich Olsen Tybernæs til Hr: Magister Ludvig Daae paa 18 M/arker Smør og 18 Kander Malt i gaarden Tybernæs for 29 rd dateret 18de: Maii 1774

24. Eet Ditto udgiven af Niels Nielsen Monsløb til Hr: D: D: Heiberg paa 9 M/ark Smør ¼ Mæhle Malt og 1/8 Vog Fisk i gaarden Lille Hopland for 9 rd, dateret 18de Maii 1774.

25. Eet Ditto udgiven af Zacharias Olsen Bræche til hans Gievlesen Kalland paa 1 Pund 3 M/ark Smør og 4 ½ Kande Malt og 3/8 Faar i gaarden Kalland for 30 rd, dateret 18de Maii 1774.

1774: 188b

26. Et Skiøde udgiven af Ole Jacobsen Wichne til Faderen Jacob Erichsen Wichne paa 18 M/ark Fisk i gaarden Wichne for 18 rd, dateret 18de Maii 1774.

Hr: Fogden Heiberg frem lagde een ongefærlig Beregning over Restancerne af de Høy Kon: Ordinaire Skatter, til Rettens Forsegling, hvorefter samme Beløber for 1te og 2den Termin a: c: 948 rd 48 s og for de forrige Aaringer 946 rd 32 s.

27. Een Bøgsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Ole Olsen paa 1 Pund Smør 1 Mæhle og 4 Kander Malt i gaarden Hope, dateret 4de Februarii 1774 hvorhos fulgte liigelydende Revers.

28. Aflyst en Pant Obl: udgiven af Hr: Magister Daae til {afg:} Mad:m Abel Magrethe Sal: Hr: Christen Krogs i Bergen stoer 600 rd, dateret 11te Aug: 1770 og Ting Lyst den 22de og 25de Octbr: samme aar for Lindaas og Guulens Skibreder, der nu efter paategnet Qvitering af 19de April 1774 er indfriet og betalt, og derfor herved Mortificeres.

Og da ingen efter udraab havde viidere ved Sage Tinget at forrette, er sam/m/e herved sluttet og Ophæved

Men i det samme frem kom til Publication

29. Een Contract opretted imellem DeH:r Danchert & Wollert Kron og Drengen Michel Nielsen Løvaas, dateret 28de Martii 1774.

Sommer Tinget for Hossangers Skibrede 1774.

Anno 1774 den 25de Maii blev Retten sadt paa Tingstædet Bernæstangen til et almindeligt Sommer Tings Holdelse for Hossangers Skibredes Almue og udj Hr: Regiments Q:ter Mæster og Sorenskriver Haberdorffs Lovlige Forfald betient af hans Eedtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg i overværelse af de 8de Eedsorne Laug rettes Mænd som ved sidstleden aars Høste Ting for dette Skibrede dertil ere udnævnte og som foran i Prot: paa Folio 160 er andført, der alle fremlagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettens mænd. ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heiberg, Skibredets Lensmand og øvrige Tingsøgende Almue.

Hvor da blev Bekiendtgiordt de samme Høy Kongel: Forordninger og Rescripter som foran ved Lindaas Skibreede er publiceret.

dernest frem kom til publication fra Almuen følgende Documenter.

1. Eet Skifte brev forretted paa gaarden Søre Bysem i Hossangers Skibr: efter afg: Enke Koene Jorne Arnesdatter begyndt den 1te Julii og sluttet den 31te Septbr: 1773.

2. Eet Ditto forretted paa gaarden Fladeqval i Ditto Skibr: efter Ole Johannesen, begyndt den 21de Julii og sluttet den 12te Novbr: 1773.

Og \da/ ingen efter Paaraab havde Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Næst efter den 26de Maii vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Rett og blev da publiceret.

3. Aflyst een Pant Obl: udgiven af Ole Johannesen Fladeqval til Johannes Erichsen Rommereim {stoer 41 rd 1 mrk 8} med Capital og Renter 41 rd 1 mrk 8 s, dateret 21 Novembr: 1765 og Tinglyst sam/m/e Dag for Hossangers Skibredes Almue, og som nu efter paategnet qvittering af gaars Dato er indfriet og betalt og derfor herved Mortificeres.

4. Eet Skiøde udgiven af Johannes Erichsen Rommereim til Knud Olsen Fladeqval paa 12 M/ark Smør i gaarden Fladeqval for 20 rd 4 mrk 8 s dateret 25de Maii 1774.

5. Eet Ditto af Ditto til Ole Jensen Fladeqval paa {liige Andeel i} 10 M/ark Smør i sam/m/e gaard for 20 rd 3 mrk af sam/m/e Dato.

6. Eet Ditto udgiven af Præst Enken til Hossanger Bodel Marie Sal: Hr: Lyder Smits til Sogne Præsten Hr: Carsten Hendrich Schanche paa 3de Eiendoms Huuser paa Hossangers Præstegaar for 140 rd, dateret 23de Octobr: 1773.

7. Een Bøgel Seddel udgiven af Erich Olsen Rachnæs til Johanes Andersen paa 1 Pund 3 Mark Smør og 1

Mæhle Malt i gaarden Hoshofde, dateret 25de Maii 1774. hvormed fulgte Revers.

1774: 189

8. Een Ditto udgiven af Niels Johannesen Heldahl til Niels Olsen Miøs paa et Pund Smør og 16 Kander Malt i gaarden Miøs, dateret 25de Maii 1774. med hosfulgte Revers

9. Een Ditto udstød af Peder Mathiasen Eichenæs med fleere til Johannes Ingvaldsen paa 21 3/5 M/ark Smør og 16 32/75 Kander Malt i gaarden Heldahl, dateret 26de Maii 1774 med Revers.

10. Een Ditto udstød af Jørgen Nielsen til Sønnen Niels Jørgensen paa 18 M/ark S: og 1 Mæhle Malt i gaarden Nordre Øfsthuis af sam/m/e Dato med Revers.

11. Een Ditto udstød af Peder Mathiasen paa 18 1/2 M/ark Smør og 10 Kander Malt i gaarden Ladstad til Haldor Arnesen, ditto dato med Revers.

12. Een Ditto udstød af Hendrich Norman til Niels Rasmussen paa 1/3 Part af gaarden Litland, dateret 10de Decembr: 1773 uden Revers.

13. Een Ditto udstød af Sogne Præsten Hr: Schanche til Knud Johannesen paa 27 M/ark Smør og 1/4 Tønne Malt i gaarden Svennem, dateret 15de Novbr: 1773, uden Revers.

14. Een Ditto udstød af Lars Herlovsen til Ole Jensen paa 12 M/ark Smør i gaarden Fladeqval, dateret 25de Maii 1774. med Revers.

15. Een Ditto udgiven af Sogne Præsten Hr: Bergendahl til Iver Nielsen paa 27 M/ark Smør og 12 Kander Malt i gaarden Blegelie, dateret 20de Maii 1774. med Revers.

Ingebrigt Bernæs fremstod for Retten og anmeldede at Piigen Anne Larsdotter Eide med den Spedalske Syge er behæftet efter derom fra Hr: Docter Buchner meddeelt Attest som Hr: Fogden Heiberg vedtog at være sig overleveret da Piigen blev indleveret i Hospitalet, og da hun Aldees er uformuende til at betale hendes Indlemmelse i Hospitalet der er Laug Retten og den ganske Almue bekiendt, begiærede han deres Vidnes-Byrd herom indhæntet, hvortil af Laug Retten og den øvrige Tingsøgende Almue blev svaret at det desvære alt for vist forholder sig som andraget er.

Comparanten begiærede dette sig som et Tings Vidne bekrævet meddeelt som blev bevilget.

Niels Møgster anmeldede at hans Myndtling Brithe Larsdatter Eyde liigesom med den beklagelige Spedalske Svaghed er befængt efter en ham derom af Hr: Docter Beuchner meddeelt Attest den han til Hr: Fogden Heiberg havde overleveret efter at Myndtlingen var indført i Hospitalet {som Hr:} hvilket Hr: Fogden vedtog at være rigtig, og da bemelte Piige intet er Eiende det allermindste til at betale for hendes Indlemmelse i Hospitalet, saa begiærede Comparanten Laug Rettens og den øvrige Tingsøgende Almues Svar om det ej forholder sig som af ham andraget er. Hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at det forholder sig desvære alt for vist som andraget er.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde een ongefærlig Beregning over Restancerne af de Høy Kongel: Ordinaire Skatter til Rettens Forsegling, hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2de Termin dette Aar 486 rd 51 s og for de forrige Aaringer til 1773 Aars udgang 209 rd 6 s.

Og da ingen efter 3de ganges udraab havde viidere ved Sage Tinget at forrette er sam/m/e sluttet og ophævet.

Som/m/er Tinget for Echangens Skibrede 1774.

A/nn/o 1774 den 27de Maii blev Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen til et almindeligt Sommer Tings Holdelse for Echangens Skibredes Almue, og udj Sorenskriveren Regiments Qvarttermæster Haberdorffs lovlige Forfald betient af hans Eedtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg i nærværelse af de ved sidstl: Aars Høste Ting for dette Skibrede Udnævnte 8te Eedsorne Laug rettes Mænd som foran i Protocolen paa Folio 161 er anført der Alle fremviiste deres Attester om at have aflagt Deres Laug rettes mands Eed. Ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heiberg, Skibredets Lensmand og øvrige Tingsøgende Almue

Og blev da først Publiceret de samme Høy Kongel: Forordninger og Rescripter som ved Hossangers Skibrede er Bekiendtgiort.

Dernest frem kom fra Almuen til Bekiendtgiørelse følgende Documenter

1. Skifte brev forretted paa gaarden Strøm/m/e i Echangens Skibrede efter Manden Johannes Andersen, begyndt den 27de Septembr: og sluttet den 27de Novbr: 1773.

1774: 189b

2. Eet Declarations Skrift udgiven af Sogne Præsten til Hossangers Præstegield angaaende hans Fiske Tiendes

ærlæggelse af Almuen, dateret 27de Maii 1774.

3. Eet Skiøde udgiven af Jens Monsen Nedre Aas til Faderen Mons Jensen paa 1 Pund Smør og 1 Mæhle Malt i gaarden Nedre Aas for 10 rd, dateret 24de Maii 1773

4. Een Bøgselseddel udgiven af Hr: Cancelie Raad Jens Boalt til Erich Olsen paa 27 M/ark Smør, 1 Fierding Korn og 1/3 deel Faar i gaarden Rylland, dateret 9de Novbr: 1773 hvormed fulgte et liigelydende Revers.

Og da ingen efter udraab havde noget ved Sage Tinget at forrette udsettes sam/m/e til i Morgen.

Dagen Nest efter den 28de Maii vedvarede Sage Tinget med foran førte Laug rett.

Nye Sag.

Stephen Høyland contra Aamund Iversen Ascheländ

Citanten loed til kiendegive med Mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Aamund Iversen Ascheländ til Doms Liidelse for 1 Koe han har bemægtiget sig Citanten tilhørende, og som den Tiid var til Leje hos den indstevntes Fader, samme at tilbage levere og at erstatte Processens Omkostninger, samt at anhøre Stevnte og ustevnte Vidner;

den indstevnte mødte ike efter paaraab, hvorfore Varselen eedelig blev afhieulet af de Brugte Stevne Vidner Anders Johannesen Echnæs og Lars Olsen Biørndahl at være skeed i den indstevnte Hustrues Paahør og Boepæl.

derpaa blev fremstillet som

1de Vidne Johannes Baarssen Fammestad der aflagd Eed og forklarede at det er ham bekiendt at Citanten for een deel Aar siiden har Kiøbt den paastevnte Koe af den indstevntes Fader og betalt samme, men ved ej med hvormeeget, og at sam/m/e stoed til Leje hos den indstevntes Fader, men ved ej af hvad aarsag at den indstevnte holder den tilbage

og da ingen havde Vidnet meere at tilspørge blev han dimitteret og fremstoed

2det Vidne Ole Magnesen Fammestad som aflagde Eed og forklarede at have hørt af Aamund Iversen Ascheländs Fader at han havde Modtaget betaling af Citanten for den paastevnte Koe med 5 rd samt at Aamunds Fader 14 Dage før han Døde havde begiært at Citanten vilde lade ham beholde Koen saalænge han levede imoed Leje, men ved ej af hvad aarsag at den indstevnte har bemægtiget sig Koen, men foregiver at have mellem Regning med Faderen og derfor har bemægtiget sig {Koen} \ sam/m/e /

og da Vidnet ej vidste viidere at forklare blev han afskeediget.

Citanten loed erindre om Laug Dag for den indstevnte til neste Rett.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej dennesinde tilstæde mødende Aamund Iversen Ascheländ gives Laug dag til neste Høste Ting for dette Skibrede at møde og Sagen at tilsvare.

Derefter publiceret

5. Een Bøgsel Seddel udgiven af Lieutenant Wilhelm With til Ole Knudsen Kvamme paa ½ Løb Jord udj gaarden Hølleland, dateret 12te Martii 1774 med Revers.

6. Eet Skiøde udgiven af Anders Knudsen Lille Uhrdahl til Lars Iversen Otterstad og Johannes Iversen Echnæs paa 3 ¾ M/ark Smør og 1 ¼ Kande Malt i gaarden Otterstad for 10 rd 3 mrk 6 s, dateret 29de Januarii 1774.

7. Eet Ditto udstæd af Johannes Steensland med fleere til Enken Anne Rasmusdatter paa 1 Bismær pund Smør i gaarden Strøme (Strøm/m/e) for 46 rd, dateret 29de Novbr: 1773

8. Eet Ditto udstæd af Jon Monsen Rom/m/ereim med fleere til Anders Knudsen Lille Urdahl paa 13 ½ M/ark Smør og 9 Kander Malt i gaarden Lille Urdahl for 40 rd, dateret 29de Januarii 1774.

9. Een Bøgsel Seddel udgiven af Ole Jonsen Aase med fleere til Johannes Larsen paa 17 1/10 M/ark Smør og 11 2/5 Kander Malt i gaarden Biørndahl, dateret 27de Maii 1774 med Revers.

10. Eet Skiøde udstæd af Jon Monsen Romereim som Laugværge for Enken Brithe Jonsdatter paa 7 ½ M/ark Smør og 2 ½ Kande Malt i gaarden Otterstad til Lars Iversen for 26 rd, dateret 25de Maii 1774.

11. Eet Vilkaars Brev udstæd af Anders Knudsen Lille Uhrdahl til Brithe Jonsdatter dateret 29de Januarii 1774.

1774: 190

12. Eet Odels Declarations skrift udstæd af Lars Jacobsen Nedre Tvedt paa 18 Marker Smør og 1 Mæhle Malt i gaarden Wiche, dateret 28de Maii 1774

13. Eet Skiøde udstæd af Simon Andersen med fleere til Niels Andersen Numedahl paa 7 M/ark Smør og 2 1/3 Kande Malt i gaarden Numedahl for 38 rd 5 mrk 5 1/3 s dateret 28de Maii 1774

14. Eet Ditto udstæd af Johannes Olsen til Sønnen Ole Johannesen paa 1 Pund Smør i gaarden Strømme for 45 rd af ditto Dato.

15. Eet Odels Skiøde udstæd af Anders Johannesen Lavig med fleere til Knud Johannesen Strømme som Ægter Enken Anne Rasmusdatter, paa 1 Pund Smør af gaarden Strømme dateret 28de Maii 1774.

16. Een Bøgsel Seddel udgiven af Niels Andersen Nummedahl til Ole Knudsen paa 9 M/ark Smør og 3 Kander

Malt i gaarden Nummedahl, dateret Ditto *datto med Revers.

17. Een Indførsels Forretning passeret paa gaarden Weeland den 4de Februarii 1774 af Lensmanden Ole Fyllingen paa Hr: Fogdens Vegne og med havende Mænd hvorved for Resterende Kongl: Ordinaire Skatter hos Ole Olsen for Aarene 1769 til 1773 aars udgang i alt 13 rd 1 mrk 6 s og for Excecutions Omkostningerne og Publication 1 rd 4 – 8, til sammen 14 rd 5 mrk 14 s er udlagt 20 M/ark Smør Skatte Skyld i gaarden Weeland

18. Een Ditto forretted paa gaarden yttre Hindenæs den 5te Februarii 1774 af Lensmanden paa Hr: Fogdens Vegne og med havende Mænd hvorved for Resterende Høy Kongel: Ordinaire Skatter hos Jørgen Larsen, for Aarene 1771, 72 og 1773 aars udgang Af Beløb 10 rd og Executions gebyhr og Publication 1 rd 4 mrk 8 s til sammen 11 rd 4 mrk 8 s er udlagt 12 M/ark Smør Skatte Skyld i bem:lte gaarden yttre Hindenæs.

Erich Larsen Padøen andmeldte at hans Søster og Myndtling Ingeborg Larsdatter Padøen med den Beklagelige Spedalske Syge er behæfted efter Attest fra Hr: Docter Bøchner den Comparenten med Myndtlingen har Afleveret til Forstanderen \for/ St: Jørgens Hospital, og da hun ej er Ejende det aller Mindste til at betale hendes indlemmelse i Hospitalet der er Laug Retten og den ganske Almue bekiendt, begiærede han deres vidneds byrd des angaaende, hvortil af Laug retten saavel som den øvrige tilstæde værende Almue blev svaret at det desvære forholder sig som andraget er.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde en ongefærlig Beregning over Restancerne af de Høy Kongl: Ordinaire Skatter til Rettens Forsegling, hvorefter sam/m/e Beløber for 1te og 2den Termin dette Aar 496 rd 76 s og for de foregaaende aaringer til 1773 aars udgang Rester 353 rd 32 s.

Og da ingen efter 3de ganges udraab havde viidere ved Sage Tinget at forrette er sam/m/e sluttet og Ophævet.

Sommer Tinget for Watzwærns Skibreede 1774.

Anno 1774 den 30te Maji blev Retten sadt paa Ting stædet Bolstadøren til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Watzwærns Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermeister Haberdorff og følgende 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstleden Høste Ting dertil ere Opnævnte 1. Helie Larsen Horvei 2. Knud Olsen Horvei 3. Johannes Torchildsen Øfstedahlen 4. Jacob Joensen Exe 5. Ingebrigt Larsen Gulbraa 6. Michel Ellevsen Axelberg 7. Lars Herlovsen Fosse og 8. Lars Heljesen Aarhus. ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer Bøygde Lensmanden Ole Bryngelsen Horvei og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Forordninger og Rescripter som for Lindaas Skibreede og her forhen ere registrerede tilligemed en

Skrivelse fra Stift Befalingsmanden Hr: Kam/m/erHerre von Levetzau til Hr: Fogden Heiberg under 8de April 1774 hvorved bekjendtgjøres et Kongel: Rescript af 24de Martii nest forhen at Wangens Tinglaug paa Vos imod at vedligeholde alle deres egne Broer uden Tilskud af andre skal være frietagne for Udgifter til frem/m/ede Post Broer, men at

1774: 190b

Watzwærns Tinglaug ligesom andre i denne Henseende bør tage Deel i de Paalæg der angaar heele Amtet, undtagen de 2de Amts Breve af 19de 8br: 1773 ang: frie Skyds for General Vejmaster og Udviisning af Tømmer til Broernes Reparation, der ved sidstl: Høste Ting ere publicerede.

dernest indkom fra Almuen til Publication følgende Breve.

1. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Knudsen Toe til Ole Larsen Wasenden stoer 99 Rdlr mod Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Toe af Skyld 1 Pund Smør dateret 5te Novbr: 1768 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter hosfulgte Qvitering af 12te April 1774 er indfriet og betalt og derfor mortificeres.

Da ingen efter Paaraab havde noget at i Rette føre, udsættes Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 31te Maji vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret hvorda blev

2. aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Larsen Geilen til Lars Larsen ibm: stoer 50 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Geilen dateret 3de Julii 1773 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 28de Maji 1774 er indfriet og betalt hvorføre den nu mortificeres.

3. Aflyst en ditto udgiven af Philip Larsen Horvej til Hr: Cancellie Raad Fleischer stoer 100 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Horvej af Skyld 1 Pund Smør dateret 3de Julii 1769 og tinglyst den 4de ejusdem, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 28de Maji 1774 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

4. Publ: et Skjøde udgiven af Gullach Gullachsen med fleere til Gullach Jonsen paa 1 Pund 16 ½ Mark Smør i

Gaarden Gietle for 48 Rdlr 3 mrk dateret 30te Maji 1774.

5. En Pante Obl: udgiven af Gullach Jonsen til Gullach Gullachsen Gietle stoer 45 Rdlr 1 mrk 8 s med 1te p:tets Pant i nysbemelte hans tilkjøbte Brug i Gaarden Gietle dateret 30te Maji 1774.

6. Et Skjøde udgiven af Arne Siursen Wassende med fleere til Brynild Knudsen paa 15 Marker Smørs Leje i Gaarden Horvigen for 47 Rdlr 3 mrk dateret 30te Maji 1774

7. Et ditto udgiven af Johannes Horvei med fleere til Ole Pedersen Horvigen paa 1 Pund Smør i Gaarden Horvigen for 68 Rdlr 2 mrk 10 s dateret 30te Maji 1774.

8. En Pante Obl: udgiven af Philip Larsen Horvei til Ole Larsen Wasende stoer 100 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Horvej af Skyld 1 Pund Smør dateret 14de Maji 1774.

9. Et Skjøde udgiven af Lars Johannesen Runtzeberg paa 1 Pund og 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Runtzeberg til Lars Gullichsen for 60 Rdlr dateret 16de Novbr: 1773

10. En Pante Obl: udgiven af Knud Knudsen Thoe til Hr: Peter Blyt stoer 150 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Thoe af Skyld 1 Pund Smør og nogle Creaturer med viidere dateret 5te Januarii 1774.

11. En ditto udgiven af Berge Aadsen Brunberg til Jacob Joensen Exe stoer 50 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Brunborg af Skyld 18 Marker Smør dateret 30te Maji 1774.

12. Et Odels Skjøde udgiven af Ole Olsen Strøm/m/e til Joen Joensen ibm: paa Odels Retten til ½ Løb Smør i sam/m/e Gaard for 16 Rdlr dateret 30te Maji 1774.

13. En Odels Lysning udgiven af Mons Olsen til 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Rørbachen der beboes af Gullach Larsen Opheim dateret 30te Maji 1774.

Nye Sag

Hr: Capitaine Krog contra Opsidderne paa Gaarden Bolstad

efter skriftlig Stevning som Citanten i Rette lagde der i Retten blev oplæst saa lydende,

indstevnte Knud og Johannes Bolstad mødte og vedtoeg lovlige Varsel samt tilstoed den paastevnte Fordrings Rigtighed, allene at de begjerede Fordrag til Høsten indeværende Aar, men Anders Bolstad mødte ikke hvorfor Forkyndelsen i Henseende til ham eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Brynildsen Horvej og Søn Knud Olsen ibm: at være skeed med 14 Dages Varsel i eget Paahør og Boepæl.

1774: 191

Eragtet

Lovlig indstevnte Anders Bolstad gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Tinglaug at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer begjerede Laug Retten og tingsøgende Almue tilspurgt om Huusmændene Wiching Michelsen Kløve og Siur Holgersen Yggre i Aaret 1772 har {brugt n} haft nogen Næring ved at falholde drikkende Varer, hvortil blev svaret nej ikke saavidt dem er bekjendt.

Comparenten begjærede dette som et Tings Vidne sig beskrevet meddeelt til Belæg ved Besvarelsen over Antegnelserne i 1772 Aars Regnskab, der blev bevilget

derneft fremlagde han og til Forsegling i Retten et Overslag over Restancerne af de Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2den termin dette Aar 149 Rdlr 24 s og fra forrige Aaringer 19 Rdlr 17 s.

og da ingen efter 3de Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1774.

Anno 1774 den 2den Junii blev Retten sadt paa Gaarden Nedre Mielde til et almindeligt Som/m/er Ting for Arne Skibreedes Almue og betjent af *Soren med de sam/m/e *Seedsorne eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Høste Ting hertil ere opnævnte og her foran f: 169 ere antegnede undtagen at i Stæden for Johan Seehuus som udeblev blev beskikket forrige Laug Rettes Mand Knud Larsen Røberg og i Stæden for Henrich Harrie af Sandvigen var af ham selv formaaet Mons Olsen Søre Toppe men uden at fremlægge Beviis om det Harrie har aflagt Laug Rettes Eeden. Ved Tinget var overværende Hr: Foged Heiberg, Lensmanden Ole Knudsen Wichne og øvrige tingsøgende Almue.

hvor da først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Forordninger og Rescripter som ved nestforrige Ting dernest indkom fra Almuen til Publ: følgende Breve.

1. Et Skjøde udgiven af Brandt Directeur Andreas Schram til Valentin Bech paa Kaaber Møllen i Eidsvog for 400 Rdlr dateret 24de Maji 1774.

2. En Pante Obl: udgiven af Valentin Bech til Madame Anne sal: Herman Friderich Siemers stoer 299 Rdlr

med 1te p:tets Pant i nysbemelte tilkjøbte Kaaber Mølle dateret 24de Junii 1773.

3. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriver Haberdorff til Myndtlingen Jens Mariager paa Gaarden Tellevig med underliggende Klauens Laxe Fiskerie af Skyld 1 Løb 1 Pund og 12 Mark Smør for 500 Rdlr dateret 24de Maji 1774.

4. En Pante Obl: udgiven af Hr: Capitaine Christopher Barchlay de Toly til hans Søn Sr: Stephan Barchlay stoer 300 Rdlr med 2den p:tets Pant i Gaarden Salhuus dateret 22de Martii 1774.

5. En Gjelds Dom afsagt ved Høste Tinget for Arne Skibreede den 18de Novbr: 1773 udi Sagen anlagt af Pant haveren Madame Garman imod Jens Johannesen af stoere Sandvigen hvorpaa Debitor ved Paategning af 7de Januarii 1774 har afstaaet sit Huus sam/m/estæds til Domhaveren for bemelte Doms Indhold

*7. Et Skjøde udgiven af Madame Garman til Gunder Olsen paa nys bemelte Jens Johannesens Huus i stoere Sandvigen for 35 Rdlr af 4de Apr: 1774

8. En Pante Obl: udgiven af Gunder Olsen til Madame Garman stoer 35 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysanførte Huus dateret 4de April 1774

9. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Hordvigen den 10de Xbr: 1774 efter afdøde Koene Sidsele Lars Dotter.

10. Et ditto efter Christian Abrahamsen i stoere Sandvigen den 26de Novbr: 1773 hvorved Sterboe Huuset er udlagt Panthaveren Madame Garman.

1774: 191b

11. En Pante Obl: udgiven af Johan Henrich Harrije til Sr: Wollert Krohn stoer 400 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 26de Febr: 1774.

12. Et Skjøde udgiven af Hans Schultz til Sr: Christopher Christian Cramer paa 1/6 Part i Nyehavns Tranbrænderie for 200 Rdlr dateret 21de Aprilis 1774.

13. En Pante Obl: udgiven af Wilhelm Friderich Jæger til Johan Lampes Arvinger stoer 30 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 27de Aprilis 1774.

14. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Knudsen til Carl Nielsen stoer 30 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 2den Junii 1733 og tinglyst den 23de 8br: e: a: med vedhæftet Transport til Johan Lampe under 27de April 1747, der nu efter paategnet Qvitering af Johan Lampes Arvinger under 27de April 1774 er indfriet og der fore mortificeres.

15. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Sr: Hans Schultz til Madame Cornilske sal: Hendrich Bremers stoer 200 Rdlr med 1te P:tets Pant i hans ejende 1/6 Deel i Nyehavns Tranbrænderie dateret 28de 8br: 1756 og tinglyst den 21de Maji 1757, der nu efter paategnet Qvitering af Hr: Raadmand Weiner under 21de April 1774 er indfriet og betalt og derfor mortificeres.

16. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Peder Andersen til Jomfrue Modesta Berents Dotter Formand stoer 100 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 7de Maji 1761 og tinglyst den 1te Junii e: a: der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 8de Novbr: 1773 er indfriet og betalt.

17. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Jens Johannesen til Sorenskriver Johan Garmans Enke stoer 40 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 8de Septbr: 1768 og tinglyst den 30te Novbr: e: a: der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 24de April 1774 er indfriet.

18. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Hr: Arentz Sogne Prest til Hougs til Haldor Andersen paa ½ Løb Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Riisnæs dateret 7de Xbr: 1773 med vedfulgte Revers.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at udrette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 3de Junii vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, da der blev publiceret

19. Et Skifte Brev efter Anders Andersen i stoere Sandvigen begynt den 25de Junii og sluttet den 12te Xbr: 1763.

20. Et Skjøde udgiven af Wiching Knudsen Lie til Besse Fabiansen paa 18 Mark Smør og ¼ Faars Leje i Gaarden ytre Taqvam for 155 Rdlr af 30te Sepr: 1774

21. Et ditto udgiven af ditto under sam/m/e dato til Ole Andersen paa liige Skyld i sam/m/e Gaard for liige Sum/m/a.

22. En Pante Obl: udgiven af Ole Hansen Thune til Rasmus Nielsen Myrdahl og Johannes Monsen Blindem stoer 140 Rdlr med Pant i hans ejende Huuser paa Egerne i stoere Sandvigen dateret 13de 8br: 1773.

23. En Pante Obl: udgiven af Simon Olsen Indre Taqvam til Haldor Jensen Taqvam og Ole Jensen Tuenes stoer 20 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden indre Taqvam af Skyld 1 Pund Smør og 1/3 Faar dateret 3de Junii 1774

24. En ditto udgiven af Enken Ingebor Anders Dotter indre Taqvam til Aad indre Arne stoer 29 Rdlr med 1te p:tets Pant [i] 1 Pund Smør og 1/3 Faar i Gaarden indre Taqvam dateret 3de Junii 1774.

1774: 192

25. En Bygsel Seddel udgiven af Anders Olsen Steenestadtøen paa ½ Løb Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Horvigen dateret 2den Junii 1774 med Revers.

26. En ditto udgiven af Anders Larsen Morvigen til Michel Johan/n/esen paa 18 Mark Smør og 15 Kander Malts Leje i Gaarden Bredsteen dateret 3de Junii 1774 med hosfulgte Revers.

27. Een Odels Lysning udgiven af Johannes Magnesen til 1 Pund og 3 Mark Smør i Gaarden Herland dateret 29de Maji 1766 og forhen tinglyst den 30te ejusdem.

28. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Nicolai Jæger *Toldbetjen i stoere Sandvigen til Studiosus Hr: Harrier Heiberg stoer 300 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Vaanhuus i stoere Sandvigen dateret 3de Maji 1759 og publiceret den 22de Octbr: e: a: der nu efter Frue Brøchers paategnede Qvitering af 17de Maji 1774 er indfriet og der fore herved mortificeres.

29. Aflyst en ditto udgiven af ditto til Assessor Brøcher stoer 200 Rdlr med 2den p:tets Pant i sam/m/e Ejendom dateret 3de Novbr: 1762 og tinglyst den 15de Junii 1763, der nu efter Enke Fruens paategnede Qvitering under 17de Maji 1774 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

30. Aflyst en ditto udgiven av Wiching Knudsen Lie til Hr: Foged Heiberg stoer 150 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden ytre Taqvam af Skyld ½ Løb Smør og ½ Faar dateret 30te Novbr: 1770 og tinglyst samme dato der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 30te Aprilis 1774 er indfriet og derfor herved mortificeres.

Hr: Foged Heiberg æskede Sagen i Rette anlagt sidstl: Høste Ting imod Lensmanden Ole Knudsen Taqvam for Overfald paa sin Grande Wiching Knudsen ibm: og til den Ende producerede Rettens til dette Ting givne Laug Dag for de udeblevne Vidner med paategnet Forkyndelse saa lydende

Af Vidnerne mødte Holger Fabiansen Taqvam og vedtoeg Forelæggelsens lovlige Forkyndelse men Elen Axels Dotter Taqvam loed ved hendes Mand lyse lovligt Forfald af en hendes Dotter paakom/m/en Svaged.

Actor begjerede at det mødende Vidne efter Eedfæstelse historisk maatte fortælle Tildragelsen, da han i fornøden Tilfælde reservede sig nærmere Specielle qvæstioner at fremsætte.

6te Vidne Haldor Fabiansen Taqvam der aflagde Eed og forklarede ved den af forrige Vidner omfoklarede Tiid imedens han var ude i sin Skov at have hørt et fælt Skriig fra ytre Taqvam men uden at kunde skjelne hvis Røst det var.

da Vidnet ej vidste videre at forklare og Parterne ej havde viidere at tilspørge, blev han efter Forelæsning dimitteret.

Actor loed tilføre at endskjønt den af Vidnet Elen Axels Dotter frem bragte Undskyldning for sin Udeblivelse ikke er beviist saa dog paa det hun ej skal klage Overiilelse fra Actors Siide udbad han at hun til neste Ting atter maatte forlægges.

Eragtet

Udeblevne Vidne Elen Axels Dotter forelægges atter under Lovens Falsmaal at møde til nestk: Høste Ting med Provemaal i Sagen.

Iver Horvigen imod Lensmand Ole Knudsen Wichne og Skafferen Johannes Johannesen indre Arne til Tings Vidne efter Laug Dag som Proc: Preus fremlagde for Citanten paategnet lovlig forkyndt saalydende, hvornest Comparenten declarerede at frafalde Vidnets Anders Steenestøens Hustrues Vidnesbyrd, men de øvrige Vidner mødte og vedtoeg Forelæggelsens lovlige Forkyndelse.

dernest fremstoed

1774: 192b

6te Vidne Ole Erichsen Echaas der aflagde Eed og svarede til den af Citanten forhen fremsatte 4de qvæstion Nej har aldeles ikke hørt det

hvorefter han blev dimitteret og fremstoed

7de Vidne Goute Goutesen Seim der aflagde Eed og svarede til den af Citanten fremsatte 4de qvæstion at Skafferen Johannes indre Arne sidstl: Vaar da han var i Følge med Vidnet paa Vej Arbejde sagde at Iver Horvigen faldt paa Lensman og derpaa hjalp Johannes Lensmanden at ingen Skade skulle skee hvorpaa Johannes kom ovenpaa Iver og Iver sagde at Lensmanden imidlertiid tikkede ham paa Fødderne

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han efter at være sit Udsiigende forelæst og sam/m/e rigtige Tilførsel at have tilstaaet dimitteret

Preus begjerede dette Tings Vidne beskrevet meddeelt under Rettens Forsegling som blev bevilget.

Capitaine Christopher Barchlay de Tolli contra Michel indre Arne og Ole Danielsen Seim efter Laug Dag som Procurator Preus for Citanten fremlagde paategnet lovlig forkyndt saa lydende, hvornest han producerede Citantens skriftlige Forsæt af Dags dato saa lydende.

Ole Danielsen Seim mødte og vedtoeg Laug dagens lovlige Forkyndelse, men ikke Michel indre Arne hvorføre Forkyndelsen i henseende til denne sidste blev stadfæstet af de mødende Kaldsmænd i relation deres Paateigning.

hvorefter Sagen til Doms blev optagen.

Jacob Arnesen af Sandvigen contra Jens Johannesen som hans Formynder samt afdøde Sorenskrivere salig Johan og Henrich Garman deres Enker efter Laug Dag som Proc: Preus for Citanten producerede med paategnet Forkyndelse saa lydende derhos fremlagde han og et skriftlig Indlæg af Dags dato saa lydende.

Sr: Johan mødte paa sin Moeders Madame Wenche salig Sorenskriver Johan Garmans Vegne og begjerede Sagen udsadt til nestk: Høste Ting for at give Tilsvar paa det fra Citantens Siide indkomne, hvoraf han nu begjerede Gjenpart. Preus protesterede paa Dom og imod viidere Udhal.

Eragtet

Den forlangte Anstand bevilges den indstevnte til neste Høste Ting

31. Publ: en Paategning paa Skifte Brevet efter Agotte Lars Dotter Thuenes af 9de Januarii 1766 dateret 3de Junii 1774 hvorefter Faderen Johannes Andersen er tilfalden udi Arv efter sin Søn Anders Johannesen 9 Marker Smør og ¼ Mæle Malt i Gaarden Tuenæs som ham forhen ved dette Skifte Brev var tilfalden.

32. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff til Zacharias Nielsen paa afg: Peder Larsens Sterboe Huus i stoere Sandvigen for 20 Rdlr dateret 24de Martii 1774.

33. Et ditto udgiven af ditto under sam/m/e dato til Sr: Johan Garman paa Iver Michelsens Sterboe Huus sam/m/estæds for 50 Rdlr.

Jørgen Weinwichs Sterboe imod Gerdt Diederich van Horn af stoere Sandvigen efter Laug Dag som Procurator Reutz for Citanten loed fremlevere paategnet lovlig forkyndt tilligemed et Indlæg af Gaars dato saa lydende. ellers indstillede Comparenten paa Procurator Reutzes Vegne at Sagen maatte udsættes til neste Høste Ting i

1774: 193

Haab om mindelig Betaling som den indstevnte imidlertid har belovet at tilvejebringe, og hvilken Anstand den indstevnte tillige med bemelte Jaen Davidsen Boes loed {frembære, thi} begjere hvorefter sam/m/e af Retten blev bevilget.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge til Forsegling i Retten en ohngefærlig calculation over Restancen af de Høy Kongelige ordinaire Skatter, hvorefter *hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2den termin dette Aar 670 Rdlr 35 s og fra forrige Aaringer til Udgang 1773 254 Rdlr 36 s.

Da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Mielde Skibreede 1774.

Anno 1774 den 4de Junii blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde til et almindeligt Sommer Ting for Mielde Skibreede og betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstl: Høste Ting dertil ere opnævnte og her foran f: 164 ere antegnede, undtagen at for Johan/n/es Olsen Weaæ der er syg og loed frem viise Attest om at have aflagt Laug Retsmands Eeden sad og af ham var formaaet Niels Einersen Tveiteraas. ved Tinget var nærværende Hr: Foged Heiberg Bøygde Lensmanden og øvrige ting søgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Forordninger og Rescripter som ved Arne Skibreedes Ting. dernest og Almues Breve

1. Et Skjøde udgiven af Hr: Foged Heiberg paa Sogne Præsten til Sogndahls Præstegjeld i Sogn Hr: Gerhard Heibergs Vegne til Mons Knudsen paa *paa 22 ½ Mark Smør og 10 ½ Kande Malt i Gaarden Nore Wefle for 120 Rdlr dateret 2den Martii 1774.

2. En Pante Obl: udgiven af Mons Knudsen Wefle til Hr: Foged Heiberg stoer 80 Rdlr med 1te p:tets Pant i nys bemelte Brug i Gaarden Wefle dateret 6te Apr: 1774

3. Et Skjøde udgiven af Niels Harbist til hans Fader Johan Harbist paa et Vaanhuus i Hougsvigen med videre for 90 Rdlr dateret 8de 9br: 1773.

4. En Pante Obl: udgiven af Ole Olsen Soelberg til Peder Erichsen Fieldschaal stoer 40 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Soelberg dateret 24de Januarii 1774.

5. Et Deelee Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malt i Gaarden Søre Ascheland efter afgangne Lensmand Johannes Nielsen Søre Ascheland dateret 4de Junii 1774.

6. Et Skjøde udgiven {af} \til/ Lars Johan/n/esen Søre Ascheland {med fleere} af Niels Olsen Ascheland med fleere paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malt udi Gaarden Søre Ascheland for 31 Rdlr 1 mrk 3 s dateret 4de Junii 1774.

7. Et ditto udgiven af Lars Ellingsen Houge til hans Søn Anders Larsen paa 18 Mark Smør 1 Mæle og 1 ½ Kande Malt og ¼ Skilling Penges Skyld i Gaarden Houge for 60 Rdlr dateret 4de Junii 1774.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Goute Iversen Biørcheland og Peder Erichsen Fieldschaal til Mons Joensen Aaseim paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Burcheland dateret 4de Junii 1774 med Revers

9. En ditto udgiven af Madame Wenche salig Sorenskriver Johan Garmans til Anders Andersen paa ½ Løb Smør og ¼ Tønde Malt i Gaarden Espevold dateret 8de Febr: 1774 med hosfulgte Revers.

1774: 193b

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge til Rettens Under forsegling en ongefærlig Calcul over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e for 1te og 2den termin dette Aar beløber 518 Rdlr 16 s og for de forrige Aaringer til 1773 Aars Udgang 185 Rdlr 11 s.

Formynderen Jacob Monsen Niaastad loed fremviise i Retten en Pung hvorudi skal være 20 Rdlr tilhørende hans Myndtling Brithe Mons Dotter Nore Wevle, som blev tilbuden at udsættes paa Rente imod godt Underpant i Jorde Gods, men da ingen af den tilstæde værende tingsøgende Almue forlangte sam/m/e, blev Pengene efter Comparentens Begjering inden Retten forseglet af Dom/m/eren

Og da ingen efter skeede Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Alenfiths Skibreede 1774.

Anno 1774 den 7de Junii blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et Udsættelses Ting for Alenfiths Skibreede og betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 edsorne Laug Rettesmænd som ved Som/m/er Tinget vare tilstæde,

hvor da Hr: Fogden Heiberg som Actor æskede Sagen i Rette anlagt imod Halvor Knudsen Fæste efter Udsættelse fra sidstl: Sommer Ting og Forelæggelse for Vidnerne som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

samtligede de indkaldede mødte og vedtoeg lovlig Forkyndelse.

Eedens Forklaring blev af Lov bogen forelæst Vidnerne hvorpaa blev fremstilt

1te Vidne Niels Olsen Fæste der aflagde Eed og efter Actors Begjering blev tilspurgt 1. om ikke Vidnet tilligemed Halvor Fæste 1te Søndag efter Trinitatis afvigte Aar mødte Anders Pedersen Fæste ude paa Marken ved bemelte Gaard Fæste? 2. om Halvor ej først tiltalte Anders fordie han havde sadt sin Hæst eller Øg neden om hans Led? 3. om han ej da saae eller mærkede at Halvor gav Anders 2 Ørefigen? 4. om Halvor ej derefter ledede Anders et Stykke bort efter Marken og om Anders ej da bad Vidnet at see og drage til Minde hvad Halvor gjorde med ham? 5. om Vidnet ej saae at Halvor derefter sloeg Anders til Jorden og stoed overskrævs over ham og sloeg ham i Hovedet utallige Slag med knytte Næver samt gik med sine Knær paa Anderses Brøst og om ej Anders da bad ynkelig for sig? 6. om ikke Halvor efter at have gaaet med Knæerne paa hans Brøst atter begyndte at slaae ham i Hovedet med knytte Næver og rive ham i Skjegget? 7. om ikke Anders Fæste laae derefter som ganske død paa Marken og om ej Halvor imedens vendte hen til ham og med begge Fødder sprang og hoppede paa hans Brøst og Skuldre og det med saadan force at Halvor selv nær havde faldet over Ende? 8. om ikke Halvor derefter stoed paa Siiden af Anders og spendte ham med Hælen paa Brøstet mange gange saaledes at Anders var ligesom ganske død og om ej Halvor derefter løb bort fra ham? og 9. om ej Anders nogen Stund derefter kom krybende paa Hænder og Fødder hen til Vejen og da han kunde see Gaarden begyndte at raabe og skrige erbarmelig(?) om Hjelp?

1774: 194

hvorpaa han svarede til 1te qv: joe til 2den qv: Nej og da han af Retten blev formanet til Sandfærdig oprigtig Bekjendelse sagde han skriv kun med meere Uhøflighed hvor fore han af Protocollen blev formanet at ære Kongens Ret og med Søm/m/elighed og Ærbødighed at opføre sig under paafølgende Straf. til 3de qv: Nej til 4de qv: Nej. til 5te qv: Nej. til 6te qv: ligesaa Nej, til 7de qv: liigesaa Nej, til 8de qv: ligeledes nej til 9de qv: han saae Anders gaae oprejst og da han kom saa nær Gaarden at han kunde see den raabte han og skreeg at der havde været Tyve i Færd med ham med hvad viidere han sagde som Vidnet ej nu kand erindre, Vidnet gik foran med Halvor og Anders bagefter og var Vidnet tilstæde liige fra den Tiid at Anders mødte ham og Halvor indtil han nemlig Anders kom hjem til sit Huus uden at Vidnet enten saae nogen Skade paa ham eller at han imidlertid han saaledes var i Selskab med Vidnet var tilføyet mindste Skade saavidt Vidnet saae eller formærkede.

Efter at Vidnets Svar af protocollen {blev} var ham forelæst og han havde tilstaaet sam/m/es rigtige Tilførsel, blev han indtil viidere dimitteret da ingen havde viidere at tilspørge ham.

Actor fremlagde i Retten en af Vidnet tilligemed den Saggivne Halvor Fæste til Stiftet ind given Klage og Besværing af dato 18de Maji sidstl: tilligemed Stiftets Skrivelse til Fogden af 25de ejusdem, hvoraf den respective Ret ville bemærke hvorledes dette trodsige Vidne drager et Læs med den Saggivne Halvor Fæste og hvor mistænkeligt altsaa hans Vidnes byrd er, imidlertid bad Actor at Retten ville tilspørge ham om han ej tilstaaer at have indgivet denne Klage til Stiftets Høye Øvrighed og samme haver ladet forfatte og skrive og af hvem. Bemelte Klage skrift og Stifts Skrivelse blev i Retten oplæst og er saaledes lydende.

Saa vel Halvor Knudsen som Niels Olsen Fæste vedstoed bemelte Klages Indhold og at have ladet sam/m/e forfatte ved Balzer Lorensen i Bergen.

derneft blev fremstillet

2det Vidne Inge Ols Dotter den indstevnte Halvor Fæstes Hustrue, der aflagde Eed og forklarede ved den omstevnte Tiid at have seet Anders Fæste gaae hjem til sit Huus og paa Vejen dertil i Nærheden deraf hørte ham raabe og skriige at der havde været Tyve og Røvere i Færd med ham, nogle Uger derefter kom Anders Fæste i Vidnets Huus da hun var alleene hjemme og høyfrugtsom/m/elig med en Kniv og en Stok i Haanden og sagde den onde Mand skal regjere dig men uden at true hende viidere, hvorover hun blev meget forskrækket, Ved nærmere Eftertanke erindrede Vidnet at dette tildroeg sig ude paa Vejen fra Anderses Huus imellem Vidnets og ikke som forhen er sagt i Vidnets og at dette skeede paa Vejen andenstæds hen at han kom hende i Møde.

Da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev det efterat være sit Udsiigende forelæst dimitteret.

3die Vidne Brithe Magnes Dotter Niels Olsen Fæstes Hustrue der aflagde Eed og forklarede at have seet Anders Fæste ved den omstevnte Tiid at gaae hjem til sit Huus og paa Vejen dertil raabte og skreeg og saae Vidnet ham et Stykke fra Huuset, men uden at hun mærkede at han havde nogen Skade,

hvorefter hun blev dimitteret da ingen havde viidere at tilspørge hende.

derneft fremstoed

1774: 194b

4de Vidne Ole Jacobsen Tvedt der aflagde Eed og forklarede fra Anders Fæstes Huus ved den paastevnte Tiid at have hørt et fælt Skriig hvorpaa Vidnet gik ud og fant sin Husbonde Anders Fæste ved Naboens Ole Fæstes Huus krybende over Gejle Gaarden paa Knæ og støttende sig paa Hænderne, da han klagede sig ynkelig at Halvor havde slaaet ham og Niels var med, og bad han Vidnet at hente Naboen Ole for at besigtige sig der og skeede, derpaa fulgte Anders Fæste med Vidnet og Tjeneste Piigen Helge Besses Dotter ud paa Marken for at anvise det Stæd hvor han saa ynkelig var slagen og der fandt Spor i Græsset hvor 2 Mennesker kunde have ligget og veltet sig, hvorefter de begge fulgte Anders hjem til sit Huus og der besaae ham efterat han var kom/m/et til Sængs og jamrede sig at han vilde falde i Besviimelse da de fandt ham blodløben udi Panden og blaastribet paa den venstre Arm den ganske Arm ned igjennem saavel som og over den høyre Skulder, de fandt noget afreven Skjæg paa den Hue han havde paa Hovedet da han kom hjem ligesom han og havde en Dot Skjæg i Haanden da de første gang saae ham ved Huusene der var af sam/m/e Farve Anderses eeget Skjæg og tillige viiser Mærke i hans Skjæg deraf at være udreven, ellers klagede og Anders meget over sit Brøst at han der følede megen Smerte, der vedvarede den ganske Som/m/er og var siden saa frygtsom for liige Voldsom ...ed(?) at han {altiid} vi de første 8 Dage derefter/ maatte have andre hos sig og naar han var allene hjem/m/ede indelukkede sig i Boen og lukkede Dørren dertil i Laas.

da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han efter Forelæsning dimitteret.

fremstoed

5te Vidne Helge Besses Dotter der aflagde Eed og forklarede eensstemmig med nestforrige Vidne med den Forskjel at hun ej saae Anders krybe over Gejle Gaarden men at han ellers da saa lag ud og at hun fandt ham hoven paa Brøstet, der tiltoeg meere den følgende Dag.

og da hun ej vidste viidere til Oplysning at forklare blev hun efter Forelæsning dimitteret.

derefter blev fremstillet

6te Vidne Karie Sæbiørns Dotter Anders Fæstes Hustrue, der aflagde Eed og forklarede eensstemmig med nestforrige Vidner i Henseende den Skade Anders havde faaet men var ej ude med dem paa Marken at bese det Stæd hvor han var slaaet; nogle Uger derefter kom Halvor og Niels Fæste en Morgen ganske tiilig i Vidnets Huus og fandt hendes Mand Anders tilligemed hende i Sængen, da Halvor truede Anders fordi han havde skrækket hans Koene og sagde gjorde jeg din Ret skulle jeg trække Dig af Sængen frem paa Gulvet og ellers lovede at ham skulle skee Ont fordi han havde skrevet til Fogden, men kort derpaa gik de begge bort uden at foretage sig viidere.

hvorefter hun blev afskeediget fra Retten da hun havde anhørt sin Forklaring af Protocollen forelæst og intet viidere vidste til Oplysning

derneft fremstoed som godvillig mødende

7de Vidne Iver Einersen Lyhren der aflagde Eed og forklarede at noget førend dette paastevnte tildroeg sig havde Halvor Fæste sagt til {Anders} Vidnet at Anders var værd en Ulykke og at han havde etlet ham noget, nogen Tiid efter mødte Halvor Vidnet paa Fiske og sagde da at Anders Fæste var slagen ude [paa]? Marken ved Hans Gaard da 2 Personer vare tilstæde, men den eene af dem havde ikkun slaaet ham

1774: 195

med knytte Næver og havde slaet hans egen Stok i Stykker paa ham og tillige gik paa ham med Knæerne, men uden at nævne hvem der (det?) havde gjort og føyede Halvor til og det under Eed at i fald Anders ikke holder Fred faaer han endnu meere, og var der ingen fleere nærværende ved denne Samtale dem imellem, ligesom og Halvor sagde at Anders beskylder ham nemlig Halvor og Niels Fæste derfor paa den indstevntes Tilspørgende forklarede Vidnet at der er henved 2 Aar siden den første Samtale da Halvor sagde at Anders var værd en Ulykke.

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han fra Retten afskeediget efter at være forelæst sit Vidnesbyrd og sam/m/es rigtige Tilførsel at have tilstaaet.

Efter Actors Begjering blev 3die Vidne Brithe Magnes Dotter atter fremkaldet og under forhen aflagde Eeds Kraft tilspurgt om ikke Halvor og Niels Fæste kom hjem tilligemed Anders den omforklarede Tiid, hvorpaa hun svarede jode kom i Selskab sam/m/e[n] Halvor og Niels først og derefter Anders.

Den indstevnte tilstoed alt hvad Niels Olsen Fæste var/ forklaret men benegter hvad de 4 sidste Vidner have berettet. Actor begjerede Sagen udsadt til neste Høste Ting for imidlertid at søge nøyere Oplysning og med Continuations Stevnemaal at indkalde saavel fleere Vidner som Vederparten at anhøre dem, hvorimod den indstevnte intet havde at indvende.

Eragtet

Sagen gives Anstand til neste Høste Ting for dette Skibreede.

Udsættelses Ting for Lindaas Skibreede 1774

Samme \Stæd og/ Dag blev Retten sadt med sam/m/e Laug Ret til et Udsættels Ting for *Lindaas Skibreede,

hvor da udi Sagen anlagt af Hr: Grøgaards Arvinger imod Sogne Præsten til Lindaas Præstegjeld Hr: Magister Daae saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Det fremlagde Udtoeg af Nordhordlehns Gejstlige Skifte Protocol viiser at det paastevnte Krav rejser sig fra en i afg: Torgis Grøgaards Sterboe indgiven Regning af den indstevnte, hvorved han har debiteret sig selv til Sterboet for hævede Indkomster af Naadens Aarets {Indkomster} 421 Rdlr 2 mrk 11 s, hvortil kommer efter Skifte Rettens Kjendelse for Misregning 12 Rdlr 5 mrk 14 s tilsam/m/en 434 Rdlr 2 mrk 9 s, derimod har han vel krediteret sig en betydelig Summa til Liquidation dermed, hvorefter han lidet eller intet skulle blive skyldig, men denne Debet er af Skifte Retten som hertil efter Loven berettiget paakjendt og nedsadt til 158 Rdlr 4 mrk 14 s saa at han derefter bliver skyldig 275 Rdlr 3 mrk 11 s hvoraf Skifte Retten har udlagt Citanterne for \Arv/ tilsam/m/en 54 Rdlr 1 mrk 2 s. Da nu den indstevnte dels efter eget Opgivende og dels ved Skifte Rettens usvækkede Kjendelse er bleven dette pligtig, saa kand den herimod gjorde Benegtelse liigesaalidet komme i Betragtning som den tilsidst gjorde Paastand om Sagens Udsættelse til Contra Stevnings Udtagelse, hvortil han har haft meere end Tiid nok efter 2 Aars Forløb fra den Tiid at sam/m/e ham blev bevilget paa liige Foregivende, men nu ikkuns igjentager for at udhale Sagen.

Thi kjendes og døm/m/es for Rett at Magister Daae bør betale Citanterne de paasøgte 54 Rdlr 1 mrk 2 s og erstatte dem denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 8 Rdlr, at efterkom/m/es 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under Lovens Tvang

1774: 195b

Dernest er udi Sagen anlagt af Henning Friman Dahl imod forrige Opsidder paa Gaarden Rebnor Ole Erichsen afsagt følgende

Dom

Lovlig indstevnte Ole Erichsen Kaalaas, der forhen har beboet Gaarden Rebnor og der er bleven skyldig de paasøgte 5 Rdlr 5 mrk 12 s for efterstaaende Landskyld for Aarene 1770, 71 og 72 samt for de af Citanten som Ejer for ham udbetalte Kongel: Skatter, hvorimod han efter givne Laug dag ej har haft nogen Indvending, tilpligtes at betale samme tilligemed 2 Rdlr 3 mrk udi Processens Omkostning at udreedes 15 Dage efter Forkyndelsen heraf under lovlig Medfart.

Udi Sagen anlagt af D: D: Heiberg som Ejer af Skydsskaffer Stædet Kiilstrøm/m/en imod Rasmus Olsen Hopland for Udeblivelse med frie Skyds er saaledes bleven

Afsagt

Rasmus Olsen Hopland har selv inden Retten tilstaaet sidstl: Augusti Maaned at være bleven tilsagt den paastevnte frie Skyds til Provste Visitatz at udrette, hvorfra han undsloeg sig efterdie han i Febr: Maaned nest forhen havde været i liige Skyds til Søe Enrolleringen, men da saadant liigesaalidet kunde berettige ham til den udviiste Modvillighed, som

det ej i mindste Maade fra hans Siide er bleven afbeviist at han hermed urettelig er bebyrdet, dog tilpligtes han at betale Citanten for det skeede Udlæg til Skydsens Bestridelse ved en anden i Stæden samt for denne Rettergangs forvoldte Omkostning til sam/m/en 2 Rdlr 4 mrk og desuden udreede udi mulct til Sognets fattige 2 Rdlr at fuldbyrdes 15 Dage efter Forkyndelsen under Adfærd efter Loven.

Udi Sagen anlagt af ditto imod Anders Gudmundsen ibm: er saaledes for Ret dømt og
Afsagt.

Den indstevnte tilstaaer selv inden Retten at have vegret sig for at udreede den tilsagde frie Skyds til Provste Vicitats sidstl: Augusti Maaned under Formeening dermed urettelig at være bebyrdet efterat han 4 Gange forhen samme Aar havde været i frie Skyds. Foruden at dette er aldeles ubeviist, saa hjemler sligt ingenlunde den udviiste Modvillighed og Selvraadighed da ingen maae tage sig selv til Rette, men Tingens Natur og al goed *goed Orden udfordrer at enhver opfylder det ham i Følge Regjeringens Foranstaltning vorder paalagt og ifald nogen formeener sig dermed fornærmet da {saadant} paa lovlig Maade Ankemaal derover at fremsætte og forfølge, aller mindst har det Stæd i dette Tilfælde hvor Rejsendes Befordring intet Ophold taaler at der ved Skydsens Tilsiigelse kand æskes Regnskab for touren der end og da maatte ankom/m/e paa den tilsagdes discretion naar han saaledes opslaaer sig til Dommer i sin egen Sag.

Thi kjendes for Ret at Anders Gudmundsen Hopland bør betale Citante[n] den havde Udgift til at forsyne Skydsen med en anden i Stæden saavel som denne Rettergangs forvoldte Omkostning til sammen med 2 Rdlr 4 mrk og desuden for udviiste Vrangvillighed at erlægge udi mulct til Sognets fattige 2 Rdlr. At fyldestgjøres 15 Dage efter Forkyndelsen under lovlig Adfærd

1774: 196

Udsættelses Ting for Arne Skibreede 1774, sam/m/e dato

Udi Sagen anlagt af Capitaine Christopher Barchlay de Tolly imod Michel Johannesen indre Arne er følgende Dom
Afsagt

Det fremlagde Beviis af Citanten udgiven under 22de Febr: 1771 hvorved han for sin Sønn afdøde Capitaine Lieutenant Johan Wilhelm Barchlays Enke som Laug Værg oplader Gaarden for den indstevnte, giver tilkjende at det er tillige paa hendes Vegne at han har solgt de derpaa staaende Huuse, af hvilket Kjøb staaer tilbage de paastevnte 10 Rdlr, da der ellers ikke af det under Sagen fremkomne kand erfares med hvad andet Hjemmel han samme selv kunde afhænde, og da den indstevnte deraf haver betalt 7 Rdlr resterende Høy Kongel: Skatter som afg: Capitaine Lieutenant Barchlay var skyldig der hæftede paa Bruget og hvilken Gjeld af Citanten ej er bleven imodsagt, saa bør samme og komme til Liqvidation derudi

Thi tilpligtes Michel Johannesen indre Arne ikkun at betale Citanten det øvrige af det paasøgte Krav med 3 Rdlr. Processens Omkostning ophæves. At efterkommes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang

Politie Ret for Lindaas Skibreede [1774]

Sam/m/e Dag blev en Politie Ret sadt paa Tingstædet Alverstrømmen af Sorenskriveren og de 2de Laug Rettesmænd Johan/n/es Knudsen Schare og Lars Monsen Storoxe

hvor Hr: Fogden Heiberg gav tilkjende med mundtlig Varsel at have indkaldet til denne Ret Huusmanden boende ved Steenen i Lindaas Skibreede Torbiørn Iversen Kiønnegaard for utilladelig Øl og Brændeviin Sahl at have forøvet, derom at anhøre Vidner og liide Dom.

Torbiørn Iversen mødte og vedtoeg lovlig Varsel og ellers tilstoed til Rejsendes Fornødenhed at have falholdet Øl og Brændeviin, det han havde gjort af Uvidenhed om \at/ noget Forbud derimod var hvorfor han allene ærbødigt og ydmygt indstillede at han som en fattig eenfoldig Mand med Lempe her fore maatte ansees derhen at udreede en paa hans Vilkor passelig liden mulct til de fattige og betale denne Politie Rets Omkostninger, da han for Efter tiiden aldeles derfra skal entholde sig.

Actor i Anledning af den indstevntes egen Tilstaaelse agtede ufor nøden at føre de indstevnte Vidner, og endskjønt den af den Saggivne paaberaabte Uvidenhed aldeles ikke kand undskylde hans brugte ulovlige Handel ligesaalidet som Fattigdom dertil giver nogen Rettighed, saa dog da han selv erkjender sin Forbrydelse og afbeeder den med Løfte om Forbedring begjerede Hr: Fogden Sagen udsadt for at indberette disse Omstændigheder for Stiftets høye Øvrighed til forventende Resolution.

Liigesaa var og til denne Ret indkaldet Ole Larsen Raadmandsøen for ulovlig Næring af Øl og Brændeviin Sal, den indstevnte mødte og tilstoed Søgemalets Rigtighed og i Øvrigt gjorde liige Undskyldning som nestforrige med

Tilføyende at ifald han herfore efter

1774: 196b

den strænge Ret skulle ansees ville han ej allene derover være aldeles ruineret da han tilforn befinder sig i yderlig Armod men hans Hustrue og 4 spæde Børn maatte endog enten blive det almindelige til Byrde eller under gaae af Hunger.

Hr: *Fogde gjorde hertil liigesaaen Declaration som til nest forrige, hvor efter begge disse Sager stilles i Beroe undtil viidere,

hvornest denne Politie Ret blev ophævet, da intet viidere denne sinde var at forrette.

Gjæste Ret for Lindaas Skibreede 1774.

Anno 1774 den 25de Junii blev en Gjæste Ret sadt paa Gaarden Strømsnæs af Sorenskriveren og de 2de dertil opnævnte eedsorne Laug Rettesmænd Ole Bertelsen Strømsnæs og Asbiørn Torbiørnsen Biørndahl, hvorda Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav med mundtlig Stevning til denne Gjæste Ret at have indkaldet Hans Endresen Nataas af Lindaas Skibreede for at anhøre Vidnerne Bertel Olsen og Arne Monsen Nataas deres eedelige Vidnesbyrd ang: det af den førstes Hustrue Anne Erichs Dotter den 19de hujus begangne Selvmord og hendes Tilstad i Forvejen samt Dom at liide alt i Anledning tilkomne Indberetning fra Lensmanden Lars Fieldsende under sam/m/e dato saa lydende.

samtligde de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

derefter blev fremstillet til Vidnesbyrds Aflæg

1te Vidne Bertel Olsen Nataas der aflagde Eed og forklarede at Qvinden Anne Erichs Dotter Nataas paa nogen Tiid har været meget nedslagen og bekymret for at finde Udkom/m/e og nødtørftig Underholdning nu da hendes Mand skulle forlade sit hidtil hafte Brug paa Gaarden Nataas og hørte Vidnet sidstl: Søndags Morgen den 19de hujus ved den Tiid han stoed op et ynkeligt Skriig af hans Naboe Hans Endresen Nataas, hvorpaa han strax løb til og fandt hans Hustrue Anne Erichs Dotter hængende der i Floer Skottet, da hun strax af Manden blev nedskaaren og i Øvrigt refererede sig til den holdte Besigtelse af 21de hujus som Hr: Fogden nu producerede og er af følgende Indhold, og da han intet viidere vidste til Oplysning at forklare blev han dimitteret og fremstoed

2det [Vidne] Arne Monsen Nataas der aflagde Eed og forklarede eenstem/m/ig med det første af forrige Vidne omprovede i Henseende Anne Erichs Dotters Bekymring og Nedslagenhed for befrygtende Mangel og Nødlidenhed, men var ej hjemme den 19de hujus ej heller tilstæde ved Besigtelsen, ellers veed Vidnet at hun i 8 Dages Tiid førend dette tildroeg sig har været meget sygelig og holdt Sængen.

og da han ej vidste meere til Oplysning at forklare blev han dimitteret,

og atter fremkaldet 1te Vidne som under den forhen aflagde Eeds Kraft forklarede ligesom 2det Vidne har berettet om den afdøde Koenes Sygdom i de sidste 8 Dage førend dette tildroeg sig.

Hr: Fogden i Anledning af foran førte Vidnernes Forklaring som viiser at denne Qvinde hverken i Sygdom eller Raserie har ombragt sig selv men allene af en overmaade Nærings Sorig grebet til denne desperate Gjerning, paastoed at hendes Hoved Lod Hans May:ts Casse maatte vorde tildømt og hun ej at begraves enten i Kirke eller Kirke Gaard.

Indstevnte Hans Endresen Nataas indstillede derimod at da hans Hustrue i Vankelmodighed og Sygdom har forøvet dette Hr: Fogdens Paastand {da} ikke maatte finde Rettens Biefald og ellers fremleverede een Attest fra Sogne Præsten Hr: Magister Daae under 19de hujus som han begjerede Acten indlem/m/et og er saaledes lydende.

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Da saavel de afhørte 2de Vidners eedelige Forklaring som den fremlagde Attest fra Stædets Sogne Præst oplyser at Anne Erichs Dotter Nataas forinden det paa sig

1774: 197

forøvede Selvmord har været sygelig tungsindig og vankelmodig saa synes samme deraf at være foranlediget ligesom og Tingenes Natur saadant medfører hvor fore den fremsadte Paastand om Boeslade Forbrydelse ej efter Loven kand finde Stæd, men hvad Begravelses Maaden angaaer henstilles samme til Amtets Forgodtbefindende i Følge det Kongel: Rescript af 1735.

Extra Ret for Schiolds Skibreede 1774.

Sr: Johan Garman contra Sr: Petter Lorens Angel Nicol

1774 den 29de Julii blev Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl til et Extra Ting for Schiolds Skibreede udi

forbemelte Sag og betjent af Sorenskriveren med samme Laug Ret som for dette Aar er opnævnet og her foran f: 149 ere anførte.

Proc: Kramer for Citanten producerede Laug dagen med Paategning om lovlig Forkyndelse og dernest tillige producerede den til Bekræftelse og Stadfæstelse indstevnte Arrest Forretning effectueret den 10de Februarii 1772 samt Byetings Dom og Act begyndt den 12te Augusti 1765 og sluttet den 3de Februarii 1766 med hoshæftede Transport af S: T: Hr: Justitz Raad Lyder Schultz af 28de Januarii 1772, hvorefter Comparenten i relation til den udvirkede Stevning Soumitterede Sagen Dom med den ærbødige Paastand 1mo at den effectuerede Arrest Forretning som lovlig og lovbeføyet maatte vorde stadfæstet og bekræftet og 2do at Citanten til Følge deraf og efter dens Indhold maatte tilkjendes skades løs Betaling i indstevnte Petter Lorents Angel Nicols med Arrest belagde tilfaldne Arv udi Skiftet efter hans afg: Fader salig Oberste Lieutenant Nicol saavel for efter Byetings Dømmen idømte Bøder og Omkostninger 419 Rdlr 3 mrk 6 s samt Arrestens Bekostning 4 Rdlr 4 mrk 8 s som denne Processes forvoldte Omkostning med 40 Rdlr indberegnet Procurator Salarium for Stevningers Forfattelse og Procedure for Extra Ret.

Den paaberaabte Byetings Doms Afsigt inddrages i Acten saa lydende, i Øvrigt bliver samme Act saavel som Arrest Forretningen ved Citantens Act at vedhæfte efter Forlangende.

De indstevnte mødte ikke efter Paaraab;

Thi blev {udi} saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt.

Den fremlagde Byetings Dom afsagt den 3de Februarii 1766 viiser at den indstevnte er Hr: Justitz Raad Schultz paa egne og øvrige Toldforpagteres Vegne pligtig 419 Rdlr 3 mrk 6 s, som til Citanten er overdragen, hvor efter han under 10de Februarii 1772 \derfore/ har udvirket Arrest i den Debitor efter Faderen afg: Oberst Lieutenant Nicol tilfaldne Arv og derpaa forfulgt samme til Stadfæstelse ved Dom, uden at {nogen} minste Indvending efter givne lovlig Stevning og Forelæggelse fra nogen af de indstevnte saavel Hoved paagjeldende som Medarvingers Siide imod Kravet er skeed; Da nu Lovens 5 Bogs 2det Capi 11te Art: Supponerer at fraværende Arving er i Live med mindre annerledes af Medarvingerne beviises, og denne retmessig pligtige Gjæld først bør udredes af den indstevntes tilfaldne Arv førend den i Udeblivelses Tilfælde kand hjemfalde Hans Kongel: May:ts Casse ligesaavel som om han selv havde været tilstæde at imodtage den:

Saa kjendes hermed og dømmes for Ret at den gjorde Hæftelse som lovgemæs bør staae ved Magt og Citanten forlods godtgjøres af indstevnte Petter Lorens Angel Nicols tilfaldne Arv efter Faderen afg: Oberst Lieutenant Nicol de paasøgte Fiire Hundrede og Nitten Rigsdaler 3 mrk 6 s samt denne Arrestes og Rettergangs Omkostning Fiire og Tredeve Rigsdaler, dog reserveres Arvingerne deres Ret ifald de inden 15 Aar efter afg: Oberst Lt: Nicols Dødsfald kand beviise at den indstevnte forinden Faderen var bort død og altsaa ingen Arv burde tilkomme, i hvilket Tilfælde Citanten igjen fra sig lægger det tildømte. At udredes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Giæste-Ret for Mielde Skibreede 1774.

Anno 1774 den 6te Septembris blev en giæste Rett sadt udj Sorenskriveren Hr: Regim:ts Qt: Mæster Haberdorffs iboende huus i Bergen og betient af hans Eedsorne Fuldmægtig Peder Tufteberg i overværelse af de 2de dertil opnævnte Edsorne Laug Rettens

1774: 197b

Mænd Navnlig Mons Nielsen Eyde og Hans Johannesen Ronhofde,

hvor da Hr: Fogden Heiberg med Fuldmægtig Sr: Cort Kramer gav tilkiende at have efter Naboernes Andmeldelse til denne Giæste Rett ladet indkalde Enken Synneve Knudsdatter med Laugværge Ellef Larsen Midtgaard for at Anhøre Vidner om hendes Mand Ole Rasmussen Reistad som selv har hængt sig og derefter at Anhøre Dom.

Til Vidner ere indkaldte Niels Nielsen, Johannes Simonsen og Baste Andersen Alle fra gaarden Reistad for at aflægge deres Eedelige Forklaring hvad de derom kand være viidende.

Samtlige de indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel derefter blev fremstillet til Vidnesbyrds Aflæg.

1te Vidne Baste Andersen Reistad som aflagde Eed og forklarede at sidstleeden 12te Augustii da Vidnet kom ud af sin Stue paa Reistad mødte han den ombragte Ole Rasmussens Hustrue Synneve Knudsdatter, som sagde at hendes Børn havde berettet *hande (hende) at hendes Mand var udgaet strax efter hende, og Spurgte Vidnet om han ej havde seet hendes Mand, hvortil han svarede Nej og derefter tillige med hende lette efter ham og omsiider fandt ham hængende i hans eegen Flor eller Fæhuus med en liden Toug om halsen; Og forklarede Vidnet at det er ham og de samtlige Naboer paa gaarden bekiendt at den Om bragte Ole Rasmussen i mange Aar har været meeget Vankelmodig og i sær tiltog samme siden sidstl: St: Hans Dags Tider. Ellers forklarede og Vidnet at der ved det Døde Legems nedtagelse ej mindste Spoer til at denne gierning ved andre kunde være tilføyet og i den post Refererede sig til [den]?

under 15de Aug: sidstl: passerede besigtelses Forretning.

{og} da Vidnet ej vidste meere til Oplysning at forklare blev han dimitteret og fremstoed

2det Vidne Niels Nielsen Reistad som aflagde Eed og forklarede at han ej var {tilstæde} \hiemme/ den Dag den ombragte Ole Rasmussen blev funden, men ved hans hiem komst befandt ham hængende paa det Stæd og i den Tilstand som af 1te Vidne er forklaret og i øvrigt gjorde lige Forklaring med 1te Vidne om den afdødes Vankelmodighed med dette Tillæg at han siden sidstl: Ste: Hans Dag har været saa Svag at han ej har kundet forrette noget arbejde, liigesom og Vidnet ved den holdte Besigtelses Forretning var nærværende hvortil han sig Refererede.

og da Vidnet ej kunde forklare meere til Oplysning i denne Sag blev han dimitteret og fremstoed.

3de Vidne Johannes Simonsen Reistad der aflagde Eed og forklarede i et og alt som 1te Vidne med dette tillæg at han har kiendt den afdøde over i 15 Aar og i den Tiid har han ej været rigtig i Hovedet, men fremdeeles tiltog sam/m/e siden sidstl: St: Hans Dag saa han {nesten} intet arbejde kunde udrette,

og da Vidnet

1774: 198

ej vidste meere at forklare blev han fra Retten dimitteret.

Actor fremlagde den af Vidnerne paaberaabte og den 15de Augustii sidstl: holdte Besigtelses Forretning over Ole Rasmussen Reistads død fundne Lægeme og er saaleedes lydende:

Derefter indloed Sagen Dom med paastand om ike Ole Rasmussen Reistad der har Myrdet sig selv, des formeedelst kan ansees i følge Lovens 6 Bogs 6te Cap: 21 Art: at have forvoldet at hans efterladte Enke bør fra sig levere til hans Majestets Casse Hoved Lod og om det Døde Legeme bør begraves i Kirken eller paa Kirke gaard.

Den indstevnte Enke Synneve Knudsdatters Laugværge Ellef Larsen Midtgaard frem leverede een Attest fra Stædets Sogne Præst Hr: Bergendahl af 18de Augustii sidstl: den han begiærede i Acten inddragen saa lydende: Ellers indstillede Comparenten paa Enkens Vegne at ej Actors Paastand om Hovedlods Forbrydelse maatte finde Rettens Biefald allerhelst da det er oplyst at den Ombragte i Mange Aar har været Vankelmodig og forstyret i Hovedet.

derefter er udi Sagen saaleedes for Ret kiendt

Dømt og Afsagt.

Med de 3de inden Retten afhørte Vidner saavelsom den fra Sogne Præsten frem lagde Attest er det til fulde oplyst at Ole Rasmusen Reistad i lang Tiid har Været Vankelmodig og Fortumlet i Hovedet der synes at have været alleene Aarsag til den paa sig forøvede Selvmord, hvorføre den fremsadte Paastand om Hovedlods Forbrydelse efter den citerede Lovens Articul ej kand finde Stæd, Men hvad Begravelsen angaaer da indstilles sam/m/e til Stiftets nærmere Foranstaltning efter {Forordningen} \det Høy Kongl: Rescript/ af 1735.

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1774.

Anno 1774 den 3de 8bris blev Retten sadt paa Tingstædet Tøsøen til et almindeligt Skatte og Sage Tings Holdelse for Sartors Skibreede og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarttermester Haberdorff med de samme 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran f: 144 ere anførte, overværende Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Kort Kramer Bonde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret følgende Forordninger og Amts Ordres.

1. En Kongel: Allernaadigst Forordning af 31te Augusti 1774 at de umyndiges Midler naar de ikke paa anden Maade kunde udsættes i godt og sikkert Pant maae imodtages i den Kongel: Extra Skatts Casse.
2. Een Stifts Placat af 26de 7bris ang: Fiske Tiendens Bort forpagtning ved Auction
3. en Skrivelse fra Stiftet til Fogden under 16de Julii 1774 hvorved com/m/uniceres det Kongel: Danske Cancellies Skrivelse af 2den ejusdem hvorledes Præstens og Kirkens Fiske Tiende efterdags skal betales.
4. Et ditto af 3de Augusti hvorved bestem/m/es de Stæder hvor bemelte Tiende bør ydes.
5. En Stifts Placat af 3de Septbr: 1774 hvorved bekjendtgjøres et Kongel: Rescript af 18de Augusti hvorledes med Silde Saltningen og Silde Handelen indtil viidere skal forholdes.
6. En Skrivelse fra Stiftet til Fogden af 17de 7bris a: a: der bekjendtgjør en Resolution fra General Told Cam/m/eret under 2den ejusdem at naar Consumtions Forpagtningen expirerer skal Almuens Ansøgning om Eftergivelse af Forhøyelser Consumptionen komme i Betragtning.

1774: 198b

dernest blev publiceret følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev *forrette paa Gaarden Leerøen den 10de Junii 1774 efter afg: Mand Mons Nielsen
2. Et ditto paa samme Gaard den 11te ejusdem efter Ægtefolk Lars Johan/n/esen og Hustrue.
3. Et ditto paa Gaarden Steensland d/en 13de ejusdem efter Koenen Christie Winzens Dotter.

4. Et ditto paa Gaarden Nore Lie d/en 17de ejusdem efter Koenen Leeni Lars Dotter.

5. Et ditto paa gaarden Skibbenes i Schiolds Skibreede den 30te April 1774 efter Ole Olsen

6. En Bygsel Seddel udgiven af Hans Simonsen Schage til Ole Andersen Toft paa ½ Pund Smørs Leje i

Gaarden Leerøen dateret 30te Septbr: 1774 med Revers

7. En ditto udgiven af Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen til Anders Monsen paa 1 Pund Smørs Leje i

Gaarden Bielcherøen dateret 2den Maji 1774 med Revers.

8. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Øvre Tvedt den 14de Junii 1774 efter afg: Niels Larsen

9. Et ditto paa Gaarden Bildøen den 15de ejusdem efter afg: Niels Andersen.

10. Et Skjøde udgiven af Anders Castensen Leerøen til Casten Rasmusen paa 12 Marker Smør og 1/6 Huuds Leje i Gaarden Leerøen for 42 Rdlr dateret 10de 7br: 1774

11. En Bygsel Seddel udgiven af Peder Andersen Bache til Ole Christophersen paa ½ Vog Fiskes Leje udi Gaarden Warøen dateret 3de 8br: 1774 med Revers.

12. En ditto af sam/m/e dato udgiven af Hans Michelsen Bache og Elias Olsen Leerøen til Ole Jonsen paa 23 ¼ Mark Smør og 1/7 Huuds Leje i Gaarden Leerøen med Revers

Arne Rasmusen Sæle imod Johannes Jacobsen Trellevig

Citanten producerede Laug Dagen paategnet lovlig forkyndt saa lydende og indloed Sagen Dom med Paastand at de gjorde Beskyldninger maatte til intet gøres og den indstevnte tilpligtes at udreede Bøder derfor samt oprette ham Søgemaalets Omkostning med 6 Rigsdaler,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorføre Forkyndelsen af Lavdagen eedelig blev afhjemlet og Sagen optages til Doms.

Tønnes Jensen Trellevig imod Johannes Jacobsen Trellevig

Citanten æskede Sagen i Rette efter Laugdag som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt saa lydende og indloed Sagen Dom med Paastand at Sagvolderen maatte tilfindes at udreede Bøder for den forøvede Overlast og oprette ham denne Rettergangs Omkostning med 6 Rdlr 3 mrk.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev Laug dagens Forkyndelse eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd i relation deres Paategning, hvorefter Sagen optages til Doms

Nye Sag

Joen Oriansen Koursland imod Christen Monsen og Hans Thomesen Eide

samt Ole Thomasen og Ole Ellingsen Worland med fleere

Joen Ørjansen Koursland anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Christen Monsen og Hans Thomasen Eide samt Ole Thomasen og Ole Ellingsen Worland {med der} fordie de og nogle fleere deres Kamerader nogen Tiid haver brugt og udslidt et Citanten tilhørende Note Toug derfor at liide Dom paa egne og Kameraders Vegne at betale sammes Værdie og erstatte Processens Omkostning samt derom at anhøre Vidnerne Niels Olsen Tvedt og Ole Nielsen Tvedt, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede at aflægge deres Vidnesbyrd herom;

de indstevnte Parter mødte ikke efter Paaraab, hvorføre Varselen {eed} blev forklaret at være skeed for 13 Dage siden, hvorføre Citanten begjerede Sagen udsadt til i Morgen til hvilken Tiid de ere kaldede paa det de udeblevne Parter kand have fuld Varsel.

Dagen nestefter den 4de 8bris vedvarede Tinget med samme Laug Ret,

da Citanten æskede Sagen atter i Rette og mødte de indkaldede Vidner, men ikke Parterne thi blev {Forkyndelsen} Varselen eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Anders Jacobsen Hammersland og Knud Michelsen Tvedt at være skeed som meldt for Hans Eide og Ole Worland i eget Paahør og Boepæl, for Christen Eide i hans Boepæl og Tjeneste Pigen Anne Knuds Dotters Paahør, og for Ole Ellingsen

1774: 199

Worland i hans Hustrues Paahør i Dag 14ten Dage,

derpaa fremstillede Citanten

1te Vidne Niels Olsen Søre Tvedt der aflagde Eed og forklarede at da han afvigte Aars Sommer var ude paa Silde Fiske med Not og det som Lodsmand med de indstevnte betjendte {da nemlig} de indstevnte der vare Ejere af Noten, sig af Citantens Note Toug og sagde de selv til Vidnet at Kaltouget til den Not hvormed de fiskede var Citanten Jon Koursland tilhørende

og da han ej vidste meere til Oplysning at forklare eller Citanten havde viidere at tilspørge ham, blev han fra Retten afskeediget efter at være sin Forklaring af Protocollen forelæst og sam/m/es rigtige Tilførsel at have tilstaaet; derpaa fremstoed

2det Vidne Ole Nielsen Søre Tvedt, der aflagde Eed og forklarede at da han afvigte Aars Sommer var med de indstevnte paa Silde Fiske med Not ved RebneStrand som Lodsmand var der et fremmed Kal toug i Noten som de

indstevnte som Ejere \af Noten/ ikke kjendte sig ved, men ikke desmindre betjente sig deraf til at optrekke Noten paa Land og stoppe samme dermed, hvorved dette Kaltoug blev meget slidt og brast saa at de maatte slaae en Lykke eller Knude derpaa, og sagde de øvrige 3 Opsiddere paa Worland der tillige vare Ejere af Noten at de ej maatte betjene sig af dette Kaltoug, men de indstevnte vedblev desuagtet at bruge og benytte sig af det; nogen Tiid derefter samme Sommer da Vidnet atter var ude paa Fiske med disse indstevnte i Echelands Fjorden ved Lundervigen, sagde bemelte indstevnte at det Kaltoug hvoraf de havde benyttet sig ved forberørte Fiskerie havde de siden faaet at viide at tilhøre Joen Koursland, men hvorledes dette Toug var kom/m/et i denne Not eller om den er tilbagekommen til sin Ejere var Vidnet ubekjendt.

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning af Protocolen og Tilstaaelse om rigtig Tilførsel dimitteret fra Retten.

1te Vidne fremstoed igjen og under sin forhen aflagde Eeds Kraft forklarede at have været med i begge de af 2det Vidne omprovede Fiskerier og den sidste gang ligesom 2det Vidne at have hørt af de indstevnte at forbemeldte Kal toug tilhørte Joen Koursland og at eendeel havde villet benytte sig deraf, men andre ikke, hvorefter han atter blev afskeediget fra Retten.

Citanten gav tilkjende 2de gange i Mindelighed at have affordret de indstevnte 1 Rdlr for dette Toug ham tilhørende som de havde brugt og slidt, men da de vegrer sig derfor var han nødsaget til denne Rettergang, og da de paagjeldende ej denne sinde møder begjerede han dem Laug daget til neste Høste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Christen Monsen og Hans Thomasen Eide samt Ole Thomasen og Ole Ellingsen Worland gives Laug dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Sr: Hans Krohn imod Opsidderne paa Gaarden Næse og Norvigen til Tings Vidne.

Procurator Sr: Rodtwidt mødte for Citanten Sr: Hans Krohn og producerede skriftlig Stevnemaal med paategnet lovlig Forkyndelse, hvorhos han ellers tilkjendegav at til nest afvigte Sommer ting havde Stevnemaal været udstædet i denne Sag, men formedelst for sildig Forkyndelse ikke den Tiid kunde falde i Rette, hvor fore han fremlagde de til samme Ting Tiid forfattede skriftlige qvæstioner dateret 14de Maji h: a: og derefter begjerede Vidnerne til eedelig Forklaring afhørte og bemelte 2de Gaarders Opsiddere til Examination fremkaldede.

bemelte Stevnemaal og qvæstioner indtages efter hinanden saaledes lydende.

samtligede de indkaldede mødte undtagen Ole Larsen Nordvigen for hvilken Varselen eedelig blev afhjemlet efter Paategningen dog med den Forskjel at var i hans Hustrues Paahør og han selv ej tilstæde. derpaa fremstoed

1774: 199b

1te Vidne Thomas Rognaldsen tjenende paa Lochøen, der aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe til 2den qv: joe maatte være skeed nestafvigte Vinter til 3de Hatles og Ospetroe til 4de qv: nej til 5te qv: joe som omspurgt til 6te qv: nej veed intet deraf

hvorefter han blev afskeediget fra Retten og fremstoed

2det Vidne Joen Tostensen tjenende paa Lochøen der aflagde Eed og forklarede i et og alt overensstemmende med nest forrige Vidne og blev dimitteret.

derpaa blev frem kaldet

samtligede Beboere paa Gaarden Næsse og efter Citantens Forlangende under eet tilspurgte de fremsadte qvæstioner. hvortil de svarede til 1te qv: joe som omspurgt dog Nordvigen noget nærmere til 2den qv: nej er dem aldeles ubekjendt endskjønt de har deres Gang og Kirkevej igjennem denne Skov og ligger Gaarden Næsse 1/16 Miil omtrent fra Brattens Skov til 3de 4de og 5te qv: nej til 6te har ej været der uden et Par gange sidstl: Vinter paa deres Kirke Vej naar de ej har kundet kom/m/e Søe Vejen frem til 7de og 8de nej til 9de refererede sig til deres Svar paa 1te qv: i Henseende til Gaardenes Norbeliggenhed, men i Øvrigt veed intet derom og kunde gjerne sligt skee uden at Deponenterne kand erfare det,

hvorefter de bleve afskeedigede da Citanten ej havde dem viidere at tilspørge og fremstoed

de 3 Opsiddere paa Nordvigen der svarede til 1te qv: ligesom nestforrige og har Nordvigens Beboere en Qvern i Bekken der er grændseskjel imellem Bratten og dem og om Høsten naar Elven er liden gaer Nordvigens Creaturer derover ind i Brattens Skouv til 2den qv: sidstleden Høst har alle 3 Comparenter hørt at Ole Larsen Nordvigen tilstoed for Tjeneste Piigen paa Lochøen navnlig Alida at han havde hugget i Brattens Skov nogle Korn Stour og ved denne Tilstaaelse faldt han i Grund og sagde Anders at han {sidst} dette Aars Vaar da Sneen var bortsmeltet fra sin Bøe at kunde see nogle smaa friske Stubber af smaa Hassel Troer der saae saa friske ud at disse Troe nestafvigte Vinter maae være bleven fældede og hvor med Ole Pedersen tillige var eenig, men Peder Olsen sagde ej at viide noget derom. til 3de qv: refererede sig til det nys forklarede. til 4de 5te og 6te qv: nej til 7de refererede sig til sit forrige ligesaa til 8de til 9de qv: ligesom Næsse Beboere dog med det Tillæg at der ikkun er et Bøsse Skud fra Nordvigen Huuser til

Brattens Skov, hvorefter de bleve dimitterede.

Pr: Rodtwit som mærkede at han tildeels havde med haarde Halse at gjøre, begjerede under Forbeholden af Sr: Krohns viidere Ret hvad i Dag er passeret beskreven meddeelt, og saaledes denne Examination og Tings vidne sluttet.

Nye Sag

Sr: Albert Henrich Mejer imod Ole Johannesen Tønnevig.

Procurator Sr: Rodtwidt mødte for Citanten og producerede skriftlig Stevnemaal, hvorefter han begjerede de 2de indstevnte Mænd tilspurgt 1. om de ikke i Aar ved Pints dag Tiider indfandt sig efter Citantens Forlangende og tilkjende gav Ole Tønnevig at han nemlig Citanten ansaae sig fornærmet i Henseende hans angrændsende Gaard Trællevigen ved det nye Gjerde som den indstevnte havde foretaget sig at opsætte og var i Arbejde med 2. om de ikke betydede Ole Tønnevig at han ikke maatte fort fare med Steen Gjerdets Fuldførelse og at Citanten i fald saa skeede toeg sig forbeholden lovlige Paaanke. Bemelte Stevnemaal er af følgende Indhold

Procurator Sr: Jacob Preus Sisterede sig for indstevnte Ole Johannesen Tønnevig og hans 2de indkaldede Sønner Amund og Lars ibidem, hvilke 2de sidste og personlig for Retten comparerede, og paa deres *paa *deres Vegne ind leverede et skriftlig Promemoria af Dags dato af Comparenten forfattet og skreven, der i Retten blev

1774: 200

oplæst og er af følgende Indhold og hvortil Comparenten sig refererede.

Da Laug Rettesmanden Lars Gregoriusen Glæsnæs er kaldet til Vidne i denne Sag nedsatte man i Stæden en anden eedtagen Laug Rettes mand i Stæden navnlig Michel Hendrichsen Søre Echerhofde saa længe denne Sag for Retten verserer.

Pr: Rodtwit forbeholdt sig at forestille det fornødne til sin Tiid ang: det nu indleverede skriftlige Indlæg og ikkun allene for det første begjerede Vidnerne afhørte.

derpaa fremstoed

Ite Vidne Gregorius Monsen Glæsnæs som aflagde Eed og svarede til Ite qv: joe som omspurgt til 2den qv: han sagde ikke *ikke at han ej maatte fort fare med Gjerdets Fuldførelse og havde ingen Ordre til noget Forbud derimod, men Ole Tønnevig svarede at dersom Hr: Mejer fandt sig fornærmet ved Gjerdet, henskjød han sig under Lands Lov og Ret,

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev han fra Retten afskeediget efterat have anhørt sit Provemaal af Protocollen forelæst og sam/m/es rigtige Tilførsel at have tilstaaet og derpaa fremstoed

2det [Vidne] Lars Gregoriusen Glæsnæs nest forrige Vidnes Søn der aflagde Eed og vandt i et og alt eensstemmig med nest forrige Vidne,

hvis Forklaring blev ham forelæst og af ham gestændiget, hvor paa Vidnet fra Retten blev afskeediget.

Pr: Rodtwidt paastoed Dom i Følge Stevnemaalet under Forbeholden af Sr: Mejers lovlige Ret og Processens Omkostning erstattet med 10 Rdlr.

Pr: Preus for sine Principaler igjentoeg hans forrige skriftlige Procedure og ellers forestillede at Citanten endnu ikke haver godtgjort med de førte Vidner at noget lovlige Forbud efter de allegerede Lovens articler er skeed enten af Kongens Foged eller 2de upartiske Mænd og heller ikke at de indstevnte Tønnevigs Ejere og Beboere imod lovlige ankyndiget Forbud sig haver forgreben og det saameget mindre at Citanten haver Legitimeret at de indstevnte have opsadt det omtrettende Gjerde paa Citantens ejende Gaard Trellevigs Grund sig og Gaardens Besiddere til præjudice og Fornærmelse, saa forbeholdt de indstevnte Gaarden Tønnevigs Ejere og Beboere deres lovlige Rettes Indtale til Citanten for paatrænget uskyldig Sag og Sigtelse samt ibragte uforholdne Omkostningers Erstatning i sin Tiid at ind og paatale, men ikke desmindre i Henseende til at Citanten ej haver Legitimeret hvis af hannem paastevnet er, saa under alle lovlige Forbeholden heder paastoed Comparenten Citantens Stevnemaal der efter nu fremsatte Paastand aldeles som uefterrettelig afviist og de indstevnte aldeles frietagen for nogen slags Undgjeldelse, saa som de befinde sig i ingen Tilfælde at have Citanten fornærmet, men dersom Citanten yderligere skulde finde Smag udi lovformeligen at attaqvere Comparentens Principaler udinden nu omtrettende Gjerde paa Aastæden, da vilde Comparentens Principaler viide at give sig den Ære Citanten med vedbørlig Forsvar at beegne.

Pr: Rodtwidt erindrede kortelig at de indstevnte have ved deres skriftlige Indlæg selv tilstaaet at være ..vis(?) om hand (?) enten de ved det opsadte Gjerde

1774: 200b

haver gjort Ret eller Uret; thi hvorledes kunde ellers falde paa at tilbyde Eed; den nu frem satte mundtlige Protocollation gjør Tingen ikke bedre i hvor vedløftig den endog er og derfor refererede han sig til sit forrige.

Pr: Preus replicerede at hverken hans skriftlige eller mundtlige Procedure har gjort Sagen enten verre eller bedre end den af Citanten er anlagt og optagen; Citanten har heller ikke beviist at de indstevnte have fornærmet ham paa hans Gaard og Grund Trellevig paa en Foeds Længde eller Brede og det saa lidet som de imod lovlige ankyndiget Forbud efter Stevnemalets Indhold sig skulde have forgreben eller formastet; thi formeente Comparenten at Citantens sidste

urgerede Paastand aldees ikke maae komme i Consideration de indstevnte til Belastelse.

Pr: Rodtwit sluttede saaledes Sut Supienti,
Hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Om endog det paastevnte Forbud saaledes som i Stevningen meldes virkelig var skeed imod det af *indstevne Ole Johannesen Tønnevig opsadte Gjerde, saa kunde det ingenlunde paakjendes uden paa Aastæden efter foregaaende Begranskning og Anviisning af det paastevnte Gjærde hvorved kunde {kunde} skjønnes om samme ulovlig var opført eller ej, men da der efter Vidneres Forklaring ej er gjort noget saadant Forbud saa er dette Søgemaal saameget meere ubeføyet og derfor friekjendes de indstevnte aldees for Tiltale i denne Sag.

13. Publ: en Pante Obl: udgiven af Daniel Andersen Hagenæs til Myndtlingerne Jens Ingebrigtsen og Syneve Ingebrigts Dotter stoer 20 Rdlr imod 1te prioritets Pant i 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Hagenæs dateret 4de 8bris 1774

14. En Odels og Penge mangels Lysning til 21 Marker Smørs Leje i Gaarden Lie der bruges til Bygsel af Ole Monsen dateret 4de 8bris 1774

15. En Bygsel Seddel udgiven af Halvor Nielsen Tøsøen og Erich Olsen Trellevigen til Anders Larsen paa 15 Marker Fiskes Leje i Gaarden Aase dateret 4de 8bris 1774 med hosfulgte Revers.

16. Een ditto udgiven af Hans Michelsen Bache Knud Monsen Øvre Golten og Hans Wincensen Hamre til Wincens Michelsen paa 16 Marker Fiskes Leje i Gaarden Nore Toft dateret 4de 8bris 1774 med hosfulgte Revers.

Søren Stephensen Næsse fremstoed for Retten og fremviiste i en {forseglet} en Pung 47 Rdlr *Rdlr 2 mrk hans Myndtlinger Jens Ingebrigtsen og Syneve Ingebrigts Dotter tilhørende og begjerede at sam/m/e i Retten maatte udbydes til Laans imod lovlig Rentes Svarelse og tilstrækkeligt Underpant eller i Mangel deraf forsegles i Retten, men da ingen efter Opbydelse forlangede samme, blev Pungen af Sorenskriveren forseglet og Comparenten tilbageleveret

Nye Sag

Michel Hendrichsen Søre Echerhofde imod Mons Michelsen og Casten Rasmusen Leerøen

Michel Hendrichsen Søre Echerhofde anmeldte med mundtlig Stevning til dette Ting at have indkaldet Mons Michelsen og Casten Rasmusen Leerøen til dette Ting at liide Dom til Underkjendelse af den førstes Afhændelse til den sidste af alle hans tilhørende Ejendeele samt at oprette een for begge og begge for een denne Rettergangs Omkostning;

de indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Varselen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kalds Mænd Peder Knudsen og Lars Erichsen Tøsøen at være skeed den 13de Septbr: sidstl: for begge de indstevntes Boepæl i Casten Rasmusens eeget Paahør

hvornest Citanten indstillede at de udeblevne maatte Laug dages til neste Ret

1774: 201

Eragtet

Lovlig indstevnte Mons Michelsen og Casten Rasmusen Leerøen gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen tilsvare.

Fogden paa Justitiens Vegne imod Johannes Rasmusen Mittvedt med fleere

Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen gav tilkjende i Hr: Fogdens Stæd paa Justitiens Vegne at have indkaldet til dette Ting Johannes Rasmusen og Jonas Colbeensen og Peder Olsen Mittvedt samt Jens Michelsen Øvre Tvedt fordie de paa Søn haver fundet noget Tran uden at angive samme paa lovbealet Maade, der fore at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og Søgemalets Omkostning at oprette samt derom at anhøre Vidnerne Wermund Olsen Mittvedt, Peder Olsen Øvre Tvedt og Ole Larsen Nordvigen, som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal desang: at aflægge.

Af Vidnerne mødte Wermund Olsen Mittvedt og Peder Olsen Øvre Tvedt, men ikke de paagjeldende eller Vidnet Ole Nordvigen, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Michel Pedersen Dahle og Iver Olsen Sangoltseide og eedelig afhjemlede Varselen at være skeed for meere end 14 Dage siden i de udeblevnes Boepæler og eget Paahør men for Johan/n/es Rasmusen Mittvedt i Peder Olsens Paahør.

derpaa blev fremstillet

1te Vidne Wermund Olsen Mittvedt der aflagde Eed og forklarede at have for 2 Aar siden fra sidstl: Michaelis fornåm at de indstevnte 3 Opsiddere paa Mittvedt foer ud at oplede Vrag Gods, hvorefter deres Tjeneste Folk Ole Larsen nu boende paa Nordvig og Ingeborg Wincens Dotter berattede Vidnet at de den Tiid havde funden paa Søn 9 Foustager med Tran, hvilket maae være bleven hjembragt Natte Tiider, da Vidnet ej har mærket til at det skeede om Dagen,

og da ingen havde ham viidere at tilspørge, blev han efter Forelæsning dimitteret og fremstoed

2det Vidne Peder Olsen tjenende paa Øvre Tvedt der aflagde Eed og forklarede at da han for 2 aar siden tjente hos indstevnte Jens Michelsen Øvre Tvedt foer han tilligemed bemelte sin Huusbonde ud til Krabbesundet; Brevig og Lo..øvigen(?) at afhente paa hvert Stæd en Tønne Tran som Husbonden sagde forhen at have funden paa Søen og der at have oplagt tilsam/m/en 5 Tønder som blev hjemført og var de indstevnte 3 Opsiddere paa Mittved med paa Baaden at hjemhente denne Tran Natte Tiider, ligesom de og med Vidnets da værende Husbonde Jens Øvre Tvedt tillige vare den laglige(?) desuden vare og af disse samme Personer samme Tiid funden 2 andre Tønder Tran hvilke Vidnet dog ikke var med at hjembringe, ellers har Vidnet og hørt af Ole Larsen nu boende paa Nordvig men da tjenende hos Johannes Rasmusen Mittved at der sam/m/e Tiid i alt blev funden af dem 9 Tønder Tran, hvorefter han blev dimitteret.

Lensmanden begjerede de udeblevne laug daget og forelagt til nestk: Ting.

Eragtet

Udeblevne Johannes Rasmusen, Jonas Colbeensen og Peder Olsen Mittvedt samt Jens Michelsen Øvre Tvedt gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Vidnet Ole Larsen Nordvigen forelægges under Lovens Falsmaal til sam/m/e Tiid at frem bære eedeligt Vidnesbyrd i Sagen.

Dagen nestefter den 5te Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Rett,

da der udi Sagen anlagt af Arne Rasmusen Sæle imod Johannes Jacobsen Trellevig saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Med de afhørte 3 Vidners eensstemmige Forklaring er det afbeviist at indstevnte Johannes Jacobsen Trellevig sidstl: Skjertorsdag i Sunde Kirke førend Prædiken

1774: 201b

angik og imellem Skriftemaalet har beskyldet Citanten at have staalet en Oxe i Bratholmen/ uden at beviise saadant eller noget til sit Forsvar at andrage efter givne Forelæggelse; da nu slig ærerørig Beskyldning er liigesaa skjændig i sig selv; som dobbelt lastværdigt i Henseende til Tiiden og Stædet, hvor det er begaaet, bestemt til Andagt og Guds dyrkelse, men ved slig Usømmelighed vanhelliget,

saa Kjendes og Dømmes for Ret at bemelte nærgaaende Beskyldning bør være aldeles død og magtesløs, som utalt og uskreven ansees uden i mindste Maade at komme Citanten til Forklejnelse paa goede Navn og Rygte og bør indstevnte Johannes Jacobsen Trellevig derfor at udrede her fore udi Mulct til Sognets fattige samt oprette Citanten denne Rettergangs Omkostning med Fiire Rdlr. At fuldbyrdes under Lovens Tvang 15 Dage efter Dommens Forkyndelse.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Tønnes Jensen Trellevig imod Johannes Jacobsen Trellevig saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte og laugdagede Johannes Jacobsen Trellevig som med 2 eensstemmige Vidners Forklaring er overbeviist at have taget Citanten i Nakken og udkastet ham af Huuset da han fremkom i et lovligt Ærende, tilpligtes at betale til Hans Kongel: May:ts Casse Slagsmaals Bøder 3de Sex Lod Sølv og erstatte Citanten Søgemaalets Omkostning med Fiire Rdlr. At udredes 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Dernest fremstoed for Retten Opsidderne paa Gaarden Hagenæs No 85 Daniel Andersen, Ole Pedersen Peder Wincentzen der anmeldte paa egne og den fraværende 4de Opsidders Michel Larsens Vegne at for 6 Uger siden opkom en pludselig Ildsvaade paa bemelte deres paaboende Gaard Morgenen tilig, hvorved følgende paastaaende Huuse bleve lagte i Aske for Daniel en Stue Bygning med Skot og Kleve en saakaldet Sænge Boe Flor eller Fæhuus og Høelade med alt det derudi indbjergede Høe, for Ole en Stue, Ildhuus og Fæhuus og Sænge Boe for Peder en Stue en Sænge Boe Fæhuus og Høe Lade med alt derudi værende Høe og for Michel en Stue, en Sænge Boe, Fæhuus og Høelade med iværende Høe, ligesaa og deres Boehaver tillige af Ilden blev fortæret.

Af denne Gaard bruger Daniel Skatte Skyld 9 Mark Smør og Landskyld 18 Mark Fisk, Ole udi Skatte Skyld 12 Mark Smør og Landskyld 1 Pund Fisk Peder i Skatte Skyld 9 Mark Smør og Landskyld 18 Mark Fisk og Michel Skatteskyld 18 Mark Smør og Landskyld 1 ½ Pund Fisk

da nu dette er Laug Retten og meenige Almue bekjendt, saa begjerede Comparenten deres Forklaring herom indhentet, hvor til af Laug Retten og Almuen blev svaret at det dessverre alt for vist forholder sig som omspurgt.

Herom vare Comparenten et Tingsvidne begjerede, der blev bevilget

Dernest blev af Fogden fremlagt til hans Regnskabs Bielæg

1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Qvæstioner, hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at det i alt forholder sig forrige Aar uden nogen Forandring i Henseende 12te og 13de qv: forbeholdt Sorenskriveren sig ved aarets Udgang ved Designation at give Oplysning.

2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret at det i alt forholder sig dermed som forrige

Aar undtagen at under Gaarden Schoug(?) er en Qvalvog, hvor af saa vel dette som forrige Aar bør svares 3 mrk aarlig Skat.

3. Odels mandtallet

4. en nye Matricul forfattet paa dette Ting og af Fogden inden Retten examineret og confereret med de fremlagde Adkomster

5. Restance Registeret over de ordinaire Skatter som for dette Aar beløber 210 Rdlr 4 mrk og for forrige Aaringer 31 Rdlr 1 mrk 11 s og Procento Skats restancerne 38 rd 5 mrk 9 s og af den frievillige gave 11 Rdlr 14 s.

6. Restancen af Consumption beløbende 31 Rdlr 4 mrk 4 s og

7. Restancerne af den Kongel: Magazin Havre 218 Rdlr 1 mrk 4 s

17. Publiceret et Skjøde udgiven af Peder Wincentzen Hagenes til Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen paa 6 Marker Smør og 2 Kander Malt i Gaarden Tøsøen for 19 Rdlr 3 mrk 8 s dateret 5te Octobris 1774.

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nest anstundende Aar 1775 opnævnet og anordnet følgende nye Laug Rettens mænd 1. Ole Jensen Bache 2. {Casten} \Lars/ {Michelsen} \Iversen/ Berge 3. Wermund Olsen Mittvedt 4. Clemet Pedersen Telle 5. Hans Larsen Algerøen 6. Knud Larsen ibm: 7. Ole Monsen Knapschoug og 8. Ole Torgersen Arefjord

og da ingen efter Paaraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget, blev samme herved sluttet og ophævet <den 2den heder Lars Iversen Berge i Stæden Casten Michelsen der er Fejltagelse>